

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าอาคระบัง

โครงการออกแบบและปรับปรุง ลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานและ

ออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

๒/๗
ส กค ค
๒๕๓๓ - ๒๕๓๔

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....**86740**
วัน,เดือน,ปี.....**14 ส.ค. 2552**

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2533 - 2534

ที่ ar

b. 10851359
i.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการออกแบบและปรับปรุงลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงาน และออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
(TEXTILE DESIGN FOR UNIFORM AND SOUVENIRS AT 50TH ANNIVERSARY OF SIAM CITY BANK LTD.)

ชื่อนักศึกษา นางสาวสุกัญญา จรุงย้อยง

ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2533

บทคัดย่อ

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด เป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินกิจการในการให้บริการแก่ประชาชนมานาน จวบจนจะครบรอบ 50 ปีในปี 2534 มีพนักงานกว่า 3,500 คน จึงนับได้ว่าพนักงานเป็นบุคคลสำคัญในอันที่จะสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาใช้บริการ เครื่องแบบพนักงานจึงมีความสำคัญอย่างมากในการที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ซึ่งถ้าได้มีการออกแบบ และปรับปรุงลวดลายผ้าสำหรับพนักงานธนาคารนครหลวงไทย ก็จะเป็นการเสริมสร้างภาพพจน์อันดีให้กับธนาคาร

ในโอกาสครบรอบ 50 ปีของธนาคารนี้ ก็ควรจะให้มีการจัดทำของที่ระลึก เพื่อมอบให้กับลูกค้าที่ใช้บริการของธนาคารมาโดยตลอด เพื่อจะส่งเสริมในด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีรูปแบบที่สื่อความหมาย เพื่อเน้นเอกลักษณ์ของธนาคาร และเพื่อให้ง่ายต่อการผลิต ในระบบอุตสาหกรรมในสายงานเดียวกัน ประกอบกับธนาคารก็ยังไม่เคยมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นรูปแบบของธนาคารเอง อีกทั้งผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทย ก็เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน จึงควรส่งเสริมให้มีการนำวัสดุสิ่งทอมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมสินค้าไทย และพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ทั้งนี้เพราะธนาคารนครหลวงไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็เป็นสถาบันการเงินชั้นนำของประเทศ ถ้าได้มีการส่งเสริมให้มีการสร้างงาน และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของไทย ก็จะเป็นการสร้างความประทับใจและภาพจน์อันดีงามให้กับธนาคาร

จากเหตุผลข้างต้นนี้ จึงได้เสนอโครงการวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นส่วนหนึ่ง ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอทางด้านประโยชน์ใช้สอยในแง่ของศิลปการออกแบบอย่างมีคุณค่า และรสนิยม และการออกแบบโดยศึกษาข้อมูลวิเคราะห์หารูปแบบที่เหมาะสมที่สุด มี ลวดลายและสีสรรที่สื่อความหมายและ เน้นเอกลักษณ์ของธนาคาร รวมทั้งการศึกษารวมวิธี การผลิตการ เลือกใช้วัสดุอย่างเหมาะสม และ เน้นถึงความสามารถในการผลิตในระบบ อุตสาหกรรม

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ สามารถสรุปปัญหาในด้านต่าง ๆ ของลวด ลายผ้าเครื่องแบบพนักงานได้โดยสังเขป ดังนี้ คือ

ปัญหาด้านการออกแบบ

เครื่องแบบเดิม มีลวดลาย และสีขาดเอกลักษณ์และไม่ต่อเนื่องกับเอกลักษณ์ ของธนาคารลำสมัยง่าย เนื่องจากคำนึงถึงแฟชั่นมากเกินไป

ปัญหาด้านวัสดุ

ขาดความคำนึงถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมของวัสดุ สำหรับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น วัสดุยับง่าย ผิวสัมผัสไม่อ่อนนุ่ม และไม่ระบายความร้อน

ปัญหาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีอยู่เดิม สามารถสรุปปัญหาได้โดยสังเขป ดังนี้ คือ

ปัญหาด้านการออกแบบ

ขาดรูปแบบที่น่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจ ทั้งรูปทรง และรูปแบบของผลิตภัณฑ์ไม่มีความต่อเนื่องกัน อีกทั้งทางธนาคาร ก็ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นของธนาคารเอง ขาดเอกลักษณ์

ปัญหาด้านประโยชน์ใช้สอย

ซึ่งจากการที่ไม่มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปแบบของธนาคารเอง จึงขาดความคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม ทั้งยังขาดการคำนึงถึงขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน

ปัญหาด้านวัสดุ

ส่งเสริมให้มีการนำวัสดุสิ่งทอมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาแบบของสิ่งทอไทย

ปัญหาด้านกรรมวิธีการผลิต

ยังขาดการคำนึงถึงการประหยัดวัสดุ และขั้นตอนในการผลิต ซึ่งในการออกแบบจะต้องเน้นถึงการผลิตในระบบอุตสาหกรรม

คำนำ

ในการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอนั้น จะต้องสามารถสนองประโยชน์ใช้สอยในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยการผนวกทักษะการแก้ปัญหาด้าน FORM , FUNCTION, ERGONOMICS , AESTHETIC & PROCESS ประสานเข้าด้วยกันอย่างมีศิลป์ ซึ่งโครงการวิทยานิพนธ์นี้จะเป็นการนำเอาศิลปะที่สวยงามทางอุตสาหกรรมสิ่งทอมาใช้ในการออกแบบเครื่องแบบพนักงานของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด และใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ สำหรับของที่ระลึกในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารอีกด้วย ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้ก็เปรียบเสมือนหน้าตาหรือภาพพจน์ของธนาคาร ซึ่งเป็นปัญหาที่เราไม่ควรจะมองข้ามไป โดยการออกแบบให้มีลักษณะสอดคล้องกับการใช้งานตามหลักการออกแบบที่เหมาะสม และสามารถสื่อภาพพจน์ที่ดีต่อสถาบันการเงินของไทยได้

นางสาว สุกัญญา จรุงยิ่งยง

รหัส 29 23 37

11 มีนาคม 2533

กติการวมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "โครงการออกแบบและปรับปรุงลดราย
 ฝ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานและออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโอกาสครบรอบ
 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด" ซึ่งสามารถทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
 โดยได้รับความแนะนำและความร่วมมือจากหน่วยงาน และบุคคลต่าง ๆ และได้รับความปรึกษา
 และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ผ่องศรี นันตะสุพรรณ จึงต้องขอขอบ
 คุนหน่วยงาน และ บุคคลดังต่อไปนี้

- กองบริการอุตสาหกรรม กล้ายน้ำไท
- คุณพัชรินทร์ บุณสมภพ ผู้ช่วยผู้จัดการสำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่
 และพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
- คุณเปรมณ์ บุญรอด ส่วนโฆษณาประชาสัมพันธ์ ธนาคารหลวงไทย จำกัด
- คุณยุพิน ธนะติวสกุล ส่วนประชาสัมพันธ์ ธนาคารนครธน
- คุณอุไร วิริยตระกูลชัย
- คุณวารุณี ตีละธนาวิทย์
- น้องรหัส 37 น้องเบิ้ม น้องจิม น้องอ้อ , น้องอิท น้องปิ่น
- เพื่อนรุ่น 17 ทุกคน

และต้องขอขอบคุณ คุณแม่ คุณพ่อ และบุคคลในครอบครัวที่ได้ช่วยสละแรงกาย
 และแรงใจช่วยทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....
คณะบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
อาจารย์ ผ่องศรี นันตะสุพรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
อนมัตติผล	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
รายการภาพประกอบ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาที่เกิดขึ้น	3
แนวทางการแก้ปัญหา	4
ขอบเขตของโครงการ	6
แนวทางการศึกษา	6
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสรุปผล	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	
- ประวัติธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	8
- การจัดองค์การและสายการดำเนินงาน	10
- การดำเนินงานด้านบริการ	12
- ผลการดำเนินงาน	16
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน	
- คุณสมบัติของพนักงาน	17
- การแต่งกายของพนักงาน	18
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน	
2.3.1 เครื่องแบบพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	19
2.3.2 เครื่องแบบพนักงานธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ	22
2.3.3 ความต้องการของผลิตภัณฑ์	33

2.4	ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	
2.4.1	รูปแบบของที่ระลึกทั่วไป	34
2.4.2	ที่มาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากราชการ	35
2.4.3	จุดมุ่งหมายในการมอบของที่ระลึก	37
2.4.4	ลักษณะการจัดทำของที่ระลึก	33
2.4.5	ประเภทของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	40
2.4.6	วัสดุสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	42
2.4.7	ประเภทลูกค้าของราชการ	43
2.4.8	รูปแบบของที่ระลึกของราชการกรมหลวงไทย จำกัด	47
2.4.9	รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากราชการพาณิชย์ต่าง ๆ	49
2.4.10	สรุปประเภทและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากราชการพาณิชย์ต่าง ๆ	55
2.4.11	สรุปประเภทของที่ระลึกและกลุ่มลูกค้าที่ได้รับของที่ระลึก	57
2.4.12	ลักษณะของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย	59
2.4.13	ลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้านิยม	61
2.4.14	ลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ร่น เคารนิยม	62
2.4.15	วิเคราะห์เลือกรูปแบบของผลิตภัณฑ์	63
2.4.16	ข้อมูลของผลิตภัณฑ์เดิม	
	สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ	69
2.4.17	สัดส่วนของร่างกายที่จะเกี่ยวข้องกับการออกแบบ	83
2.5	ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ	
2.5.1	คุณสมบัติของใยผ้า	84
2.5.2	การแยกประเภทเส้นใย	88
2.5.3	การผสมเส้นใย	98

	หน้า
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับขบวนการผลิต	
- การทอ	102
- การพิมพ์	106
- กรรมวิธีการผลิตของที่ระลึก	116
2.7 การออกแบบลายผ้า	
2.7.1 ลวดลาย	118
ลักษณะของลวดลาย	118
การต่อลายในลักษณะต่าง ๆ	120
ระบบการวางลาย	126
ขนาดของลวดลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์	128
จิตวิทยาลวดลาย	131
2.7.2 สี	136
2.8 บทสรุปผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	
2.8.1 วิเคราะห์วัสดุสิ่งทอที่เหมาะสม	138
2.8.2 วิเคราะห์และสรุปกรรมวิธีการผลิตผืนผ้า	144
2.8.3 วิเคราะห์การตกแต่งลวดลายบนผืนผ้า	146
2.8.4 วิเคราะห์กรรมวิธีการตกแต่งผ้าหลังพิมพ์	147
2.8.5 วิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการออกแบบ	149
บทที่ 3 การพัฒนาการออกแบบ	
3.1 สรุปข้อมูล	161
3.2 สรุปผลการวิเคราะห์	161
- แบบร่าง	
- แบบปรับปรุง	
- สรุปผลการวิเคราะห์คัดเลือกแบบ	

	หน้า
บทที่ 4 การเสนอผลงานการออกแบบ	
- แผนเสนองานและแบบแสดงรายละเอียด	177
- ภาพถ่ายงานจริง	196
บทที่ 5 บทสรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นไปได้ในอนาคต	198
บรรณานุกรม	199
ภาคผนวก	
- ข้อมูลเพิ่มเติม	
- ข้อมูลตัวอย่างแบบสอบถาม	
- ประวัติการศึกษา	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการตารางประกอบ

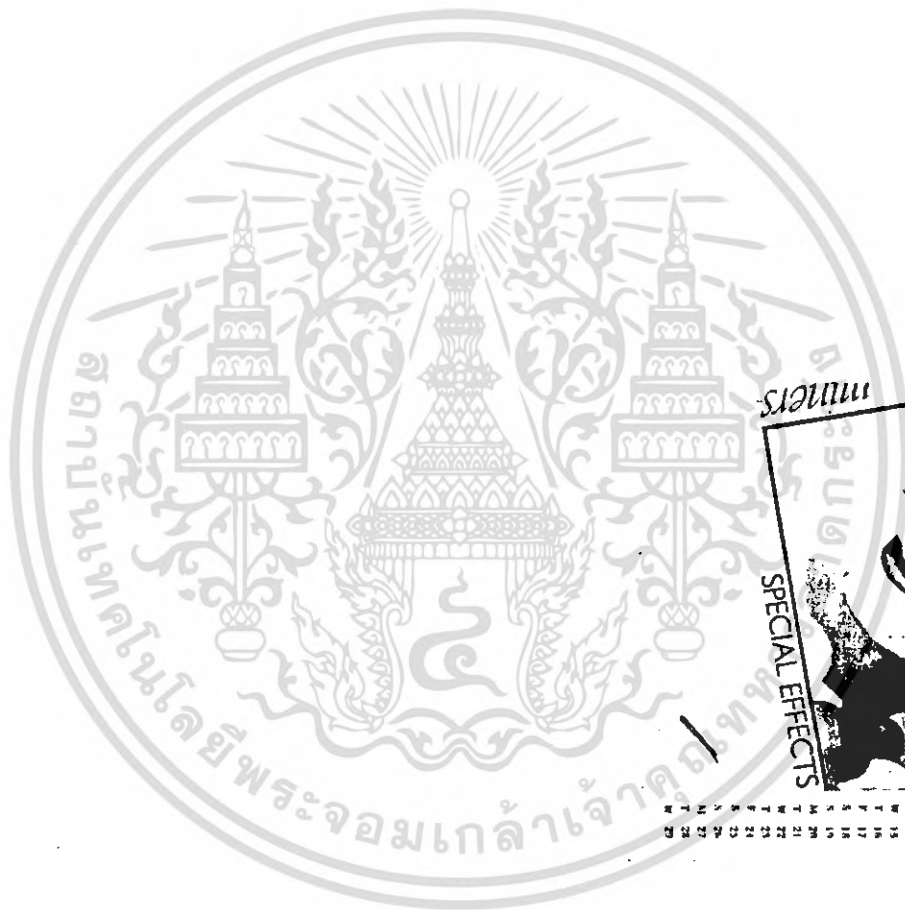
ตาราง	หน้า
1. แผนภาพแสดงการจัดองค์การของธนาคาร	11
2. ตารางเปรียบเทียบกำไรสุทธิครึ่งปีแรก 2533 กับ 2532	15
3. สรุปข้อมูลเกี่ยวกับตลาดสายฟ้าของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ	30
4. สรุปประเภทและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ	55
5. สรุปการจัดแบ่งประเภทมูลค่าผลิตภัณฑ์	58
6. ลักษณะของผู้บริหารโลกกลุ่มเป้าหมายในการจัดทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	59
7. สรุปผลวิเคราะห์การเลือกชนิดของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	65
8. ความต้านแรงดึงของใย	85
9. การดูความชื้นของใยผ้า	86
10. คุณสมบัติทั่วไปของใยเซลลูโลสและความสัมพันธ์กับผู้บริหารโลก	89
11. แสดงระดับคุณสมบัติเส้นใย	101
12. แสดงกรรมวิธีการผลิตผืนผ้า	105
13. แสดงลำดับขั้นตอนการพิมพ์ผ้า	111

รายการภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1. สัญลักษณ์ประจำธนาคาร	8
2. อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	9
3. ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	20
4. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	20
5. ภาพแสดงลวดลายเน็ดยุโรปพนักงานชาย ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	21
6. เครื่องแบบพนักงาน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	22
7. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิงธนาคารกรุงไทย จำกัด	23
8. เครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารกรุงไทย	23
9. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	24
10. เครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	24
11. ภาพแสดงลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ	25
12. ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงานธนาคารกรุงเทพ	25
13. ลวดลายผ้าเครื่องแบบธนาคารไทยพาณิชย์	25
14. เครื่องแบบพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์	25
15. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารทหารไทย จำกัด	26
16. เครื่องแบบพนักงาน ธนาคารทหารไทย จำกัด	26
17. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน ธนาคารนครชน	27
18. เครื่องแบบพนักงาน ธนาคารนครชน	27
19. ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง ธนาคารสหธนาคาร	28
20. เครื่องแบบพนักงาน ธนาคารสหธนาคาร	28
21. ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงาน ธนาคารไทยทน	29
22. ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงาน ธนาคารศรีนคร	29
23. ภาพแสดงเน็ดยุโรปพนักงาน ธนาคารทหารไทย จำกัด	29
24. ภาพแสดงเน็ดยุโรปพนักงาน ธนาคารกรุงไทย	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่	หน้า
25. ภาพแสดงเน็ตโทพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์	29
26. ภาพแสดงเน็ตโทพนักงาน ธนาคารเอเชีย	29
27. รูปแบบของที่ระลึกจาก ธนาคารอมสิน	36
28 - 31. ของที่ระลึกจากธนาคารนครหลวงไทย	48
32 - 46. ของที่ระลึกจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ	49
47. ภาพแสดงโครงสร้างฟ้าทอลายขีด	50
48. ภาพแสดงโครงสร้างฟ้าทอลายสอง	50
49. ภาพแสดงโครงสร้างฟ้าลายชาติน	50
50. รูปแสดงการเขียนลายและการทำ REPEAT	110
51 - 60. รูปแสดงการต่อลายในลักษณะต่าง ๆ	120
61. รูปแสดงลายขอบสำหรับแต่งริม	127
62. รูปแสดงลวดลายแบบระบบเนื้อที่ไม่จำกัด	128
63. รูปแสดงลวดลายขนาดจิ๋ว	129
64. รูปแสดงลวดลายขนาดเล็ก	129
65. รูปแสดงลวดลายขนาดกลาง	130
66. รูปแสดงลวดลายขนาดใหญ่	131
67. รูปแสดงสรุปผลวิเคราะห์การใช้สีสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิง	156
68. รูปแสดงสรุปผลวิเคราะห์การใช้สีสำหรับเครื่องแบบเน็ตโทพนักงานชาย	158
69. รูปแสดงแนวทางในการออกแบบอวดลาย	162

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทนำ

การออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเป็นงานออกแบบ ซึ่งผนวกทักษะในการแก้ปัญหา ในด้านต่าง ๆ ผสมผสานกันอย่างมีศิลปะ โครงการออกแบบและปรับปรุงลวดลายผ้า สำหรับเครื่องแบบพนักงาน และออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ก็เป็นอีกโครงการหนึ่งซึ่งทำการออกแบบ และปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยอย่างแท้จริง โดยการศึกษา วิเคราะห์และออกแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมแก่การใช้งานมากที่สุด

นอกจากนี้ก็ยังเป็นการออกแบบโดยให้มีลวดลาย สีสรร และรูปแบบที่สอดคล้องกัน เพื่อสื่อภาพจน์อันดีของธนาคารและประเทศ และยังเป็นโครงการที่ช่วย ส่งเสริมนักออกแบบและผลิตภัณฑ์ไทยให้ทัดเทียมกับต่างชาติอีกด้วย

ข้อมูลเบื้องต้น ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้รับตราตั้งให้เป็นธนาคารในพระบรม-
ราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2484 มีเครื่องหมาย "รูป ธงชาติไทย" และ "รูป พระบรมราชูปถัมภ์"

เครื่องแบบชุดแรกของพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด เริ่มเมื่อปี 2520 เครื่องแบบเป็นสีน้ำตาลไหม้ทั้งเสื้อตัวใน และตัวนอก รวมทั้งกระโปรง

3 ปีต่อมา มีการย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่ ถนนเพชรบุรี ซึ่งสีของเครื่องแบบไปคล้องจองกับตัวตึก และธนาคารก็มีนโยบายที่จะเปลี่ยนเครื่องแบบพอดี จึงได้เปลี่ยนจากสีน้ำตาลไหม้มาเป็นสีฟ้า เสื้อตัวในเป็นสีฟ้าอ่อน สูทและกระโปรงเป็นสีฟ้าเข้ม ไม่มีลวดลายบนเนื้อผ้า

ต่อมาปี 2527 แบนด์เริ่มกำหนดสีประจำแบงก์เป็นสีแดงเลือดหมู จึงมีการนำสีประจำธนาคารมาใช้ในเครื่องแบบใหม่ มีสัญลักษณ์ของธนาคาร คือ ธงชาติไทย ลวดลายเป็นเส้นขวางสีเขียว ฟ้า ขาดเป็นช่วง ๆ เพื่อให้พนักงานหญิงที่มีรูปร่างหลากหลายสวมใส่ได้ ส่วนพนักงานชายก็จะมีเพียงเนคไทที่มีสัญลักษณ์ของแบงก์ที่มุมซ้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นไปได้ของโครงการ

ด้านนโยบาย ธนาคารมีนโยบายที่จะเปลี่ยนลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานเช่นกัน โครงการวิทยานิพนธ์นี้ จึงได้รับความสนับสนุนจากธนาคารด้วยดี และยังคงสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสิ่งทอไทย

ด้านเศรษฐกิจ เป็นการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เป็นการลงทุนในระบบอุตสาหกรรมและก่อให้เกิดการสร้างงาน

ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม มีการออกแบบลวดลายและสีสรรให้สอดคล้องและสื่อภาพพจน์ที่ดีของธนาคาร เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ

ด้านการออกแบบ ประเทศไทยมีวัตถุดิบและกำลังผลิตอยู่ในขั้นมาตรฐาน และโครงการนี้ก็ได้ใช้แนวทางแก้ปัญหาและการออกแบบ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอในรูปแบบใหม่ที่สวยงาม และสนองความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอยอย่างเต็มที่

ปัญหาที่เกิดขึ้น

ซึ่งจะสามารถแยกปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

ปัญหาของเครื่องแบบพนักงาน

1. เครื่องแบบพนักงานหญิง ใช้เนื้อผ้าที่ไม่เหมาะสมทั้งประโยชน์ใช้สอย และภูมิอากาศของไทย ซึ่งเป็นผ้าใยสังเคราะห์ ทำให้เกิดไฟฟ้าสถิตย์ เมื่อสวมใส่แล้วผ้าจะลึบติดตัว ขาดการระบายความร้อนที่ดี
2. ลวดลายและสัญลักษณ์ธรรมาคารบนเสื้อพนักงานหญิง ขาดการสื่อความหมายที่ต่อเนื่องกัน ขาดการสื่อภาพพจน์ และแสดงเอกลักษณ์อย่างเด่นชัด เนื่องจากค่านึงถึงสมัยนิยมมากเกินไป
3. เน็ดไทสำหรับพนักงานชาย เนื้อผ้ากระด้าง ไม่เป็นมัน ยับง่าย ไม่ทนทาน สีซีดตกได้ง่าย ทำให้ดูเก่าเร็ว
4. ลวดลายสำหรับเน็ดไทพนักงานชาย ขาดการสื่อความหมายที่ดีและต่อเนื่องกับองค์กรขาดเอกลักษณ์

ปัญหาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

1. ไม่มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นของธนาคารเอง และไม่มีการพัฒนารูปแบบให้สวยงามน่าสนใจ และก่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้รับไม่เล็งเห็นถึงคุณค่า และอยากนำมาใช้
2. ไม่ได้ใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในประเทศ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
3. ขาดการนำเสนอรูปแบบที่เป็น CORPORATE IDENTITY กัน โดยผลิตภัณฑ์ขาดความต่อเนื่องเป็นชุดเดียวกัน
4. ไม่คำนึงถึงการใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่าในขบวนการผลิตในระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 อุตสาหกรรมหาให้สิ้นเปลือง
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ปัญหา

เครื่องแบบพนักงาน

1. ศึกษาและวิเคราะห์หาคุณสมบัติของเส้นใยที่เหมาะสม เช่น ผิวลัมผัส และน้ำหนัก ความเหนียว ความคงทน การทำความสะอาดได้ง่าย และศึกษากรรมวิธีการตกแต่งผิว เพื่อนำมาใช้ตามความเหมาะสม
2. มีการแก้ปัญหาโดยการนำเส้นใยผสม คือ โยสังเคราะห์และเส้นใยธรรมชาติมาใช้ เพื่อให้เกิดการระบายความร้อนที่ดี และไม่เกิดไฟฟ้าสถิตย์สะสมใส่
3. วิเคราะห์ลวดลายที่จะสื่อภาพพจน์ของธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงินของไทย โดยศึกษาลวดลายศิลป์ไทย และ แนวคิดจากลวดลายผ้าไทย เช่น ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าทอลายขิด มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องแบบพนักงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย
4. การออกแบบโดยคำนึงถึงการต่อลาย ความกลมกลืน และจังหวะความต่อเนื่องของเครื่องแบบ โดยมีลวดลายที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ รวมทั้งศึกษาถึงการเลือกใช้สีที่จะส่งเสริมลายและส่งเสริมผ้าให้ดูดียิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

1. มีการพัฒนารูปแบบให้น่าสนใจ สามารถตอบสนองในด้านประโยชน์ใช้สอยได้อย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงความนิยมของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อลูกค้าได้รับแล้วก็จะนำไปใช้ได้ เพื่อช่วยส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ราชการ
2. ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจะใช้วัสดุที่ผลิตได้ในประเทศ โดยจะเป็นวัสดุสิ่งทอซึ่งมีราคาถูก แต่มีคุณค่า
3. รูปแบบผลิตภัณฑ์เป็นชุดเดียวกัน โดยผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแต่ละชิ้นจะมีความต่อเนื่อง และกลมกลืนเป็นชุดเดียวกัน เพื่อง่ายต่อขบวนการผลิต
4. ศึกษาและออกแบบแพคเกจ การจัดวางผ้าโดยคำนึงถึงความประหยัดเพื่อการผลิตในระบบอุตสาหกรรม
5. มีรูปแบบที่จะสื่อความหมายและสื่อภาพพจน์ของราชการได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของโครงการ

1. ออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิง และออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเน็ตโทพนักงานชาย ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
2. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับของที่ระลึกในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด เพื่อมอบให้กับลูกค้าที่ใช้บริการของธนาคาร โดย
 - ออกแบบและสร้างแพทเทินเพื่อการผลิตในระบบอุตสาหกรรม
 - ใช้วัสดุที่ผลิตได้ในประเทศ

แนวทางการศึกษา

1. ศึกษาวิธีดำเนินงานและนโยบายของโครงการ รวมทั้งจุดมุ่งหมายในการให้บริการของธนาคาร
2. ศึกษาประวัติความเป็นมาของเครื่องแบบพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบลวดลายผ้า เครื่องแบบพนักงานของสถาบันการเงินอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน
4. ศึกษาลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีการจัดมอบกันของธนาคารต่าง ๆ และลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยม
5. ศึกษาวัสดุและคุณสมบัติของผ้าที่จะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม
6. ศึกษาขั้นตอนการพิมพ์ผ้า การผลิตผืนผ้าในระบบอุตสาหกรรม รวมทั้งกรรมวิธีการผลิตของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
7. ศึกษาถึงขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ
8. ศึกษาลวดลายผ้าไทยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สนองประโยชน์ใช้สอยของพนักงานธนาคารนครหลวงไทยได้อย่างเต็มที่
2. สามารถส่งเสริมผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทย เป็นการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์สิ่งทอไทย
3. สามารถนำเอางานสิ่งทอของไทยมาใช้อย่างกว้างขวางขึ้น ในการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ
4. สร้างภาพจน์ที่ดีให้เกิดแก่สถาบันการเงินของไทย และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
5. ส่งเสริมในด้านการประชาสัมพันธ์และประสิทธิภาพการให้บริการของธนาคาร
6. การผลิตในระบบอุตสาหกรรมเป็นการลดต้นทุนการผลิต ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1984
April

S	1
M	2
T	3
W	4
T	5
F	6
S	7
S	8
M	9
T	10
W	11
T	12
F	13
S	14
S	15
M	16
T	17
W	18
T	19
F	20
S	21
S	22
M	23
T	24
W	25
T	26
F	27
S	28
S	29
M	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

▲ การรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

ประวัติธนาคารนครหลวงไทย จำกัด¹

ธนาคารนครหลวงไทย ก่อตั้งขึ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ใช้ชื่อว่า "บริษัท ธนาคารนครหลวงแห่งประเทศไทย จำกัด" โดยจดหนังสือบริดจ์สโนธิ และซื้อ บังคับของบริษัท เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2484 ด้วยเงินทุนครั้งแรก 1 ล้านบาท เปิดดำเนินการอย่างจริงจัง เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2484 โดยสำนักงานใหญ่แห่งแรก ตั้งอยู่ที่ อาคาร 5 ถนนราชดำเนินกลาง เขตพระนคร แขวง นະ-สงคราม กรุงเทพฯ (ปัจจุบัน เป็นธนาคารนครหลวงไทย สาขาราชดำเนิน) ในวันเปิดธนาคารได้เชิญหลวงประดิษฐมนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการคลังเป็นผู้เปิด ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2484 ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้รับตราตั้งให้เป็น ธนาคารในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งพระราชทานเครื่องหมาย "รูปชฎาเปล่งรัศมี" เป็นสัญลักษณ์ประจำธนาคาร ซึ่งในปัจจุบันก็ยังคงเป็นธนาคารเดียวที่ได้รับเกียรติอันสูงส่งนี้

รูปที่ 1

"รูปชฎาเปล่งรัศมี"

เป็นสัญลักษณ์ประจำธนาคาร

ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด

บริการเพื่อปวงชน เปี่ยมล้นด้วยน้ำใจ

¹ ส่วนโฆษณาประชาสัมพันธ์ สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารนคร-

หลวงไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบัน ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาตั้งอยู่
 เลขที่ 1101 ศูนย์การค้านครหลวงไทย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน
 กรุงเทพฯ ทำพิธีเปิดเป็นทางการในวันที่ 24 พฤษภาคม 2424 ในปัจจุบัน
 ธนาคารได้ขยายการเปิดสาขาทั้งในเขตกรุงเทพฯ และเขตภูมิภาค จนมีสาขาทั้งสิ้น
 100 สาขา เป็นสาขาในกรุงเทพฯ 24 สาขา และในส่วนภูมิภาค 73 สาขา
 มีพนักงานเกือบ 4,000 คน

ธนาคารนครหลวงไทย มีคำขวัญประจำธนาคาร คือ "บริการเพื่อ
 ปวงชน เปี่ยมล้นด้วยน้ำใจ" และใช้สีแดงเลือดหมูเป็นสีประจำธนาคาร

รูปที่ 2

อาคารสำนักงานใหญ่

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

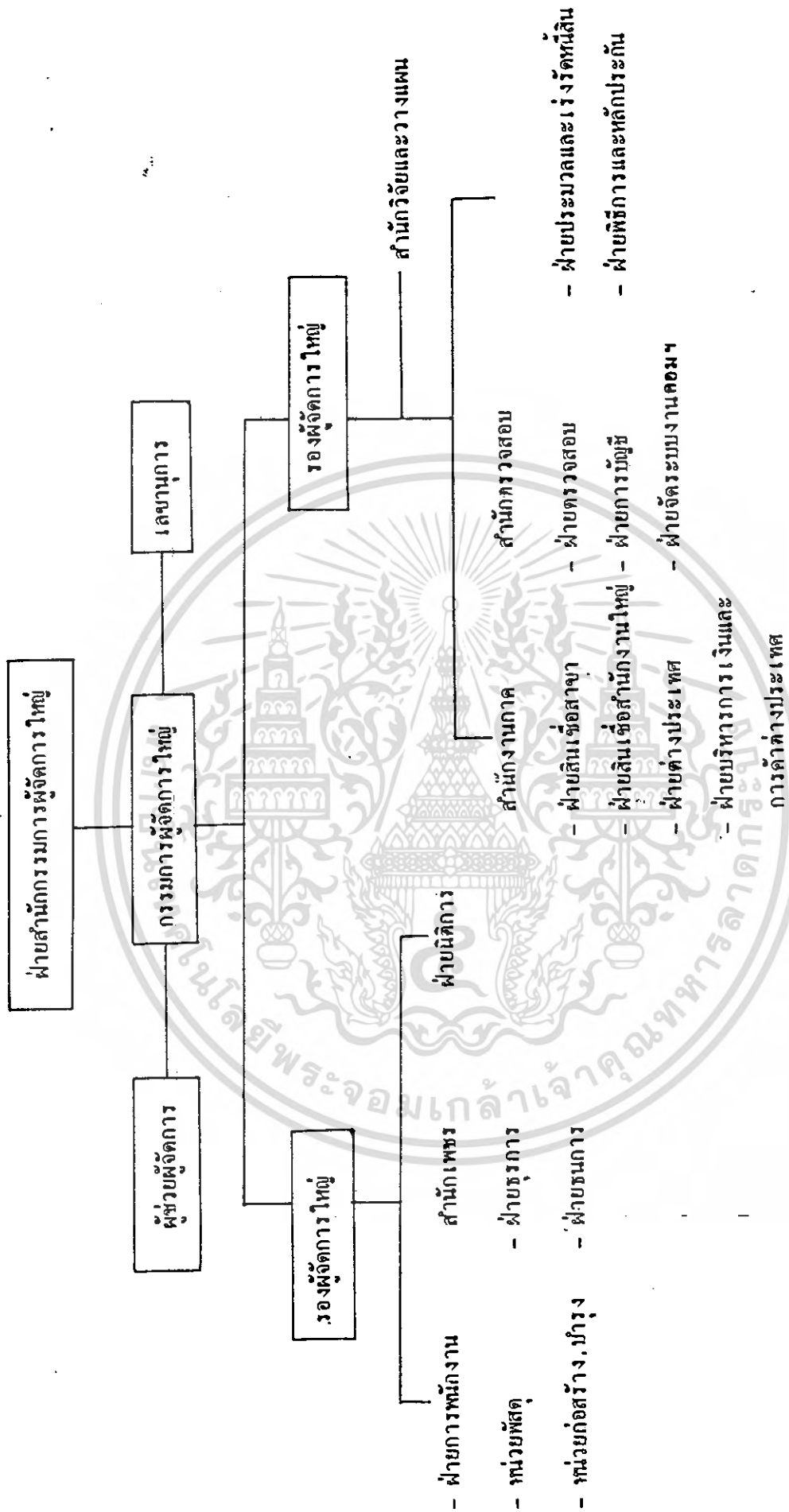
การจัดองค์การและสายการดำเนินงาน¹

รูปร่างหรือโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ โดยทั่วไปจะคล้าย ๆ กัน โดยตั้งแต่ ผู้ถือหุ้นของธนาคารลงไป จะมี คณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการ รองกรรมการผู้จัดการ ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้จัดการฝ่าย สำนักผู้ตรวจสอบบัญชี และมีที่ปรึกษาทางกฎหมาย จากนั้นการดำเนินงานภายในธนาคารนครหลวงไทย จำกัด จะประกอบด้วย ฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. สำนักเพชร หรือ ฝ่ายการธนาคาร หรือที่เรียก DOMESTIC BANKING DEPARTMENT เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบในเรื่องเงินฝากและเงินให้กู้ยืมในประเทศ
2. ฝ่ายธุรการ หรือ GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT เป็นฝ่ายรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการทั่วไปทั้งหมด เช่น งานสารบรรณกลาง ประชาสัมพันธ์
3. ฝ่ายธนาคาร เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบด้านการเงิน
4. สำนักกรรมการผู้จัดการ หรือ PRESIDENT OFFICE เป็นสำนักงานที่ทำงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ คอยพิจารณาเรื่องที่แต่ละฝ่ายเสนอมานำขออนุมัติตามลำดับ
5. ฝ่ายการบัญชี ACCOUNTION DEPARTMENT เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบในการทำบัญชีทั้งหมด ทั้งบัญชีการเงินและรายงานต่าง ๆ

¹ ส่วนโฆษณาประชาสัมพันธ์ สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 1 แผนภาพแสดงการจัดองค์การของขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สำนักวิจัยและวางแผน RESEARCH AND PLANNING
DEPARTMENT เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบการวิจัยเศรษฐกิจ รายงานธนาคาร
และรวบรวมข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนา

7. ฝ่ายต่างประเทศ INTERNATIONAL BANKING
DEPARTMENT เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวกับต่างประเทศทั้งหมด การขาย
เงินตราต่างประเทศ การเปิดเลขที่รื้อออฟเครดิต การส่งสินค้าออกและการส่งสินค้า
เข้า

8. ฝ่ายตรวจสอบ INTERNAL AUDIT DEPARTMENT เป็นฝ่ายรับผิดชอบ
ความถูกต้องของบัญชี ตรวจสอบทรัพย์สินและการลงทุนของธนาคาร

9. ฝ่ายสินเชื่อ คือฝ่ายที่ให้บริการสินเชื่อ ซึ่งแยกย่อยออกเป็นฝ่ายสินเชื่อสาขา
สินเชื่อสำนักงานใหญ่ รับผิดชอบในการพิจารณาการลงทุนและการให้วงเงินกู้

นอกจากนั้น ก็มีบางฝ่ายแยกย่อยออกไป ทำหน้าที่เฉพาะงานต่าง ๆ เช่น หน่วย
พัสดุ หน่วยก่อสร้าง - บำรุง ฝ่ายจัดระบบงานคอมพิวเตอร์ ฝ่ายบริหารการเงิน ส่วนควบคุมเงินกู้
 เป็นต้น

การดำเนินงานด้านบริการ¹

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด มีนโยบายการดำเนินงานด้านบริการคล้ายคลึง
กับธนาคารไทยพาณิชย์อื่น ๆ ที่จะเน้นด้านการบริการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า ซึ่งก็นับได้ว่า ธนาคารได้มีส่วนในการรับใช้สังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบ
และปรับปรุงการให้บริการ เพื่อผลักดันให้ธนาคารเจริญก้าวหน้าต่อไป

ธนาคารมีบริการหลายประเภท ที่จะสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ คือ

¹ เอกสารของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สำนักเพชร อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคาร
นครหลวงไทย จำกัด

บริการเงินฝากประเภทต่าง ๆ

ฝากประจำ - เป็นการออมทรัพย์ที่จะให้ผลตอบแทนที่แน่นอน และได้รับอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ประกอบด้วย การฝากประจำประเภท 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี และ 2 ปี

ฝากออมทรัพย์ - สามารถเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ครั้งแรกด้วยเงินฝาก 100 บาท

ฝากกระแสรายวัน - บัญชีเงินฝากกระแสรายวันจะสามารถใช้เช็คในการถอน หรือใช้แทนเงินสดเพื่อชำระสินค้า และบริการอื่น ๆ และสามารถใช้บริการเบิกเงินก็เกิดบัญชีจากธนาคารได้

ฝากสินสมประสงค์ - บริการเงินฝากที่กำหนดระยะเวลาในการออมได้ตั้งแต่ 1 - 5 ปี ด้วยโครงการ "ชฎาสมประสงค์" สามารถใช้ยอดเงินฝากค้ำประกันเงินกู้ได้สูงถึง 2 เท่าของยอดเงินฝากในบัญชี แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินโดยไม่ทำให้แผนการออมเงินต้องสะดุดลงกลางคัน

บริการฝากถอนต่างสาขา

ทางธนาคารได้นำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาเสริมการให้บริการ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลข่ายงานสาขา (On - line) ทำให้สามารถใช้งานได้สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ธนาคารยังมีบริการ "วีซ่าชฎาทอง" เอทีเอ็ม ในกลุ่มสยามเน็ต (Siamnet) มีกว่า 400 เครื่องทั่วราชอาณาจักร สามารถฝาก - ถอน - สอบถามยอดเงิน - โอนเงิน ได้ตั้งแต่เวลา 7.00 - 22.00 น. ทุกวัน

สินเชื่อประเภทต่าง ๆ

โดยธนาคารจะให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำปรึกษาด้านสินเชื่อประเภทต่าง ๆ

ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สินเชื่อ "เคหะสงเคราะห์"
- สินเชื่อ "ชฎาทอง"
- สินเชื่อเพื่อการเกษตรและการพาณิชย์
- สินเชื่อ "ชฎาคินประโยชน์" คือบริการสินเชื่อต่อเนื่องเพื่อลูกค้าชั้นดี
ที่ใช้บริการสินเชื่อ "ชฎาทอง" หรือ "เคหะสงเคราะห์" และได้ผ่อนชำระคืนธนาคารไป
แล้วอย่างน้อย 1 ปีหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของยอดสินเชื่อดังกล่าว

บริการธุรกิจต่างประเทศ

ธนาคารได้มุ่งพัฒนาการให้บริการธุรกิจต่างประเทศด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัย เช่น การโอนเงินตราต่างประเทศ ซื้อหรือขายธนบัตรต่างประเทศ ดราฟ ฯลฯ ให้บริการสินเชื่อตัวสินค้าเข้า - ออก

บริการอื่น ๆ

ธนาคารได้ให้บริการในด้านต่าง ๆ อย่างครบครัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวกับพหุมาใช้บริการ เช่น เช็คของบัญชี แคชเชียร์ ออเดอร์ เช็คเงินสด ดราฟ โอนเงินทางโทรเลข - โทรศัทพ์ ชำระค่าสาธารณูปโภค ชำระค่าภาษี บริการตู้നിရ်บริการชำระเบี้ยประกัน ฯลฯ

บริการบัตรเครดิต

บัตรเครดิต "ขวัญนคร" เป็นการรวมกันของธนาคารนครหลวงไทย กับธนาคารสมาชิกรวม 6 แห่ง ด้วยเครือข่ายกว่า 200 สาขา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้จ่ายและรับบริการต่าง ๆ และสามารถเบิกเงินสดยามฉุกเฉินได้จากธนาคารสมาชิกสาขาต่าง ๆ หรือจากเครื่องเอทีเอ็มในเครือข่ายสยามเน็ททั่วประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบกำไรสุทธิครั้งปีแรก 2533 กับ 2532¹

ธนาคาร	กำไรสุทธิ(ล้านบาท)			กำไรสุทธิต่อหุ้น(บาท)			เป้าหมายกำไร 1 ปี	
	มิ.ย.33	มิ.ย.32	เพิ่ม(ลด)	มิ.ย.33	มิ.ย.32	เพิ่ม(ลด)	สุทธิ (ล้านบาท)	ต่อหุ้น (บาท)
กรุงเทพ	1,732.5	1,151.2	50.50	26.49	19.19	38.04	4,533	65.29
กสิกรไทย	1,507.0	602.2	150.22	41.29	20.07	105.73	1,483	37.07
ไทยพาณิชย์	1,025.1	511.8	100.30	60.03	35.06	71.22	1,762	76.61
กรุงศรีอยุธยา	837.3	440.0	90.30	30.37	21.52	41.12	1,251	43.51
กรุงไทย	549.3	107.7	410.01	7.84	2.14	266.36	685	8.50
ทหารไทย	404.6	207.4	95.03	16.86	12.09	39.45	874	34.96
นครหลวงไทย	207.2	103.7	99.80	0.35	0.17	105.88	375	0.53
มหานคร	198.8	123.3	61.26	0.25	0.18	38.89	452	0.56
ศรีนคร	96.2	66.0	45.63	6.03	5.28	14.20	169	8.90
ไทยทุน	90.8	53.1	71.02	22.57	17.70	27.51	122.61	24.52
เอเชีย	87.3	73.1	19.45	4.83	4.57	5.69	200	10.34
นครชน	65.3	42.4	54.14	18.67	16.55	12.81	136.2	33.72
กรุงเทพฯพาณิชย์การ	50.9	32.4	57.13	0.42	0.38	10.53	96	0.74
สหธนาคาร	50.0	38.7	29.25	6.67	6.45	3.41	133	14.87
แหลมทอง	13.0	10.3	26.21	2.63	2.11	24.64	15.8	2.40
รวม	6,915.3	3,563.3	94.07	16.35	10.90	50.00		

¹"ดอกเบี๋ย" กันยายน 2533 หน้า 129 - 132

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการดำเนินงาน

จากตาราง 1.1 จะเห็นว่า ครึ่งปี 33 ที่ผ่านมา ธนาคารต่าง ๆ มีผลกำไรสุทธิเทียบเป็นร้อยละค่อนข้างสูงมาก ธนาคารนครหลวงไทย มีผลประกอบการที่ดี โดยมีกำไรสุทธิเกือบ 200 ล้านบาท จากที่ตั้งเป้าหมายไว้ 375 ล้านบาท เมื่อสิ้นปี 33 เพิ่มขึ้นเกือบ 100 % จากผลประกอบการในปีก่อน

จึงเห็นว่า ธนาคารนครหลวงไทยก็เป็นธนาคารที่ได้รับความนิยมในการใช้บริการของประชาชน

สาเหตุที่ธนาคารทำกำไรได้มากในช่วงครึ่งปีแรกของปี 33 นี้ เนื่องมาจาก ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากสูง ทำให้ทำกำไรได้มาก ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจที่ดีในประเทศส่งผลให้ธนาคารสามารถเรียกเก็บเงินได้ ธนาคารจึงมีรายได้มากขึ้น

จากผลกำไรของธนาคารซึ่งดำเนินการมาในปี 2533 นี้ ก็เอื้ออำนวยให้ธนาคารจัดทำของที่ระลึกขึ้น เพื่อเป็นการตอบแทนลูกค้าที่ใช้บริการของธนาคาร อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ในโอกาสที่ได้ดำเนินการมาจนครบรอบ 50 ปี โดยเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนมาโดยตลอด

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในธนาคาร จะประกอบด้วย

1. ฝ่ายผู้บริหาร คือ บุคคลที่คอยพิจารณาเรื่องที่แต่ละฝ่ายเสนอมานำเสนอ และออกคำสั่งในการอนุมัติ ได้แก่ กรรมการผู้จัดการ รองกรรมการผู้จัดการ ผู้อำนวยการฝ่าย เป็นต้น
2. ฝ่ายพนักงาน คือ บุคคลที่ดำเนินการ ในการให้บริการ หรือปฏิบัติงานตามหน้าที่ในส่วนที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ พนักงานในฝ่ายการธนาคาร จะทำหน้าที่ในด้าน

สินเชื่อและเงินฝาก พนักงานบัญชี เป็นต้น เป็นส่วนที่ต้องติดต่อกับลูกค้าในการให้บริการ และคำแนะนำปรึกษาด้านธุรกิจ

คุณสมบัติของพนักงาน

พนักงานหญิง การศึกษา **ขั้นต่ำ** **ปริญญาตรี**

อายุ 21 - 45 ปี

รายได้ 4,250 บาทขึ้นไป

พนักงานชาย การศึกษา **ขั้นต่ำ** **ปริญญาตรี**

อายุ 21 - 55 ปี (ผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว)

รายได้ 4,250 บาทขึ้นไป

การแบ่งส่วนการทำงานของพนักงาน¹

พนักงานที่ปฏิบัติงานในธนาคาร จะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. พนักงานในส่วนธนาคาร คือ ส่วนที่ต้องติดต่อกับลูกค้าประชาชน คือ พนักงานในบริเวณ BANKING HALL ซึ่งแบ่งลักษณะการติดต่อกับลูกค้าออกเป็น 2 แบบ ตามประเภทของการให้บริการของธนาคาร คือ

- ส่วนฝาก - ถอนเงิน คือ พนักงานบริเวณ COUNTER เป็นการติดต่อกับลูกค้าที่ต้องการความรวดเร็ว และใช้เวลาไม่มาก

- ส่วนบริการอื่น ๆ ได้แก่ เปิดบัญชี ส่วนโอนเงิน คิวแลกเงิน หรือลูกค้าที่มาปรึกษากับธนาคาร อยู่ภายในบริเวณ BANKING HALL โดยจะมีโต๊ะสำหรับลูกค้าทางด้านข้างเคาเตอร์

¹นราธิป ผลบุญรักษ์ "วิทยานิพนธ์" การตกแต่งภายในธนาคารอาคารสงเคราะห์

2. พนักงานในส่วนสำนักงานธนาคาร OFFICE SPACE เป็นส่วนที่อาจมีผู้มาติดต่อบ้าง แต่จำนวนไม่มากเท่า BANKING HALL ส่วนสำนักงาน จะแบ่งออกเป็นฝ่าย ๆ ตามหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละฝ่าย ผู้ปฏิบัติงานส่วนสำนักงานแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

- พนักงานที่ปรึกษาและให้บริการ พนักงานในฝ่ายนี้จะมีการติดต่อกับลูกค้าบ้าง แต่ไม่มากเท่ากับในส่วน BANKING HALL เช่น พนักงานที่ปรึกษาด้านสินเชื่อ พนักงานที่ปรึกษาธุรกิจ เป็นต้น

- พนักงานในส่วน PRIVATE เป็นส่วนที่ผู้มาติดต่อหรือผู้ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้เป็นบริเวณเฉพาะของพนักงานบางฝ่าย และผู้บริหารเท่านั้น (EXECUTIVE SUITE) เพื่อป้องกันความสับสนของผู้มาติดต่อ พนักงานในส่วนนี้จึงมักจะแยกออกมาจากส่วนอื่น ๆ

พนักงานที่ต้องพบปะติดต่อกับลูกค้าตลอดเวลา คือ พนักงานในส่วน BANKING HALL และพนักงานที่ติดต่อกับลูกค้าในบางโอกาส คือ พนักงานบางฝ่ายในส่วน OFFICE SPACE

การแต่งกายของพนักงาน

การแต่งกายของพนักงาน ธนาคารนครหลวงไทย จะแต่งกายด้วยเครื่องแบบเดียวกัน จุดมุ่งหมายของการใช้เครื่องแบบพนักงานนี้เพื่อ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพนักงาน เสริมสร้างภาพพจน์ที่ดี และเพื่อการประหยัด

ในขณะปฏิบัติงาน

- พนักงานหญิง - จะสวมเสื้อตัวใน และกระโปรง ส่วนเสื้อมือทาจจะสวมหรือไม่ก็ได้
- พนักงานชาย - จะสวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว กางเกงขายาวแบบสุภาพ และเนคไทของธนาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในโอกาสที่เป็นทางการ เช่น มีแขกบุคคลสำคัญ หรือ ในโอกาสที่มีงานเลี้ยง

พนักงานหญิง - สวมเสื้อตัวในและกระโปรง ติดโบว์รูปดอกไม้ที่คอเสื้อด้านหน้า และสวมเสื้อตัวนอก

พนักงานชาย - สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว กางเกงขายาวแบบสุภาพ เน้นไทยของธนาคาร และเสื้อสูท

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน

1. เครื่องแบบพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

พนักงานหญิง เครื่องแบบพนักงานหญิงที่ใช้ในปัจจุบัน เริ่มใช้กันเมื่อปี 2527 เมื่อทางธนาคารเพิ่งมีการกำหนดสี "แดงเลือดหมู" เป็นสีประจำธนาคาร ซึ่งเครื่องแบบนี้นอกจากจะต้องมีสีแดงเลือดหมูบนเครื่องแบบแล้ว เสื้อตัวในจะต้องออกแบบให้มีลวดลายรวมทั้งสัญลักษณ์ คือ "ชฎา" บนตัวเสื้ออีกด้วย¹ โดยพนักงานจะซื้อผ้าในราคาทุนกับธนาคาร และตัดเครื่องแบบโดยมีรูปแบบที่คำนึงถึงความเรียบร้อย โดยเฉพาะบริเวณ คอเสื้อ แขน และกระโปรง

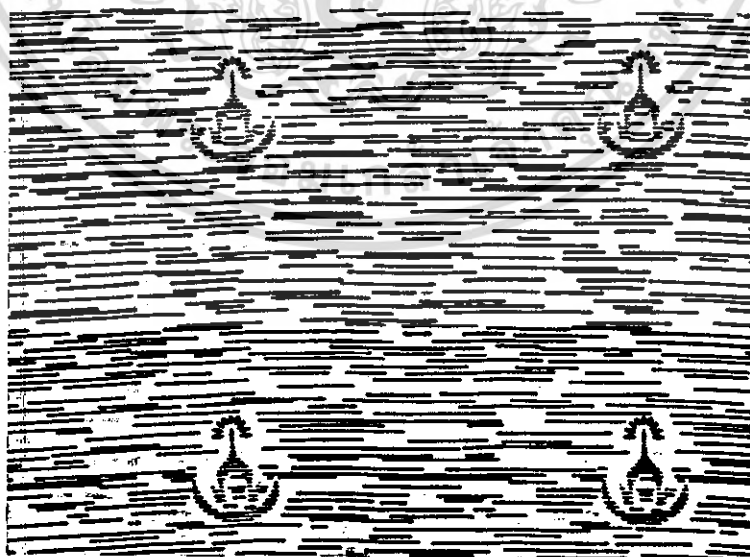
เครื่องแบบพนักงานหญิงของธนาคารนครหลวงไทย ประกอบด้วย

1. เสื้อตัวใน
2. เสื้อสูทและกระโปรง เป็นสีประจำธนาคาร คือ สีแดงเลือดหมู

¹พัชรินทร์ บุรณสมภพ ผู้ช่วยผู้จัดการสำนักงานกรรมการผู้จัดการใหญ่

รูปที่ 3 ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงานหญิง
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

รูปที่ 4 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะลวดลาย มีสัญลักษณ์สีเทาและเส้นลายขวาง สีฟ้า เขียว และแดง

วัสดุ ผ้าใยสังเคราะห์

แนวทางการออกแบบ ใช้สัญลักษณ์ประกอบลวดลายบนผ้า และลวดลายที่ประกอบสัญลักษณ์บนผ้า โดยมิได้สื่อความหมายอะไรต่อองค์กร

พนักงานชาย เครื่องแบบพนักงานชาย จะมีเพียงเนคไท ที่มีสัญลักษณ์ของ ธนาคารที่มองเห็นได้ชัด พนักงานจะซื้อเนคไทกับธนาคารในราคาเส้นละ 100 บาท สีที่ใช้ มี 3 สีคือ สีน้ำเงิน เทา และน้ำตาล

รูปที่ 5 ภาพแสดงลวดลายเนคไทพนักงานชาย
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

ลักษณะลวดลาย พิมพ์ลายเส้นสีแดง 3 เส้นพาดแนวเฉียง และพิมพ์สัญลักษณ์สีแดงที่มุมซ้าย

วัสดุ ผ้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เครื่องแบบพนักงานของธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ

เพื่อทำความเข้าใจถึงลักษณะของผู้บริโภคในกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นพนักงานของธนาคารในเรื่องของการออกแบบผ้าพิมพ์ลวดลายสำหรับเครื่องแบบพนักงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ เป็นปัจจัยต่อการนำมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้น จะมีทั้งของภาครัฐบาล เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และของภาคเอกชน ซึ่งก็มีธนาคารพาณิชย์ของไทย ธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ซึ่งจากการศึกษาการจัดองค์กรของสถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้ง นโยบายในการดำเนินงานด้านบริการต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ไทยจะมีความใกล้เคียงกัน จึงทำการศึกษาลวดลายผ้าในกลุ่มของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อไป

พนักงานหญิง

ชื่อธนาคาร

กรุงศรีอยุธยา

สัญลักษณ์

ลักษณะลวดลาย

ออกแบบกราฟิกของสัญลักษณ์ธนาคารกระจายเป็นช่วง ๆ บนผืนผ้า มี 2 สี คือ สีส้มอ่อน สีครีม

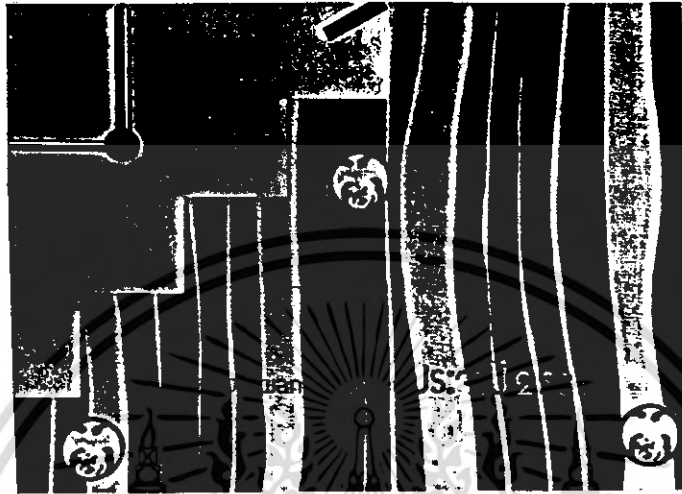
แนวทางการออกแบบ

- ใช้สัญลักษณ์ของธนาคาร ในรูปแบบกราฟิก

รูปที่ 6 เครื่องแบบพนักงาน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 7 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิงธนาคารกรุงไทย จำกัด

ชื่อธนาคาร กรุงไทย จำกัด
 สัญลักษณ์ นกยูงยักษ์
 สีเอกลักษณ์ ฟ้า
 ลักษณะลวดลาย มีสัญลักษณ์ คือ "นกยูงยักษ์"
 กระจายบนลวดลายผ้า และ
 ลายทางสีฟ้าลักษณะเหมือน
 น้ำไหล

สีที่ใช้ ใช้สีของธนาคาร เป็นสีหลักของเครื่องแบบ
 แนวทางการออกแบบ

- ใช้สัญลักษณ์ประกอบลวดลายบนผ้า
- ใช้สีเอกลักษณ์เป็นสีหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 8 เครื่องแบบพนักงานหญิงธนาคารกรุงไทย
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 9 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง

ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ

- ชื่อธนาคาร กรุงเทพพาณิชย์การ
- สัญลักษณ์ สตางค์แดง
- ลักษณะลวดลาย มีเครื่องหมาย "สตางค์แดง" พร้อมกับลายเส้นสีชมพู สีเขียว และน้ำเงิน
- สีที่ใช้ ไม่คำนึงถึงสีเอกลักษณ์
- แนวทางการออกแบบ
- ใช้สัญลักษณ์ประกอบลวดลายบนผ้า

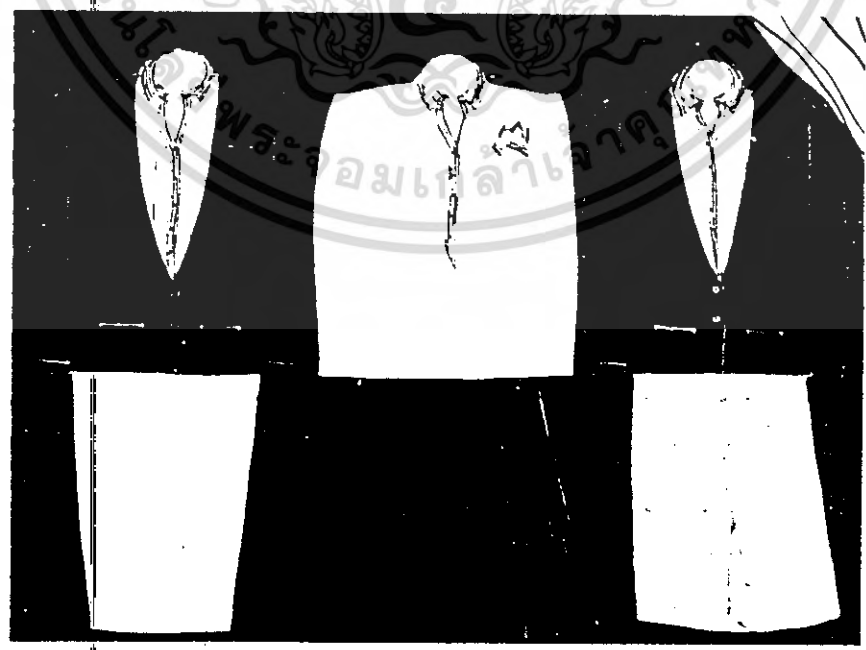
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 10 เครื่องแบบพนักงานหญิงธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 11 ภาพแสดงลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน

ธนาคารกรุงเทพ

- ชื่อธนาคาร กรุงเทพ จำกัด
- สัญลักษณ์ บัวหลวง
- ลักษณะลวดลาย ลายเส้นเล็ก ๆ สีน้ำเงิน แดง เขียว ผ้า บนพื้นสีครีม และมีเครื่องหมาย "บัวหลวง" กระจายบนเส้นสีน้ำเงินเป็นช่วง ๆ
- แนวทางการออกแบบ
- ใช้สัญลักษณ์ประกอบลวดลายบนผ้า

รูปที่ 12 ภาพแสดงเครื่องแบบพนักงานธนาคารกรุงเทพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 15 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง
ธนาคารทหารไทย จำกัด

ชื่อธนาคาร ทหารไทย
สัญลักษณ์
สีเอกลักษณ์ แดง น้ำเงิน
ลักษณะลวดลาย ลวดลายดอกไม้สีแดง
 น้ำเงิน และมีลายเส้น
 สีแดงกระจายอยู่ทั้งผืน

แนวทางการออกแบบ

- ใช้รูปดอกไม้ และลายเส้นเฉียง
สื่อความหมายถึงความอ่อนหวาน
และปราศเปรียวของผู้หญิง
- ใช้สีเอกลักษณ์เป็นสีหลัก

รูปที่ 16 เครื่องแบบพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 17 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงาน
ธนาคารนครธน

ชื่อธนาคาร

นครธน

สัญลักษณ์

สีเอกลักษณ์

สีน้ำตาล

ลักษณะลวดลาย

ลายผ้ามีลักษณะคล้ายกับ
ลายแผนที่โลก โดยมีลวด
ลาย สีฟ้า ส้มอ่อน บนพื้น
สีครีม

แนวทางการออกแบบ

- ใช้ลวดลายแผนที่โลก สื่อความหมายถึง
การที่ธนาคารต้อง TACT กับ
ชาติ แบ่งค์ทั่วโลก
- ใช้สีเอกลักษณ์ธนาคาร เป็นสีหลัก

รูปที่ 18 เครื่องแบบพนักงานธนาคารนครธน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 19 ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง

ธนาคารสหธนาคาร

ชื่อธนาคาร สหธนาคาร
 สัญลักษณ์ "จรัญญ"
 สีเอกลักษณ์ สีแสด
 ลักษณะลวดลาย ผ้าสีแสดเจดีย์ ลายสีฟ้า
 ขาวใน ลักษณะของท้องฟ้า
 หรือคลื่น

สีที่ใช้ ใช้สีเอกลักษณ์เป็นสีประกอบ

แนวทางการออกแบบ

- ลวดลายท้องฟ้า หรือ คลื่น หมายถึง
การแผ่ขยายออกไปอย่างไม่หยุดนิ่ง
- ใช้สีเอกลักษณ์เป็นส่วนประกอบ

รูปที่ 20 เครื่องแบบพนักงานธนาคารสหธนาคาร

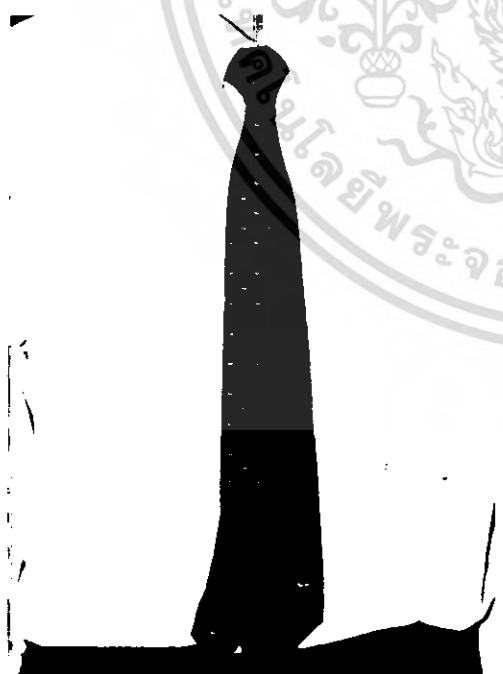
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 23 ภาพแสดงเนคไทพนักงาน
ธนาคารทหารไทย จำกัด

รูปที่ 24 ภาพแสดงเนคไทพนักงานชาย
ธนาคารกรุงไทย

รูปที่ 25 ภาพแสดงเนคไทพนักงาน
ธนาคารไทยพาณิชย์

รูปที่ 26 ภาพแสดงเนคไทพนักงานชาย
ธนาคารเอเซีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ

พนักงานหญิง

ชื่อธนาคาร	สัญลักษณ์	สีเอกลักษณ์	ลักษณะลวดลาย	สีที่ใช้
นครหลวงไทย จำกัด	ชฎาเปล่งรัศมี	แดงเลือดหมู	สัญลักษณ์สีเทา และลายเส้น ขวางสี ฟ้ำ . เขียว .แดง	แดงเลือดหมู ฟ้ำ . เขียว
กรุงศรีอยุธยา จำกัด	ยอดปราสาท	เหลือง . น้ำตาล	สัญลักษณ์ของธนาคารในรูป กราฟที่โคจรกระจายเป็นช่วง ๆ ทั่วผืนผ้า	น้ำตาล ส้มอ่อน . ครีม
กรุงไทย จำกัด	นกมวยยักษ์	ฟ้ำ	ลายทางสีฟ้ำเหมือนน้ำไหล และ "นกมวยยักษ์" กระจาย ทั่วผืนผ้า	ฟ้ำ . เขียว .แดง
กรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด	สรวงค์แดง	-	เครื่องหมาย "สรวงค์แดง" พร้อมลายเส้น สีชมพู . เขียว . น้ำเงิน	น้ำเงิน ชมพู . เขียว
กรุงเทพ จำกัด	บัวหลวง	น้ำเงิน	ลายเส้นสีน้ำเงิน .แดง . เขียว ฟ้ำ บนพื้นสีครีมมีเครื่องหมาย "บัวหลวง" กระจายบนเส้นสี น้ำเงิน	น้ำเงิน .แดง เขียว . ฟ้ำ
ไทยพาณิชย์ จำกัด	ใบโพธิ์	ม่วง	ผ้าลายทางบนพื้นขาว มีรูป "ใบโพธิ์" กระจายอยู่ทั่ว ผืนผ้า	ม่วง . ชมพู ฟ้ำ . ส้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อธนาคาร	สัญลักษณ์	สีเอกลักษณ์	ลักษณะลวดลาย	สีที่ใช้
ทหารไทย จำกัด		แดง. น้ำเงิน	ลวดลายดอกไม้สีแดง, น้ำเงิน และลายเส้นเฉียงกระจายทั่วผืนผ้า	แดง. น้ำเงิน
นครธน จำกัด		น้ำตาล	ลวดลายคล้ายแผนที่โลก	น้ำตาล. ส้มอ่อน. ฟ้า
สหธนาคาร จำกัด	จรมัม	แสด	ลายคล้ายท้องฟ้าหรือคลื่น	ส้มอ่อน. ฟ้า

หมายเหตุ

ใช้ข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ของไทยที่มีการ ออกแบบลวดลายผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนักงานชาย

ชื่อธนาคาร	สัญลักษณ์	สีเอกลักษณ์	ลักษณะลวดลาย	สีที่ใช้
นครหลวงไทย จำกัด	ชฎาเปล่งรัศมี	แดงเลือดหมู	ลายเส้นเฉียง พิมพ์สัญลักษณ์ ที่มุมซ้ายด้วยสีแดงเลือดหมู	น้ำเงิน, เทา น้ำตาล
กรุงไทย จำกัด	นกมวยกั๊กซ์	ฟ้า	รูป "นกมวยกั๊กซ์" กระจาย เป็นช่วง ๆ	น้ำตาล, น้ำเงิน แดง
เอเชีย จำกัด	อ	-	ลายเส้น ขาดแนวเฉียง พิมพ์สัญลักษณ์ที่มุมซ้าย	แดง, น้ำเงิน, เทา, น้ำตาล
ทหารไทย จำกัด	๓	แดง, น้ำเงิน	ลายเส้นเฉียง พิมพ์สัญลักษณ์ ที่มุมซ้าย	น้ำเงิน, แดง
ไทยพาณิชย์ จำกัด	ใบโพธิ์	ม่วง	ลายลายรูปใบโพธิ์ กระจาย เต็มพื้นผ้าพิมพ์สัญลักษณ์ที่มุม ซ้าย	น้ำเงิน, แดง เทา
นครธน จำกัด	๘	น้ำตาล	สัญลักษณ์ธนาคาร กระจาย เต็มพื้นผ้า	แดง, น้ำเงิน
สหธนาคาร	จระเข้	แสด	ลายเส้นเฉียง พิมพ์สัญลักษณ์ ที่มุมซ้าย	แดง, น้ำเงิน
กรุงเทพพาณิชย์การ	สตางค์แดง	-	ลายเส้นเฉียง พิมพ์สัญลักษณ์ ที่มุมซ้าย	แดง, น้ำเงิน เทา

หมายเหตุ ใช้ข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ของไทยที่มีการออกแบบลายผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความต้องการของผลิตภัณฑ์

1) เสื้อตัวใน

1. เป็นการออกแบบลวดลายผ้า สำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มสตรีวัยทำงาน อายุ 21 - 45 ปี มีสถานภาพทางสังคมปานกลาง - สูง โดยลักษณะจะเป็นผ้าพิมพ์ลวดลาย สำหรับเครื่องแต่งกายพนักงาน และจะจัดจำหน่ายในรูปแบบของผ้าผืนให้กับพนักงานในราคาต้นทุน เพื่อพนักงานจะนำไปตัดเป็นเครื่องแบบต่อไป ซึ่งจะไม่มีการแข่งขันกันในทางการตลาด
2. ความต้องการในด้านลวดลาย คือ อาจจะมีการนำสัญลักษณ์ธนาคารมาใช้บนลวดลายผ้า มีลวดลายที่สื่อความหมายถึงองค์กร ได้ตามวัตถุประสงค์ในด้านนโยบายของธนาคาร
3. แนวทางการออกแบบลวดลาย สามารถใช้ลักษณะของเหมือนจริง ลดทอนรูปแบบและการนำ element of design ที่เหมาะสมนำมาใช้ ก่อให้เกิดความรู้สึกของบรรยากาศ และทัศนคติที่ดี สวยงามต่อลวดลาย
4. การเลือกสีองค์ประกอบ จะใช้สีที่จะส่งเสริมลวดลายและผ้าตามวัตถุประสงค์ เข้ากันได้ดีกับสีหลัก คือ สีแดงเลือดหมู
5. คำนึงถึง ความนิยมของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย ความจำเป็นในด้านลวดลาย และเหมาะสมในการนำไปใช้งาน มีความสวยงาม สวมใส่สบาย คุ้มค่า และมีราคา

2) เนคไท

1. เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มชายในวัยทำงาน อายุ 21 ปีขึ้นไป มีสถานภาพทางสังคมปานกลาง - สูง โดยลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์เนคไทพิมพ์ลวดลาย สำหรับเครื่องแต่งกายพนักงาน โดยจัดจำหน่ายในรูปแบบเนคไทสำเร็จรูป ให้แก่พนักงานในราคาต้นทุน ราคาประมาณเส้นละ 100 บาท และไม่มีการแข่งขันกันในด้านการตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความต้องการในด้านลวดลาย คือ จะต้องมียุทธลักษณะธนาคาร เพื่อสื่อถึงองค์รวม ทั้งการใช้สีเอกลักษณ์ในการสื่อความหมาย เลือกสีองค์ประกอบที่จะส่งเสริมลวดลายและผ้าให้ดูดี

3. จะมีการจัดเรียงลวดลายในรูปแบบ pattern อย่างใดอย่างหนึ่ง คำนึงถึงการใช้งานและการผลิต มีรูปแบบที่สุภาพ ส่งเสริมบุคคลิกของผู้สวมใส่ และต้องกับรสนิยมของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

4. เป็นผลิตภัณฑ์เนื้คโทสำเร็จรูป จะมีความสวยงาม สวมใส่สบาย คุ้มค่า และมีราคา แต่ต้นทุนไม่สูงมากนัก

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

1. รูปแบบของที่ระลึกทั่วไป¹

"ของที่ระลึก" หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นตัวจูงใจทางด้านความทรงจำ ให้ระลึกถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ได้เกี่ยวข้อง อาจมีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น หากนำไปให้แก่ผู้ที่รักหรือนับถือ เรียก "ของกำนัล" หากให้เป็นสินน้ำใจ เรียก "ของแถมพก"

รูปแบบของที่ระลึก สิ่งที่จะมีอิทธิพลต่อรูปแบบของที่ระลึก คือ

1. วัสดุที่ใช้ทำ (Material)

ทรัพยากรและวัสดุในแต่ละท้องถิ่นที่ไม่เหมือนกัน ย่อมทำให้รูปแบบของที่ระลึกสร้างขึ้นมานั้นแตกต่างกันออกไป ซึ่งในท้องถิ่นที่มีวัตถุดิบมาก ก็จะสะดวกในการผลิต ทั้งในด้านการขนส่ง ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีราคาถูก และมีคุณภาพดีอีกด้วย ผลิตภัณฑ์จากวัสดุต่างๆ เมื่อสร้างขึ้นก็จะถูกแบ่งและเรียกต่างกันตามวัสดุนั้น เช่น ผลิตภัณฑ์พลาสติก และผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เป็นต้น ถึงแม้วัสดุที่ใช้ทำจะเหมือนกัน แต่รูปแบบของผลิตภัณฑ์นั้นจะแตกต่างกันไปตามการสร้างสรรคของผู้ออกแบบนั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กรรมวิธีการผลิต

วิวัฒนาการทางการผลิต จะส่งผลให้รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นมีความหลากหลายออกไป โดยเฉพาะในปัจจุบันเทคโนโลยีและความก้าวหน้าของเครื่องจักรกล ก็เอื้ออำนวยให้การผลิตทำได้ทีละมาก ๆ ในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งก็มีความทนทานมากขึ้น คุณค่าที่ปรากฏก็มักจะเป็นไปในทางด้านเศรษฐกิจ คือ จะมีราคาถูกลง และมีจำนวนแพร่หลาย มากขึ้น

3. ความนิยม

การที่ของระลึกจะมีรูปแบบที่สร้างขึ้นเมื่อใช้สอยในด้านใด ก็ขึ้นอยู่กับความนิยมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลงานจึงถูกกำหนดขึ้นจากความพึงพอใจ และจากคุณค่าเพื่อประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์นั้น รูปแบบของงานจึงไม่แน่นอน และมีรูปแบบที่ต่างกันออกไปได้ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยม และเป็นที่ถูกใจของผู้ได้รับ ก็นับว่าประสบความสำเร็จในการออกแบบ

ซึ่งปัจจัยเหล่านี้นับว่ามีความสำคัญในการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ซึ่งผู้ออกแบบจะต้องนำไปพิจารณา เพื่อสรุปผลเป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

2. ที่มาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากธนาคาร

เริ่มจากธนาคารออมสิน เป็นธนาคารแรกที่ใช้วิธีการแจก ของที่ระลึก และมีการประชาสัมพันธ์กันอย่างกว้างขวาง โดยจะแจกให้กับผู้ที่มาฝากเงินกับธนาคารในช่วงสัปดาห์แห่งการออมทรัพย์ ซึ่งจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ระหว่างวันที่ 1 - 7 เมษายน เพื่อปลูกฝังนิสัยการออมทรัพย์ให้แก่ประชาชน ซึ่งต่อมาธนาคารอื่น ๆ ก็นำวิธีนี้มาใช้เช่นกัน ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป โดยเน้นในการชักชวนให้ลูกค้ามาใช้บริการของธนาคาร เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับทางธนาคารอีกด้วย หรือมอบเพื่อการตอบแทนเป็นสินน้ำใจในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

รูปแบบของที่ระลึกที่มอบให้แตกต่างกันในช่วงแรก ๆ นั้น มักจะมีรูปแบบธรรมดา เช่น เป็นกระปุก หรือ กระเป่า ไม่มีการพัฒนาทางด้านรูปแบบเท่าใดนัก ต่อมาเมื่อมีสถาบันการเงินเกิดขึ้นมากมาย ก็มีการแข่งขันกันให้การสร้างสรรค์รูปแบบ ของที่ระลึก

ให้ดูแปลก และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นิยมมอบให้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ เนื่อง
ในโอกาสครบรอบปี และบางครั้งก็เพื่อดึงดูดลูกค้าให้นำเงินมาฝากกับธนาคาร

รูปที่ 27 รูปแบบของที่ระลึกจากธนาคาร ออมสินที่มอบให้
กับผู้ที่มาใช้บริการ ในช่วงสัปดาห์แห่งการออมทรัพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จุดมุ่งหมายในการมอบของที่ระลึก

จากการสอบถาม และศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์เดิมของที่ระลึก เพื่อนำมาสรุปผล และวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ จะทำให้ทราบได้ว่า

การแจกของที่ระลึกของธนาคาร จะแจกให้ลูกค้าเนื่องในโอกาสที่เหมาะสม โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการตอบแทนแก่ลูกค้า โดยอาจจะเป็นการนำไปมอบให้เพื่อเป็นการเยี่ยมเยียนในโอกาสปีใหม่ มอบให้ลูกค้าที่มาใช้บริการในวันเปิดสาขาใหม่ หรือครบรอบปีของธนาคาร เพื่อเป็นการแสดงความสัมพันธ์อันดีระหว่างธนาคารและลูกค้า วาระการมอบของที่ระลึกของธนาคารอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ในวาระขึ้นปีใหม่ ในวันขึ้นปีใหม่ ทางธนาคารก็จะมีการมอบของขวัญให้กับลูกค้าของตนเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะลูกค้าที่มีบัญชีเงินฝากประจำ ทางธนาคารจะมอบของขวัญ เพื่อเป็นการตอบแทนลูกค้าที่ได้ใช้บริการของธนาคารมาตลอด และเพื่อให้ลูกค้าระลึกถึงธนาคารเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้บริการของธนาคารในโอกาสต่อไป
2. ในโอกาสที่เปิดสาขาใหม่ หรือครบรอบปีของธนาคาร โดยการมอบของที่ระลึกให้กับลูกค้าในวันเปิดสาขาใหม่ หรือในช่วงที่เพิ่งเปิดสาขา เพื่อสร้างความพอใจให้กับลูกค้าและชักชวนให้มาใช้บริการของธนาคาร นอกจากนี้ก็มีการจัดมอบของที่ระลึกในโอกาสครบรอบปีของธนาคาร เช่น โอกาสที่ธนาคารได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาาน ครบรอบ 50 ปี หรือโอกาสเปิดทำการครบรอบ 1 ปี ของธนาคารสาขา

นอกจากธนาคารจะมอบของที่ระลึก เพื่อเป็นการตอบแทนลูกค้าแล้ว ก็มักจะมีการมอบเพื่อชักชวนให้ลูกค้านำเงินมาฝากกับธนาคาร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการระดมเงินฝาก โดยจะมอบของที่ระลึกที่มีค่า และมีราคาแพง เพื่อให้ลูกค้าเลือกใช้บริการของธนาคารแห่งนั้นแทน ในกรณีที่ธนาคารอื่นมีผลตอบแทนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเท่ากัน

ซึ่งในปัจจุบัน ทางธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารชาติ ได้มีนโยบายร้องขอมิให้ทางธนาคารต่าง ๆ มอบของที่ระลึกที่มีค่าและราคาแพง เพื่อจูงใจให้ลูกค้านำเงิน

มาฝากกับธนาคาร และธนาคารส่วนใหญ่ อย่างเช่น ธนาคารกรุงเทพ ก็ให้ความร่วมมือกับธนาคารชาติด้วยดี การมอบของที่ระลึก จึงเป็นการมอบเพื่อตอบแทนเป็นสินน้ำใจ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพอใจในการใช้บริการของธนาคารต่อไป

สรุป

- 1) ของที่ระลึกที่จะจัดทำในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย นั้น จะมุ่งเน้นในการมอบเพื่อตอบแทนเป็นสินน้ำใจให้กับลูกค้าได้ระลึกถึงวาระอันสำคัญในการครบรอบ 50 ปีของธนาคาร เพื่อเสริมสร้างภาพพจน์อันดีงาม นอกจากนี้ก็เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ธนาคารเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในโอกาสที่เปิดบริการประชาชนมานานถึง 50 ปี
- 2) จะต้องมียุทธศาสตร์ หรือ เครื่องหมายที่จะสื่อถึงการครบรอบ 50 ปี ของธนาคารบนตัวผลิตภัณฑ์

4. ลักษณะการจัดทำของที่ระลึก

ทางธนาคารจะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในด้านนี้ คือ หน่วยพัฒนาธุรกิจ หรือฝ่ายพัฒนาเงินฝาก จะเป็นผู้จัดหาของที่ระลึกตามมูลค่า และจำนวนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งถ้าเป็นโอกาสขึ้นปีใหม่ในแต่ละปี ทางธนาคารแต่ละสาขาก็จะจัดหาของที่ระลึกมอบให้กับลูกค้าเอง โดยให้ลูกค้าของธนาคารที่เป็นเจ้าของโรงงานอยู่แล้ว เป็นผู้จัดทำขึ้นตามมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่มอบให้ลูกค้า เช่น กระเป่า กระปุกออมสิน ร่ม ฯลฯ แต่จะไม่นิยมมอบของประเภทอุปโภค เนื่องจากเพราะว่า มีการเลียบ หรือ เสื่อมคุณภาพได้เร็ว

ธนาคารสาขา จะประมาณมูลค่าการจัดมอบของที่ระลึกในโอกาสขึ้นปีใหม่ แต่ละปีประมาณ 2 แสนบาทขึ้นไป ซึ่งการที่ธนาคารสั่งของจากโรงงานนั้น ก็จะเป็นการอุดหนุนกิจการของลูกค้าธนาคารนั่นเอง ซึ่งรูปแบบของที่ระลึกประเภทนี้จะหลากหลายประเภทแล้วแต่ความพอใจของหน่วยจัดหา ซึ่งก็มีปัญหา คือ อาจไม่เป็นที่ถูกใจของลูกค้าก็ได้

ของที่ระลึกที่ทางสำนักงานใหญ่จัดหา เช่น ในโอกาสพิเศษ หรือ การจัดทำสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ปฏิทิน โดยสำนักงานใหญ่จะเป็นผู้จัดหาและนำไปมอบให้กับทางสาขาเอง เช่นในโอกาสครบรอบ 49 ปีในปี 2533 ที่ผ่านมาของธนาคารนครหลวงไทย ทางสำนักงานใหญ่ มีการจัดทำกระบอกใส่ปากที่มีสัญลักษณ์ของธนาคาร โดยมอบแก่ลูกค้าทุกคนที่เปิดบัญชีใหม่ หรือฝากเงินในช่วงครบรอบ 49 ปีนี้ และแจกจ่ายไปยังสาขาเพื่อมอบให้กับลูกค้าเช่นกัน ส่วนการจัดหาของที่ระลึกนั้น อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิต อยู่แล้วในโรงงานหรือทางสำนักงานใหญ่จัดทำขึ้นเป็นพิเศษ โดยมอบหมายให้ทางโรงงานซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคารเป็นผู้จัดทำให้

สรุป ของที่ระลึกที่จะจัดมอบในโอกาสครบรอบ 50 ปีนี้ จะมีรูปแบบที่ทางสำนักงานใหญ่เป็นผู้จัดทำขึ้นเป็นพิเศษในโอกาสครบรอบ 50 ปีนี้ เพื่อให้ทางสำนักงานใหญ่ และธนาคารสาขาได้มอบเป็นของที่ระลึกให้แก่ลูกค้า โดยของที่ระลึกที่จัดทำขึ้นนั้น สามารถผลิตในระบบโรงงานอุตสาหกรรมภายในประเทศได้

5. ประเภทของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

การจัดแบ่งประเภทของที่ระลึกนั้น อาจจัดทำได้หลายวิธี แต่จะนำวิธีการจัดแบ่งโดยพิจารณาถึงคุณค่าแห่งการนำไปใช้ที่สำคัญ คือ

1) ของที่ระลึกประเภทของบริโภค

คือ จะอยู่ในรูปลักษณะของ "อาหาร" โดยการประดิษฐ์สร้างสรรค์ให้มีรูปและรสที่แปลกใหม่ และนำมามอบให้แก่กันในรูปแบบของชำร่วย ของที่ระลึก เช่น เค้ก กระจ่างผลไม้ ฯลฯ แต่ของประเภทนี้มักจะเก็บไว้เป็นเวลานาน เมื่อได้รับแล้วก็จะมีการบริโภคไป รูปแบบของที่ระลึกประเภทนี้จึงไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าถาวรวัตถุอื่น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ด้วย

2) ของที่ระลึกประเภทประโยชน์ใช้สอย

ของที่ระลึกประเภทนี้จะถูกประดิษฐ์ขึ้นอย่างเป็นพิเศษ ทั้งในแง่ความงาม และประโยชน์ใช้สอยมักต้องการความนิยมในแง่ของการประชาสัมพันธ์ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อผู้รับจะได้เห็นถึงคุณค่าของของที่ได้รับนั้น และระลึกถึงที่มาของสิ่งของนั้น

3) ของที่ระลึกประเภทของตกแต่ง

ของที่ระลึกสร้างขึ้นที่เป็นประโยชน์ในด้านตกแต่ง มักจะตอบสนองต่อจิตใจเป็นส่วนใหญ่ ก่อนข้างจะเป็นวัตถุประเภทถาวร เช่น ส่วนที่ใช้ตกแต่งอาคาร สถานที่ รูปภาพต่าง ๆ เป็นต้น การสร้างสรรค์ รูปแบบมักคำนึงถึงความสวยงามเป็นสำคัญ

จากการสอบถามข้อมูลจากพนักงานธนาคาร และศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม การจัดทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมักจะจัดทำในลักษณะของอุปโภค เนื่องจากว่า การเก็บรักษายาก มีการเสีย หรือ เสื่อมคุณภาพได้เร็ว เมื่อได้รับแล้วก็บริโภคหมดไป เก็บไว้ไม่ได้นาน

รูปแบบของที่ระลึกจากธนาคารที่เห็นมีการ มอบอยู่ มักเป็นสิ่งที่ต้องมีคุณค่าทางด้านประโยชน์ใช้สอย เพื่อผู้รับจะได้เห็นคุณค่าของของนั้น ส่วนในแง่ความงามนั้น จะขึ้นอยู่กับมูลค่าของที่ระลึกนั้น ถ้าของที่มามีราคาถูก มักจะไม่ได้มีการออกแบบให้มีความสวยงาม ผิดกับของมีราคาแพง ซึ่งจะได้รับการเอาใจใส่ในด้านรูปแบบความงามมากกว่า ดังนั้นของที่มีคุณค่าทางด้านประโยชน์ใช้สอย แต่ขาดความงาม ผู้ได้รับก็อาจจะละเลยที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากว่า ไม่สวยและไม่มียุคค่านำไปใช้ตัวเอง

ส่วนของที่ระลึก ประเภทที่ใช้ตกแต่งนั้น มักจะคำนึงถึงที่หลัง คือ จะเป็นผลพลอยได้จากประโยชน์ใช้สอยมากกว่า เช่น ปฏิทิน ที่ใช้ดูวันที่ ก็อาจจะนำมาใช้ตกแต่งบ้างในบางโอกาส และของที่ระลึกประเภทที่มุ่งเน้นทางด้านประโยชน์ตกแต่งจริง ๆ จะค่อนข้างมีราคาแพง จึงจะดูมีคุณค่า และมีรสนิยม อีกทั้งลูกค้าส่วนใหญ่ก็ไม่นิยมของที่ระลึกประเภทนี้ เพราะนำมาใช้ประโยชน์ไม่ได้มากเท่าใดนัก อีกทั้งการจัดการให้ดูใจลูกค้าแต่ละคนนั้นทำได้ยาก เพราะเป็นเรื่องของรสนิยมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะไม่เหมือนกัน ผิดกับของที่ระลึกประเภทประโยชน์ใช้สอย ซึ่งลูกค้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สรุป

รูปแบบของที่ระลึกนั้นจะมีลักษณะที่มุ่งเน้นคุณค่าในด้านประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึง
ถึงความสวยงาม

6. วัสดุสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

วัสดุสิ่งทอ นั้นนับว่าเป็นวัสดุที่มีความเหมาะสมในการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ทั้งนี้เพราะว่า วัสดุสิ่งทอนั้นมีคุณสมบัติที่ที่หลากหลายประการ คือ

1. ผ้า เป็นวัสดุที่มีผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม ไม่เหมือนกับวัสดุอื่น ๆ อีกทั้งยังมีน้ำหนักเบา และมีความอ่อนไหว ซึ่งเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของผ้า สามารถนำมาสร้างสรรค์รูปแบบผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบ ถ้าได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม จะช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้มียุคค่าในขณะที่ต้นทุนถูก

2. ต้นทุนการผลิตจะไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนที่ผลิต คือ ของที่ผลิตจำนวนน้อย ก็ไม่ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นมาสัก

3. สามารถผลิตได้หลายสี และปรับเปลี่ยนรูปแบบในรายละเอียดได้ โดยไม่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำหนักเบา จึงขนส่งและเคลื่อนย้ายง่าย ไม่ชำรุดจากการขนส่ง อย่างเช่น ผลิตภัณฑ์เซรามิกจะแตกแตก, ชำรุดได้ง่าย

นอกจากนี้ ผ้ายังเป็นวัตถุดิบที่มีมากและผลิตได้คุณภาพดีในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันนี้ ไทยถูกกีดกันในด้านการส่งออกวัสดุสิ่งทอ ด้วยกฎหมายโควต้าส่งออก ถ้าได้มีการส่งเสริมให้นำวัสดุสิ่งทอมาใช้ในประเทศได้มาก ก็จะเป็นการช่วยเหลือผู้ผลิตสิ่งทอในประเทศได้ และเป็นการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สรุป เลือกใช้ "ผ้า" เป็นวัสดุหลักสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

7. ประเภทลูกค้าของธนาคาร

กลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการของธนาคาร ซึ่งมีอยู่มากมายนั้น สามารถจัดแบ่งประเภทลูกค้าที่มาใช้บริการของธนาคารตามประเภทบริการที่ธนาคารมีอยู่ได้ 3 กลุ่ม¹ คือ

1. กลุ่มลูกค้าเงินฝาก คือ ลูกค้าที่จะมาใช้บริการฝาก - ถอนเงินจากธนาคาร ซึ่งก็จะจัดแยกประเภทตามลักษณะการฝาก คือ

- ฝากประจำ คือ การที่ลูกค้านำเงินมาฝากกับธนาคารในระยะยาว มีหลายแบบ คือ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี ซึ่งธนาคารจะให้ผลตอบแทนคือ อัตราดอกเบี้ยแก่ลูกค้าในกลุ่มนี้สูง เพราะเหตุว่า เงินฝากประเภทนี้ เป็นแหล่งที่มาส่วนใหญ่ของเงินทุน² ที่ธนาคารจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้สามารถทำกำไรได้มาก

- ฝากออมทรัพย์ และฝากกระแสรายวัน เป็นการฝากเงินในระยะสั้น มีการหมุนเวียนของเงินในระยะเวลานั้น ๆ อัตราดอกเบี้ยมีไม่สูงเท่ากับการฝากประจำ

- ฝากสินสมประสงค์ เป็นการฝากระยะยาวคล้ายกับการฝากประจำ กำหนดระยะเวลา 1 - 5 ปี แต่ต่างกันคือ จะเป็นการค่อย ๆ นำเงินเข้าไปฝากเช่นเดียวกับการฝากสะสมทรัพย์

2. กลุ่มลูกค้าสินเชื่อ ประกอบด้วย บริการสินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่ออยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการค้าและธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งพอจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ลูกค้าสินเชื่อรายย่อยหรือสินเชื่อส่วนบุคคล คือ ลูกค้าที่กู้เงินวงเงินไม่เกิน 500,000 - 750,000 บาท เช่น สินเชื่อเคหะสงเคราะห์ สินเชื่อเพื่อเกษตรกร ฯลฯ

¹ สุรศักดิ์ นานานุกูล "สถาบันการเงิน" บทบาทของสถาบันการเงินในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ หน้า 60 - 81

² ภาคผนวก

- ลูกค้ายินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ หรือ การอุตสาหกรรม ได้แก่ ลูกค้ายกเว้นวงเงินสูงเพื่อนำไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ เช่น สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมน้ำตาล สินเชื่อเพื่อโครงการ เช่น โครงการเรียลเอสเตท โครงการจัดสรรที่ดิน เป็นต้น ซึ่งการกู้โครงการนี้ มักเป็นการกู้ในระยะสั้น

3. กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการด้านอื่น ๆ เช่น ลูกค้าที่ใช้บริการธุรกิจต่างประเทศ ลูกค้าบัตรเครดิต บริการการลงทุน เช่าตู้നിรัย ซื่อเช็คของขวัญ ชำระค่าภาษี ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ฯลฯ

ประเภทลูกค้าที่ได้รับของที่ระลึก

เมื่อถึงวาระอันสำคัญต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ ในโอกาสครบรอบ หรือ เปิดสาขา ธนาคารจะมีการมอบของขวัญที่ระลึกให้กับลูกค้าที่ใช้บริการของธนาคาร ซึ่งสามารถจัดแบ่งประเภทลูกค้าที่จะได้รับของที่ระลึกได้ดังนี้ คือ

1. กลุ่มลูกค้าเงินฝาก

กลุ่มลูกค้าเงินฝากโดยเฉพาะลูกค้าฝากประจำ เป็นกลุ่มที่ทางธนาคารจะต้องสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องและติดต่อกัน เพราะเงินฝากเป็นเงินทุนสำคัญที่ธนาคารจะนำเงินมาใช้ในกิจการของธนาคารได้ จึงจำต้องมีการนำของขวัญไปมอบให้เมื่อถึงวาระอันสำคัญ

ธนาคารจะคำนวณมูลค่าของขวัญตาม rate ของวงเงินของลูกค้ายิ่งลูกค้าที่มี rate ของวงเงินที่ฝากไว้สูงก็จะได้รับของขวัญที่มีมูลค่ามากกว่าลูกค้าที่ฝากในวงเงินต่ำกว่า ทั้งนี้ต้องคำนวณจากงบประมาณที่มีอยู่ โดยจะเป็นงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานใหญ่ส่วนหนึ่งและงบประมาณที่ได้จากสาขาส่วหนึ่ง แล้วนำมาคำนวณมูลค่าโดยการจัดทำรายชื่อและจำนวนลูกค้าโดยแบ่งตาม rate ของวงเงินฝาก ซึ่งอัตราของวงเงินฝาก จะไม่แน่นอนและแต่ละครั้งจะไม่เหมือนกัน เช่น

5 แสน - 1 ล้านบาทขึ้นไป

3 แสน - 5 แสน

1 แสน - 3 แสน

ต่ำกว่า 1 แสนบาท

- ลูกค้ายัญซื้อมทรัพย์สินทั่วไป

เมื่อได้ rate ของวงเงินและรายชื่อกำหนดวงเงินแล้ว ก็จะนำงบประมาณมาจัดแบ่งมูลค่าของผลิตภัณฑ์ บางธนาคารอาจกำหนดระยะเวลาเงินฝากไว้ เช่น อาจดูจากยอดรวม ไม่น้อยกว่า 6 เดือน ซึ่งการที่ธนาคารต้องแบ่ง rate มูลค่าของที่ระลึกตามวงเงินฝาก เพราะผลกำไรที่นำมาจัดสรร เป็นงบประมาณสำหรับของที่ระลึก จะต้องจัดแบ่งกันตามความเหมาะสมและผลประโยชน์ที่ธนาคารได้รับจากลูกค้านั่นเอง

2. กลุ่มลูกค้าสินเชื่อ

กลุ่มลูกค้าสินเชื่อ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กลุ่มลูกค้าสินเชื่อรายย่อย และลูกค้าโครงการ ซึ่งลูกค้าโครงการก็คือ ลูกค้าที่กู้เงินกับธนาคารในวงเงินสูง และมีความมั่นคงของโครงการ เป็นลูกค้ากลุ่มที่ธนาคารจะให้ความสำคัญเช่นกัน ซึ่งเมื่อถึงโอกาสอันสำคัญ เช่น วันปีใหม่ ทางธนาคารก็มักจะจัดมอบของที่ระลึกที่มีมูลค่า และมีราคาแพงให้แก่ลูกค้าเนื่องจากลูกค้าในกลุ่มนี้มักเป็นผู้มีฐานะดี ของที่มอบให้จึงต้องเป็นของที่มอบคุณภาพดี มีคุณค่า เพื่อให้ได้เป็นที่ถูกใจของลูกค้า (จากการสอบถามพนักงานธนาคาร ลูกค้าสินเชื่อโครงการที่จะได้รับมอบของขวัญ มักเป็นลูกค้าที่กู้เงินในวงเงิน ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป)

สำหรับลูกค้าในกลุ่มสินเชื่อรายย่อยนั้น จะต้องมาติดต่อเพื่อขอ ใช้บริการของธนาคารเช่นกัน จึงมักจะมีการมอบการ์ดอวยพร ในช่วงเทศกาลปีใหม่

3. กลุ่มลูกค้าบัตร เครดิต

บริการบัตร เครดิตในช่วงนี้เฟื่องฟูมาก ทางธนาคารก็ต้องการชักชวนให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการบัตร เครดิตของธนาคาร โดยบางธนาคารก็มีการไป โหมทัวด้วยการมอบของที่ระลึกเมื่อลูกค้ามาเปิดบัญชี เครดิตกับธนาคาร หรือ มอบให้เมื่อลูกค้าสามารถทำยอดเงินได้ตามที่ธนาคารกำหนดไว้ โดยการสะสมเชลสลิปจากการซื้อสินค้า

สำหรับ ธนาคารนครหลวงไทยนั้น ให้บริการบัตร เครดิต "ขวัญนคร" ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของธนาคารทั้ง 6 ธนาคาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เครื่องบริการ เครือข่ายร่วมกัน เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง ปัจจุบันมีการมอบของที่ระลึกและของขวัญให้กับร้านค้าที่รับบัตร เครดิต และพนักงานฝ่ายบัตร เครดิตเท่านั้น ซึ่งยังไม่มีการจัดมอบของขวัญให้กับลูกค้าในส่วนนี้ ถึงแม้ว่า ธนาคารอื่น ๆ จะมีการแข่งขันกันมาก แต่บริการส่วนนี้ ทำกำไรให้ธนาคารไม่มากเท่าใดนัก ซึ่งจะขึ้นอยู่กับค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บจากลูกค้า จึงยังไม่มีการจัดมอบของขวัญเพื่อดึงดูดลูกค้าในกลุ่มนี้ ซึ่งต่อไปถ้าการใช้บัตร เครดิตแพร่หลายมากกว่านี้ และสามารถทำกำไรให้ธนาคารได้มาก ก็อาจจะมีการมอบของที่ระลึกเป็นการตอบแทนลูกค้าในกลุ่มนี้ต่อไป

4. ลูกค้าที่ใช้บริการอื่น ๆ

ลูกค้าในกลุ่มนี้ ธนาคารไม่ได้มีการจัดมอบของที่ระลึกอย่างจริงจัง เพียงแต่จะมอบของเล็ก ๆ น้อย ๆ ในโอกาสขึ้นปีใหม่เท่านั้น เพราะลูกค้าในกลุ่มนี้มีจำนวนมาก และการบริการในส่วนนี้ ก็ทำกำไรได้ไม่มากนักถ้าต้องมีการมอบของที่ระลึก ก็จะเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก

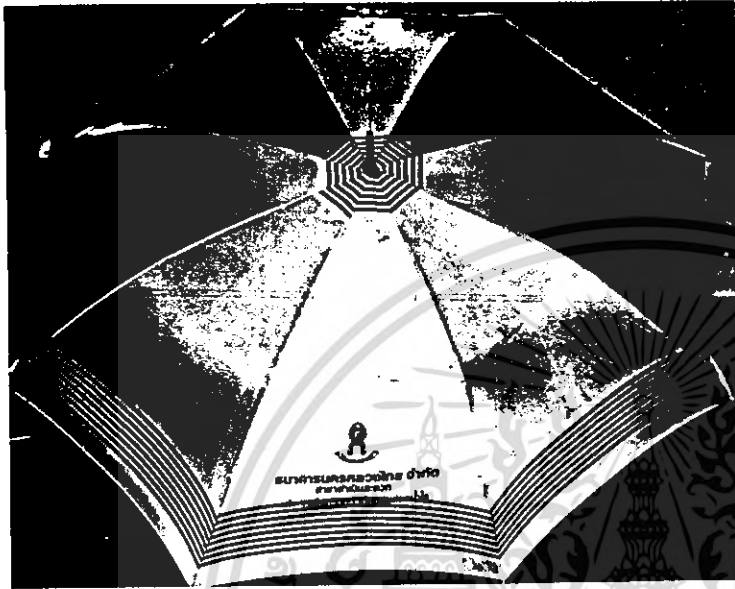
สรุป กลุ่มลูกค้าหลักที่ธนาคาร จะจัดทำของที่ระลึกมอบให้คือ

1. กลุ่มลูกค้าเงินฝาก
2. กลุ่มลูกค้าสินเชื่อโครงการ

(ซึ่งการพิจารณามูลค่าของที่มอบจะพิจารณาจากผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสม โดยจะกล่าวถึงในภายหลัง)

8. รูปแบบของที่ระลึกของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารนครหลวงไทย ได้จัดทำขึ้นและมอบให้กับลูกค้าของธนาคาร มีรูปแบบ เช่น

ผลิตภัณฑ์ ร่ม
รูปแบบ ตัวร่มสีขาวมีลายเส้นสีแดง และสัญลักษณ์ของธนาคาร
มอบให้กับ ลูกค้าเงินฝากประจำและ
ในโอกาส ขึ้นปีใหม่

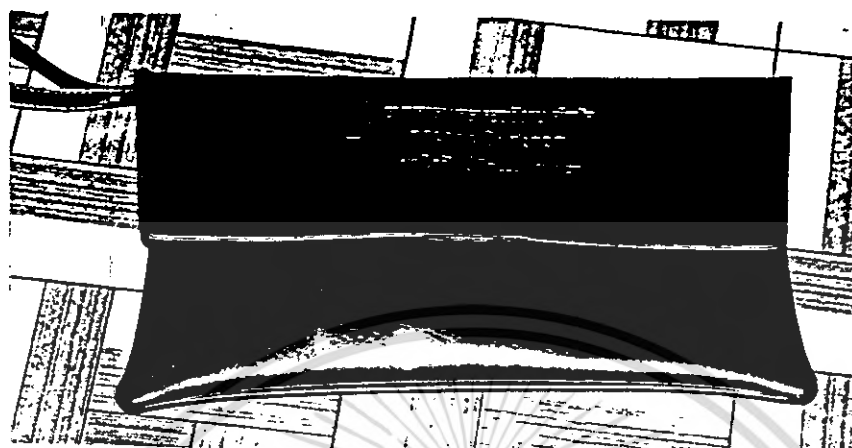
รูปที่ 28 ของที่ระลึกจากธนาคารนครหลวงไทย

ผลิตภัณฑ์ ที่ใส่ที่ขลุ่ย
รูปแบบ เป็นรูปตั้งเบียร์สีน้ำตาล ทำจากพลาสติก
มอบให้กับ ลูกค้าที่เปิดบัญชีใหม่
ในโอกาส เปิดสาขาใหม่ สาขาบ้านแฝด

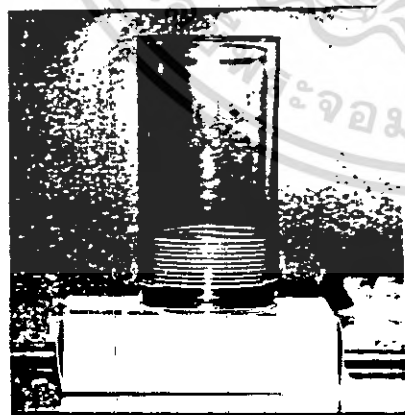
รูปที่ 29 ของที่ระลึก จากธนาคารนครหลวงไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 30 ของที่ระลึก จากธนาคารนครหลวงไทย

ผลิตภัณฑ์	กระเป๋าสีแว่นตา
รูปแบบ	ทำจากหนังเทียมสีน้ำตาล
มอบให้กับ	ลูกค้าที่เปิดบัญชีใหม่และลูกค้าทั่วไป
ในโอกาส	ครบรอบ 1 ปี วันเปิดสาขาใหม่

ผลิตภัณฑ์	แก้วน้ำ
มอบให้กับ	ลูกค้าทั่วไปของธนาคาร
ในโอกาส	วันขึ้นปีใหม่

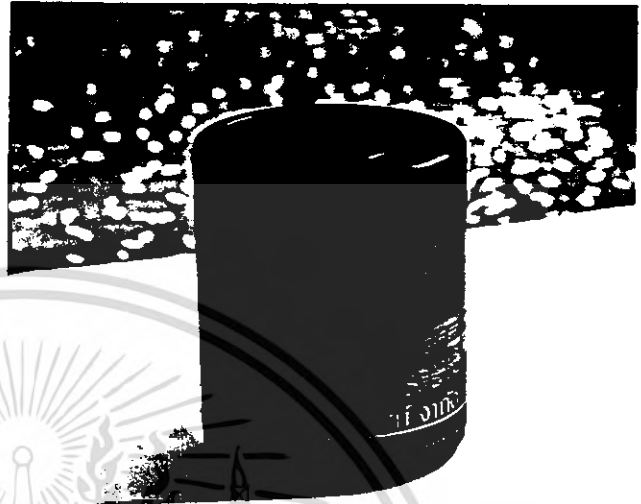
รูปที่ 31 ของที่ระลึก จากธนาคารนครหลวงไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑. รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ

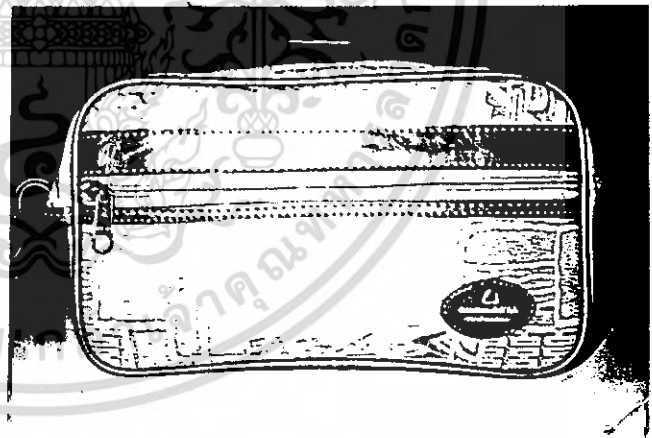
๑.1 ลูกค้าเงินฝาก

ชื่อธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด
 ผลิตภัณฑ์ ที่เสียบปากกา
 (ลูกค้าที่เปิดบัญชีใหม่หรือฝากเพิ่ม
 ในโอกาสขึ้นปีใหม่)

รูปที่ 32 ของที่ระลึกจากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

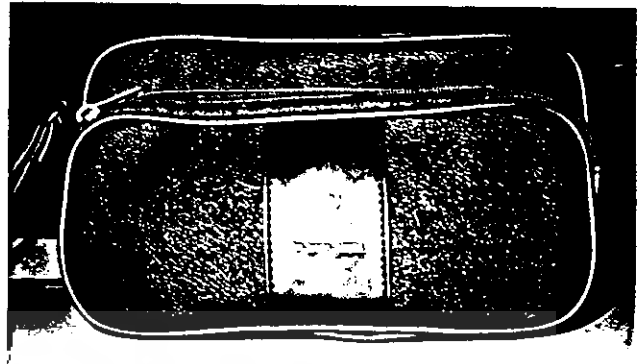
ชื่อธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด
 ผลิตภัณฑ์ กระเป๋าถือ
 มอบให้กับ ลูกค้าเงินฝากบัญชี
 ออมทรัพย์
 ในโอกาส วันขึ้นปีใหม่

รูปที่ 33 ของที่ระลึกจากธนาคารไทยพาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อบริษัท **กรุงเทพฯ จำกัด**
 ผลิตภัณฑ์ **กระเป๋าถือ**
 (มอบให้กับลูกค้าที่เปิดบัญชีกับธนาคาร
 ในช่วงเปิดสาขาใหม่)

รูปที่ 34 ของที่ระลึกจากธนาคารกรุงเทพฯ

ชื่อบริษัท **กรุงเทพ จำกัด**
 ผลิตภัณฑ์ **กระเป๋าถือ**
 (มอบให้กับลูกค้าบัญชีเงินฝากประจำ
 ไม่ระบุนยอดเงินฝาก)

รูปที่ 35 ของที่ระลึกจากธนาคารกรุงเทพ

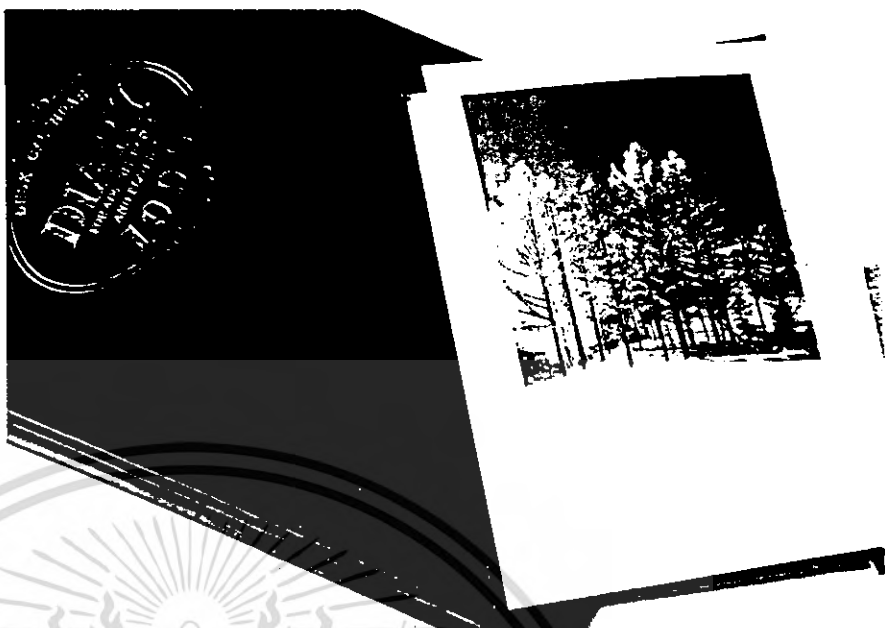
ชื่อบริษัท **ไทยพาณิชย์ จำกัด**
 ผลิตภัณฑ์ **ร่ม**
 (มอบให้กับลูกค้าบัญชีเงินฝากประจำ
 ยอดเงินฝากประมาณ 1 ล้านบาท)

รูปที่ 36 ของที่ระลึกจากธนาคารไทยพาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อธนาคาร กรุงเทพ จำกัด
ผลิตภัณฑ์ โดอาร์
ในโอกาส ฉั้่นปีใหม่
(ลูกค้าเงินฝากประจำ
2 แสนบาทขึ้นไป)

รูปที่ 38 ของที่ระลึกจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ชื่อธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด
ผลิตภัณฑ์ ปฏิทิน
ในโอกาส ฉั้่นปีใหม่
(ลูกค้าที่ฝากประจำในวงเงิน
ไม่ระบุจำนวนเงิน)

รูปที่ 40 ของที่ระลึกจากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.2 ลูกค้าบัตรเครดิต

การที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีการมอบของกำนัลให้กับสมาชิกผู้มีบัตร ที่ใช้จ่ายสินค้าและบริการผ่านบัตรเครดิต ก็เพื่อหารายได้จากค่าธรรมเนียมให้มากขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกบัตรใช้จ่ายมากขึ้น เช่น

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

เมื่อสะสมเชลสลิปจากการซื้อสินค้าครบ 30,000 บาท จะนำไปแลกชุดกระเป๋าที่เป็นกระเป๋าใส่ธนบัตร และกระเป๋าพวงกุญแจได้ฟรี มูลค่าประมาณ 1,000 บาท

รูปที่ 42 ของที่ระลึกจากธนาคารกรุงเทพ มอบกับลูกค้าบัตรเครดิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารกรุงไทย จำกัด

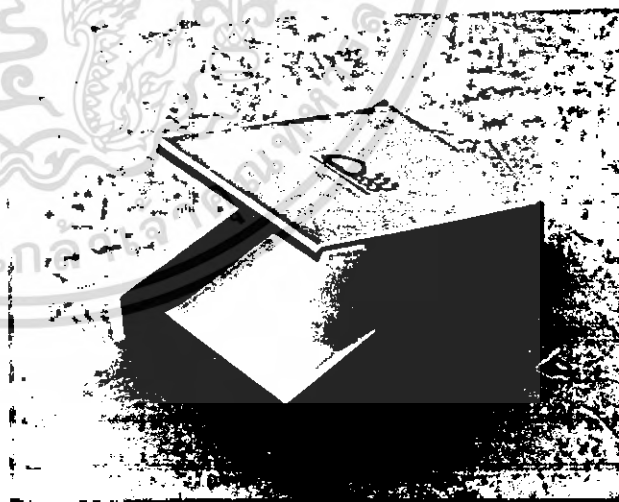
สะสมเซตสติปมูลค่าไม่น้อยกว่าใบละ 200 บาท ในชื่อร้านค้าที่แตกต่างกัน นำมา
แลกของที่ระลึกได้

จำนวน	10	ร้านค้า	แลก	กล่องใส่กระดาษบันทึก ของ บีแอร์ การ์แดง	มูลค่า 250 บาท
จำนวน	20	"	แลก	แฟ้มใส่เอกสาร	มูลค่า 500 บาท
จำนวน	30	"	แลก	แผ่นรองเขียนชุดสำนักงาน	มูลค่า 1.000 บาท

รูปที่ 43 ของที่ระลึกสำหรับลูกค้า

บัตรเดบิตธนาคารทหารไทย

รูปที่ 44 ของที่ระลึกสำหรับลูกค้า

บัตรเดบิตธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.3 ลูกค้าทั่วไป

ของที่ระลึกประเภทนี้ ธนาคารมักทำแจกจ่ายแก่บุคคลทั่วไป เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ธนาคาร หรือ PRODUCT ที่ออกมาใหม่ เช่น บัตรเครดิต บัตร ATM โดยอาจจะทำให้มีรูปแบบเลียนกับของจริง มักมีมูลค่าไม่มาก เมื่อผลิตเป็นจำนวนมาก จะยังมีราคาถูกมาก เช่น อาจมีมูลค่า ไม่เกิน 10 บาท มีรูปแบบ เช่น ทำเป็น ปฏิทินพก พวงกุญแจ สมุดจดขนาดเล็ก ปากกาลูกกลิ้ง เป็นต้น ทำขึ้นเพื่อแจกจ่ายกับลูกค้าที่ใช้บริการทั่วไป ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ หรือ ครบรอบในโอกาสต่าง ๆ

9.4. ลูกค้าเชื่อโครงการ

มักจะมอบให้กับลูกค้าที่กู้เงินมากกว่า 10 ล้านบาทเพื่อใช้ในโครงการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มอบให้มักจะเป็นของหลากหลายไม่ระบุประเภท และมีราคาแพง มีขายทั่วไป เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ชุดเซรามิก เป็นต้น มูลค่าที่มอบให้ นั้นจะไม่แน่นอน แต่ก็มีมูลค่าประมาณ 1,000 บาทขึ้นไป และมักจะมอบในโอกาสขึ้นปีใหม่

รูปที่ 46 ของที่ระลึกจากธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10.1 สรุปประเภทและมูลค่าผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์เดิมของของที่ระลึกที่ธนาคารมีการจัดมอบกันนั้น โดยการสอบถามจากพนักงาน ลูกข้าราชการพาณิชย์ต่าง ๆ และโรงงานผู้ผลิตซึ่งของที่มอบก็จะมีมูลค่าแตกต่างกันออกไปแต่ละโอกาส ซึ่งต้องพิจารณาถึงผลประกอบการ นโยบายงบประมาณของธนาคาร ซึ่งข้อมูล มูลค่าของที่ระลึกที่จัดมอบ นั้น พอจะแยกประเภทได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 4 สรุปประเภทและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ

ประเภท	จำนวนเงิน	มูลค่าประมาณ	ตัวอย่างผลิตภัณฑ์
1 ผากออมทรัพย์	ไม่ระบุ	20 - 40 บาท	ถ้วยแก้ว ถ้วยกาแฟ กรอบรูป กระบอกน้ำ ถังทองทิชชู กระเป๋านามบัตร ปฏิทินแขวน กระปุกออมสิน
2 ผากประจำ (ไม่กำหนด ระยะเวลา ผาก)	ต่ำกว่า แสนบาท	30 - 100 บาท	ปฏิทินตั้งโต๊ะ ที่เสียบปากกา ไดอารี่ กระบอกไฟฉาย กระเป๋าสตางค์ สมุดใส่นามบัตร
	1 - 3 แสนบาท	80 - 200 บาท	ผ้าขนหนูชุด 2 ชิ้น หมอนอิง โต๊ะเชรามิก ชุดแก้ว 6 ชิ้น ร่ม หมอนอิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภท	จำนวนเงิน	มูลค่าประมาณ	ตัวอย่างผลิตภัณฑ์
	3 - 5 แสนบาท	180 - 400บาท	ชุดอัลบั้มใส่รูป กระเป่าถือ กระเป่าสตางค์ ร่ม อัลบั้มใส่รูป
	5 แสน - 1 ล้านบาท	400 - 800 บาท	กระเป่าสตางค์หนังแท้ โคมไฟ นาฬิกาแขวนผนัง พัดลม กระเป่าเดินทาง
	1 - 5 ล้านบาท	800 - 1.200 บาท	กระเป่าเดินทาง พัดลม กระทิกน้าร้อน แฟ้มเอกสาร
	5 ล้านบาท ขึ้นไป	1.000 - 2.000 บาท	เตาปิ้งไฟฟ้า กระเป่าเดินทาง ชุดดินเนอร์ 20 ชิ้น กระเป่าเอกสาร
3 ลูกค้าสินค้า โครงการ	10 ล้านบาท ขึ้นไป	1.00 - 2.000 บาท	เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ
4 ลูกค้าทั่วไป	-	ไม่เกิน 20 บาท	พวงกุญแจ ปฏิทินพก ปากกาถูกลิ้น ซองนามบัตร

หมายเหตุ สำหรับมูลค่าและประเภทของผลิตภัณฑ์ข้างต้นนั้น เป็นมูลค่าประมาณของผลิตภัณฑ์
ที่จะจัดมอบกันในโอกาสปีใหม่ โดยได้ข้อมูลจากธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
สาขาสามย่าน และ สำนักงานใหญ่ รวมทั้งธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. สรุปประเภทของที่ระลึกและกลุ่มลูกค้าที่ได้รับของที่ระลึก

จากข้อมูล กลุ่มลูกค้าของธนาคารที่จะได้รับมอบของที่ระลึก และ ข้อมูลของผลิตภัณฑ์ เดิม ซึ่งจุดมุ่งหมายในการจัดทำของที่ระลึก คือ เป็นการตอบแทนลูกค้า เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าไว้วางใจในความมั่นคงของธนาคารที่ได้เปิดบริการรับใช้ประชาชนมานานถึง 50 ปี

กลุ่มประเภทลูกค้าที่จะได้รับมอบของที่ระลึกในโอกาสที่ธนาคารจะครบรอบ 50 ปี ในวันที่ 24 พฤษภาคม 2534 คือ

1. มอบให้กับลูกค้าที่เปิดบัญชีกับธนาคารในช่วง เดือนพฤษภาคม 2534 ซึ่งจะ
มีผลในด้านการประชาสัมพันธ์ธนาคารได้เป็นอย่างดี

2. มอบให้กับลูกค้าธนาคารบางกลุ่ม ซึ่งจากความเหมาะสมในแง่ผลประโยชน์และงบประมาณ จึงจะมอบให้กับลูกค้าที่มีบัญชีเงินฝากประจำ และ ลูกค้าสินเชื่อโครงการ ซึ่งลูกค้าในกลุ่มนี้ เป็นลูกค้าที่ทำให้ธนาคารมีผลประกอบการที่ดี และ ทำกำไรได้มาก จึงจัดทำของที่ระลึกเพื่อเป็นการตอบแทน

สาเหตุที่ไม่มีการจัดมอบของที่ระลึกแจกกับลูกค้าทุกคนของธนาคารนั้น เพราะลูกค้าของธนาคารมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าต้องมีการจัดมอบของที่ระลึกให้กับลูกค้าทุกคน ก็จะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงมาก

สรุป ดังนั้น จึงนำมาจัดแบ่งประเภทมูลค่าผลิตภัณฑ์ โดยใช้ข้อมูลจาก 2.6.9 และ 2.6.10 จะได้ มูลค่าและประเภทที่มีความเหมาะสมในการจัดทำของที่ระลึก

จากข้อมูลการจัดแบ่งมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ โดย
ได้คำปรึกษาจากฝ่ายการพนักงาน ซึ่งเป็นผู้จัดหาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อมอบแก่ลูกค้า
ในโอกาสต่าง ๆ นั้น นำมาสรุปจัดแบ่งประเภทมูลค่าผลิตภัณฑ์ตามความเหมาะสมได้ดังนี้
คือ

ตาราง 5 สรุปการจัดแบ่งประเภทมูลค่าผลิตภัณฑ์

ประเภท	วงเงิน	มูลค่าผลิตภัณฑ์	
เปิดบัญชีใหม่	-	30 - 60 บาท	ผู้บริโภคลุ่มที่ 1
ฝากประจำ และ ฝากสินสมประสงค์	ต่ำกว่า 1 แสนบาท		
	1 - 3 แสนบาท	120 - 180 บาท	
	3 แสน - 1 ล้านบาท	250 - 300 บาท	ผู้บริโภคลุ่มที่ 2
	1 ล้านบาทขึ้นไป		
สินเชื่อโครงการ	10 ล้านบาทขึ้นไป	550 - 600	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ลักษณะของผู้บริโภครวมเป้าหมาย

ลักษณะของผู้บริโภครวมเป้าหมาย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้มีเงินฝากในธนาคารต่ำกว่า 3 แสนบาท

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้มีเงินฝากในธนาคารสูงกว่า 3 แสนบาท

ตาราง 6 ลักษณะของผู้บริโภครวมเป้าหมายในการจัดทำผลิตภัณฑ์ของทั้งระดับ

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
เงื่อนไข	เป็นผู้ที่มีเงินฝากในธนาคารต่ำกว่า 3 แสนบาท	เป็นผู้ที่มีเงินฝากในธนาคารมากกว่า 3 แสนบาท
อายุ	21 ปีขึ้นไป	30 - 55 ปี
เพศ	หญิง และ ชาย	หญิง และ ชาย (ส่วนมากมักเป็นเพศชาย)
อาชีพ	ค้าขาย, รับราชการ, พนักงาน, เกษตรกร	ผู้ประกอบการ, ค้าขาย ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว
รายได้	ปานกลาง - ค่อนข้างสูง	สูง
รสนิยม	ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้รับการออกแบบที่ดี	ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมีความ พึงพิงในการตัดสินใจมากกว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มที่ 1 และ 2 จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของกิจกรรมรายได้ และ หน้าที่การงาน แต่จะเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยทำงาน มีอายุระหว่าง 25 - 50 ปี ผู้บริโภคในกลุ่มที่ 2 นั้น มักเป็นผู้ที่มีความรอบคอบในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ³ ดังนั้นจะไม่นิยมผลิตภัณฑ์ที่จะเป็น FASHION เพียงอย่างเดียว แต่จะพิจารณาถึงคุณค่าใช้สอยของผลิตภัณฑ์ด้วย มีความต้องการของที่ให้ประโยชน์ อย่างคุ้มค่าถึงกระนั้นก็ต้องการแสวงหาความแปลกใหม่ เป็นของตัวเอง ชอบใช้ผลิตภัณฑ์ที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของผู้ใช้ แสดงถึงความมีรสนิยมที่ดี ชอบใช้สินค้าในระดับสูง ยึดถือในคุณภาพของสินค้ามาก ตลอดจนความสวยงามของผลิตภัณฑ์

ส่วนผู้บริโภคในกลุ่มที่ 1 นั้น ก็มีความต้องการในด้านบริโภคไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ 2 เท่าใดนัก ชอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีความสวยงาม แต่จะมีความพิถีพิถันน้อยกว่าผู้บริโภคในกลุ่มที่ 2

³จิตวิทยาผู้ใหญ่ (Adult Psychology) มงคล ทองจันทิก.
ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

13. ลักษณะผลิตภัณฑ์ลูกค้านิยม (CONSUMER TASTE)

จากข้อมูลในการสำรวจความนิยมของลูกค้าที่มีกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเดิม ซึ่งเป็นกลุ่ม ที่มีอายุระหว่าง 25 - 50 ปี เพศหญิงและชายและเคยใช้บริการของธนาคาร รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมมากและรูปแบบที่ลูกค้าต้องการ คือ

1. เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี หรือสามารถใช้งานได้ทั่วถึง มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมกับการใช้งาน
2. รูปแบบและสีสรรของผลิตภัณฑ์ ลูกค้ายังคงนิยมผลิตภัณฑ์ที่รูปแบบที่น่าสนใจ มีสีสรรที่เหมาะสมแก่การนำไปใช้งาน ไม่ จืดจางเกินไป แสดงถึงรสนิยมอันดีของผู้ใช้
3. ลูกค้าจะยึดถือในคุณภาพของผลิตภัณฑ์มากขึ้น จะชอบผลิตภัณฑ์ที่มีการทำอย่างปราณีตมีความคงทนพอควร ใช้วัสดุที่มีคุณค่า หรูหรา มีราคา เมื่อนำไปใช้แล้วก็เกิดความภาคภูมิใจ
4. รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าไม่นิยม คือ เครื่องแต่งกาย เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้ามักจะต้องตัดสินใจเลือกซื้อด้วยตัวเอง

จากข้อมูลแบบสอบถามสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ได้รับมอบจากธนาคารนั้น โดยการจัดแบ่งกลุ่มผลิตภัณฑ์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ จะได้ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากลูกค้าของธนาคาร ดังนี้ คือ

- อุปกรณ์ชุดเครื่องใช้บนโต๊ะทำงาน (Stationary)
- ชุดกระเป๋าต่าง ๆ

ซึ่งจะนำผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ประเภท มาวิเคราะห์หารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมในการนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกต่อไป

14. ลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารนิยม

1. ในการจัดทำสินค้าประเภทนี้ มักจะไม่มีการทำ PACKAGE ของสินค้า เพราะจะเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและลูกค้าจะไม่สนใจ PACKAGE เท่าใดนัก แต่จะคำนึงถึงตัวผลิตภัณฑ์เลย ซึ่ง PACKAGE มักจะใส มอง เห็นได้ และห่อหุ้มผลิตภัณฑ์เพื่อป้องกันการสกปรกเท่านั้น เช่น ถุงพลาสติกใส หรือ พลาสติกใสอย่างบางที่เป็นม้วนห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ไว้
 2. จะต้องมีความสอดคล้อง และรูปทรงที่จะจัดเก็บได้ง่าย ไม่เปลืองเนื้อที่ ในการจัดเก็บก่อนที่จะนำมาแจกให้กับลูกค้า
 3. เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะสะดวกในการเคลื่อนย้าย มีน้ำหนักเบา และไม่ชำรุด ในการขนส่ง
 4. เป็น ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบที่สวยงาม ช่วยส่งเสริมภาพพจน์อันดีให้กับธนาคาร คำนึงถึงรูปแบบที่จะทำให้ลูกค้าพอใจ และได้รับความนิยมจากลูกค้ามากที่สุด มักมีรูปแบบ ที่เป็นกลางและสากล เพราะลูกค้ามีทั้งเพศหญิงและชาย และมีความแตกต่างกันในช่วง อายุ, และ อาชีพ เช่น กระเป๋า อุปกรณ์บนโต๊ะทำงาน ฯลฯ
 5. เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะสื่อภาพพจน์ของธนาคารได้อย่างดี เช่น มีสัญลักษณ์ ของธนาคาร หรือมีลวดลาย รูปแบบที่เป็นสัญลักษณ์ของธนาคาร หรือใช้สีเอกลักษณ์ของ ธนาคารบนผลิตภัณฑ์
 6. ผลิตภัณฑ์ที่ ธนาคารไม่นิยมมอบให้ลูกค้า คือ ผลิตภัณฑ์ประเภทของ อุปโภค เช่น ของกิน ซึ่งจะเสื่อมคุณภาพได้ เก็บไว้ไม่ได้นาน
- ข้อเสนอแนะ ผลิตภัณฑ์ที่จะสื่อภาพพจน์ของธนาคารนั้น สามารถทำได้ 3 แนวทาง

1. ใช้ Logo บนตัวผลิตภัณฑ์
2. ใช้ Logo บนลวดลายผ้าสำหรับผลิตภัณฑ์
3. ใช้ สีเอกลักษณ์สำหรับผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. วิเคราะห์เลือกรูปแบบของผลิตภัณฑ์

จากข้อมูล มูลค่าของที่ระลึกที่จะจัดทำนั้น ซึ่งจะแบ่งเป็น 4 ประเภท โดยแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างในด้านมูลค่า ซึ่งจะนำมาพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์ที่จะมีความเป็นไปได้ในแต่ละประเภท และนำมาสรุปผลโดยการใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามผลิตภัณฑ์ จะได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมาย สำหรับผลิตภัณฑ์ที่พิจารณาจะต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นไปได้ โดยใช้วัสดุหลักจากผ้า และผลิตได้ในระบบอุตสาหกรรม เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางด้านประโยชน์ใช้สอย เพื่อนำมาวิเคราะห์หารูปแบบที่มีความเหมาะสมต่อไป

ซึ่งลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ได้รับความนิยม จากข้อมูลในข้อ 2.4.14 และ 2.4.15

สรุปลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากข้อมูล ในด้านต่าง ๆ

รูปแบบ

- 1) จะมุ่งเน้นในการมอบเพื่อตอบแทน เป็นสินน้ำใจแก่ลูกค้าในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคาร ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 และเป็นการประชาสัมพันธ์ธนาคาร โดยทางอ้อม
- 2) จะต้องมียุทธศาสตร์หรือเครื่องหมายที่จะสื่อถึงการครบรอบ 50 ปี ของธนาคาร
- 3) สามารถผลิตในระบบโรงงานอุตสาหกรรมภายในประเทศได้
- 4) มีรูปแบบที่จะมุ่งเน้นคุณค่าในด้านประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความสวยงาม
- 5) จัดมอบให้กับกลุ่มลูกค้าตามความเหมาะสม ซึ่งจะประกอบด้วยลูกค้าในกลุ่มเงินฝาก และลูกค้ากลุ่มสินเชื่อโครงการ โดยการกำหนดมูลค่าของที่ระลึก จากผลประกอบการ นโยบายของธนาคาร
- 6) มีการพัฒนารูปแบบให้น่าสนใจ และมีคุณค่า โดยคำนึงถึงความนิยมของลูกค้า และความจำเป็นในด้านผลิตภัณฑ์
- 7) มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมแก่การใช้งาน

วัสดุ

ใช้วัสดุสิ่งทอเป็นวัสดุหลัก และใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบที่มีความเหมาะสม

สรุปความจำเป็นในด้านผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของธนาคาร

1. มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมแก่การจัดเก็บ เคลื่อนย้าย ขนส่ง
2. มีรูปแบบที่สวยงาม และส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคาร คำนึงถึงรูปแบบที่จะทำให้อัปเดตน่าพอใจ และได้รับความนิยมจากลูกค้ามากที่สุด
3. มีรูปแบบที่จะสื่อความหมายถึงองค์กร ได้เป็นอย่างดี เช่น การใช้สัญลักษณ์ และสีเอกลักษณ์บนผลิตภัณฑ์ โดยมีแนวทาง 3 แบบ คือ
 - 3.1 ใช้ Logo บนตัวผลิตภัณฑ์
 - 3.2 ใช้ Logo บนลวดลายผ้าสำหรับผลิตภัณฑ์
 - 3.3 ใช้สีเอกลักษณ์บนตัวผลิตภัณฑ์
4. มีราคาไม่แพงมากนัก

ซึ่งจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาเลือกผลิตภัณฑ์ คือ

1. สนองประโยชน์ใช้สอยของกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง
2. ไม่เปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บ ขนส่ง
3. ไม่ยุ่งยากในการผลิต
4. น่าสนใจ แปลกใหม่
5. รูปแบบที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี และได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น อุปกรณ์บนโต๊ะทำงาน, หรือชุดสำนักงาน, รูปแบบของกระเป๋าต่าง ๆ

วิเคราะห์การเลือกชนิดของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

โดยจะพิจารณาจากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยม และจากความเหมาะสมในด้าน

ต่าง ๆ

ประเภทที่ 1 มูลค่า 30 - 60 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมในระดับสูง

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	กระเป๋าพวงกุญแจ	กระเป๋าใส่เครื่องสำอางค์	กระเป๋าสตางค์	กรอบรูป
สนองประโยชน์ใช้สอยของกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง	3	2	1	3	3
ไม่เปลืองเนื้อที่จัดเก็บ	2	3	2	2	2
น่าสนใจ แปลกใหม่	2	3	1	1	2
ไม่ยุ่งยากในการผลิต	2	2	3	2	3
รูปแบบที่ส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี	3	2	2	2	3
		28	21	25	34

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 3 - ไม่ดี

สรุป เลือก กรอบรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 2 มูลค่า 120 - 180 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมในระดับสูง

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	กล่องใส่กระดาษบันทึก	รวม	กระเป๋าถือ	กระเป๋าสตางค์
สนองประโยชน์ใช้สอยของกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง	3	3	3	3	3
ไม่เปลืองเนื้อที่จัดเก็บ	2	3	2	1	3
น่าสนใจ , แปลกใหม่	2	2	1	2	1
ไม่ยุ่งยากในการผลิต	2	3	2	2	2
รูปแบบที่ส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี	3	3	3	2	3
		34	28	25	30

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือก กล่องใส่กระดาษบันทึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 3 มูลค่า 250 - 300 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมในระดับสูง

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	กระเป่าสะพาย	กระเป่าเดินทาง	อัลบั้มใส่รูป	กระเป่าใส่กระดาษบันทึก
สนองประโยชน์ใช้สอยของกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง	3	2	3	3	2
ไม่เปลืองพื้นที่จัดเก็บ	2	2	1	3	3
น่าสนใจ .แปลกใหม่	2	2	3	3	3
ไม่ยุ่งยากในการผลิต	2	2	2	3	2
รูปแบบที่ส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี	3	2	2	3	3
		24	27	36	31

หมายเหตุ

3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือก อัลบั้มใส่รูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 4 มูลค่า 550 - 600 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นไปได้ในระดับสูง

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	กระเป๋าสถาปัตยกรรม	เพิ่มเอกสาร	กระเป๋าสถาปัตยกรรม
สนองประโยชน์ใช้สอยของกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง	3	2	2	3
ไม่เปลี่ยนแปลงพื้นที่จัดเก็บ	2	2	3	1
น่าสนใจ . แปลกใหม่	2	2	3	2
ไม่ยุ่งยากในการผลิต	2	2	3	2
รูปแบบที่ส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี	3	3	3	2
		27	33	25

หมายเหตุ

3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือก เพิ่มเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. ข้อมูลของผลิตภัณฑ์เดิม

กรอบรูป

ส่วนประกอบของโครงสร้าง

1. จะประกอบด้วยกระดาษแข็งบุฟองน้ำ และหุ้มด้วยผ้า โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นหน้าจะเจาะเป็นช่องเพื่อเป็นกรอบไว้สำหรับโชว์รูปภาพ ส่วนชั้นที่ 2 จะเป็นชั้นด้านหลัง มีขาตั้งหรือมีส่วนสำหรับแขวนรูปติดอยู่
2. ชั้นหน้าและชั้นหลังจะประกอบเข้ากัน โดยใช้กาว ซึ่งอาจมีกระจกใส หรือ แผ่นพลาสติกใสปิดด้านหน้า เพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ข้อมูลของผลิตภัณฑ์เดิม

1. กรอบรูปที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ จะมีรูปแบบ 2 แบบ คือ
 - แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า
 - แบบรูปวงรี โดยกรอบรูปแบบนี้จะให้ความรู้สึกอ่อนหวานนุ่มนวล
2. สำหรับการตกแต่งกรอบรูปนั้น อาจใช้ผ้าระบายหรือติดลูกไม้ ซึ่งการตกแต่งแบบนี้จะทำให้สิ้นเปลืองวัสดุ ยุ่งยากในการตัดเย็บ และทำความสะอาดสิ่งสกปรกที่เกาะติดได้ยาก
3. ใช้วัสดุที่ไม่เหมาะสม เช่น ขาดต่อการดูแลรักษา และทำความสะอาด

ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการ ออกแบบและผลิต ดังนี้

1. ขนาดของกรอบรูปที่เหมาะสม
2. สามารถจัดวางได้ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน หรือโดยการแขวนผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีชิ้นส่วนที่จะผลิตและเย็บประกอบได้โดยสะดวก
4. ใช้วัสดุจากผ้าที่ผ่านการตกแต่งจนใช้งานได้ดี
5. มีรูปแบบที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคาร และจัดวาง
ที่จะสื่อความหมายในการครบรอบ 50 ปี ได้อย่างเหมาะสม

วิเคราะห์ขนาดของกรอบรูป

ขนาดของกรอบรูปที่นิยมใช้กันมากนั้น จะมี 2 ขนาดด้วยกัน คือ

1. ขนาดปกติ สำหรับใส่รูปขนาด $3\frac{1}{2} \times 5$ "
2. ขนาดขยาย สำหรับใส่รูปขนาด 5×7 "

สำหรับขนาดของกรอบรูปในขนาดปกติ และ ขนาดขยาย จะมีประโยชน์ใช้สอย
และมูลค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งในการจัดทำกรอบรูปนั้น จะมีเงื่อนไขในการพิจารณาขนาดที่มีความ
เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก คือ

1. ประหยัดวัสดุ
2. ไม่เปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บและขนส่ง

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	ขนาดปกติ	ขนาดขยาย
ประหยัดวัสดุ	1	3	2
ไม่เปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บและขนส่ง	3	3	2
		12	8

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือก กรอบรูป ขนาดปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์การเลือกใช้รูปแบบประกอบของอัลบั้มรูป

ส่วนประกอบสำหรับใส่รูปจะมี 3 ลักษณะ คือ แบบปิดตาย แบบห่วงล๊อค พลาสติก และ แบบห่วงโลหะ ซึ่งจะพิจารณาความเหมาะสมในการทำงาน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ คือ

	ค่าความสำคัญ	แบบปิดตาย	แบบห่วงพลาสติก	แบบห่วงล๊อคโลหะ
สามารถเพิ่มจำนวนรูปได้	3	1	3	3
ซำรูปได้ยาก คงทน	2	1	2	3
น้ำหนักเบา	2	3	3	1
ใช้งานได้โดยสะดวก	2	3	3	2
		17	25	21

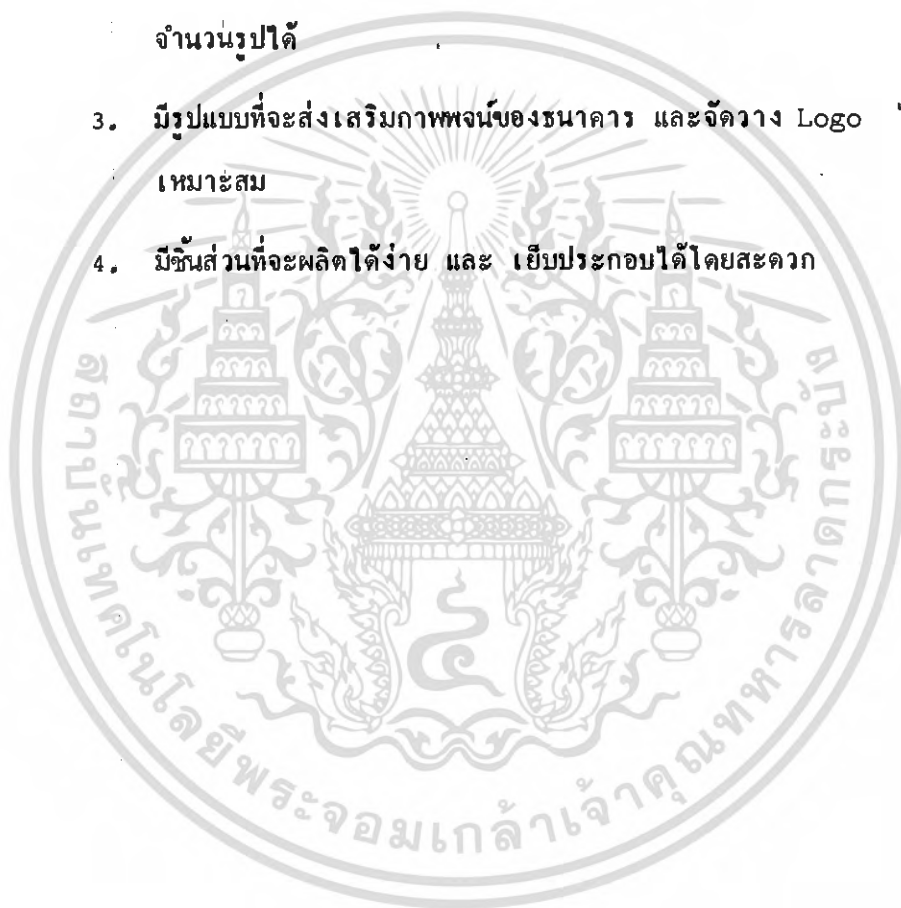
หมายเหตุ 3 ดีมาก 2 ดี 1 พอใช้

สรุป

เลือกใช้ห่วงล๊อคพลาสติก

ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการออกแบบและผลิต ดังนี้

1. ขนาดของอัลบั้มใส่รูปที่เหมาะสม คือ 1 หน้าจะบรรจุรูปขนาดปรกติได้ 4 รูป และจัดวางในแนวตั้ง เพราะไม่เสียเนื้อที่ในการจัดวาง และในขณะเปิด โดยมีขนาดอ้างอิงของ 1 หน้าอัลบั้ม คือ $8\frac{1}{2} \times 12$ "
หนา $1\frac{1}{4}$ "
2. ส่วนสำหรับใส่รูปที่เหมาะสม คือ จะใช้แบบห่วงพลาสติกที่สามารถเพิ่มจำนวนรูปได้
3. มีรูปแบบที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคาร และจัดวาง Logo ได้อย่างเหมาะสม
4. มีชิ้นส่วนที่จะผลิตได้ง่าย และ เย็บประกอบได้โดยสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประกอบของโครงสร้าง

1. จะประกอบด้วยชิ้นส่วน 2 ชิ้น ซึ่งทำจากโครงกระดาษ บุด้วยฟองน้ำ หุ้มด้วยผ้า หนึ่ง หรือวัสดุประเภทพลาสติกแผ่นทั้ง 2 ด้าน เย็บริมโดยรอบทุกด้าน
2. นำชิ้นส่วนทั้ง 2 ชิ้นมาประกอบกัน โดยการยึดด้วยกาว หรือ อัดด้วยความร้อนสำหรับพลาสติก

ขนาดสัดส่วนอ้างอิง

ขนาดมาตรฐานของกระดาษบันทึก

ขนาดมาตรฐานของกระดาษบันทึก ที่มีขายอยู่ทั่วไปนั้น จะมีขนาดต่าง ๆ ดังนี้

คือ

กว้าง x ยาว (CM)

1.	95	x	110
2.	105	x	140
3.	85	x	85
4.	80	x	80
5.	60	x	60

สำหรับขนาดของกระดาษบันทึกที่นิยมใช้กันมาก และนำมาใช้สำหรับกล่องบรรจุ

กระดาษบันทึกประเภทนี้จะมี 2 ขนาด คือ

- ขนาดสั้น 95 x 110 cm.
- ขนาดยาว 105 x 140 cm.

สรุป

เลือกใช้กระดาษบันทึกขนาดสั้น เพราะประหยัดเนื้อที่ในการจัดวางและประหยัดวัสดุในการผลิตในขณะที่ประโยชน์ใช้สอยใกล้เคียงกัน ดังนั้น รูปแบบที่มีความ

เหมาะสม คือ กล่องใส่กระดาษบันทึก ขนาดสั้น บรรจุกระดาษขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า 95 x 110 cm.

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการ ออกแบบและผลิตดังนี้

1. ขนาดของกล่องใส่กระดาษบันทึกที่มีความเหมาะสม คือ 95 x 110 mm
2. เป็นกล่อง ในรูปแบบที่เป็นกล่องพับมีฝาปิดด้านบน
3. สามารถใช้งานเอนกประสงค์ได้ คือ ที่เสียบปากกา เครื่องคิดเลข หรือ ที่ใส่นามบัตร

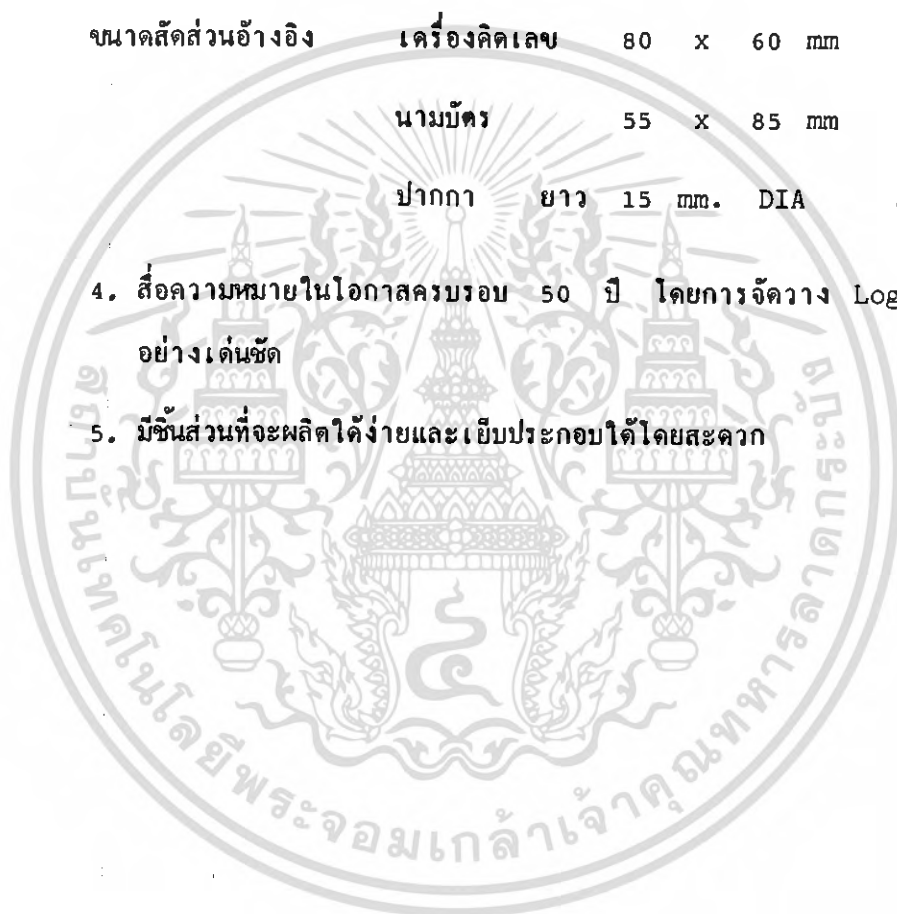
ขนาดสัดส่วนอ้างอิง เครื่องคิดเลข 80 x 60 mm

นามบัตร 55 x 85 mm

ปากกา ยาว 15 mm. DIA 8 mm

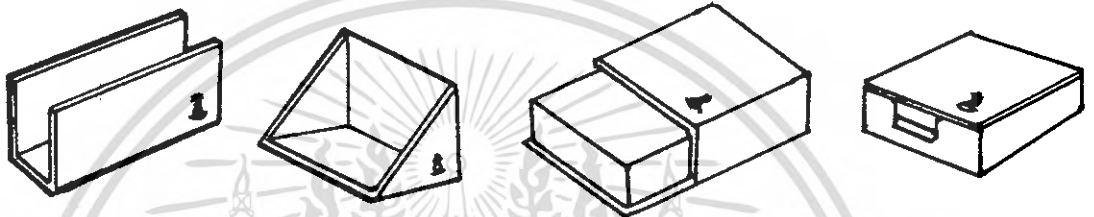
4. สื่อความหมายในโอกาสครบรอบ 50 ปี โดยการจัดวาง Logo อย่างเด่นชัด

5. มีชิ้นส่วนที่จะผลิตได้ง่ายและเย็บประกอบได้โดยสะดวก

วิเคราะห์รูปแบบของกล่อง กระดาษมันทึบ

ในการจัดทำกล่องใส่กระดาษมันทึบนั้น มีรูปแบบจะแย่งออกได้เป็น 4 ประเภท ซึ่งจะต้องประเภทที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยสูงสุด เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะคุ้มคุณค่า มีราคาและส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้เป็นอย่างดี ซึ่งเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยสูงสุด และมีความเหมาะสมจะมีลักษณะดังนี้ คือ

		แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4
กระดาษไม่กระจัดกระจาย	3	1	1	2	3
หยิบใช้ได้ง่าย	2	2	3	3	2
จัดวาง LOGO ได้เด่นชัด	3	2	1	3	3
ป้องกันฝุ่นละออง	2	1	1	1	3
ผลิตได้ง่าย	2	3	3	2	1
ความแข็งแรง ทนทาน	2	1	3	2	3
คุ้มราคา	1	1	1	2	3
		24	27	33	39

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 3 - ไม่ดี

สรุป เลือกแบบที่ 4 คือ แบบมีฝาปิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แฟ้มเอกสาร

ส่วนประกอบของโครงสร้าง

- ทำจากโครงกระดาษแข็ง บดด้วยฟองน้ำ หุ้มด้วยผ้า
- ส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น ส่วนประกอบในส่วนตกแต่ง คือ กั้นขอบ หรือ วัสดุกันขอบ มุม หรือส่วนอุปกรณ์ในการเปิด - ปิด

ข้อเสียของผลิตภัณฑ์เดิม

1. มีรูปแบบที่ไม่สามารถสนองด้านประโยชน์ใช้สอยได้อย่างเต็มที่ ลักษณะการจัดวางไม่เหมาะสม ทำให้บรรจุสิ่งของได้น้อย การหยิบใช้ไม่สะดวก
2. ทำจากวัสดุที่มีราคาแพง เช่น หนังสัตว์ หรือทำจากวัสดุที่ด้อยคุณภาพแต่มีราคาถูกกว่า เช่น หนังเทียม หรือ พลาสติก ซึ่งจะมีรูปแบบที่ดูไม่มีคุณค่า ไม่น่าใช้และเสื่อมคุณภาพได้เร็ว

ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการออกแบบและผลิต ดังนี้

1. มีการจัดวางช่องบรรจุสิ่งของภายในที่เหมาะสม ใช้งานได้สะดวกโดยคำนึงถึงพฤติกรรมการใช้งานของผู้บริโภค
2. สามารถใช้งานเอนกประสงค์ได้ และ เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ดี
3. มีอุปกรณ์ที่สามารถใช้งานได้โดยสะดวก
4. มีรูปแบบที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารและจัดวาง Logo ได้อย่างเหมาะสม
5. มีชิ้นส่วนที่ผลิตได้ง่ายและเย็บประกอบได้โดยสะดวก
6. มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมแก่การใช้งาน

ส่วนประกอบของแฟ้มเอกสาร จะประกอบด้วย วัสดุหลักที่ใช้ทำตัวกระเปาะ นอกจากนั้นก็มีส่วนประกอบอื่น ๆ ซึ่งจะคำนึงถึงความเหมาะสมในการนำมาใช้งาน

ที่ล็อคเปิด - ปิด

ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการเปิดปิดแฟ้มเอกสาร ซึ่งอาจจะใช้หรือไม่ก็ได้ แบ่งรูปแบบออกได้ดังนี้ คือ

- 1) แบบกระดุม (SNAP BOTTON)

กระดุมจะตรึงติดได้แน่น เปิดปิดง่าย แต่จะชำรุดได้ง่าย

- 2) แบบแม่เหล็ก (MAGNET)

จะเป็นอุปกรณ์ที่สะดวกและไว การใช้งาน ใช้ไปนาน ๆ แม่เหล็กอาจเสื่อมคุณภาพได้

- 3) แบบเข็มขัด

มีทั้งชนิดเข็มขัดสอดเข้าร้อยรูที่เจาะและเข็มขัดแบบสอดเข้าห่วงธรรมดา ใช้งานได้ค่อนข้างสะดวก แต่อาจจะชำรุดได้ง่ายโดยเฉพาะบริเวณสายเข็มขัด

- 4) แบบซิป

ให้ความมั่นใจในการเก็บอุปกรณ์ภายใน แต่จะเสื่อมคุณภาพได้ง่าย เปิด - ปิดค่อนข้างไม่สะดวก

- 5) แบบแถบ VELCO

เป็นแถบยาวคล้ายซิป ปิดโดยแถบทั้งสองให้ติดกัน แถบฝอยจะเสื่อมคุณภาพได้ง่าย

อุปกรณ์ป้องกันแอม - ขอบ

วัสดุที่ใช้ เช่น พลาสติกที่มีน้ำหนักเบา หรือวัสดุชนิดเดียวกับที่ใช้ทำตัวกระเปาะ เช่น ผ้า หนัง

ลักษณะการจัดวางอุปกรณ์

โดยการศึกษาจากพฤติกรรมการใช้งานของอุปกรณ์แต่ละชนิด ซึ่งอุปกรณ์ที่บรรจุใน
แฟ้มจะประกอบด้วย

1. แผ่นรองกระดาษ
2. ที่เสียบปากกา
3. ที่ใส่นามบัตร
4. ช่องใส่สมุดเช็ค สมุดเงินฝาก
5. เครื่องคิดเลข
6. ช่องใส่สิ่งของอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือนิตยสาร พ็อคเก็ตบุ๊ก เป็นต้น

ลักษณะการจัดวางอุปกรณ์ โดยการศึกษาจากพฤติกรรมการใช้งานของผู้บริโภค

สำหรับการจัดวางอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้น จะต้องพิจารณาถึงอุปกรณ์ที่มีการหยิบใช้
งานบ่อย ๆ จะต้องจัดวางอยู่ในตำแหน่งที่หยิบใช้ได้สะดวก เช่นอยู่ด้านล่างใกล้มือ หรือ
อยู่ด้านขวามือที่จะหยิบใช้งานได้อย่างสะดวก

- แผ่นรองเขียน ควรอยู่ทางด้านขวามือ ที่จะใช้งานได้อย่างสะดวก
- ที่เสียบปากกา ไม่ควรอยู่ทางด้านข้างของแผ่นกระดาษ ซึ่งจะทำให้
เกะกะในขณะเขียน ดังนั้นตำแหน่งที่เหมาะสมคือ ด้านบน หรือล่าง ของแผ่นรองกระดาษ
- ที่ใส่นามบัตร พฤติกรรมการใช้งานของส่วนนี้ จะมีไม่บ่อยมากนัก ซึ่ง
การจัดวางตำแหน่งก็อาจจะอยู่ห่างออกไปได้ เช่นเดียวกับช่องสำหรับใส่สมุดเช็ค และสมุด
เงินฝาก ก็จะมีพฤติกรรมการใช้งานน้อย
- เครื่องคิดเลข การใช้งานของเครื่องคิดเลขนั้นจะไม่แน่นอน แต่จะต้อง
จัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม และใช้งานได้สะดวก ซึ่งในการใช้งานเครื่องคิดเลขนั้น จะ
สามารถใช้งานได้ดีทั้งมือขวาและซ้าย แต่ส่วนใหญ่่มือขวาจะใช้งานได้ถนัด และคล่องแคล่วกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่องใส่อุปกรณ์อื่น ๆ เป็นอุปกรณ์ที่จะใช้งาน ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับชนิดของสิ่งของ ซึ่งไม่ระบุว่าจะเป็นสิ่งของแบบใด ซึ่งการจัดวางที่เหมาะสม คือ พิจารณาจากตำแหน่งที่เหมาะสมของอุปกรณ์ก่อน แล้วจึงบรรจุช่องใส่สิ่งของอื่น ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

ขนาดสัดส่วนอ้างอิงของสิ่งของที่บรรจุ

สิ่งของที่จะบรรจุภายในแฟ้ม ซึ่งจะพิจารณาอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการใช้งานได้อย่างทั่วถึง มี

ประเภทของใช้ที่บรรจุ	จำนวน	ขนาดสัดส่วนอ้างอิง
1. กระดาษ	1 เล่ม	ขนาด 4-5 210 x 280 mm หนาน้อยกว่า 10mm
2. ที่เสียบปากกา	1-2 ด้าม	ยาว 15 mm. DIA 8 mm.
3. ที่ใส่นามบัตร, หรือบัตรแข็งต่างๆ	หลายชิ้น	ขนาดประมาณ 55 x 85 mm.
4. ช่องใส่สมุดเช็ค, สมุดเงินฝาก	3	ขนาด 230 x 15 mm.
5. เครื่องคิดเลข	1	ขนาด 80 x 60 mm.
6. ช่องอื่น ๆ	-	POCKET BOOK = 110 x 190 mm.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์รูปแบบของส่วนเปิดปิด

จะมีแนวทางการออกแบบได้ 2 แบบ คือ แบบเป็นสาย และ แบบเป็นแผ่น ซึ่งจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาความเหมาะสม ดังนี้ คือ

1. ความสะดวกในการพกพา โดยมีรูปแบบที่ไม่เกะกะ
2. ไม่ชำรุดได้ง่าย
3. ง่ายต่อการผลิต
4. มีแนวทางการออกแบบได้ดี

	ค่าความสำคัญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2
พกพาสะดวก	3	3	2
ไม่ชำรุดได้ง่าย	2	3	2
ง่ายต่อการผลิต	2	3	2
มีแนวทางในการออกแบบได้ดี	2	3	2
		30	20

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 3 - ไม่ดี

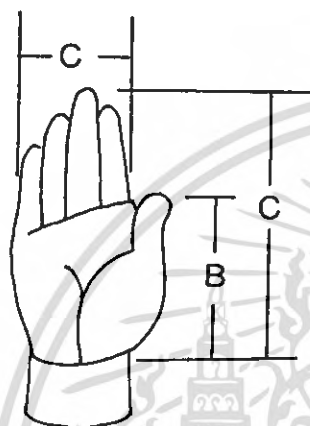
สรุป สรุป เลือกใช้รูปแบบการเปิดปิดแบบเป็นแผ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัดส่วนของร่างกายที่จะเกี่ยวข้องกับการใช้งาน

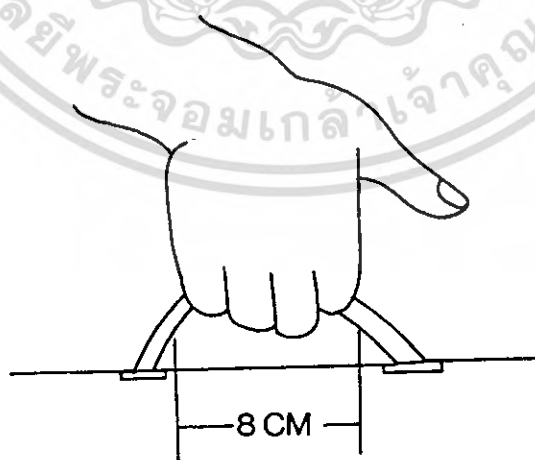
สัดส่วนขนาดของร่างกายที่จะใช้พิจารณาในการกำหนดขนาดของช่องเปิด-เปิด
ตำแหน่งขนาดและรูปร่างส่วนต่างของเครื่องหนึ่ง ได้แก่

ขนาดของมือ

ขนาด A	20.5 - 17.8
ขนาด B	11.8 - 10.4
ขนาด C	96 - 8.2

เนื้อที่การใช้งานของมือ (ขนาดน้อยที่สุดในการใช้มือจับ (RANDLR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ

1. คุณสมบัติของใยผ้า¹

การนำเส้นใยไปใช้ประโยชน์ได้ดีขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของใยผ้า ใยสังเคราะห์สามารถออกแบบดัดแปลงเพื่อเพิ่มหรือลดคุณสมบัติได้ง่ายกว่าใยธรรมชาติ ใยผ้ามีคุณสมบัติแตกต่างกันไปตามชนิดและที่มาของเส้นใย ทำให้ผ้ามีคุณสมบัติและลักษณะที่แตกต่างกัน

คุณสมบัติของใยที่มีความสำคัญในการนำมาใช้พิจารณาในการออกแบบ คือ

1. ความยาว ความทนทานและความเรียบของผ้า จะขึ้นอยู่กับความยาวของใย ใยผ้าที่มีขนาดเท่ากัน ใยยาวจะมีความเหนียวมากกว่าด้ายที่ผลิตจากใยสั้น ดังจะเห็นว่า "ใวยังยาว ด้ายยิ่งเหนียว" เส้นด้ายจากใยสั้นจะไม่ใคร่เหนียว มีผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม มีขน เพราะปลายใยลอยขึ้นมาอยู่บนผิวผ้ามาก

2. ความต้านแรงดึง ความเหนียวหรือความต้านแรงดึง หมายถึงความสามารถในการทนต่อการดึงหรือฉีกขาด วัดเป็นปอนด์ต่อตารางนิ้ว หรือวัดเป็นกรัมต่อขนาดของใยที่วัดเป็นเดนเยอร์ (Denier) ผ้าที่จะใช้ประโยชน์ได้ดีและมีความทนทานเพราะความเหนียวรวมกับความยาวของใย

ตารางต่อไปนี้จะแสดงความต้านแรงดึงของเส้นใยเปรียบเทียบตามชนิด ขนาดของใยแตกต่างกัน

¹ อจธราพร ไสละสุทร "ความรู้เรื่องผ้า" วิศวกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิค

กรุงเทพฯ. เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 8 ความต้านแรงดึงของใย

ใยผ้า	แห้ง	เปียก (กรัม/เดนิเยอร์)
ชนิดเหนียวมาก		
ลินิน	6.6	8.7
ในลอน	5.8	5.4
โพลีเอสเตอร์	4.8	4.8
ชนิดเหนียวปานกลาง		
ไหม	4.5	3.9
ฝ้าย	3.8	4.8
ชนิดเหนียวน้อย		
เรยอน	2.0	1.0
อาซิเตด	2.5	0.8

3. ความมัน คือ ความสะท้อนแสง เป็นเงา สดใสของเส้นใย บางครั้งทำให้ลื่น ความมันเกิดจากการสะท้อนแสงของผิวเรียบ ความยาวของเส้นใยยาวจะทำให้มีความมันมากกว่าใยสั้น บางครั้งก็ใช้การตกแต่งเส้นใยภายหลัง

4. ความยืดหยุ่น หมายถึง คุณสมบัติของใยที่เมื่อดึงให้ยืดออกแล้วหดกลับเท่าขนาดเดิมได้ ถ้าใช้แรงน้อยยืดได้มาก หมายความว่า ยืดหยุ่นได้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อใยยืดหยุ่นได้ ทำให้ผ้ามีความคืนตัว หนัยได้ตามปริมาณที่ใยยืดหยุ่นได้ ความยืดหยุ่นนี้ทำให้ใยไม่ขาดง่าย ทำให้ด้ายและผ้าเหนียวขึ้น ความยืดหยุ่นมีความสัมพันธ์กับความเอนตัว ความอ่อนตัว ความคงตัว เป็นคุณสมบัติที่มีความคล้ายคลึงกันและมักรวมอยู่ในใยชนิดเดียวกัน

5. การนำความร้อน ผ้าจะเหมาะกับการสวมใส่ในอากาศเช่นไร ขึ้นอยู่กับ การนำความร้อนของเส้นใย สามารถเพิ่มหรือลดด้วยการทอหรือการตกแต่ง ผ้าที่ทอห่างๆ มีช่องว่างระหว่างเส้นด้าย อากาศผ่านได้ เมื่อสวมใส่แล้วจะเป็นสบาย ผ้าที่ตกแต่งจนทู่่ม ความร้อนจะถ่ายเทได้ยาก ผ้าชนิดนี้ให้ความอบอุ่นเมื่อสวมใส่

6. การดูดความชื้น หมายถึง ความสามารถของเส้นใยที่สามารถดูด ความชื้นจากอากาศไว้ปริมาณความชื้นที่เพิ่มเป็นอัตราส่วนร้อยละของน้ำหนักเส้นใย การดูด ความชื้นและระเหยออกอย่างรวดเร็วจะให้ความสะดวกสบายแก่ผู้สวมใส่ตลอดถึงการทำความ สะอาดด้วย บางครั้งต้องตกแต่งให้ใยดูดความชื้นได้ดีเสียก่อนจึงจะตกแต่งด้วยวิธีอื่นได้

ตาราง 9 การดูดความชื้นของใยผ้า

ชนิดผ้า	ความชื้นที่เพิ่มขึ้น เป็นอัตราส่วนร้อยละ
ขนสัตว์	15 - 30
เรยอน	15
ผ้าชุปมัน	11
ไหม	10
ลินิน	12
ผ้ายธรรมชาติ	8
อะซิเตด	6
ไนลอน	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การทำความสะอาดและซักได้ โยที่มีผิวนอกราบเรียบ เช่น ฝ้าย ลินิน และ เรยอน จะทำความสะอาดได้ง่ายกว่าโยชนิดอื่น ๆ แต่ถ้าต้องตกแต่งขนฟู ก็จะทำให้ทำความสะอาดได้ยาก

โยที่ไม่ค่อยคูดุนหรือความชื้น มักสวมใส่ไม่สบาย แต่ถ้าผ้าทอเนื้อ ห่างอากาศถ่ายเทง่าย ก็สวมใส่ได้สบายเช่นกัน ปกติโยประเภทนี้ไม่มีใครจะดูความ สกปรกมีผิวโยราบเรียบ ซักง่ายและแห้งเร็ว

8. การทนต่อความร้อน โยเซลลูโลสจะทนความร้อนได้ดีกว่าโยโปรตีน และโยธรรมชาติจะทนได้ดีกว่าโยสังเคราะห์ ผ้าโยสังเคราะห์เมื่อถูกความร้อนมากจะ ยับย่นและละลาย

9. ปฏิกิริยาต่อแสงแดด คุณสมบัติข้อนี้มีความสำคัญ โดยเฉพาะในเขต ที่มีแสงแดดตลอดปี เช่น ประเทศไทย แสงแดดทำให้เกิดปฏิกิริยาภายในโครงสร้าง ของเส้นโย บางครั้งทำให้ผ้าเสื่อมคุณภาพได้เร็ว ทำให้โยเปื่อย กลายเป็นสีเหลือง บางที่เป็นสีเทา

10. ความทนต่อการเสียดสี คือ ความสามารถของเส้นโยที่ยังคงสภาพเดิม ไว้ได้นานเมื่อได้รับการเสียดสีมาก ๆ จากการใช้เป็นประจำ คือ ไม่ขาดไม่เป็นขุย หรือเม็ด สีไม่ซีดไม่จาง ผ้าที่ควรมีคุณสมบัติข้อนี้ คือ ผ้าที่ใช้เป็นประจำและผ้าที่ใช้ ในโรงงานอุตสาหกรรม เช่นผ้าตัดเสื้อ ผ้าบุรถยนต์ หรือสายพาน

โยที่มีคุณสมบัติทนต่อการเสียดสีได้ดีเยี่ยม ได้แก่ โยไนลอน โอลิฟิน ที่ทนได้ดี ได้แก่ ฝ้าย โพลีเอสเตอร์ สแปนเด็กซ์ ชาแรน ที่ทนปานกลาง ได้แก่ อะคริลิก เรยอน ไหม ขนสัตว์ และที่มีคุณสมบัติข้อนี้ต่ำ ได้แก่ อาซิเตด

2. การแยกประเภทเส้นใย¹

การแยกประเภทเส้นใยสามารถทำได้หลายวิธีตามความเหมาะสม และเพื่อให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ จึงจัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ใยธรรมชาติ ใยประเภทนี้เป็นเส้นใยที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติ โดยนำมาดัดแปลงเพียงเล็กน้อยก็จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

ก. ใยเซลลูโลส ใยพวกนี้มีลักษณะเป็นเส้นใยอยู่แล้วในธรรมชาติ ได้แก่ ฝ้าย ลินิน นุ่น ลามี่ ป่าน ปอ

ข. ใยโปรตีน คือ ใยที่มีส่วนประกอบเป็นโปรตีน ได้แก่ ใยประเภทขน ผม หรือเคราของสัตว์ นำมาใช้เป็นใยผ้าได้ทันที เช่น ไหม ขนสัตว์

ค. ใยแร่ เป็นใยอนินทรีย์จากธรรมชาติ คือ ใยหิน

2. ใยประดิษฐ์ เป็นใยที่มนุษย์ได้ดัดแปลงจากธรรมชาติ หรือประดิษฐ์จากสารเคมีโดยตรง

ก. ใยประดิษฐ์จากวัตถุดิบในธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 ประเภท

- ใยเซลลูโลสประดิษฐ์ เช่น เรยอน อาซิเตด
- ใยโปรตีนประดิษฐ์ เช่น โปรตีนจากนม โปรตีนจากข้าวโพด หรือถั่ว

ข. ใยสังเคราะห์จากสารเคมี เป็นใยที่ประดิษฐ์จากมวลธาตุหลายชนิด รวมกันใยส่วนใหญ่ทนความร้อนได้สูง มีชื่อเรียกตามแต่ผู้ผลิตจะตั้งขึ้น เช่น โพลีเอไมด์ โพลีเอสเตอร์ อะคริลิก

¹ชองราพร ไสละสุทร "ความรู้เรื่องผ้า" วิศวกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิค
กรุงเทพ.

ค. ใยอินทรีย์ เช่น ใยแก้ว อลูมิเนียมและทอง

ซึ่งในการค้นคว้านี้จะพิจารณาเฉพาะใยที่มีความเกี่ยวข้องเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบเท่านั้นและเป็นวัสดุที่มีการผลิตและใช้กันในประเทศไทย ซึ่งจะได้แก่ ใยจากพืชในกลุ่มของใยธรรมชาติ และ ใยสังเคราะห์บางชนิด

1. ใยธรรมชาติ

ใยเซลลูโลส (Cellulose Fiber)

ตาราง 10 คุณสมบัติทั่วไปของใยเซลลูโลสและความสัมพันธ์กับผูบริโภค

คุณสมบัติ	ความสำคัญต่อผูบริโภค
ความแน่นมาก	ผ้าที่ทำด้วยใยชนิดอื่นมีปริมาณเท่ากัน ใยเซลลูโลสจะหนักกว่า
ความคงรูปน้อย	ถ้าไม่คกคั่งให้ทนยับ ใยจะยับง่าย
ดูดความชื้นได้ดี	เหมาะแก่การสวมใส่ในฤดูร้อน
นำและระบายความร้อนดี	เมื่อใส่ในที่ที่มีอากาศร้อนจะรู้สึกเย็นสบาย
ทนความร้อนได้สูง	ต้มได้ รีดได้ ไม่ต้องระวังความร้อนมากนัก
ปฏิกิริยากับสารเคมี	ใยเซลลูโลสทนต่างแต่ไม่ทนกรด ชักด้วยสบู่หรือผงซักฟอกที่มีด่างอย่างแรงได้ ทนต่อเหงื่อได้ดี รอยเปื้อนผลไม้จะซักออกยาก
ทนแดดและแมลง	เก็บรักษาง่าย
นำไฟฟ้าได้ดี	ไม่ทำให้เกิดไฟฟ้าสถิตย์ สวมใส่สบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ้าย (Cotton)

ฝ้ายเป็นวัสดุสิ่งทอที่ได้จากธรรมชาติ และนำมาใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอมากที่สุด ฝ้ายเป็นเส้นใยที่ได้จากเซลล์ของพืช ฝ้ายไทยมีคุณภาพดี โยมีสีขาวมากมาก แต่ใยค่อนข้างหยาบ

คุณสมบัติของใยฝ้าย

1. ความเหนียว - ฝ้ายมีความเหนียวอยู่ในระหว่างขนสัตว์และไหม มีความเหนียวปานกลางประมาณ 3 - 5 กรัม/เดเนเยอร์ เมื่อเปียกความเหนียวเพิ่มขึ้นประมาณ 110 - 120 %
2. ความมัน - ฝ้ายมีความเงามันต่ำ เพราะการบิดตัวตามธรรมชาติ ฝ้ายชุ่มมันเป็นมันมากกว่าฝ้ายธรรมดา
3. ความยืดหยุ่น - มีความยืดหยุ่นน้อย ใยฝ้ายยืดออกได้ประมาณ 3 - 7% และไม่หดเข้าที่เดิม
4. การดูดความชื้น - ฝ้ายธรรมดาดูดความชื้นได้ปานกลาง แต่ถ้าผ่านการชุ่มมันจะดูดความชื้นได้ดีขึ้น
5. การทนต่อความร้อน - ฝ้ายเมื่อถูกความร้อนจะไม่เปลี่ยนแปลง จนกว่าอุณหภูมิจะสูงถึง 120 ° นาน 5 ชม. ฝ้ายจะกลายเป็นสีเหลือง ฝ้ายบริสุทธิ์ทนความร้อนขึ้นได้น้อยกว่าฝ้ายชุ่มมัน
6. ความทนต่อแสงแดด - ถ้าอุณหภูมิและความชื้นสูงขึ้น ความเสื่อมจะมีมากขึ้น ฝ้ายดิบทนแสงแดดได้ดีกว่าฝ้ายฟอกขาว และฝ้ายที่ย้อมด้วยสีบางชนิดทำให้ทนแสงได้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ความทนต่อสารเคมี - โยฝ้ายทนต่อค้างได้ดี ในขบวนการผลิต เช่นการฟอกขาว การซุบมัน ซึ่งสารซักฟอกและสารฟอกขาวทุกชนิดมักมีส่วนประกอบของด่าง จึงใช้กับฝ้ายได้อย่างปลอดภัย

ประโยชน์ใช้สอย ฝ้ายฝ้ายใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ราคาไม่แพง เหมาะใช้เป็นเส้นผ้าเครื่องนุ่งห่ม และผ้าแต่งเฟอร์นิเจอร์ มีลักษณะเด่นคือ สวมใส่สบายไม่ร้อน ซักหรือง่าย ถ้าได้มีการตกแต่งฝ้ายฝ้ายและการผสมเส้นใย เพื่อเพิ่มคุณสมบัติบางประการ เช่น การทำให้กันหด ทำให้ทนยับ ก็จะเพิ่มความน่าใช้มากยิ่งขึ้น

ไหม

ไหมเป็นเส้นใยอย่างยาว มีความยาวประมาณ 400 - 1300 มีลักษณะเด่นคือ จะมีความนุ่มนวลเงางาม และมีราคาแพงกว่าเส้นใยชนิดอื่น ๆ

คุณสมบัติของไหม

1. ความต้านแรงดึง - ไหมมีความเหนียวสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับลวดทองแดงที่มีขนาดเดียวกัน ไหมจะมีความเหนียวมากกว่า
2. ความมัน - ไหมมีลักษณะเรียบ นุ่ม และเป็นมัน ทำให้แลดูสวยงามอย่างหรูหรา
3. ความยืดหยุ่น - ไหมมีความยืดหยุ่นปานกลาง จึงทนยับได้บ้างและปรับสภาพโค้งงอได้ตามรูปร่าง
4. การดูดความชื้น - ไหมดูดความชื้นได้ดี ทำให้ใส่สบาย ปรับอากาศได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การทนต่อความร้อน - โหมคืดไฟง่าย และเปลี่ยนเป็นสีเหลืองได้เมื่อถูกความร้อนจากเตารีด
6. การทนต่อสารเคมี - ไม่ทนต่อสารเคมีประเภทสารฟอกขาวคลอรีน ทำให้เส้นใยเสื่อมคุณภาพและเหลือง

ประโยชน์ใช้สอย ผ้าไหมย้อมสีได้สวยงาม และใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย แม้ว่าจะมีราคาแพง แต่ก็รวมคุณสมบัติดี ๆ ไว้มากมายประการ เช่น การปรับให้โค้งงอได้ดี ดูความชื้นได้ดี ดูสวยงามหรูหราและทนทาน

ลินิน

ลินินเป็นเส้นใยที่ได้จากต้นแฟลกซ์ (FLEX) เส้นใยมีความอ่อนนุ่มน้อยกว่าฝ้าย ใยแฟลกซ์ดูขรุขระน่าได้ดี ผ้าลินินซักง่าย ย้อมสีติดดี ลินินมีประโยชน์ในการสวมใส่ได้ไม่มากเท่าผ้าฝ้าย เพราะมีราคาแพงและไม่สามารถผลิตเป็นผ้าหลายชนิดเท่าผ้าฝ้าย

คุณสมบัติของใยแฟลกซ์

1. ความต้านแรงดึง - ใยแฟลกซ์ค่อนข้างเหนียวและทนทาน คือ จะเหนียวกว่าใยฝ้ายประมาณ 3 เท่า และมีความเหนียวเพิ่มขึ้นเมื่อเปียก 20 % ผลิตภัณฑ์ที่ทำเสื้อผ้าจะได้รับผลกระทบด้วยเรซินเพิ่มความน่าใช้ แต่จะทำให้ความเหนียวลดลง ผ้าขาดเร็วกว่าปรกติ
2. ความมัน - มีความมันมากกว่าฝ้าย ในการผลิตจะทูปเส้นด้ายให้แบน ผ้าจะแน่นและผิวมันมากขึ้น แต่เมื่อซักบ่อยๆ ความมันจะลดลง
3. ความยืดหยุ่น - ลินินมีความยืดหยุ่นน้อยมาก มีความยืดตัวขณะขาด 2.7 - 3.3 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การดูดความชื้น - ลินินดูดความชื้นได้ประมาณ 12 % หรือเท่ากับใกล้เคียงกับฝ้ายเส้นใยเซลลูโลสอื่น ๆ
5. การทนต่อความร้อน - ลินินทนความร้อนประมาณ 149% ได้เป็นระยะเวลาสั้น ซึ่งทำให้เส้นใยเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่ถ้ามากกว่านี้จะมีผลทำให้เปลี่ยนสีได้
6. ความทนต่อแสงแดด - แสงแดดจะช่วยฟอกขาวเส้นใยลินิน ถึงแม้จะทำให้ความเหนียวเส้นใยลดลงบ้างเล็กน้อยแต่ไม่เป็นอันตรายมากนัก
7. ความทนต่อสารเคมี - แพลกซ์ที่ทนต่อด่างและสารฟอกขาวได้น้อยกว่าฝ้าย ฝ้ายลินินจึงมักฟอกขาวแต่เพียงเล็กน้อย เมื่อใช้ไปนานก็จะเป็นสีขาวเอง

ประโยชน์ใช้สอย ลินินจะค่อนข้างเหนียว เหมาะที่จะทำเสื้อผ้าเพราะสวมใส่สบาย ไม่ค่อยสกปรกหรือเปราะเปื้อนง่าย เพราะเนื้อเรียบเป็นมัน ลินินซักรีด ง่ายไม่จำเป็นต้องฟอกขาว ฝ้ายลินินใช้ได้นาน ทนทานและไม่เก่าเร็ว

การตกแต่งผ้าลินิน ลินินไม่ค่อยคงรูปยับง่าย และรอยยับไม่หายไปง่าย ๆ เพื่อแก้ปัญหการยับ ปัจจุบันผสมกับใยโพลีเอสเตอร์ ทำให้ทนทานยิ่งกว่าฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์ จะได้ผ้าเนื้อดีกว่า

2. ใยประดิษฐ์

เรยอน (rayon)

เรยอนเป็นเส้นใยเซลลูโลสสังเคราะห์ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตวิสคอสเรยอนนี้มีราคาถูกกว่าที่ใช้ในกระบวนการอื่นจึงนิยมผลิตออกจำหน่ายมาก มีราคาถูก

คุณสมบัติของ เรยอน

1. ความต้านแรงดึง - ไยวิสคอสเรยอนปรกติเหนียว 1.8 - 2.4 กรัม/เดนเยอร์ ถ้าเป็นชนิดพิเศษจะเหนียว 1.9 - 2.6 กรัม/เดนเยอร์
2. ความมัน - ความเงาของเส้นใยมีทั้งชนิด เป็นมัน (Bright) กึ่งมัน (Semidull) และทึบ (Dull)
3. ความยืดหยุ่น - มีความคงตัวและคงรูปได้เท่าผ้าฝ้าย ไยยาวอ่อนตัวมากกว่าใยสั้น ถ้าดึงตึงมากเกินไปจะยืดตัวอย่างถาวร
4. การดูดความชื้น - ดูดความชื้นได้สูง ไม่เกิดไฟฟ้าสถิตย์ภายในเส้นใย
5. ความทนต่อแสงแดด - ทนต่อแสงแดดได้ไม่ดี ถ้าถูกแสงแดดจะดูดความชื้นในอากาศไว้ ทำให้ความเหนียวลดลง
6. ความทนต่อสารเคมี - เรยอนจะทนต่อการกัดได้น้อยกว่าผ้าฝ้าย

ประโยชน์ใช้สอย วิสโคสเรยอนนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ใช้ผสมผ้าฝ้ายทำเป็นเสื้อผ้าได้สวยงามขึ้น ถ้าผสมโพลีเอสเตอร์จะช่วยเพิ่มคุณสมบัติการดูดซึมน้ำได้ดี และยังสามารถผลิตเป็นผืนผ้าได้หลายชนิด เช่น ผ้าหนา บาง เบา และให้ผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม และนิยมทำผ้าตกแต่งบ้านเพราะความเงามัน เรยอนชนิดเหนียวเหมาะสำหรับใช้ทำกระเป๋าดินทาง กระเป๋าถือ หนักและหนัก

อะซิเตด (Acetate)

เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ทำจาก เซลลูโลส ต่างจากเรยอนที่อะซิเตดจะมีคุณภาพไหม้เอียงไปทางเส้นใยสังเคราะห์จากสารเคมีมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติของอาซิเตด

1. ความต้านแรงดึง - ไตรอาซิเตดมีความเหนียวประมาณ 1.2 กรัม/เดนเยอร์ จึงมักใช้ทอร่วมกับเส้นใยอื่น ใยอาซิเตดชนิดที่ผลิตออกมากที่สุดมีความเหนียว 1.4 กรัม/เดนเยอร์
2. ความมัน - เส้นใยอาซิเตดจะมีความเงามันมาก
3. ความยืดหยุ่น - ฝ้ายอาซิเตดจะทนยับและไม่เสียรูปง่าย เมื่อเกิดรอยยับจะคืนตัวได้เร็ว ไม่ต้องตกแต่งให้ทนยับ
4. การดูดความชื้น - ดูดความชื้นปานกลาง ย้อมสีติดยาก จึงนิยมทอผสมกับเส้นใยอื่น
5. การทนต่อความร้อน - อาซิเตดเป็นใยที่ไม่ทนต่อความร้อน ที่ 204.4° จะละลายติดเตารีด ฝ้ายอาซิเตดธรรมดาจะไวไฟเท่าวิสคอสเรยอน ใยไตรอาซิเตดทนความร้อนได้สูงกว่าอาซิเตดธรรมดา
6. ความทนต่อแสงแดด - เมื่อใยถูกแสงสว่างนาน ๆ จะเสื่อมคุณภาพเช่นเดียวกับใยชนิดอื่น

ประโยชน์ใช้สอย ฝ้ายอาซิเตดจะหึงตัวดีและมีความเงามัน แต่จะเกิดไฟฟ้าสถิตย์เมื่อถูกับวัสดุใยไตรอาซิเตดมีคุณสมบัติที่ผสมกับเส้นใยอื่นได้ดี เช่นผสมกับฝ้ายจะได้ผ้าเนื้อนุ่มน่าใช้ รีดง่าย

อาร์เนล 60 เป็นใยที่ปรับปรุงจากไตรอาซิเตด แต่มีความเหนียวมากกว่า จีบจีบถาวรได้ดี ไม่เสื่อมคุณภาพเร็ว ทนยับได้ดีมาก ดูดความชื้นได้น้อยกว่าอาซิเตดธรรมดา จึงแห้งได้เร็ว

ไนลอน (Nylon)

ไนลอนมีหลายชนิด เช่น ไนลอน 6 ไนลอน 66 และไนลอน 610 ไนลอนมีความถ่วงจำเพาะต่ำ ทำให้เส้นผ้าที่ผลิตจากใยชนิดนี้เบาว่าใยชนิดอื่น ๆ ทอได้ผ้าเนื้อแน่น

คุณสมบัติของไนลอน

1. ความต้านแรงดึง - มีทั้งชนิดเหนียวและไม่เหนียว เจล้อยู่ในระหว่าง 4.5 - 7.5 กรัม/เดเนเยอร์ ซึ่งนับว่าค่อนข้างมีความเหนียวมาก
2. ความมัน - เส้นใยลักษณะกลม มีผิวเรียบ จึงมีความมันมาก ชนิดธรรมดาจะโปร่งใส
3. ความยืดหยุ่น - มีความยืดหยุ่นดีกลับคืนเข้าที่เดิมได้เร็ว และไม่เปลี่ยนรูปเมื่อถูกดึงยึด
4. การดูดความชื้น - ดูดความชื้นได้ค่อนข้างต่ำ เป็นฉนวนไฟฟ้าจึงเกิดไฟฟ้าสถิตย์ได้
5. ความทนต่อแสงแดด - ถ้าถูกแสงสว่างโดยตรงจะเสื่อมคุณภาพ ความเหนียวน้อยลง ดึงยึดได้น้อยลง ไนลอนชนิดมันใสจะทนแสงแดดได้ดีเท่าฝ้าย
6. ความทนต่อสารเคมี - ทนต่อสารเคมีต่าง ๆ ได้ดี

ประโยชน์ใช้สอย ไนลอนทนต่อแมลงต่าง ๆ ได้ดี ไม่ไคร้เป็นอน ทนต่อการขัดถูได้ดีกว่าใยชนิดอื่น ๆ จึงใช้ผสมกับฝ้าย นิยมใช้ทำเสื้อผ้า ชุดชั้นใน

โพลีเอสเตอร์ (Polyester)

โพลีเอสเตอร์หรือเคครอนเป็นเส้นใยที่สังเคราะห์จากสารอินทรีย์ ปกติโพลีเอสเตอร์ ที่ผลิตออกมาจะมีสีขาว ไม่ต้องฟอกขาวก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ มีความหนาแน่นจำเพาะสูงกว่าไนลอน ทอได้ผ้าเนื้อค่อนข้างแน่น

คุณสมบัติของโพลีเอสเตอร์

1. ความต้านแรงดึง - มีความเหนียวทนต่อแรงดึงมาก ประมาณ 4.5 - 7.2 กรัม/เดเนเยอร์
2. ความมัน - ผิวเรียบเป็นมันเงามาก ผ้าจึงไม่ไคร้เป็น
3. ความยืดหยุ่น - มีความยืดหยุ่นปานกลาง โยโพลีเอสเตอร์ไม่ไคร้ยับ เมื่อยับจะคืนตัวได้เร็ว ไม่ต้องรีด
4. การดูดความชื้น - ดูดความชื้นได้น้อย เป็นฉนวนไฟฟ้าได้ดี เกิดไฟฟ้าสถิตยได้
5. การทนต่อความร้อน - โพลีเอสเตอร์ไม่ทนต่อความร้อนแต่จะทนได้ดีกว่าไนลอน มีจุดละลายที่ 249°
6. ความทนต่อแสงแดด - ทนต่อแสงแดดได้ดี
7. ความทนต่อสารเคมี - ทนต่อสารเคมีได้ดีมาก สารเคมีที่ใช้ในบ้านจะไม่ทำอันตรายต่อใยผ้า

ประโยชน์ใช้สอย โพลีเอสเตอร์จะทนต่อแมลงได้ดีมาก ดูแลรักษาง่าย สีสันคงทนทั้งแดดและเวลาซักรักษาง่าย ซักแห้งเร็ว ทนยับได้ดี นิยมใช้ทำเครื่องนุ่งห่ม เสื้อผ้า

ใช้ผสมกับฝ้าย เรยอน ลินินได้ดีเพื่อเพิ่มหรือลดคุณสมบัติบางประการ เช่น เพิ่มความเหนียว การทนยับ และรักษาง่าย และลดการเกิดไฟฟ้าสถิตย์ของใยโพลีเอสเตอร์

อะคริลิก (Acrylic)

อะคริลิกมีชื่อเรียกต่างกันตามแต่บริษัทผู้ผลิต เช่น โยอคริแลน ออร์ลอน
เซแฟรน

คุณสมบัติของอะคริลิก

1. ความต้านแรงดึง - ความเหนียวประมาณ 2.2 - 2.6 กรัม/เดเนเยนร์
2. ความมัน - ปกติเส้นใยมีความเงามันต่ำ
3. ความยืดหยุ่น - มีความยืดหยุ่นปานกลาง คงรูปดี คืนตัวได้เร็วพอสมควร
4. การดูดความชื้น - ดูดความชื้นได้น้อย ทำให้ข้อมสียาก ถ้าเป็นผ้าชุบมันจะดูดความชื้นได้มากขึ้น
5. การทนต่อความร้อน - ถ้าวัดที่ 110° ผ้าจะเหลือง ละลายที่ 455°
6. การทนต่อแสง - ทนต่อแสงแดดได้ดีพอสมควร
7. การทนต่อสารเคมี - ทนต่อกรดต่าง ๆ ได้ดี ทนสารละลายซักแห้งได้ทุกชนิด

ประโยชน์ใช้สอย : ทนต่อการขีดถูและแมลงได้ดี เนื้อผ้ามีความอ่อนนุ่ม น้าหนักเบาใช้ทำเสื้อกันหนาว ผ้าห่มบุเฟอร์นิเจอร์ ไซ้แทนขนสัตว์ได้และมีราคาถูกกว่า

2.6.3 การผสมเส้นใย

การผสมเส้นใยใช้กันมานานมาก และยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เพราะผู้บริโภคต้องการผ้าที่สวมใส่สบาย (การผสมเส้นใยสามารถเลือกคุณสมบัติที่ต้องการของใยอย่างหนึ่งมาลดล้างส่วนเสียของใยอีกชนิดหนึ่งได้) เก็บรักษาง่าย ซักรีดสะดวกและมีความ

สวยงาม การผสมเส้นใย 2 - 3 ชนิดจะได้ประโยชน์มากกว่าการใช้เส้นใยเพียงชนิดเดียว แต่จะนิยมใช้เส้นใย 2 ชนิด เนื่องจากง่ายต่อการผลิต

การผสมเส้นใยทำได้ 2 แบบ คือ

1. ผ้ายิปน (Mixture)

- ทอด้วยด้ายต่างชนิดกัน ใช้ด้ายพุ่งอย่างหนึ่งด้ายยืนอย่างหนึ่ง

2. ผ้ายีรวม (Combination)

- ใช้ด้ายทำด้วยใยต่างชนิดมาควบตีเกลียวเข้าด้วยกัน

วัตถุประสงค์ของการผสมเส้นใย มีหลายอย่าง เช่น

1. เพื่อต้องการให้ย้อมสีติดแตกต่างกัน จะให้ใย 2 ชนิดที่ดูสีไม่เหมือนกัน ผสมเข้าด้วยกันเป็นความสวยงามอีกแบบหนึ่ง ผ้ายจะมีสีต่างเป็นจุด ๆ อยู่ทั่วผืน
2. เพื่อให้เส้นด้ายมีเนื้อมากขึ้น ผิวสัมผัสและรูปร่างดีขึ้น เช่น เมื่อผสมเรยอนเข้ากับฝ้าย จะทำให้เป็นมันและเนื้อนุ่มมากกว่าเดิม
3. เพื่อให้ฝ้ายมีราคาถูกลง โดยนำใยที่มีคุณภาพดีแต่ราคาแพงมาผสมกับใยที่มีคุณภาพด้อยกว่าแต่ราคาถูก ผ้าที่ได้จะมีลักษณะค่อนข้างไปทางใยที่มีคุณภาพดี
4. เพื่อปรับปรุงคุณภาพบางประการของผ้าให้ดีขึ้น นับเป็นเหตุผลที่มีความสำคัญที่สุดในการผสมเส้นใย เช่น จะใช้โพลีเอไมด์หรือโพลีเอสเตอร์ผสมกับฝ้ายทำให้ผ้านั้นไม่ไคร่ยับ รีดง่ายมีความทนทานมากขึ้น ใช้ฝ้ายผสมกับเรยอน เพิ่มคุณสมบัติในการซับเหงื่อได้ดี ผ้าฝ้ายก็จะมีความมันมากขึ้นจากเรยอน

การเลือกใช้ชนิดของเส้นใยมาทอผ้านั้น มีผลต่อคุณสมบัติโดยตรงของ
 ผีว่าจะเหมาะสมกับการสวมใส่ หรือลักษณะรูปแบบของผ้าที่ออกมา ในปัจจุบัน เส้น
 ใยที่นิยมนำมาใช้ทำผ้าสำหรับชุดทำงานมีอยู่หลายประเภททั้งกับสมัยนิยม แต่ชนิดที่ใช้สม่ำเสมอ
 คือ เส้นใยโพลีเอสเตอร์ 100 % ฝ้าย 100 % และใยผสมของโพลีเอสเตอร์/
 ฝ้าย โพลีเอสเตอร์/เรยอน เป็นต้น เส้นใยบางชนิดจะนิยมนำมาใช้เฉพาะในช่วง
 ที่เป็นสมัยนิยมเส้นใยนั้น ส่วนในตลาดปกติจะมีบ้างแต่น้อย เช่น ลินิน ไหม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 11 แสดงระดับคุณสมบัติเส้นใย¹

คุณสมบัติ	ฝ้าย	ลินิน	เรยอน	อาซิเตด	ไนลอน	โพลี เอสเตอร์	อคริลิก
ผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม	3	2	2	2	1	2	3
ความเหนียว	2	3	1	1	3	3	1
การดูดความชื้น	3	3	3	1	-	-	1
คืนรอยยับ	-	-	-	2	2	3	2
ความคงรอยอัด-รีด	-	-	-	1	2	3	-
ความต้านความร้อน	3	3	3	2	1	1	2
ความต้านกระแสไฟฟ้า	3	3	3	1	1	1	1
ทนต่อการขัดถู	1	2	1	1	3	3	1
ทำความสะอาดง่าย	2	-	3	3	3	3	2
ความต้านการถอด กันเป็นกระจุก	3	3	3	1	1	-	1

หมายเหตุ 3 - ดีที่สุด 2 - ดี 1 - พอใช้ - น้อยมาก, ไม่มีเลย

¹วิทยานิพนธ์ "โครงการออกแบบและปรับปรุงเครื่องแบบพนักงานต้อนรับสตรี และผลิตภัณฑ์สิ่งทอของบริษัท แก่นอินทร์การทอเกี่ยว จำกัด" . วรณา บุระวิเศษกุล
ปีการศึกษา 2529 - 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับขบวนการผลิต

การผลิตผืนผ้า ประกอบด้วย

- 1) การทอ
- 2) การพิมพ์ผ้า

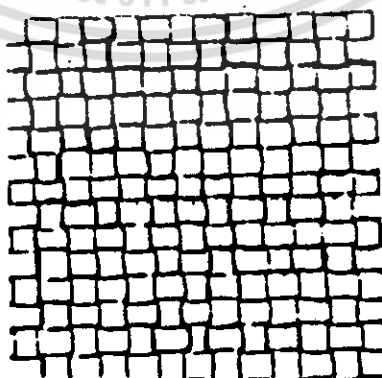
การทอ

ลักษณะโครงสร้างลายผ้าพื้นฐานที่ใช้กันมาก มี 8 อย่างคือ

- 1) ผ้าทอลายขัด (Plain Weave)

ผ้าทอลายขัดเป็นโครงสร้างของลายผ้าที่ง่ายที่สุด และมีโครงสร้างของผ้าที่มีความแข็งแรงที่สุด เพราะทำให้เกิดจากการสานขัดกันอย่างแน่นหนา ผ้าลายนี้ นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางเพราะทำได้สะดวก รวดเร็วและมีราคาถูก

ผ้าทอลายขัดมีหลายชนิด ตั้งแต่เนื้อบางโปร่ง จนกระทั่งเนื้อหนา และอาจดัดแปลงวิธีการทอให้แตกต่างกันออกไปได้อีก ผ้าที่ทอด้วยลายขัด เช่น ผ้าชีฟอง มีสลิ้น ผ้าฝ้ายโปปปลิ้น ผ้าแก้ว ผ้าลินิน นำไปใช้ทำผ้าตัดเสื้อ หมวก บุเฟอร์นิเจอร์ ผ้าบ้าน ฯลฯ

รูปที่ 47 ภาพแสดงโครงสร้างผ้าทอลายขัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ผ้าทอลายสองหรือลายทะเลแยง (Twill Weave)

ผ้าชนิดนี้เป็นที่แพร่หลายและใช้กันอย่างกว้างขวางพอสมควร ลักษณะการทอใช้ด้ายพุ่งข้ามด้ายยืนไม่เท่ากัน เป็นหนึ่งกับสอง ทำให้เกิดลายทะเลแยงบนผ้า เป็นลายผ้าที่มีโครงสร้างแน่นหนา รองลงมาจากลายขัด ผ้าจะมีเนื้อแน่น อยู่ตัวไม่ยับง่าย

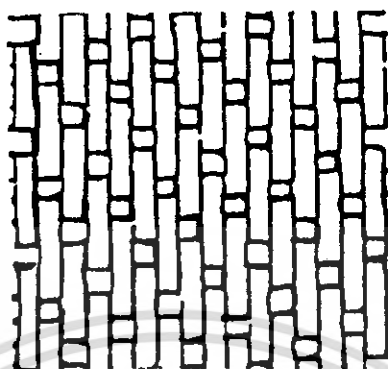
ตามธรรมชาติผ้าทอลายสองจะไม่ตกแต่งมากนัก ไม่พิมพ์ลายไม่ทำทนยับ และผ้าจะมีเนื้อนุ่มกว่าผ้าธรรมดา รอยเบื่อนจะเห็นยาก มีความยืดหยุ่นสูง ลายสองที่เห็นแนวทะเลแยงชัด ใช้ไปนาน ๆ ผ้าจะเป็นมันมาก ผ้าทอลายสองที่รู้จักกันทั่วไป เช่น กาเบดดิน ยีนส์ เดนิม เสิร์ท เป็นต้น

รูปที่ 48 ภาพแสดงผ้าทอลายสอง

3. ผ้าต่วนหรือผ้าลายชาติิน (Salin Weave)

มีลักษณะคล้ายผ้าทอลายสอง ด้ายขัดกันไปมาเป็นช่วงยาวกว่าจึงไม่เกิดลายเฉียงบนผืนผ้า มีลักษณะพิเศษ คือ มันเรียบเพราะเส้นด้ายลอยตัวเป็นช่วงยาว เป็นผ้าที่มีความแข็งแรงน้อยที่สุด เส้นด้ายถูกสะกดให้หลุดได้ง่าย ผ้าต่วนให้ความรู้สึกหยาบ และทึงตัวดี แต่ไม่ทนทาน นิยมใช้ตัด เย็บผ้าคลุมเตียง ผ้าซับในและผ้าตัดเสื้ออื่น ๆ

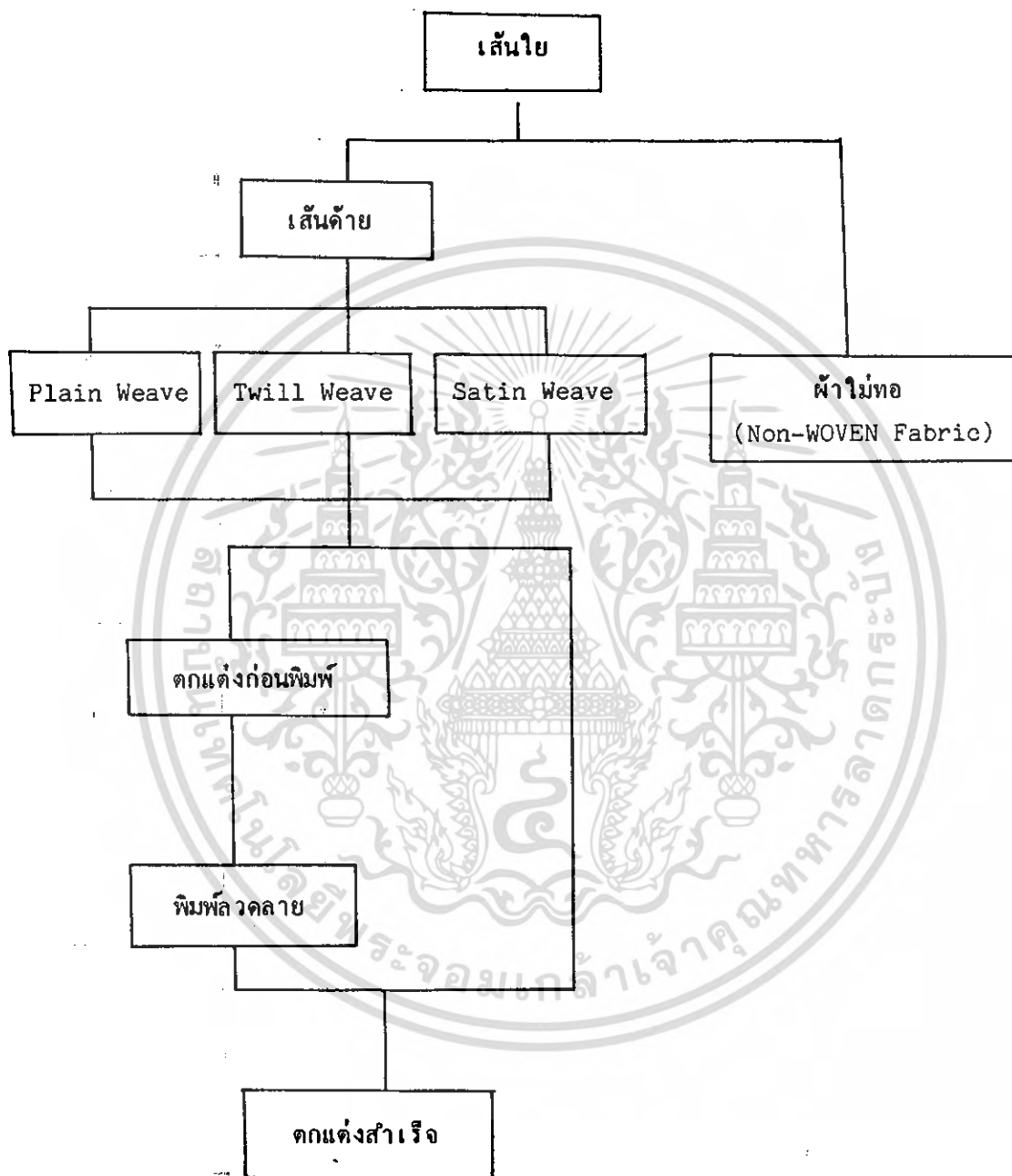

รูปที่ 49 ภาพแสดงโครงสร้างศาลายชาติน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 ตารางแสดงกรรมวิธีการผลิตผืนผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิมพ์ผ้า

การพิมพ์ผ้า เป็นการทำให้เกิดสีเฉพาะแห่งบนผ้า ทำให้มีลวดลายต่าง ๆ หลากสีสวยงาม และทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่าวิธีอื่น

กรรมวิธีที่ใช้ในการพิมพ์ผ้า¹ มีดังนี้ คือ

- การพิมพ์โดยใช้บล็อก (BLOCK PRINTING)
- การพิมพ์แบบลูกกลิ้ง (ROLLER PRINTING)
- การพิมพ์แบบรูปลอก (TRANSFER PRINTING)
- การพิมพ์โดยใช้สกรีน (SCREEN PRINTING)

1. การพิมพ์โดยใช้บล็อก (BLOCK PRINTING)

บล็อกทำด้วยวัสดุต่าง ๆ กันและให้ลายมีลักษณะนูน จุ่มสีและกดลงผ้าที่ต้องการพิมพ์ เป็นวิธีการพิมพ์ที่เก่าแก่ และทำได้ช้า ถ้าพิมพ์หลายสีจะยิ่งช้ามาก

2. การพิมพ์แบบลูกกลิ้ง (ROLLER PRINTING)

แม่พิมพ์มีลักษณะ เป็นลูกกลิ้งตัน โดยแกะลวดลายลงบนผิวลูกกลิ้ง เมื่อลูกกลิ้งหมุนผ่านกระดาษ และรับสีบริเวณลวดลาย เมื่อผ้าผ่านเข้าเครื่อง ก็จะได้ลายออกมา 1 ริ้ว เครื่องพิมพ์ที่ทันสมัยจะพิมพ์ได้ที่ละหลายสี เมื่อพิมพ์แล้วอบให้แห้งด้วยความร้อนให้สีติด

3. การพิมพ์แบบรูปลอก (TRANSFER PRINTING)

คือ การทำลวดลาย โดยการถ่ายลายจากกระดาษที่มีสีสรรและลวดลายตามต้องการ การถ่ายลายนี้กระทำได้โดยการแนบกระดาษไปบนผ้าแล้วอัดด้วยความร้อนสูง สีจะเคลื่อนตัวจากกระดาษเข้าไปในผ้า ทำให้เกิดลวดลายที่ต้องการ วิธีนี้ใช้กับสีที่มีคุณสมบัติระเหิดได้

4. การพิมพ์โดยใช้สกรีน (SCREEN PRINTING)

4.1 พิมพ์ด้วยสกรีนแบนราบ (FLAT SCREEN PRINTING)

มีทั้งแม่พิมพ์ที่ใช้พิมพ์ด้วยเครื่องจักร และพิมพ์ด้วยมือบนโต๊ะสกรีน โดยบังคับผ้าให้เรียบแนบกับโต๊ะพิมพ์แล้วพิมพ์สกรีนช่วง เว้นช่วง พอพิมพ์สุดผ้า แล้วจึงพิมพ์ช่วงสกรีนที่เว้นไว้ให้เต็ม ส่วนการพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนแบบอัตโนมัติ การเลื่อนผ้าและไม้ปาดสี จะทำงานด้วยกำลังไฟฟ้า เวลาพิมพ์ ผ้าจะเคลื่อนไปครึ่งละสกรีนซึ่งจะพิมพ์ได้ 1 สี แต่สกรีนทุกสีทุกอันจะยกขึ้นให้ผ้าเคลื่อนและกดลงสำหรับพิมพ์พร้อมกันหมด ดังนั้นพิมพ์แต่ละครั้งจะได้หนึ่งลายครบสีแต่คนละตอนกัน พิมพ์เสร็จผ้าจะผ่านเครื่องอบแห้ง เพื่อนำไปตกแต่งต่อไป

4.2 พิมพ์ด้วยสกรีนแบบลูกกลิ้ง (ROTARY SCREEN PRINTING)

โดยลูกกลิ้งจะหมุนไปรอบ ๆ ขณะที่ผ้าก็เคลื่อนที่ไปโดยอัตโนมัติ (สำหรับการใช้ลูกกลิ้งหลายสี) มีการเติมสีพิมพ์ภายในช่องกลางของสกรีน ไม้ปาดสกรีนที่ทำด้วยยางอ่อนติดตั้งอยู่กับที่เมื่อสกรีนหมุนก็จะปาดสีออกมา วิธีนี้จะพิมพ์สีได้เร็วกว่าวิธีแรก และประหยัดค่าใช้จ่าย

ในระบบแม่พิมพ์สกรีนนี้ยังสามารถใช้เทคนิคการพิมพ์สี ซึ่งสามารถตัดแปลงให้ได้ผลผลิตแตกต่างกันออกไปได้หลายแบบ คือ

- การพิมพ์แบบโดยตรง (DIRECT PRINTING)
- การพิมพ์โดยใช้สารกัดสี (DISCHARGE PRINTING)
- การพิมพ์โดยใช้สารกันสี (RESIST PRINTING)
- การพิมพ์สองหน้า (DUPLEX PRINTING)

1. การพิมพ์โดยตรง (DIRECT PRINTING) เป็นการพิมพ์

ลวดลายหลายสีลงบนผ้าโดยตรง ผ้าที่พิมพ์ได้เป็นผ้าฝ้ายจะนิยมฟอกขาวและซุบมันก่อน การพิมพ์วิธีนี้นักจะพิมพ์บนผ้าที่เป็นพื้นขาว ถ้าเป็นผ้าที่ย้อมสีอ่อน เรียกว่า OVER PRINTING ลวดลายจะเป็นสีเดียวหรือหลายสี

2. การพิมพ์แบบสารกัตสี (DISCHARGE PRINTING)

ผ้าที่ใช้พิมพ์ต้องย้อมสีเสียก่อน เลือกสีที่สามารถฟอกออกได้ง่ายพิมพ์ด้วยแป้งพิมพ์ผสมสารฟอกสี สารฟอกสีจะฟอกสีพื้นออก เกิดลวดลายสีขาว (เรียกวิธีนี้ว่า WHITE DISCHARGE) ถ้าต้องการให้มีลวดลายเป็นสี ใช้วิธีเติมสีที่ทนสารฟอกสีได้ลงไปพร้อมกับสารฟอกสี เมื่อพิมพ์สารฟอกสีจะกำจัดสีพื้นออกสีที่ผสมไว้จะซึมลงไปแทนที่ (วิธีนี้เรียกว่า COLOURED DISCHARGE)

3. การพิมพ์โดยใช้สารกันสี (RESIST PRINTING) เป็นการ

พิมพ์ที่มีต้นแบบมาจากการทอสีของชาวอินโดนีเซีย เป็นการพิมพ์หรือเขียนด้วยสารไม่ซึมน้ำตามลวดลายที่ไม่ต้องการให้สีติดแล้วนำไปย้อมหรืออัดน้ำสีเข้าไปในผ้า

4. การพิมพ์สองหน้า (DUPLEX PRINTING) เป็นการพิมพ์

ผ้าที่มีลวดลายทั้ง 2 หน้า แบ่งออกเป็น

4.1 ลวดลายทั้ง 2 หน้าเหมือนกัน ใช้ค่านใดก็ได้ไม่แตกต่างกัน วิธี

พิมพ์ค่อนข้างยุ่งยาก เพราะต้องทำแม่พิมพ์ 2 อัน อันหนึ่งเป็นแม่พิมพ์แบบปกติ

(POSITIVE) ใช้พิมพ์ทางด้านถูก อีกแบบหนึ่งเป็นแม่พิมพ์กลับ (NEGATIVE)

ใช้พิมพ์ทางด้านหลัง

4.2 ลวดลายทั้ง 2 หน้าต่างกัน ใช้แม่พิมพ์ 2 ชุดเหมือนกันแต่

เป็นลวดลายต่าง ๆ แบบนี้จะง่ายกว่าเพราะลายทั้ง 2 ด้านจะไม่ตรงกัน ส่วนใหญ่พิมพ์ด้วยระบบ ROLLER

สีพิมพ์

สีพิมพ์และสีย้อมเป็นสีชนิดเดียวกัน แต่มีชื่อเรียกต่างกัน สีบางชนิดเมื่อพิมพ์แล้วจะดูดซึมเข้าเส้นใยได้ดี บางชนิดจะอยู่บนผิวผ้า และต้องเลือกให้เหมาะสมตามชนิดของเส้นใย สีที่ใช้ในอุตสาหกรรมเป็นสีสังเคราะห์ทั้งสิ้น

ประเภทของสีที่เหมาะสมกับการพิมพ์ผ้าชนิดต่าง ๆ¹

ฝ้าย ลินิน วิสโคส เรยอน	- สี DIRECT	สี REACTIVE
	สี VAT	สี NEDTHOL
ไหม	- สี ACID	สี DIRECT บางสี
	สี BASIC	
โพลีเอสเตอร์	- สี DISPERSE	
อะคริลิก	- สี BASIC	ปรับปรุง
เททรอน	- สี DISPERSE	สี PICMENT
ผ้า T/C หรือ T/R	- สี REACTIVE	สี DISPERSE
	สี PICMENT	
ไนลอน	สี ACID	สี DISPERSE
	สี BASIC	

คุณสมบัติของสีบางชนิด

สีไดเรกต์ (DIRECT) เป็นสีสังเคราะห์ชนิดแรกที่สังเคราะห์ได้ละลายได้ในน้ำเป็นธรรมชาติ สีสอดตกได้โดยง่ายไม่คงทน อาจใช้สารทำให้สีติด (DYE-FIXING AGENT) ก่อนนำไปต้มน้ำสบู่อะลูมิเนียมจะช่วยให้ตกน้อยลง

สีแอซิด (ACID) สีตัวนี้ใช้เฉพาะใยโปรตีน ขนสัตว์ ไหม และไนลอนต้องใช้ในภาวะกรด เป็นกลุ่มสีที่สดใสมาก แต่ละตัวมีความคงทนไม่เท่ากัน ถ้ามีปริมาณกรดในน้ำย้อมมาก ผ้าจะดูดสีได้มากขึ้น แต่ถ้ามากเกินไปสีจะหลุดจากเนื้อผ้า

สีวัต (VAT) เป็นตัวที่มีความสำคัญมาก ใช้ย้อมและพิมพ์ผ้าใยเซลลูโลส มีความคงทนต่อการซัก แสง เหงื่อ คลอรีน และการขัดถู และดูดซึมเข้าเส้นใยได้ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดีซิสเพอซ (DISPERSE) เดิมเรียกว่าสียอะซิเตด (ACETATE) เพราะผลิตเพื่อย้อมเส้นใยอะซิเตดโดยเฉพาะ มีลักษณะเป็นผง ใช้พิมพ์เส้นใยอะซิเตดและโพลีเอสเตอร์

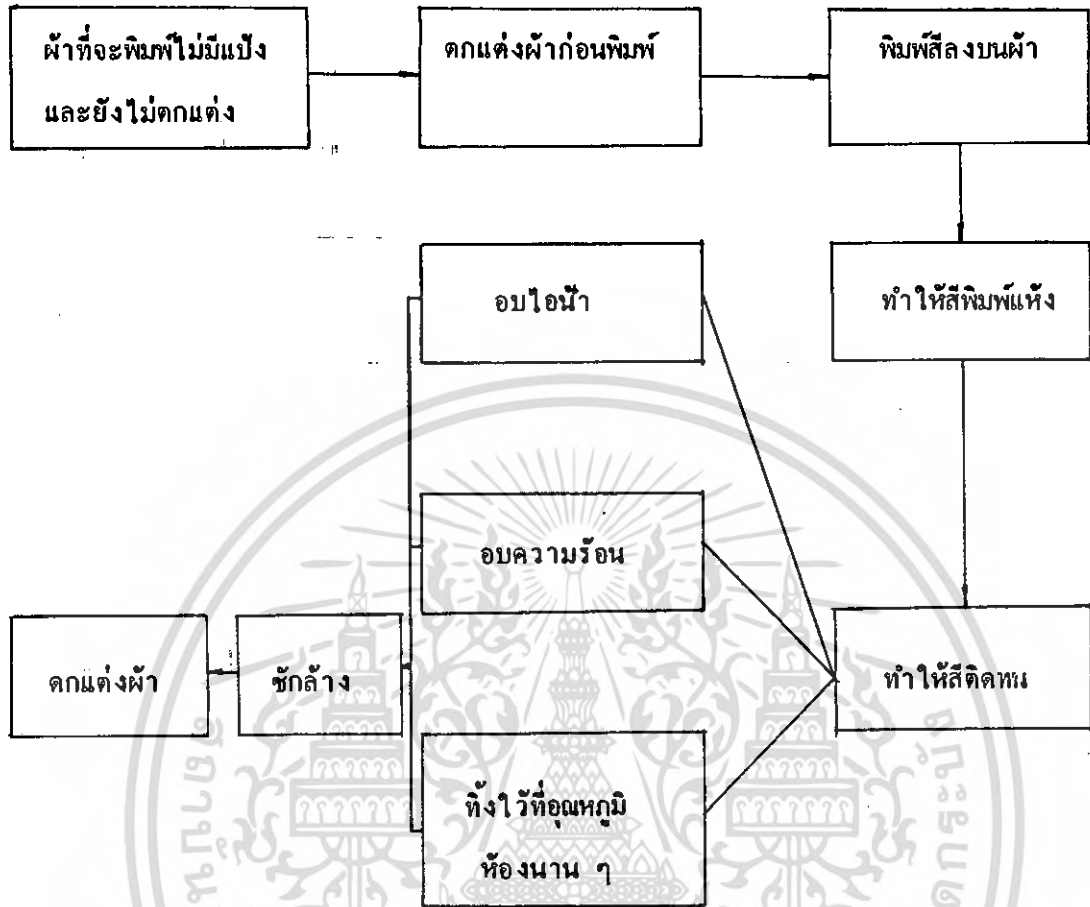
รีแอคทีฟ (REACTIVE) เหมาะสำหรับพิมพ์ผ้าฝ้าย วัสดุสเรยอน ลินิน สัตัดทนทานดี ทนแสงและทนทานการซัก ดูดซึมเข้าเส้นใยได้ดี และพิมพ์ได้สีสดใส

พีสิเมนต์ (PISMENT) ไม่ละลายน้ำ ไม่ทำปฏิกิริยากับเส้นใยเมื่อใช้พิมพ์ต้องใช้สารยึดติด (BINDER) ถ้าสารยึดติดเสื่อมสภาพ ตัวสีจะค่อย ๆ หลุดออกไปด้วย มีความคงทนต่อการขัดสีดี แต่ไม่ทนต่อการซัก และผิวสัมผัสของผ้ามักกระด้างสีค่อนข้างสด ใช้พิมพ์ผ้าทุกชนิด ในประเทศไทยนิยมใช้กันมาก เพราะต้นทุนต่ำสามารถผลิตผ้าจำหน่ายได้ในราคาถูก

กระบวนการพิมพ์ผ้า¹

กระบวนการพิมพ์ผ้ามีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

1. การเตรียมผ้าก่อนพิมพ์
2. การเตรียมสีพิมพ์
3. การพิมพ์
4. การทำให้สีพิมพ์แห้ง
5. การทำให้สีพิมพ์ติด
6. การซัก
7. การตกแต่งหลังพิมพ์

ตาราง 13 แสดงลำดับขั้นตอนการย้อมผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การเตรียมผ้าก่อนพิมพ์

ผ้าที่จะใช้พิมพ์ต้องเป็นผ้าที่ผ่านขบวนการขจัดแป้งและสกปรกออกแล้ว อาจจะฟอกหรือไม่ว่าแต่ลวดลาย ผ้าจะต้องเรียบสม่ำเสมอ ไม่มีเศษด้ายหรือขน ซึ่งจะ ทำให้ลวดลายที่พิมพ์ได้ไม่ชัด

1.1 การตรวจผ้าดิบ (OREY CLOTH) คือ การตรวจหาตำหนิหรือข้อบกพร่องจากการทอ แล้วทำเครื่องหมายไว้ นำผ้าดิบมาต่อกันให้ได้ความยาวประมาณ 3.000 - 4.000 หลา เพื่อความสะดวกในการป้อนเข้าเครื่องจักรต่อไป

1.2 การเผาขน (SINGEING) ผ้าที่ทอด้วยใยสั้นจะมีขนโผล่ขึ้นมาบนผิวผ้ามาก จึงต้องผ่านการเผาขน เนื่องจากบริเวณเนื้อผ้าที่ขนลู่ลงไปทับจะไม่ดูดสี และแลดูไม่สวย การเผาขนทำได้ 2 วิธีคือ ใช้แก๊สและแผ่นโลหะ เปลวไฟแก๊สจะผ่านพุ่งตรงเข้าไปเผาปลายเส้นใยที่โผล่บนผิวผ้า

เมื่อเผาขนเสร็จแล้วก็ผ่านผ้าลงถึงน้ำ เพื่อดับไฟและล้างสิ่งสกปรกออก ในวงการอุตสาหกรรมจะนิยมใช้วิธีการเผาขนด้วยเปลวไฟแก๊สมากกว่าแผ่นโลหะ

1.3 การต้มแป้ง (DISIZING) ก่อนที่จะทำการทอด้วยด้ายยีนมักจะต้องชุบแป้งให้มีความทนต่อการเสียดสีของเครื่องทอ การต้มแป้งจึงเป็นการทำให้แป้งสลายตัวออกเพื่อลดปัญหาในการพิมพ์และย้อม

1.4 การทำความสะอาด (SCOURING) เป็นการทำความสะอาดเอาวัสดุเจือปนออกจากใยผ้า เช่น การกำจัดไขมันและ WAX ออก โดยเปลี่ยนให้เป็นสบู่ แล้วล้างออกจากผ้า

1.5 การฟอกขาว (BLEACHING) ปัจจุบันใช้ Sodiu m Hypo-chloride มากกว่าฟอกสี เพราะส่วนประกอบแน่นน้อยกว่า (บางแห่งใช้ Hydro gen- Peroxide เป็นตัว Oxidizing Agent สำหรับเส้นใยเซลลูโลส เพราะทำให้เสื่อมสภาพน้อยกว่า) หรืออาจใช้สารตกแต่งขาวเรืองแสง¹ ช่วยฟอกขาวโดยเลือกตามชนิดของเส้นใย

¹ อัจฉราพร สำนวน "ความรู้เรื่องผ้า" นี้ ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 การชุบมัน (Mercirizing) เป็นขบวนการ ทำให้ผ้าเงางามขึ้นดูดซึมสีได้มากขึ้น และผ้ามีเนื้อนุ่มมากขึ้น การชุบมันจะใช้วิธีผ่านผ้า ไปในน้ำยาโซดาไฟที่ความร้อนสูง เมื่อผ้าแห้งเส้นใยจะหดตัว และเป็นมันมากขึ้น

2. การเตรียมสีพิมพ์

สีพิมพ์มีหลายชนิดต้องเตรียมให้เหมาะสมกับเส้นใยในเนื้อผ้าที่จะพิมพ์ด้วยสีที่ ผลิดจำหน่ายมีทั้งผงละเอียด เป็นเม็ด เป็นแป้งเปียก บางชนิดไม่ละลายน้ำต้องทำให้ละลาย น้ำเสียก่อน

3. การพิมพ์

การพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นการพิมพ์ด้วยบล็อกสกรีนหรือลูกกลิ้ง ในการปฏิบัติงาน และการเตรียมจะมีส่วนปลีกย่อยแตกต่างกันออกไปตามวิธีการแต่ละวิธี

4. การทำให้แห้งภายหลังพิมพ์

เมื่อพิมพ์เสร็จแล้วต้องทำให้แห้ง เพื่อป้องกันไม่ให้สีซึมกระจายออกนอก ขอบลายที่กำหนด ระยะการอบจะนานเท่าใดขึ้นอยู่กับสาเหตุ 4 ประการ คือ

- ในแป้งพิมพ์มีน้ำมากหรือไม่
- ผ้าที่ใช้พิมพ์สามารถดูดซับน้ำได้มากน้อยเพียงใด
- เนื้อที่ของลวดลายมีมากเท่าใด
- สีสามารถผ่านสกรีนหรือเกาะลงที่ผ้าพิมพ์ได้มากน้อยเท่าใด

มีสีบางตัวที่ต้องทำให้แห้งสม่ำเสมอทั่วกัน เมื่อผ่านไอร้อนมาแล้วควรทำให้เย็นลงก่อนนำไปผ่านกระบวนการอื่น

5. การทำให้สีพิมพ์ติด

วิธีการผนึกสี สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 หัวข้อ คือ

5.1 วิธีการชั้นคอนเดียว เป็นการผนึกสีในสภาวะแห้ง (ONE - STAGE METHODS WITH DRY FIX) คือ การผ่านผ้าไปในไอน้ำร้อนที่อุณหภูมิสูงจะทำให้สีพิมพ์ติดผ้าได้เร็ว

5.2 วิธีการสองชั้นคอนเป็นการผนึกสีในสภาวะเปียก (TWO - STAGE METHODS WITH WET FIX) คือ การผ่านผ้าลงในสารละลายของด่างหรือสารเคมี หมักไว้นาน 10 นาทีถึง 3 ชั่วโมง แล้วจึงนำไปซักด้วยน้ำต่อไป

6. การซัก (WASHING OFF)

หลังจากสีผนึกลงบนผ้าแล้ว จะมีสีที่ไม่ถูกผนึกหลงเหลืออยู่ นอกจากนี้ยังมี สิ่งสกปรกและสารเคมีอื่น ๆ ต้องซักล้างออกให้หมด

ขบวนการชกนับว่าสำคัญมาก จุดมุ่งหมาย คือ ทำให้ได้สีสดใสมากที่สุด และให้ความคงทน สูง นอกจากนี้ยังทำให้ผ้าหายกระด้าง มีความนุ่มมากขึ้น

7. การตกแต่งผ้าหลังพิมพ์¹

ภายหลังต้มสับแล้วต้องทำให้ผ้าแห้งก่อน แล้วจึงนำไปตกแต่งเพิ่มเติม ความงามหรือคุณสมบัติในการใช้งาน ได้แก่

7.1 การทำให้แข็งและมีเนื้อมาก (DRESSING) เมื่อตกแต่งด้วยวิธีนี้แล้วเส้นด้ายหรือผ้าจะแข็งกระด้าง มีเนื้อมากขึ้นและรักษารูปทรงได้ดี การตกแต่งด้วยสารเคมีที่นิยมใช้กัน คือ แป้ง ดินขาว ซออล์ค เจลาติน พีวีเอหรือสารสังเคราะห์อื่น ๆ

¹อรวิรินทร์ ไทรกี "ผ้าและการตกแต่งผ้า"

7.2 การขัดมัน (CALENDERING) โดยใช้วิธีผ่านผ้าที่มีความชื้นหรือเปียกไปในลูกกลิ้งที่มีความร้อนและแรงอัดสูง ผ้าที่ถูกอัดจนแบนเรียบ มีการสะท้อนแสงได้ดีขึ้น จึงคุ้มเงาเป็นพิเศษ ผ้าที่ใช้ลูกกลิ้งโลหะที่แก่ลายก็จะมีความมันเงา และมีลวดลาย

7.3 การตกแต่งให้ทนยับ (crease resistanee หรือ wrinkle shred)

1) การตกแต่งด้วยเรซิน

จะใช้วิธีการอัดเรซิน ทำให้แห้งและอบความร้อนให้คงตัว การอัดเรซินจะทำให้ผ้าดูดซับเอาสารละลายเรซินแล้วนำไปบีบเอาน้ำออกให้เหลือเท่าที่ต้องการ ทำให้แห้งโดยนำไปอบให้เรซินรวมตัวกันเป็นโมเลกุล เป็นเนื้อเยื่อเคลือบผิวผ้า ทำให้เนื้อกระด้างขึ้นเล็กน้อย

2) การตกแต่งทนยับด้วยวิธี crease resistanee wrinkle resistanee โดยการทำให้เส้นใยคุดหน้าหรือความชื้นได้น้อยลง เพราะว่าผ้าจะทนยับได้ดีเมื่อความชื้นน้อย ผ้าที่นำมาตกแต่งได้ดีจะต้องเป็นผ้าที่ไม่ทอแน่นจนเกินไป นิยมใช้ตกแต่งผ้าฝ้าย เรยอน ลินิน เรยอนที่ตกแต่งด้วยวิธีจะลดความเหนียวลงมากกว่าเส้นใยเซลลูโลสชนิดอื่น แต่จะเหนียวมากขึ้นเมื่อเปียก ผ้าเรยอนที่ตกแต่งด้วยวิธีนี้จึงทนซักได้ดีขึ้น

7.4 การตกแต่งกันหด

หมายความว่า ผ้านั้นจะสามารถรักษาขนาดและรูปร่างในระหว่างการใช้ไว้ได้ไม่ยืดหรือหด ผ้าที่ซักได้ไม่ควรหดเกินกว่าร้อยละ 2 เพราะจะทำให้เสียขนาดได้ มี 2 วิธี คือ

1) Sunforized และ Rigimel

เป็นการตกแต่งโดยใช้เครื่องจักรกลประกอบด้วยไอน้ำและความร้อน
ผ้าที่ตกแต่งด้วยวิธีนี้ จะมีผิวเรียบและเป็นมันมากขึ้น ใช้ตกแต่งผ้าฝ้าย ลินิน และผ้า
ผสมโพลีเอสเตอร์ ดังรูป

ภาพแสดงกรรมวิธี Sunforized

2) Progressive shrinkage หรือ Sunforest

ใช้สารเคมีในการควบคุมการหด ที่ได้ ลดี คือ การตกแต่งด้วย

อัลเดไฮด์

7.5 การตกแต่งเพื่อกันน้ำและสะท้อนน้ำ (Water - proof
และ Water \$ repellent) ผิวผ้าทั้งสองด้าน น้ำซึมผ่านไม่ได้ ต่อมา มีการ
นำสารสังเคราะห์มาใช้แทน เช่น โพลีไวนิลคลอไรด์ หรือ พวกลูเซลลูโลสอะซีเตท ผ้า
ที่ทอเนื้อแน่นจะสะท้อนน้ำได้ดีกว่าผ้าทอเนื้อหลวม

การตกแต่งสะท้อนน้ำ จะใช้กับผ้าที่ใช่ทำเสื่อผ่น ทำร่ม ทำผ้า
ม่านห้องน้ำ ผ้าที่ตกแต่งแล้วจะไม่เปื้อนง่าย และไม่เก่าเร็ว

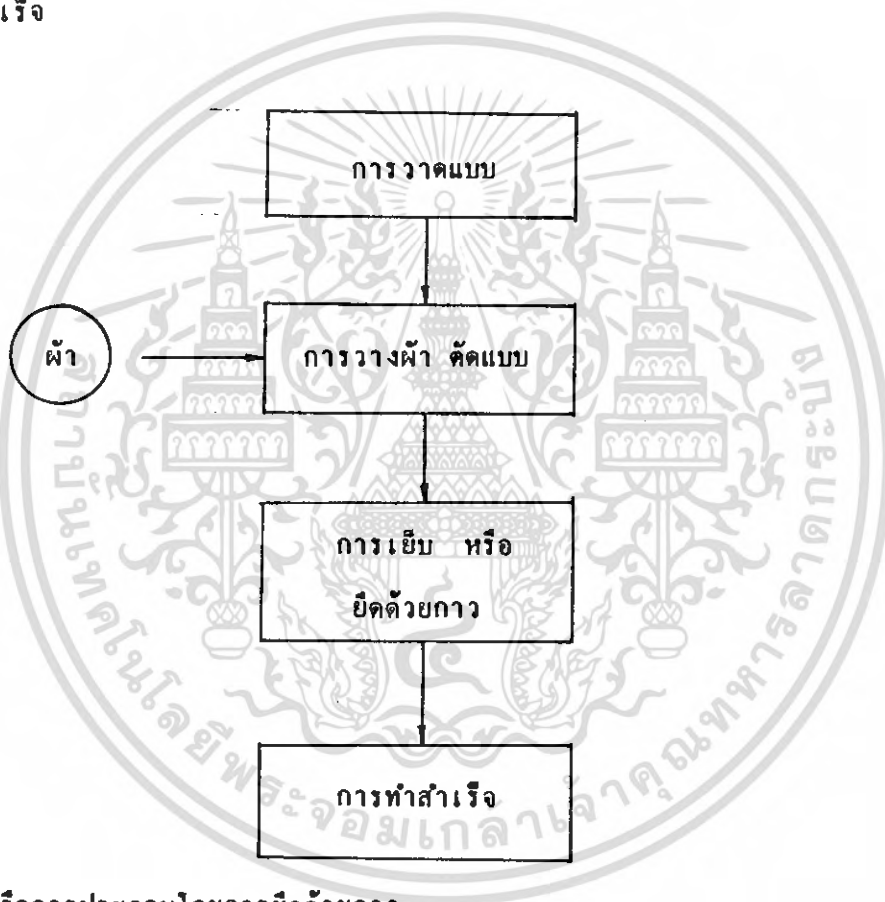
กรรมวิธีการผลิตของที่ระลึก

ในการผลิตนั้นจะมีกรรมวิธี หรือขบวนการผลิตที่คล้ายคลึงกัน กับการผลิตเสื้อ
ผ้าทั่วไปนั่นเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2) การตัด
- 3) การเย็บ
- 4) การทำสำเร็จ (FINISHING)

ซึ่งขบวนการดังกล่าว เริ่มจากการนำผ้าซึ่งมีคุณสมบัติตามต้องการ ที่ผ่าน ขบวนการต่าง ๆ ในขั้นต้นมาแล้ว จากการทอเป็นเส้น ย้อมสี การพิมพ์ลาย และการ ตกแต่งสำเร็จ

การเย็บหรือการประกอบโดยการยัดด้วยกาว

ในการผลิต สามารถจำแนกได้เป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- เย็บต่อชิ้น ได้แก่ การเย็บ ต่อชิ้นหน้า - หลัง
- เย็บทับ ได้แก่ การเย็บสาม เย็บขอบ หรือ กั้น
- เย็บริม ได้แก่ การเย็บเก็บชายผ้าให้เรียบร้อย และส่งไปยังกลุ่มประกอบส่วนต่างๆ ต่อไป ซึ่งอาจประกอบโดยการเย็บ หรือยัดด้วยกาว ซึ่งจะคำนึงถึง ความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 การออกแบบลายผ้า

การออกแบบลายผ้า จะต้องมีความเข้าใจถึงองค์ประกอบหลัก 2 อย่าง ที่จะก่อให้เกิดความสวยงาม

- 1) ลวดลาย (Pattern)
- 2) สี (Color)

ลวดลาย

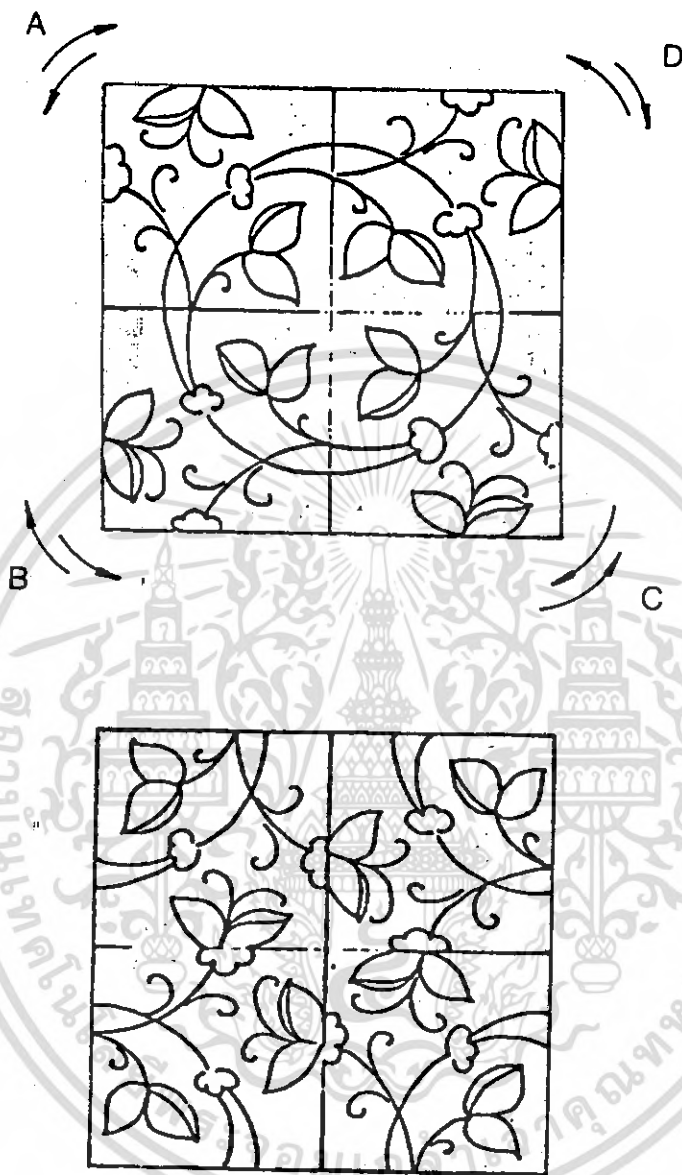
ลวดลาย หรือ ลายผ้า เป็นสิ่งที่เกิดจากการออกแบบ ที่จะดึงดูดความสนใจได้ ลายผ้าอาจจะเกิดจากการนำเอารูปทรงธรรมชาติ รูปทรงเรขาคณิต หรือ รูปร่างอิสระมาเป็นพื้นฐาน หรือประยุกต์ในการออกแบบ

ลวดลายที่ปรากฏบนผืนผ้า นั้น การพิมพ์ผ้าด้วยสกรีน จะเป็นวิธีการที่นิยมกัน ในการทำให้เกิดลวดลายบนผืนผ้า สามารถออกแบบได้อย่างกว้างขวางและอิสระมากกว่า การย้อมลวดลาย หรือการทอลาย กรรมวิธีการผลิตใช้ระบบอุตสาหกรรม ผลิตได้ทีละมากๆ และมีความสม่ำเสมอของคุณภาพดี

1. ลักษณะของลวดลาย

ลักษณะของลวดลายที่จะใช้ในการออกแบบในรูปลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถจัดแบ่งลวดลายออกได้ 5 ประเภท ดังนี้คือ

- 1) ลายดอกไม้ หมายถึง การใช้ส่วนประกอบต่าง ของพืชมาใช้ในการออกแบบ
- 2) ลายสัตว์ ได้แก่ ลวดลายที่มีการนำเอารูปลักษณะโครงสร้างของสัตว์มาใช้ในการออกแบบ รวมทั้งโครงสร้างของคน

รูปที่ 50 รูปแสดงการเขียนลายลงในกรอบ
และ การทำ Repeat ลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

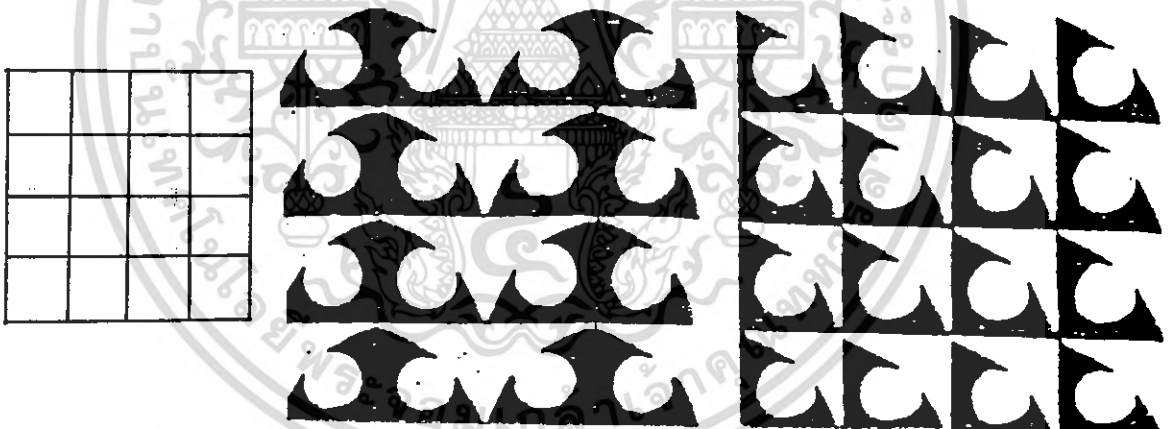
2. การต่อลายในลักษณะต่าง ๆ

การต่อลายเป็นการนำเอาลายมาต่อกันจนเกิดเป็น แพทเทิร์น และการทำให้เกิดการซ้ำกัน การต่อลายแบ่งออกเป็น 8 แบบ คือ

1) การต่อลายในลักษณะสี่เหลี่ยม (The Square Network)

เกิดจากการขัดกันของเส้นแนวตั้ง และเส้นแนวนอน ถ้าเกิดจากเส้นล้วน ๆ ก็จะทำให้เกิดผ้าตาราง (ตาหมากรุก) โครงสร้าง Square นี้ให้ความรู้สึกมีระเบียบมั่นคง และเรียบง่าย

ลาย 1 Repeat สามารถทำให้เกิดแพทเทิร์นแบบ Square หลายแบบโดยการเรียงต่อเนื่อง การเรียงกลับ การใช้ลักษณะสะท้อนของกระจก

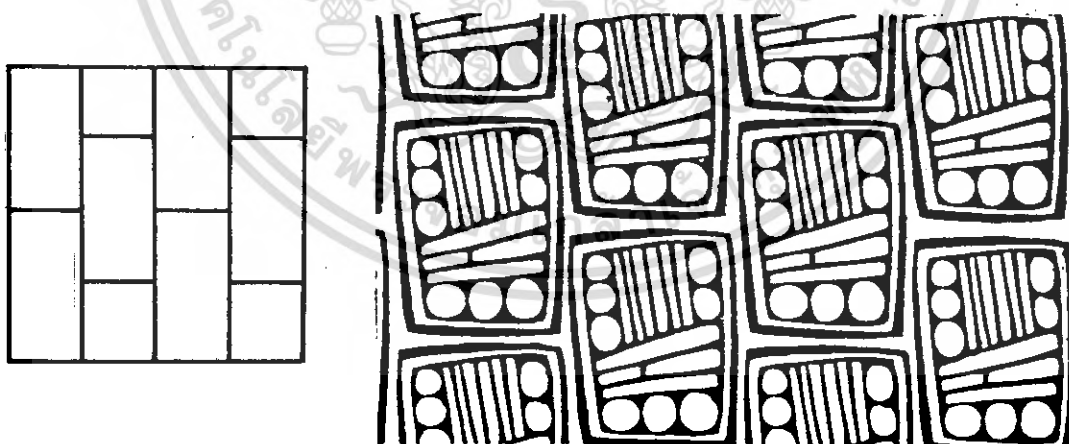
รูปที่ 51 รูปแสดงการต่อลายในลักษณะเหลี่ยม

2) การต่อลายในลักษณะการเรียงอิฐแนวอน (The Brick Network) และแนวตั้ง (Half - drop Network)

Brick เป็นการเรียงสี่เหลี่ยมแบบอิฐตั้งในแนวอนและแนวตั้ง ซึ่งแต่ละแบบเกิดจากการจัดสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส

รูปที่ 52 การต่อลายในลักษณะการเรียงอิฐแนวอน

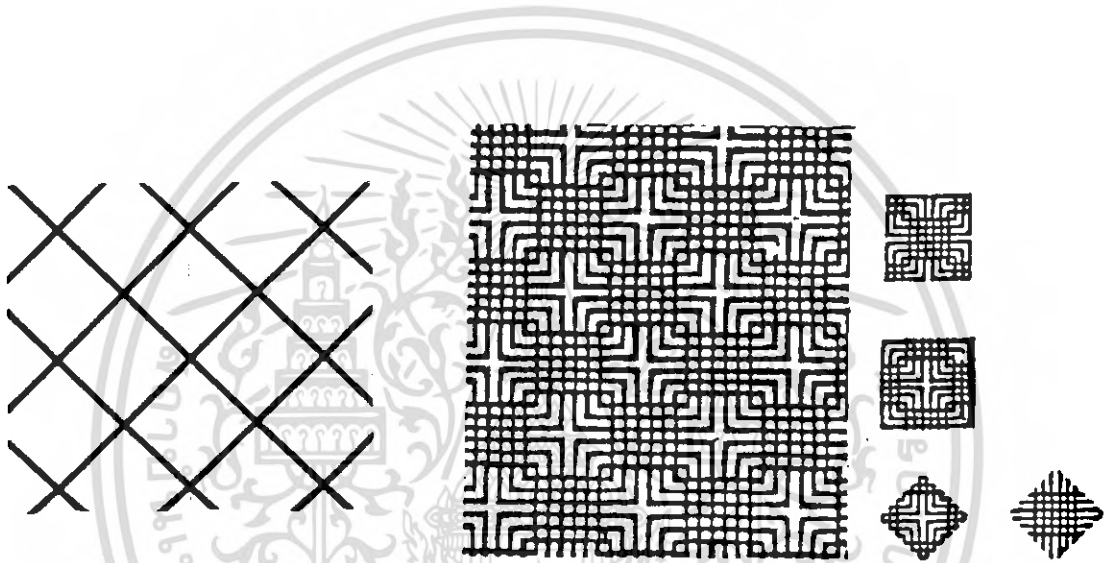

รูปที่ 53 การต่อลายในลักษณะการเรียงอิฐแนวตั้ง (Half - Drop Network)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การต่อลายในลักษณะเหลี่ยมเพชร หรือสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
(The Diamand Network)

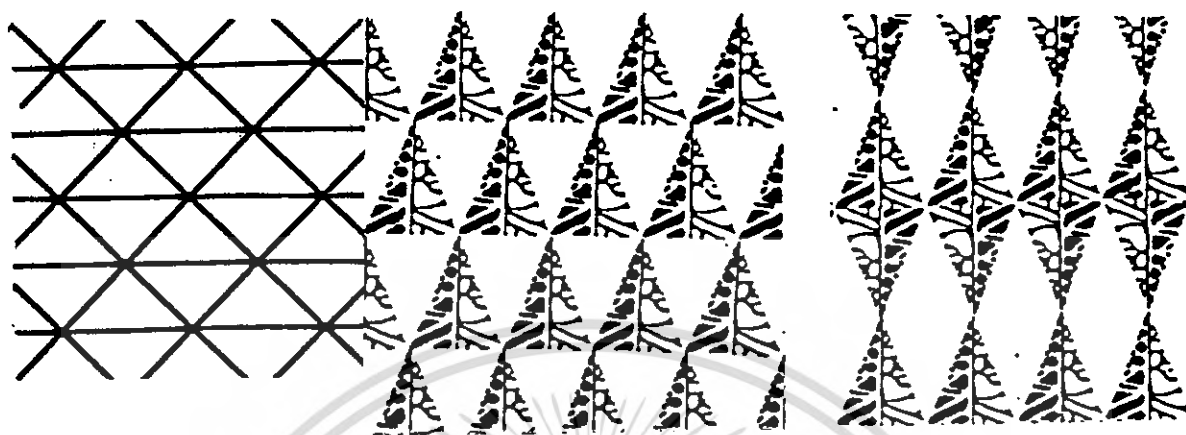
ลักษณะ Diamond จะเกิดจากเส้นทแยงมุมของสี่เหลี่ยมจัตุรัสซึ่งทำมุม 45° กับระนาบ การต่อลายในลักษณะเหลี่ยมเพชร จะให้ความรู้สึกเบาละเอียดอ่อน และมี Movement นอกจากนี้ สามารถเล่นน้ำหนัก ในการมองเห็นได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 54 รูปแสดงการต่อลายในลักษณะเหลี่ยมเพชร

4) การต่อลายในลักษณะสามเหลี่ยม (The Triangel Network)

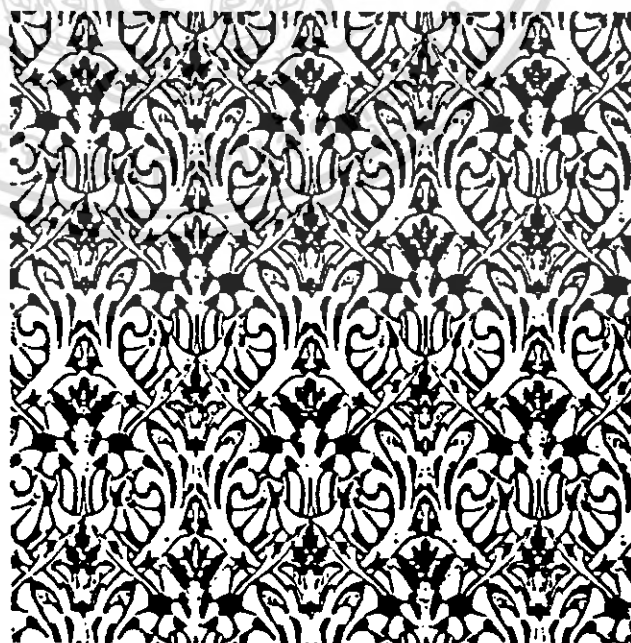
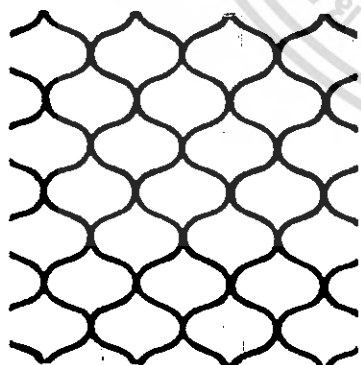
เป็น Network ที่มีประโยชน์ในการออกแบบมาก เพราะสามารถนำมาารวมกันเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า หกเหลี่ยมและแปดเหลี่ยม

รูปที่ 55 การต่อลายในลักษณะสามเหลี่ยม

5) การออกแบบในลักษณะลวดตาข่าย (The Qqee Network)

เป็น Network ที่ดัดแปลงจากสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือจตุรัส โดยใช้ลักษณะ S - Curved เนื่องจากเส้นกรอบที่โค้ง Qqee จึงเหมาะกับลายของกระดาษ Wall Paper

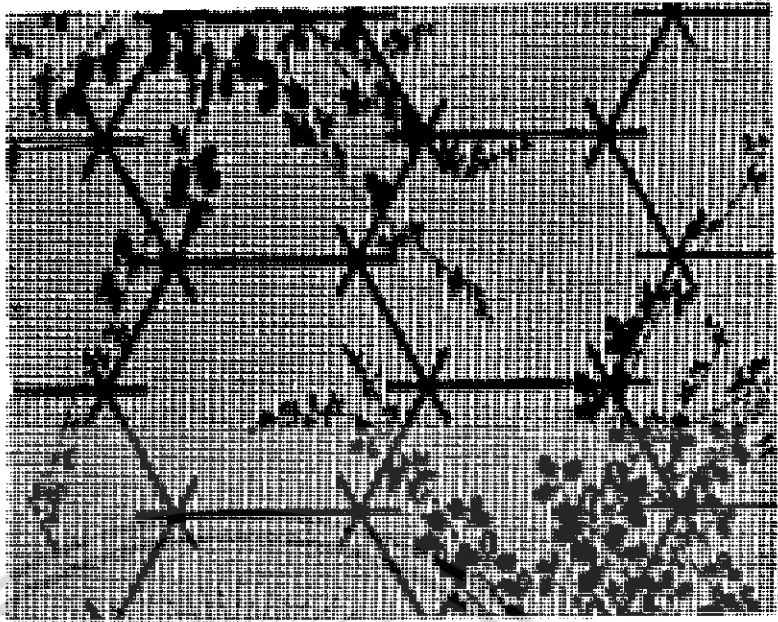
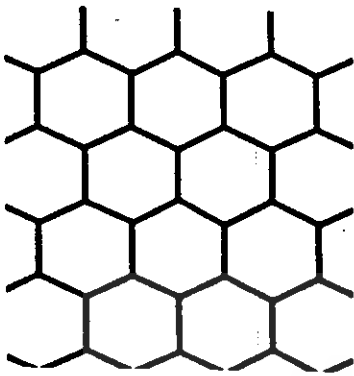
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 56 ภาพแสดง Wall Paper ออกแบบโดย น้า
Oqee Network 2 Network
มา Overlap กัน

6) การต่อลายในลักษณะหกเหลี่ยม (The Hexagon Network)

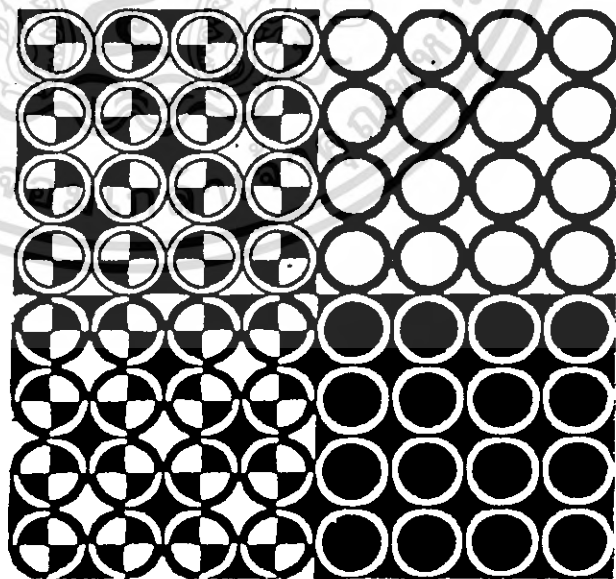
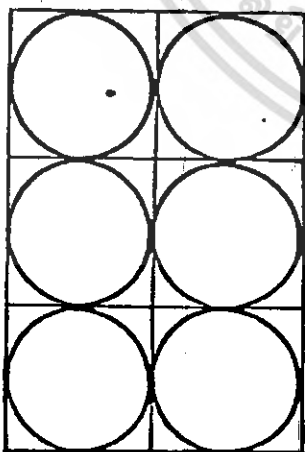
เป็น Network ที่เกิดจากรูปหกเหลี่ยม ที่เป็นลวดลายใน
ธรรมชาติ เช่น ลายบนหลังเต่า เกล็ดหิมะ และโครงสร้าง (Crystal
ต่างๆ ความรู้สึกของ Pattern ที่เกิดจากการจัดเรียงของ Hegaon
จะให้ความรู้สึกมีระเบียบและสมดุลย์ (Stability)

รูปที่ 57 รูปแสดงการต่อลายในลักษณะหกเหลี่ยม

7) การต่อลายในลักษณะวงกลม (The Circle Network)

การต่อลายในลักษณะนี้จะเป็นการ นำวงกลมมาซ้อนกัน ทำให้เกิด Scale Network การออกแบบแพทเทิร์นจากวงกลมเป็นเรื่องยาก เนื่องจากวงกลม มีความเหมือนกันและสมบูรณ์ในแบบตัวเอง จึงทำให้มีความรู้สึกมีชีวิตชีวา มีความเคลื่อนไหว เป็นเอกภาพ

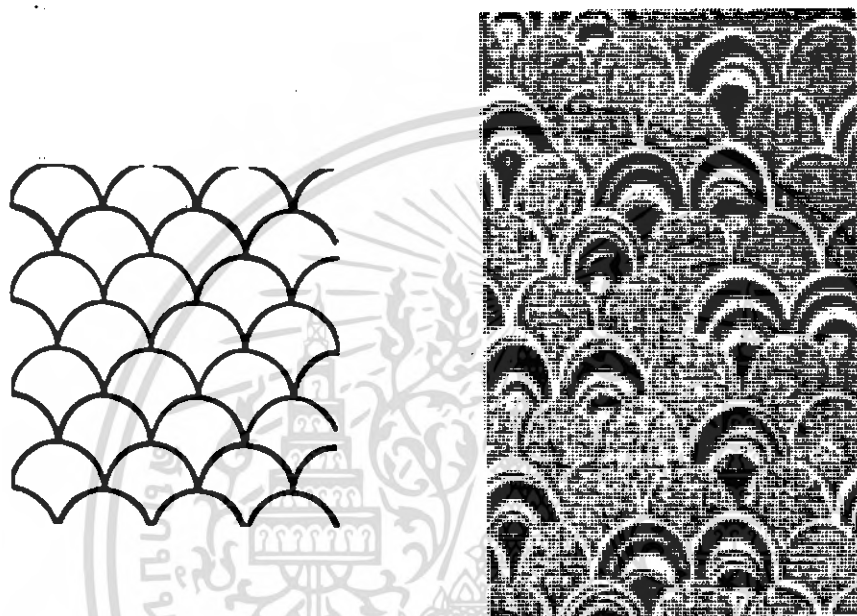

รูปที่ 58 รูปแสดงการต่อลายในลักษณะวงกลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8) การต่อลายในลักษณะ Scale Network

เป็นลายซึ่งอาจจะได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ ได้แก่ ลวดลาย
เกล็ดปลาหรือขนนก ซึ่ง Scale Network มีการใช้มาตั้งแต่ยุคโบราณ เช่น
ใช้บนพรหมของอเมริกัน

รูปที่ 60 รูปแสดงลวดลายที่ต่อแบบ
Scale Network

3. ระบบการวางลาย (System or Pattern of Arrangement)

หมายถึง การจัดวางรูปแบบของลวดลายที่ได้ออกแบบไว้แล้วลงบน
ผืนผ้าให้สวยงามเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย แบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ

ระบบเนื้อที่จำกัด

หมายถึง แบบลวดลายที่ตกแต่งนั้นมีขอบเขตจำกัด หรืออาจเรียกว่า
ลายเฉพาะแห่ง (Spot design) ลายเฉพาะแห่งจะต้องมีเนื้อที่ลวดลายน้อยกว่า

เนื้อที่พื้น แต่ลายนั้นมีส่วนต่อเนื่องกัน บางครั้งจะไม่ใช่ลายเฉพาะแห่ง ลายประเภทนี้ เช่น ลายแถบ ลายริม ลายแถบหรือลายริมมักจะเป็นแนวยาว และมีขอบเขตจำกัด เช่น ลายกระเบื้อง ลายพรม ลายขอบสำหรับแต่งริม

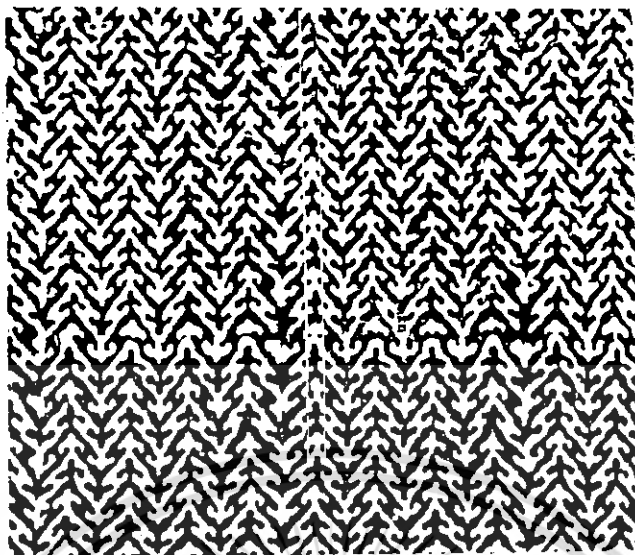
รูปที่ 61 รูปแสดงลายขอบสำหรับแต่งริม

ระบบเนื้อที่ไม่จำกัด

หมายถึง ลวดลายที่กระจายเต็มผืนผ้า (All over Design)

คือลวดลายที่แผ่กระจายเต็มหน้ากว้างของผ้า และต่อเนื่องไปตามความยาวของผ้าโดยไม่มีที่สิ้นสุด มีลักษณะต่าง ๆ เช่น

- เป็นลายลอยตัว Motif แต่ละตัวอยู่ห่างจากกัน ไม่มีการเชื่อมโยงกัน มีพื้นที่ผืนผ้ามากกว่าพื้นที่ลวดลาย
- เป็นลายที่เชื่อมโยงกัน เนื้อที่ลายและพื้นที่ผืนผ้าที่ว่างจะพอ ๆ กัน
- ลายที่ต่อเนื่องกับตลอด เห็นเนื้อที่ว่างเพียงเล็กน้อย หรือไม่เห็นเลย

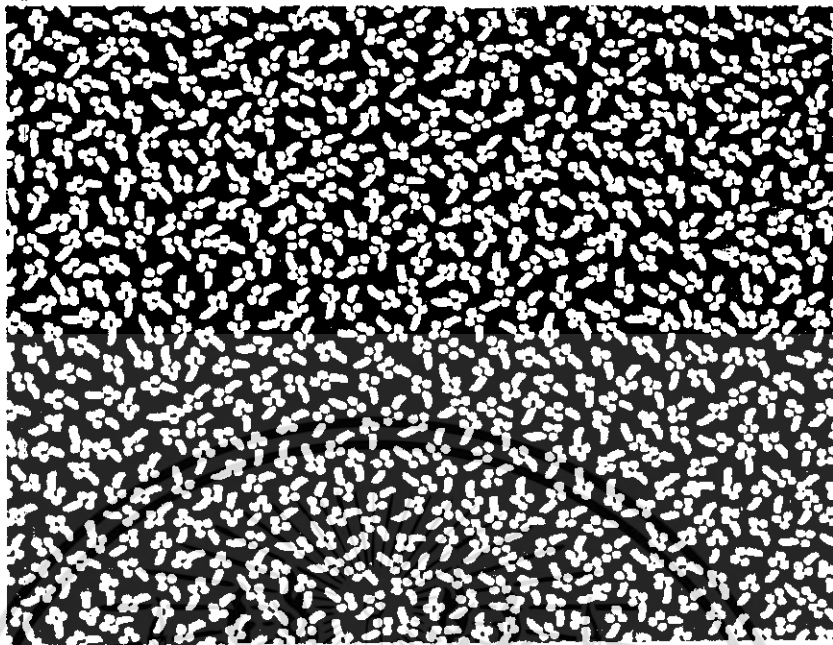

รูปที่ 62 รูปแสดงลวดลายแบบระบบเนื้อที่ไม่จำกัด

4. ขนาดของลวดลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์

ขนาดของลายในการออกแบบลายผ้าพิมพ์ ไม่มีข้อจำกัดตายตัว ส่วนใหญ่ใช้ในความรู้สึกการมอง สามารถแยกได้ดังนี้ คือ

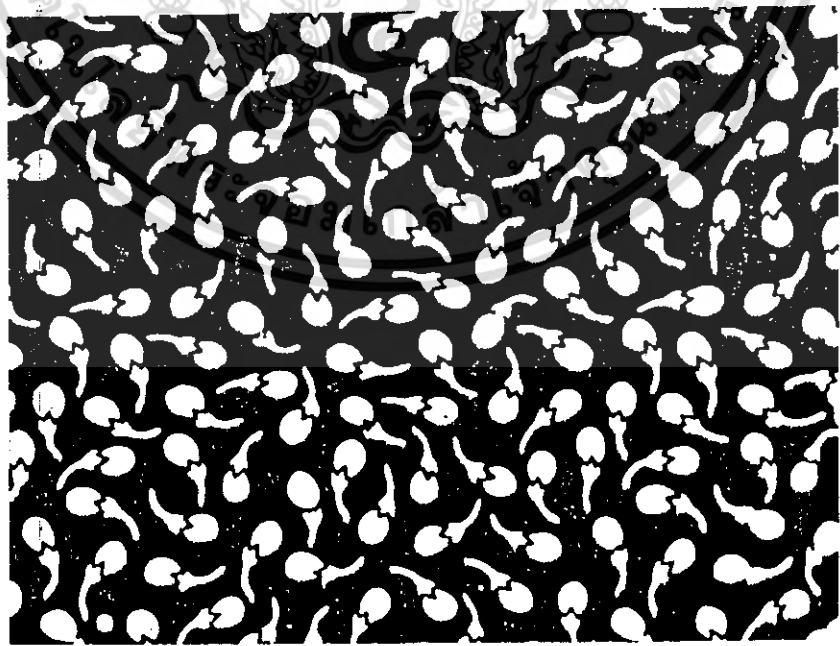
- 1) ลายขนาดเล็กจิ๋ว (Tiny) เป็นลายที่มีขนาดเล็กมาก มีส่วนละเอียดมากสามารถใช้งานได้มาก ครอบคลุมเกือบทุกประเภท แต่ลวดลายไม่เด่นชัด ลวดลายขนาดเล็กจิ๋วนี้ในด้านการพิมพ์ยุ่งยาก เพราะทำให้แม่พิมพ์ถอดคั้นง่าย

รูปที่ 63 รูปแสดงลวดลายขนาดจิ๋ว

2) ลายขนาดเล็ก (Small) ลายโตกว่าขนาดจิ๋วพอสมควร

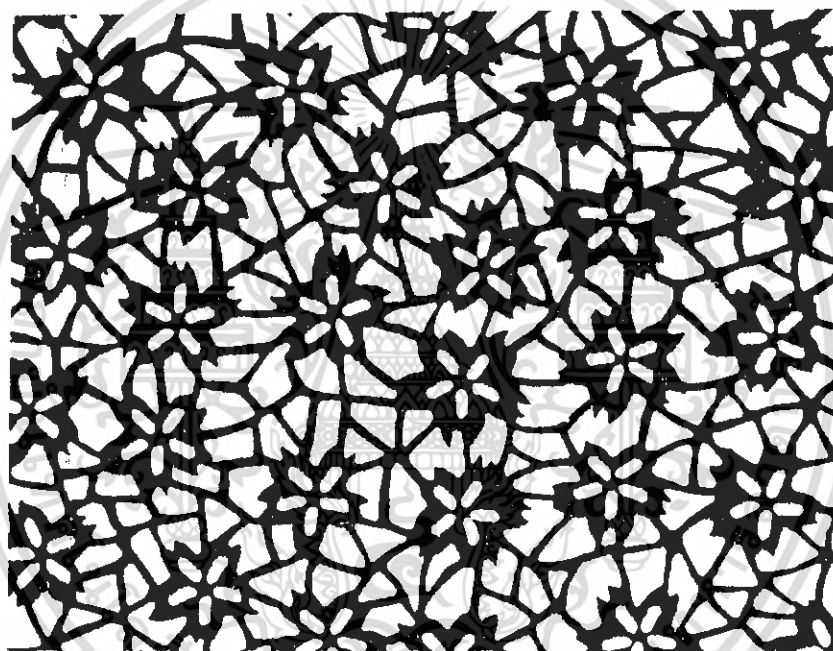
มีส่วนละเอียดไม่มากใช้ประโยชน์ได้มาก และไม่ค่อยมีปัญหาด้านการพิมพ์ ผ้าพิมพ์ส่วนใหญ่ที่มีตลาดเป็นลายขนาดเล็ก สามารถนำไปใช้งานได้กว้างขวาง

รูปที่ 64 รูปแสดงลวดลายขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

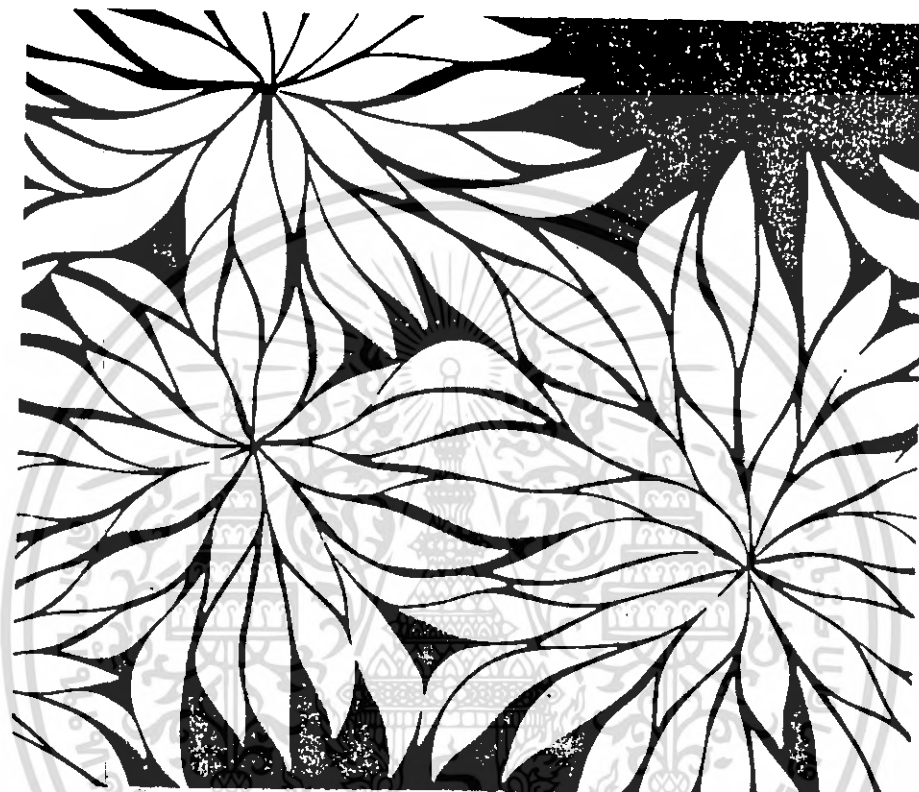
3) ลายขนาดกลาง (Medium) เป็นลายที่มีขนาด
ลายใหญ่กว่าลายขนาดเล็กนี้ หรือขนาดเท่ากัน แต่มีตำแหน่งการวางห่างกว่ากัน มีช่อง
ว่างมากกว่า เป็นขนาดลายที่ได้รับความนิยมพอสมควร แต่การใช้งานได้ไม่กว้างเท่าลาย
ขนาดเล็ก เพราะต้องคำนึงถึงขนาดที่เหมาะสมในการนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์

รูปที่ 65 รูปแสดงลวดลายขนาดกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ลายขนาดใหญ่ (LarqH) เป็นลายที่มีขนาดใหญ่กว่าลายขนาดกลางขึ้นไป ส่วนมากออกแบบเพื่อใช้ในงานเฉพาะอย่าง เป็นต้น ผ้าคลุมเตียง ผ้าม่าน

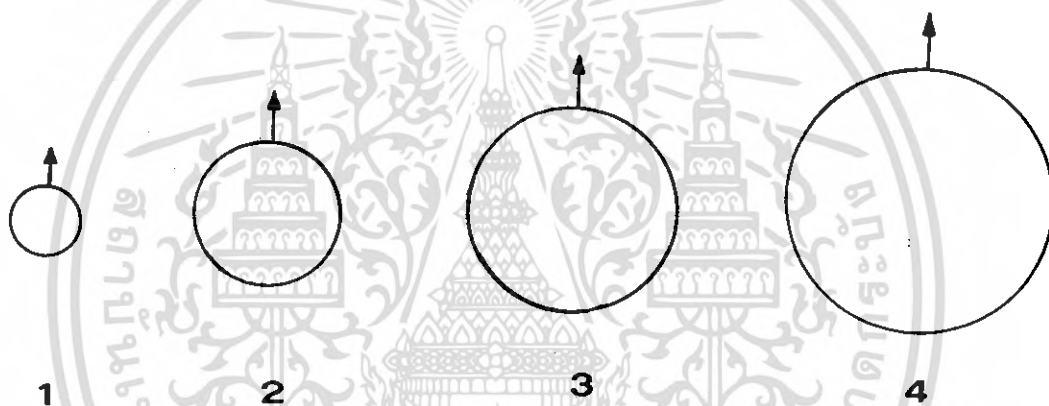

รูปที่ 66 รูปแสดงลวดลายขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าวาดลายเป็นแบบ Free Form แล้ว จะเทียบขนาดตามความรู้สึกในการมองไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ถ้าเป็นลายในแบบ Geometric Form อาจจะใช้วงกลมแทนขนาดของลวดลายในขนาดต่าง ๆ ได้ ดังนี้

- 1) ลายขนาดจิ๋ว (Tiny)
- 2) ลายขนาดเล็ก (Small)
- 3) ลายขนาดกลาง (Midium)
- 4) ลายขนาดใหญ่ (large)

5. จิตวิทยากับลวดลาย

การออกแบบลวดลายผ้า ต้องอาศัยหลักจิตวิทยาบางส่วนเพื่อมาเป็นพื้นฐานที่จะออกแบบให้เหมาะสมกับความต้องการ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของลวดลายนั้น ๆ

สิ่งจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการ ขึ้นอยู่กับแรงขับและแรงจูงใจหลายอย่างประกอบกัน คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการบริการ จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ซื้อ สิ่งจูงใจในด้านลวดลาย เช่น สีและลวดลาย รวมทั้งเนื้อผ้า จะทำให้ได้ลักษณะที่สวยงามและได้รับความนิยม

การกระตุ้นหรือเร้าใจ จูงใจขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของสิ่งเร้า
ได้แก่

- 1) ขนาด ขนาดในลวดลายผ้าต้องพอเหมาะกับประโยชน์ใช้สอย
เช่น ผ้าตัดเสื้อที่มีลวดลายขนาดใหญ่ ย่อมไม่เหมาะกับคนรูปร่างเล็ก ผ้าม่านสำหรับ
อาคารบ้านเรือน ต้องไม่มีลวดลายใหญ่จนเกินไป
- 2) การเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า ลวดลายที่ต่อเนื่องกัน ชักจูงสายตา
ของผู้พบเห็นให้ตัดตามจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยไม่สะดุด ย่อมทำให้ลวดลายนั้น
ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวได้ (Motif)
- 3) ความเข้มของสิ่งเร้า ในการออกแบบลายผ้าพิมพ์ เช่น ถ้าใช้
สีที่มีความสว่างแจ่มใส ย่อมเร้าใจผู้ซื้อได้ดีกว่า สีที่ขมขื่น ดมัวหม่น ทำให้ความรู้สึก
โน้มเอียงไปในทางเศร้า
- 4) การเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้า ถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้
เพิ่มความน่าสนใจขึ้นได้มาก เช่น การใช้สีเข้มปนกับสีอ่อน หรือ ใช้สีสดสลับ
กับสีจืด หรือการเปลี่ยนแปลงขนาดของลวดลาย ทั้งขนาดใหญ่และเล็กปนกันอยู่อย่างมี
จังหวะ และ กลมกลืน
- 5) การกระทำซ้ำ ๆ เช่น แบบลวดลายผ้าที่ซ้ำ ๆ กัน แต่วาง
อยู่อย่างมีระเบียบ จะเพิ่มความเร้าใจให้ต้องการมากขึ้นได้
- 6) การผ่านประสาทสัมผัสหลาย ๆ ครั้ง ถ้าสามารถทำให้บุคคลรับ
สัมผัสสิ่งเร้าผ่านทางประสาทหลาย ๆ ทาง จะช่วยให้การรับรู้สมบูรณ์ มากกว่าการใช้
ประสาทสัมผัสเพียงทางเดียว สำหรับลักษณะเช่นนี้ เมื่อนำมาใช้ในการออกแบบลวดลาย
โดยการใช้ลวดลายแบบ 3 มิติ จะทำให้รู้สึกอยากจับต้อง และให้ความรู้สึกเร้าใจได้
บางครั้งการตกแต่งพิเศษ เช่น ทำให้ผ้าเป็นมัน นำสัมผัส จะทำให้ผ้านี้เป็นที่นิยมมาก
กว่าปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) ความแปลกใหม่ของสิ่งเร้า มีความแปลกใหม่ทั้งในเรื่องของลวดลาย ลักษณะและคุณสมบัติ จะมีประสิทธิภาพดีกว่าสิ่งเร้าที่เคยชิน ซ้ำซาก และไม่มี ความเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่

สี

การใช้สีเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการออกแบบลายผ้า ต้องให้มีความงามกลมกลืน กันส่งเสริมลาย ส่งเสริมผ้าให้ดูดี สีเป็นสีแรกที่ดึงดูดความสนใจ และสะท้อนให้เห็นถึง รสนิยมของผู้ที่เลือกใช้เป็นอย่างดี สีทุกสีจะมีความหมายในตัวเอง สามารถแสดงให้เห็น ถึงอารมณ์ที่ต้องการ นอกจากนี้สียังช่วยพรางส่วนบกพร่องของร่างกาย และเสริมผิวพรรณ ของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ สียังก่อให้เกิดการลวงตา หรือพรางตา เช่น สีเข้มที่ดูฉาบ แสงจะช่วยพรางรูปร่างของคนสวมใส่ได้ดี ทำให้แลดูเล็กเรียวยาว ตรงข้ามกับสีสว่าง มักจะสะท้อนแสง ทำให้แลดูรูปร่างขยายกว่าสภาพจริง

อิทธิพลของสี คุณค่าของสีเป็นสิ่งสำคัญของงานออกแบบ แนวโน้มทาง แฟชั่น มีส่วนสำคัญเช่นกัน ค่าของสี จะดูเป็นความรู้สึกมากกว่าการจัดออกมาเป็นกฎที่ตายตัว เพราะฉะนั้นการใช้สี โดยมากจึงใช้ไปตามความรู้สึก ตามแนวโน้มแฟชั่น และ ความรสนิยมของผู้ออกแบบ

อิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึก

ขนาด	สีอ่อนทำให้ดูใหญ่ขึ้น ตรงข้ามกับสีเข้ม
น้ำหนัก	สีอ่อนทำให้รู้สึกเบา สีเข้มทำให้รู้สึกหนัก
ความแข็งแรง	สีร้อน หรือ สีดำ ทำให้รู้สึกแข็งแรงมาก สีเย็น ทำให้รู้สึกแข็งแรงน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุณหภูมิ	สีร้อน	ทำให้รู้สึกร้อน
	สีเย็น	ทำให้รู้สึกเย็น
ความสะอาด	สีขาว	สีเหลือง เกือบขาว ให้ความรู้สึกสะอาด

การกลับคุณค่าของสี (DISCORD)

คือ การปรับเปลี่ยนคุณค่าของสี เช่น สีเหลือง ซึ่งเป็นสีที่สดใสและสว่าง นำมาใช้คู่กับสีแดง ซึ่งเป็นสีที่สดใสเหมือนกัน ซึ่งถ้าหากนำมาใช้โดยมีสัดส่วนและน้ำหนักที่เท่า ๆ กันจะขัดแย้งแทนที่จะช่วยส่งเสริมกัน การเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องใช้การกลับคุณค่าของสี โดยผสมแดงให้เจือจาง หรือหม่นลงจึงจะสามารถใช้สีคู่นี้ให้ได้ดีแปลกตาขึ้นโดยไม่แย่งกัน และนิยมใช้กันตั้งแต่ตัวละ 1 สี จนกระทั่งหลายสี

สีร่วม (CENTER OF INTEREST)

คือ การใช้สีหลาย ๆ สี แต่เมื่อมองดูแล้วเห็นเป็นสีเดียวที่เห็นได้ชัดกว่าสีอื่นที่มีจำนวนสีน้อยกว่าและไม่เด่นชัด ประโยชน์คือ การสร้างสีใหม่จากการมองภาพโดยรวมที่ไม่ใช่สีตัวใดตัวหนึ่งที่เกิดขึ้น นอกจากนี้จะทำให้สีดูผสมผสานกลมกลืน และเกิดความนุ่มนวลได้ยิ่งขึ้น วิธีการเช่นนี้อาจทำได้ด้วยการใช้พื้นที่ของสีเล็ก ๆ หลาย ๆ สีนั้นมาอยู่ใกล้กัน เช่น การใช้จุด TONE หรือแผ่นสีขนาดต่าง ๆ กัน เป็นต้น

ทฤษฎีการแสดงออกของสี (THEORY OF COLOUR EXPRESSION)

สีทุกสีที่เป็นสีแท้จะมีอิทธิพลต่อจิตใจ ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกและอารมณ์อันมีผลต่อช่วงเวลาของการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน และสีแต่ละสีมีคุณสมบัติในทางกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกได้ไม่เหมือนกัน

นักจิตวิทยาได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่องสีที่ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกและอารมณ์อันมีผลต่อความเป็นอยู่และพฤติกรรมต่าง ๆ จิตวิทยาของสีในที่นี้จะอยู่ภายในวงล้อของสี (COLOUR WHEEL) หลัก 6 สี ส่วนสีจากการผสมอื่น ๆ ก็มักจะมีคุณลักษณะคล้ายกับสีหลักดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สีเหลือง (YELLOW PRIMARIES COLOUR)

สีเหลืองเป็นสีที่สดใสสว่างมากกว่าทุก ๆ สี ในวงล้อของสี ให้ความรู้สึกได้ทั้งร้อน เช่น สีเหลืองกับแดง และเย็น เช่น สีเหลืองกับน้ำเงิน การนำสีเหลืองไปใช้กับสีขาวและเทาจะดูมีเนื้อที่ของสีใหญ่และสดใส มากกว่าการนำไปใช้กับสีเข้ม เช่น ดำ ซึ่งเหลืองจะดูทึบและมีขนาดเล็กกว่าในขณะเดียวกัน หากนำสีเหลืองไปใช้กับสีเข้ม (DARK TONE) ที่ตรงกันข้าม (CONTRAST) ก็จะทำให้รู้สึกมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น

2. สีแดง (RED ; PRIMARIES COLOUR)

เป็นสีร้อนที่ให้ความรู้สึกรุนแรง ร้อนตื้นเต้น ให้ความประทับใจที่เด่นสะดุดตา กระฉับกระเฉง สีแดงที่เป็นสีแดงแท้ ๆ จะไม่อมสีเหลืองหรือน้ำเงิน เพราะการผสมดังกล่าวจะมีผลต่อความรู้สึกให้อารมณ์ที่แปร เปลี่ยนไปด้วย การนำมาใช้นิยมเพื่อตกแต่งให้เกิดจุดสนใจ

3. สีน้ำเงิน (BLUE ; PRIMARIES COLOUR)

สีน้ำเงินเป็นสีเย็นที่ให้ความรู้สึกมั่นคง และนิ่งสงบ แสดงถึงความมีสติปัญญา ให้ความรู้สึกครึม เย็นเหมือนมีเมฆหมอก โดยปกติสีน้ำเงินมักจะทำให้ความรู้สึกเกินความเป็นจริงอยู่เสมอ

4. สีเขียว (GREEN ; SECONDARIES COLOUR)

สีเขียวเกิดจากการผสมสีเหลืองเข้ากับสีน้ำเงิน ปกติสีเขียวจะก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ ความหวังและความซื่อสัตย์ เมื่อลดความใสของสีเขียวลง โดยเติมสีเทาทำให้เกิดความรู้สึกใหม่เข้มแสดงถึงความคร่ำคร่าหุ้ทั้ง สีเขียวค่อนข้างไปทางสีเหลือง แสดงความเป็นหนุ่มสาวที่มีพลัง ส่วนสีเขียวที่ค่อนข้างไปทางฟ้าแสดงถึงลักษณะของการเพิ่มพูน เช่น สีเขียวอมฟ้า อมขาว การเลือกใช้สีเขียวจึงมีช่วงกว้างมากโดยเฉพาะเมื่อเลือกชุดสีที่ตัดกันต่าง ๆ

5. สีส้ม (ORANGE ; SECONDARIES COLOUR)

สีส้มเป็นสีที่เกิดจากการผสมสีเหลืองกับสีแดง หมายถึง ความกระด้าง และรุนแรง เป็นสีที่ให้ความอบอุ่นโดยเฉพาะสีส้มอมแดง เมื่อผสมสีน้ำตาลจะได้สีเนื้อ (EIGE) ซึ่งให้ความรู้สึกอบอุ่น สงบเงียบ และมีความเป็นกันเอง

6. สีม่วง (VIOLET ; SECONDARIES COLOUR)

การผสมสีม่วงให้ได้สีสดเป็นสีม่วงแดงหรือม่วงฟ้าทำได้ยาก ซึ่งต่างจากสีเหลือง สีม่วงเป็นสีของความลึกลับ สง่า ภาควงศ์ แต่เมื่อเปลี่ยนให้จางลง และเพิ่มความสดใสให้สีก็จะกลับดูน่ารัก น่าประทับใจได้

<u>ความเข้มของสี</u>	คือการเลือกใช้สีโดยการปรับเปลี่ยนความเข้ม ก็จะทำให้คุณค่าและความรู้สึกเปลี่ยนไป
HUE	คือ ตัวเนื้อสีของสีแต่ละชนิด เช่น สีแดง สีเขียว เป็นเนื้อสีแท้ ๆ
VALUE	คือ ความเข้มของสี (LIGHTNESS OR DARKNESS) เช่น สีแดงเข้ม สีฟ้าอ่อน
CHROMA	คือ ค่าความแรง (STRENGTH OR INTENSITY OF A COLOUR) เช่น สีแดงสด มี STRENGTH สูง
TINT	คือ พวงสีจาง (A COLOUR OF LIGHT VALUE) คือ สีที่ผสมสีขาว
SHADE	คือ พวงสีเข้ม (A COLOUR OF DARK VALUE) คือ สีที่ผสมกับสีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีารนำไปใช้
 ▲ การวิเคราะห์และสรุปผล

2.8 สรุปผลการวิเคราะห์ทั้งหมด

ในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อให้บรรลุถึงงานขั้นสุดท้ายโดยทำการวิเคราะห์ในแต่ละหัวข้อ คือ

1. วิเคราะห์วัสดุ เพื่อหาวัสดุที่เหมาะสมในผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และสามารถนำมาใช้ตรงกับประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด
2. วิเคราะห์กรรมวิธีการผลิต โดยใช้หลักกรรมวิธีการผลิตในระบบอุตสาหกรรมวิธีที่สามารถลดขั้นตอนในขบวนการผลิต และ ประหยัดต้นทุน
3. วิเคราะห์การตกแต่งที่เหมาะสม
4. วิเคราะห์แนวทางในการออกแบบของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท

วิเคราะห์วัสดุสิ่งทอที่เหมาะสม

การวิเคราะห์วัสดุที่เหมาะสมจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาโดยคำนึงถึงพฤติกรรมการใช้สอยของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ซึ่งวัสดุสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโครงการนี้สามารถแบ่งกลุ่มความต้องการในด้านวัสดุได้ 3 ประเภท คือ

- เสื้อพนักงานหญิง
- เน็ดไท
- ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ประเภทที่ 1 เสื้อพนักงานหญิง

เสื้อสำหรับพนักงานนั้น เป็นเสื้อที่จะสวมใส่อยู่ตลอดเวลาขณะปฏิบัติงาน จึงต้องมีผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม ระบายความร้อนได้ดี ยับยาก และไม่เกิดไฟฟ้าสถิต หรืออับติดตัว ในขณะที่สวมใส่ ซึ่งจะมีความต้องการในด้านอื่น ๆ ในการเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสม มีเงื่อนไขดังนี้ คือ

		ฝ้าย	ลินิน	ใยสังเคราะห์	ฝ้าย + ใยสังเคราะห์	ลินิน + ใยสังเคราะห์
ผิวสัมผัสนุ่ม	3	3	2	1	2	2
ระบายความร้อนดี	3	3	2	1	3	3
ไม่เกิดไฟฟ้าสถิต	3	3	3	1	3	3
คีนรอยยับ	2	1	1	3	3	2
ความคงตัว	2	1	1	3	3	2
ทนทาน	2	2	3	3	2	2
ทำความสะอาดได้ง่าย	2	2	2	3	3	2
		32	35	33	46	40

ใบสั่งเคราะห์ที่ผลิตได้ในประเทศ

	เรยอง	อาชิตะ	ไนลอน	โพลีเอสเตอร์	อะคริลิค
2	2	2	1	2	3
2	3	2	1	1	1
2	3	1	1	1	2
3	1	2	2	3	2
3	1	1	2	3	1
2	1	1	3	3	1
2	3	3	3	3	2
	30	27	30	38	27

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป

วัสดุที่มีความเหมาะสม คือ ฝ้าย โพลีเอสเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 2 เน็ดโท

เน็ดโทสำหรับพนักงานขายนั้น เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกายที่จะต้องสวมใส่ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติของวัสดุสำหรับเน็ดโท ควรมีผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม เปราะป้อนได้ ยาก ง่ายแก่การทำความสะอาด ซักแล้วไม่เสียรูปทรง ยับยาก ซึ่งมีความต้องการในด้าน วัสดุมีเงื่อนไข ดังนี้

		ฝ้าย	ลินิน	ใยสังเคราะห์	ฝ้าย- ใยสังเคราะห์	ลินิน- ใยสังเคราะห์
ผิวสัมผัสนุ่ม	3	3	2	1	2	2
ระบายความร้อน	3	3	2	1	3	3
ความคงตัว	3	1	1	3	3	2
คืนรอยยับ	2	1	1	3	3	2
ทนทาน	2	2	3	3	2	2
ทำความสะอาดได้ง่าย	2	2	2	3	3	2
		31	27	33	40	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบสั่งเครื่องที่ผลิตได้ในประเทศ

	เรยอน	อาชิตค	ไนลอน	โพลีเอสเตอร์	อะคริลิค
2	2	2	1	2	3
2	3	2	1	1	1
3	1	1	2	3	1
3	1	2	2	3	2
2	1	1	3	3	1
2	3	3	3	3	2
	24	25	28	36	23

หมายเหตุ 3 - คี 2 - พอไซ 1 - ไมคี

สรุป

วัสดุที่มีความเหมาะสม คือ ผ้าฝ้าย โพลีเอสเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 3 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

จากลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแต่ละชิ้นนั้น จะมีคุณสมบัติของวัสดุที่ใกล้เคียงกัน จึงสามารถใช้วัสดุชนิดเดียวกันสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการ ลดขั้นตอนในการผลิต รวมทั้งจะสามารถใช้วัสดุได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งการเลือกวัสดุที่มีความเหมาะสมหรือการตกแต่ง เพื่อเพิ่มคุณสมบัติในการใช้งาน จะต้องทราบเงื่อนไขความต้องการของผลิตภัณฑ์ และพฤติกรรมการใช้งาน ซึ่งจะต้องมีรูปแบบที่จะส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคาร มีความหรูหรา คุ้มค่าและมีราคา โดยจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาดังนี้ คือ

	ค่าความสำคัญ	ผ้าฝ้าย	ไหม	ลีนิน	ใยสังเคราะห์	ใยสังเคราะห์	ลีนิน
ความมันเรียบดูมีราคา	4	1	3	2	1	2	3
เปราะ เบื่อไม่ได้ยาก	3	1	2	2	3	2	1
ทนทาน	2	2	3	3	3	2	2
ผิวสัมผัสนุ่ม	2	3	3	2	1	2	2
ทำความสะอาดง่าย	2	2	2	2	3	3	2
		25	34	28	27	28	27

หมายเหตุ 3 - ดีมาก 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป วัสดุที่มีความเหมาะสม คือ ผ้าไหม

วิเคราะห์และสรุปกรรมวิธีการผลิตสินค้า

กรรมวิธีการผลิตที่เหมาะสมแก่การผลิตเครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น มีเงื่อนไขที่จะนำมาพิจารณาถึงกรรมวิธีการผลิตที่เหมาะสมแก่การผลิตสินค้า ซึ่งจะทำให้ผ้า มีคุณสมบัติที่ดีเหมาะสมแก่การใช้งาน ซึ่งจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาดังนี้ คือ

ประเภทที่ 1 เสื้อพนักงานหญิง

		ทอลายขัด	ทอลายสอง	ทอด่วน
ผิวสัมผัสเรียบ	3	3	2	3
ความคงตัว	2	3	3	1
พิมพ์ลวดลายได้เด่นชัด	2	3	1	3
ความอ่อนนุ่ม	2	3	2	3
ความแข็งแรงทนทาน	2	3	2	1
		33	22	25

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป การทอที่เหมาะสม คือ การทอลายขัด

ประเภทที่ 2 เน็คไทพนักงานชาย

		ทอลายมัด	ทอลายสอง	ทอตัวน
ความคงตัว	2	3	3	1
ความแข็งแรงทนทาน	3	3	2	1
ยับยัก	2	2	3	3
ความยืดหยุ่น	2	1	3	2
		21	24	15

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป การทอที่เหมาะสม คือ การทอลายสอง

ประเภทที่ 3 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

สำหรับวัสดุสิ่งทอที่มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก คือ ผ้าไหม ซึ่งขบวนการผลิตสำหรับผ้าไหมนั้นจะใช้การทอลายมัด (Plain Weave) ซึ่งจะมีผ้าที่แบ่งเป็นการทอแบบเส้นเดี่ยว ทอสองเส้น ทอ 4 เส้น . ทอ 8 เส้น ทำให้ได้ผ้าที่มีหลายเนื้อ และความหนา ต่างกันออกไป ซึ่งจะมีคุณสมบัติที่ต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับ การเลือกนำ มาใช้งานตามความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์

วิเคราะห์การตกแต่งลวดลายบนผืนผ้า

ในการตกแต่งลวดลายบนผืนผ้าสามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ใช้สำหรับการผลิตลวดลายผ้าในระบบอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีวิธีในการตกแต่งลวดลาย 2 วิธี คือ การทอลาย และการพิมพ์ลาย สำหรับวิธีการตกแต่งลวดลายบนผืนผ้าที่มีความเหมาะสมสำหรับการผลิตเครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1. ผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม
2. ง่ายต่อการผลิต
3. ความชัดเจนของลวดลาย
4. ราคาถูก

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	การทอลาย	การพิมพ์ลาย
ผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม	3	3	2
ง่ายต่อการผลิต	3	1	3
ความชัดเจนของลวดลาย	2	1	3
ราคาถูก	2	1	2
		16	27

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือกการตกแต่งลวดลายบนผืนผ้าด้วยการพิมพ์ลาย ซึ่งใช้ระบบการพิมพ์แบบ silkscreen เพราะต้นทุนต่อหน่วยการผลิตถูกกว่าวิธีอื่น และโรงงานผลิตส่วนใหญ่ก็ใช้การพิมพ์วิธีนี้มาก สามารถผลิตได้คุณภาพดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์กรรมวิธีการตกแต่งผ้าหลังพิมพ์

จากการศึกษาข้อมูล เพื่อวิเคราะห์การตกแต่งสำเร็จอันสุดท้ายที่เหมาะสมที่สุดตามประโยชน์ใช้สอยของแต่ละผลิตภัณฑ์ สามารถแบ่งกลุ่มผลิตภัณฑ์สิ่งทอตามความต้องการที่จะตกแต่งเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มคุณสมบัติบางอย่างให้กับผ้าก่อนจะนำไปใช้ คือ

ประเภทที่ 1 เสื้อพนักงานหญิง

1. พฤติกรรมของพนักงานจำเป็นจะต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา เสื้อผ้าของพนักงานจึงต้องมีความคงทนต่อการดึง การฉีกขาด และทนยับได้ ไม่เกิดไฟฟ้าสถิตย์ ซึ่งได้ใช้วัสดุที่มีความเหมาะสม คือ ใช้ผ้าฝ้ายผสมใยสังเคราะห์ ซึ่งช่วยเพิ่มคุณสมบัติการใช้งานในส่วนนี้ได้
2. จากกรรมวิธีการพิมพ์ลวดลายบนผืนผ้าจะทำให้ผ้ามีผิวสัมผัสที่ค่อนข้างแข็ง เพื่อให้มีผิวสัมผัสอ่อนนุ่มขึ้น โดยการตกแต่งผ้าให้นุ่ม และทำให้ผ้าทิ้งตัวดีขึ้น
3. เพื่อเพิ่มความเงางาม น่าใช้ ซึ่งพนักงานสตรีจะนิยมผ้าที่มันเงาเป็นพิเศษ ทำให้ดูไม่เก่าเร็ว จึงใช้การตกแต่งด้วยการขัดมัน (CALENDERING)
4. เพื่อเพิ่มคุณสมบัติในการใช้งาน ให้ผ้าสามารถรักษารูปร่างและรูปทรงในระหว่างการใส่ไว้ได้ ไม่ยัดหรือหด เพราะจะทำให้เสียขนาด ซึ่งวิธีที่ใช้ตกแต่งผ้าฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์ คือ วิธี Sunforiged

สรุป กรรมวิธีการตกแต่งผ้าที่เหมาะสม คือ การตกแต่งผ้าให้นุ่ม การขัดมัน และการตกแต่งกันหดด้วยวิธี Sunforiged

ประเภทที่ 2 เน็คไท

การตกแต่งที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการตกแต่งเน็คไท คือ

1. การตกแต่งผ้าให้ฟู เพิ่มความน่าใช้จากกรรมวิธีการพิมพ์ลวดลาย ซึ่งจะ
ทำให้ผ้ามีผิวสัมผัสกระด้าง
2. เพิ่มความเงางาม น่าใช้ ผ้าไม่เก่าเร็ว และสิ่งสกปรกเกาะติดเนื้อผ้า
ได้ยาก จะตกแต่งด้วยการขัดมัน (CALENDERING)
3. เพื่อป้องกันการบิดหรือหดของผ้า ซึ่งจะทำให้เน็คไทเสียรูปทรงได้ ใช้การ
ตกแต่งกันหดด้วย วิธี Sunforiged

สรุป

กรรมวิธีการตกแต่งผ้าที่เหมาะสม คือ การตกแต่งผ้าให้ฟู การขัดมัน และ
การตกแต่งกันหดด้วยวิธี Sunforiged

ประเภทที่ 3

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

สรุป

สำหรับการใช้งานของผลิตภัณฑ์นั้น ต้องการความคงทนในการใช้งาน และ
มักเกิดการเปรอะเปื้อนได้เสมอ จึงตกแต่งกับผ้า เพื่อไม่ให้ผ้าเป็นง่าย
และไม่เก่าเร็ว

ในการออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานนั้น มีองค์ประกอบ
ที่จะต้องคำนึงถึง คือ

- ลวดลาย
- สี

วิเคราะห์แนวทางการออกแบบลวดลาย

จากข้อมูลลวดลายผ้าของเครื่องแบบพนักงานของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ
จะเห็นว่า ธนาคารต่าง ๆ จะมีแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้า ดังนี้ คือ

- ใช้ สัญลักษณ์อย่างเดียว
- ใช้ สัญลักษณ์ประกอบกับลวดลายอื่น
- ออกแบบลวดลายโดยไม่ใช้สัญลักษณ์

ซึ่งในการออกแบบลวดลายจะมีเงื่อนไขในการพิจารณา คือ

1. สื่อภาพพจน์ธนาคารได้เด่นชัด
2. มีแนวทางในการออกแบบได้ดี
3. ความนิยมของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นพนักงานหญิงของธนาคาร
4. ไม่ล้ำสมัยง่าย

		ใช้สัญลักษณ์ อย่างเดียว	ใช้สัญลักษณ์ ประกอบกับลวดลายอื่น	ไม่ใช้สัญลักษณ์ใน การออกแบบลวดลาย
สื่อภาพของธนาคาร ได้เด่นชัด	3	3	3	1
มีแนวทางการออก แบบได้ดี	2	1	3	2
ความนิยมของกลุ่ม เป้าหมาย	2	2	3	3
		15	21	13

หมายเหตุ 3 ดี 2 พอใช้ 1 ไม่ดี

สรุป

เลือก การออกแบบลวดลายโดยใช้สัญลักษณ์ประกอบกับลวดลายอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ลวดลายที่ใช้ประกอบกับสัญลักษณ์

จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า ลวดลายที่มีความเหมาะสม คือ การใช้ลวดลายประกอบดลวดลายอื่น ๆ สำหรับลวดลายที่จะใช้ประกอบนั้น จะมีรูปแบบ ดังนี้ คือ ลายดอกไม้ ลายสัตว์ ลายภาพเหมือนจริง ลายเรขาคณิต ลาย ABSTRACT โดยจะมีเงื่อนไขในการพิจารณา คือ

1. ส่งเสริมลวดลาย LOGO
2. มีแนวทางการออกแบบได้ดี
3. ตรงกับรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย
4. ง่ายต่อการพิมพ์ลาย
5. สื่อความหมายได้ดี

	ลายดอกไม้	ลายสัตว์	ลายภาพเหมือนจริง	ลายเรขาคณิต	ลาย ABSTRACT
ส่งเสริมลวดลาย Logo	3	2	1	3	2
มีแนวทางการออกแบบได้ดี	2	2	1	3	3
ตรงกับรสนิยมกลุ่มเป้าหมาย	2	1	1	3	3
ง่ายต่อการพิมพ์ลาย	2	2	2	3	2
	16	9	11	27	22

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือกใช้ ลายเรขาคณิตประกอบกับลวดลาย Logo

หมายเหตุ เพื่อให้ลวดลาย Logo ดูกลมกลืนกับลวดลายประกอบและง่ายต่อการผลิต จึงมีการตัดทอนลวดลาย Logo ให้อยู่ในรูปแบบกราฟิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ระบบการจัดวางลวดลาย

ระบบการจัดวางลวดลายนั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ระบบ
เนื้อที่จำกัด ซึ่งเป็นลายเฉพาะแห่ง และระบบเนื้อที่ไม่จำกัด ซึ่งเป็นการจัดวางลาย
เต็มผืนผ้า โดยจะมีเงื่อนไขในการนำมาพิจารณา คือ

1. มีแนวทางในการออกแบบได้ดี
2. ไม่เน้นให้เกิดจุดสนใจ โดยจะเป็นลวดลายที่จะมีความต่อเนื่อง และ
ดูกลมกลืน
3. ประหยัดผ้าในการจัดวางแพทเทินผลิตภัณฑ์

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	ระบบเนื้อที่จำกัด	ระบบเนื้อที่ไม่จำกัด
มีแนวทางการออกแบบได้ดี	3	2	3
ไม่เน้นให้เกิดจุดสนใจ	2	1	3
ประหยัดผ้าในการจัดวาง แพทเทินผลิตภัณฑ์	2	1	3
		10	21

หมายเหตุ 3 - ดีมาก 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือกการจัดวางลวดลาย ในระบบเนื้อที่ไม่จำกัด คือ การจัดวางลายเต็ม
ผืนผ้า

วิเคราะห์ขนาดของลวดลายที่จะใช้ในการออกแบบ

เนื่องจากเครื่องแบบพนักงานหญิงและชาย มีรูปแบบและขนาดการใช้งานที่ต่างกัน ดังนั้นขนาดของลวดลายที่มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ดังนี้

วิเคราะห์ขนาดของลวดลายสำหรับ เสื้อพนักงานหญิง

ขนาดของลวดลาย จะแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ ลายขนาดใหญ่ ลายขนาดกลาง ลายขนาดเล็ก และลายขนาดจิ๋ว ซึ่งจะต้องพิจารณาถึง ขนาดของลวดลายที่มีความเหมาะสมในการออกแบบซึ่งจะมีเงื่อนไข ดังนี้

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	ลายขนาดใหญ่	ลายขนาดกลาง	ลายขนาดเล็ก	ลายขนาดจิ๋ว
เห็น LOGO ได้เด่นชัด	3	2	3	3	1
ง่ายต่อการวางลายในการตัดเย็บ	3	1	2	2	3
มีแนวทางในการออกแบบได้ดี	2	2	3	3	3
เหมาะกับขนาดสัดส่วนสตรีไทย	2	2	2	2	3
ความนิยมของพนักงาน	2	1	3	3	2
ง่ายต่อการผลิต	2	3	2	2	1
		27	35	35	30

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป ขนาดของลวดลายที่มีความเหมาะสม คือ ลายขนาดกลางและขนาดเล็ก

หมายเหตุ สำหรับขนาดของลวดลายที่ใช้ประกอบกับ Logo ซึ่งเป็นลวดลายหลักนั้น จะพิจารณาถึง ความเหมาะสม โดยจะต้องมีขนาดและรูปแบบที่จะส่งเสริมลาย Logo ซึ่งไม่ควรเป็นลวดลายขนาดใหญ่ เพราะไม่เหมาะสมสำหรับขนาดสัดส่วนของสตรีไทยที่มีรูปร่างเล็ก และยากต่อการวางลายในการตัดเย็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ขนาดของลวดลายสำหรับเนคไท

ลวดลายสำหรับเนคไท ซึ่งจะเป็นรูปแบบของลวดลาย LOGO ประกอบกับ ลวดลายอื่น ซึ่งจะนำมาพิจารณาขนาดของลวดลาย โดยจะแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ ลายขนาดใหญ่ ลายขนาดกลาง ลายขนาดเล็ก และลายขนาดจิ๋ว ซึ่งจะต้อง พิจารณาถึงขนาดของลวดลายที่มีความเหมาะสมในการออกแบบ ซึ่งจะมีเงื่อนไข ดังนี้

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	ลายขนาดใหญ่	ลายขนาดกลาง	ลายขนาดเล็ก	ลายขนาดจิ๋ว
ขนาดลวดลายเหมาะกับการใช้งาน	3	1	1	2	3
ง่ายต่อการวางลายในการตัดเย็บ	3	1	1	2	3
มีแนวทางการออกแบบได้ดี	2	1	2	2	3
ง่ายต่อการผลิต	2	3	2	2	1
ความนิยมของพนักงาน	2	1	1	2	3
		16	16	24	32

หมายเหตุ 3 - ดี 2 - พอใช้ 1 - ไม่ดี

สรุป เลือกใช้ลวดลายขนาดจิ๋ว สำหรับการออกแบบเนคไท

วิเคราะห์การใช้สี สำหรับ เสื้อพนักงานหญิง

สีหลัก

- 1) สีแดงเลือดหมู เป็นสีสำหรับเสื้อตัวนอกและกระโปรง
- 2) โทนสีในกลุ่มสีผสมขาว เป็นสีหลักสำหรับการออกแบบเสื้อตัวใน

ในการออกแบบลวดลาย จะประกอบด้วย ส่วนที่เป็นพื้นลายและส่วนลวดลาย ซึ่งสีหลักจะเป็นการวิเคราะห์การใช้สี โดยคำนึงถึง สีโดยส่วนรวม ซึ่งเป็นสีที่เห็นได้ชัดกว่าสีอื่น โดยการใช้สีในกลุ่ม จะทำให้เกิดผล ดังนี้ คือ

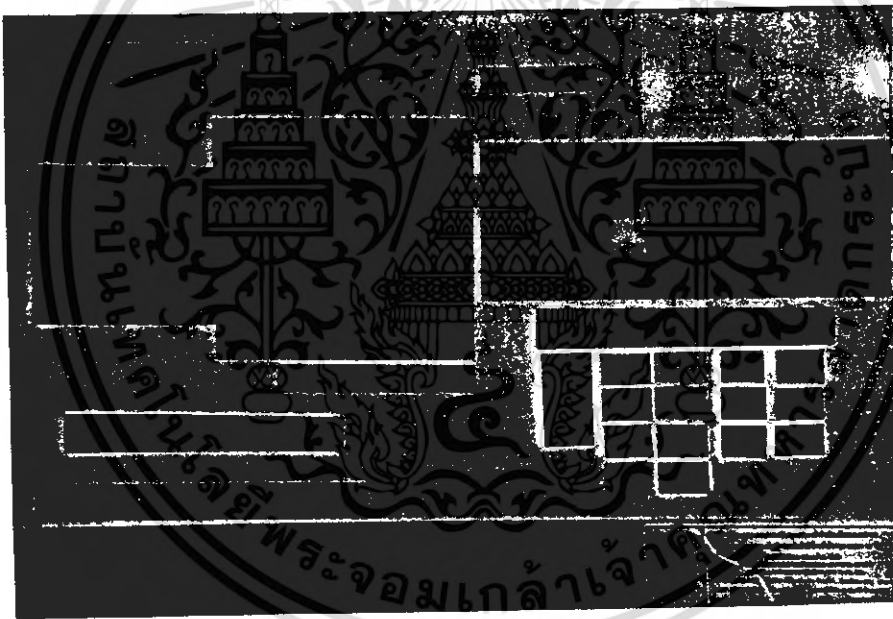
- 1) สีในกลุ่มสีอ่อนหรือสีผสมขาวจะระบายความร้อนได้ดี
- 2) การใช้สีในกลุ่มสีผสมขาว เมื่อใช้ตัดกับสีแดงที่เป็นสีเข้ม จะเพิ่มความน่าสนใจได้มากกว่า การใช้สีเข้มกับ สีเข้มร่วมกัน
- 3) การใช้สีผสมขาว ลดความเข้มของสีหลักที่เป็นสีแดงเลือดหมูลง ซึ่งจะทำให้ความรู้สึกที่ผ่อนคลาย นุ่มนวล สะอาดตา ชวนมอง
- 4) จากการสอบถามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มสตรีวัยทำงาน ช่วงอายุ 21-40 ปี มีแนวโน้มที่จะนิยมสีในกลุ่มโทนสีกลาง และ สีผสมขาว

สรุป จะใช้สีในกลุ่มสีผสมขาว เป็นสีหลัก

สีประกอบ

เป็นสีที่ใช้ในส่วนประกอบของลายย่อย ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ซึ่งเป็นสีที่จะเข้ากันได้ดีกับสีหลัก โดยจะเป็นสีไปเพิ่มความสดใน และส่งเสริมลวดลาย ซึ่งมีหลักในการพิจารณา คือ

การใช้สีเข้มกับสีในกลุ่มสีผสมขาว ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยการใช้สีในกลุ่มสีเข้มหรือสีสดใสในปริมาณน้อย ก็จะเพิ่มความน่าสนใจได้มากกว่าการใช้สีในกลุ่มเดียวกัน

รูปที่ 66 รูปแสดงสรุปผลวิเคราะห์การใช้สีสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิง

วิเคราะห์การใช้สี สำหรับเน็ตโท

จากข้อมูลลวดลายเน็ตโทของธนาคารต่าง ๆ จะเห็นว่า ธนาคารส่วนใหญ่มีแนวทางในการใช้สีดังนี้ คือ

1. มักเป็นการใช้สีในลักษณะ contrast hue คือ เป็นสีที่เป็นลวดลายขึ้นมาอีกสีหนึ่งจะเป็นสีทึบของผ้า ซึ่งการใช้สีนั้นจะใช้ในลักษณะของสีเข้ม มักไม่นิยมใช้สีที่เป็นสีอ่อนหรือสีผสมขาว เพราะเป็นสีที่จะสกปรกได้ง่าย และไม่เป็นที่นิยมของกลุ่มเป้าหมาย

2. สีเป็นตัวสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมลวดลาย ดังนั้น การออกแบบสีโดยการเปลี่ยนตำแหน่งสี ก็จะเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศเพื่อผลทางสายตา เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันในแต่ละ color ways โดยคำนึงถึงความเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะต้องมีการนำเสนอ color ways ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อพิจารณาเลือกแนวทางที่ได้นำมาใช้ ซึ่งมักจะมีการใช้ color ways อย่างน้อย 2 - 3 สีขึ้นไป

3. การนำสีของธนาคารมาใช้ในการออกแบบลวดลาย ซึ่งจะสื่อความหมายถึงองค์กรนอกเหนือจากใช้ color ways อาจมีการนำสีเอกลักษณ์ มาใช้ร่วมกับการนำเสนอ color ways เพื่อให้ได้แนวคิดประสงคในด้านนโยบายของธนาคาร

สรุป จะมีการนำเสนอการใช้สีใน color ways เพื่อพิจารณาเลือกนำมาใช้ โดยคำนึงถึงรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสม คือ จะต้องดูสภาพและไม่ดูฉาดเกินไป ซึ่งจะประกอบด้วยสีหลัก

- สีแดงเลือดหมู ซึ่งเป็นสีเอกลักษณ์ของธนาคาร
- สีในกลุ่มโทนสีเข้ม

สีประกอบ คือ สีที่จะเข้ากันได้ดีกับสีหลัก ซึ่งเป็นสีเข้ม ดังนั้นสีประกอบที่จะนำมาใช้ได้ คือ

รูปที่ 67 รูปแสดงสรุปผลวิเคราะห์การใช้สีสำหรับเน็ตไท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์ของทุเรียน

รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จะสื่อความหมายถึงองค์กรได้ดี ซึ่งจะมีแนวทางการออกแบบได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ใช้ สีเอกลักษณ์บนผลิตภัณฑ์
2. ใช้ สัญลักษณ์ธนาคารบนลวดลายผ้าสำหรับผลิตภัณฑ์

ซึ่งจะมีเงื่อนไขในการพิจารณาให้ตามความเหมาะสม คือ

	ค่าความสำคัญ	ใช้สีเอกลักษณ์	ใช้สัญลักษณ์บนลวดลายผ้า
สื่อความหมายถึงองค์กรได้ดี	3	3	3
มีรูปแบบที่หรูหรา มีราคา	3	3	2
ง่ายต่อการผลิต	2	3	2
ความนิยมของกลุ่มเป้าหมาย	2	3	2
		30	25

หมายเหตุ 3 ดีมาก , 2 ดี , 1 พอใช้

สรุป เลือก รูปแบบผลิตภัณฑ์โดยการ ใช้สีเอกลักษณ์

วิเคราะห์การใช้สัญลักษณ์บนตัวผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

สำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น จะต้องมีสัญลักษณ์ที่จะสื่อถึงธนาคารได้ โดยจะสื่อถึงโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารด้วย สัญลักษณ์ที่ได้ทำการออกแบบไว้ ซึ่งจะมีการนำมาใช้บนตัวผลิตภัณฑ์ได้หลายวิธี คือ โดยวิธีการพิมพ์ลาย ซึ่งจะมีทั้งการพิมพ์ด้วยสีทองและสีต่าง ๆ

การปักลาย

การพิมพ์ลายหรือตัดลายบนโลหะ เช่น ทองเหลือง

ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาใช้งาน โดยจะมีเงื่อนไขในการออกแบบดังนี้ คือ

เงื่อนไข	ค่าความสำคัญ	การพิมพ์ลาย	การปักลาย	แผ่นโลหะ
ทนทาน	3	1	2	3
ดูหรูหรา มีคุณค่า	3	2	2	3
ความชัดเจนของลวดลาย	2	3	2	3
ง่ายต่อการผลิต	2	3	2	2
		27	20	30

สรุป เลือกใช้การพิมพ์ลาย หรือ การตัดลายลงบนโลหะ

ซึ่งในการจัดทำผลิตภัณฑ์นั้น จะใช้วัสดุหลัก คือ ผ้าไหมสีแดง เลือดหมู ซึ่งโลหะที่จะส่งเสริมผลิตภัณฑ์ได้ดี คือ ทองเหลือง โดยการตัดลายลงบนแผ่นทองเหลือง

OVER THE
MOON

พจนานุกรม

SPECIAL EFFECTS

1984
Septemb

S	1
S	2
M	3
T	4
W	5
T	6
F	7
S	8
S	9
M	10
T	11
W	12
T	13
F	14
S	15
S	16
M	17
T	18
W	19
T	20
F	21
S	22
S	23
M	24
T	25
W	26
T	27
F	28
S	29
S	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ **บทที่ 3**
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
▲ การออกแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ

จากผลสรุปการวิเคราะห์วัสดุและการหารูปแบบที่เหมาะสมจากเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการออกแบบ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงาน ซึ่งจะมีความต้องการในด้านการออกแบบดังนี้ คือ

สรุปผลวิเคราะห์การกำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์

1) เสื้อตัวใน

1.1 เป็นการออกแบบลวดลายผ้า สำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือ สตรีวัยทำงาน อายุ 21 - 45 ปี มีรายได้ปานกลาง โดยจะมีลักษณะเป็นผ้าพิมพ์ลวดลาย โดยจัดจำหน่ายในรูปแบบผ้าผืนให้กับพนักงานในเวลาต้นท่อน

- 1.2 ความต้องการในด้านลวดลาย - ออกแบบโดยการใช้สัญลักษณ์ประกอบกับลวดลายเรขาคณิตและลาย ABSTRACT
- เป็นลวดลายขนาดเล็กหรือจิ๋ว กระจายเต็มผืนผ้า
 - มีการนำ Element of design ที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกของบรรยากาศและทัศนคติที่ดีต่อลวดลาย

1.3 การใช้สี - สีหลักใช้สี TINT , สีโทนกลาง

สีประกอบใช้สี TINT และสีเข้มหรือสีสดใสที่จะส่งเสริมลวดลาย

1.4 วัสดุหลัก คือ ผ้ายทอลายขัด ตกแต่งผ้าให้นุ่ม การขัดมันและการตกแต่ง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เกินหัดด้วยวิธี Sunforized
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางในการออกแบบลวดลาย

สำหรับการออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิงนั้น ซึ่งจะต้องมีการนำเอา ELEMENT OF DESIGN ที่มีความเหมาะสมมาใช้ ซึ่งจะได้้นำเอาลวดลายความงดงามของผ้าไทย ที่ได้มีการสืบทอดต่อกันมา โดยลวดลายเหล่านี้ ต่างก็มีพื้นฐานมาจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ นำมาปรับเปลี่ยนผสมผสานกันได้อย่างกลมกลืน เป็นวัฒนธรรมที่น่าภาคภูมิใจของคนไทย ซึ่งถ้าได้มีการนำเอาลักษณะเด่นของลวดลายจากผ้าไทยมาใช้ ก็จะเพิ่มเสน่ห์ และคุณค่า ให้แก่ลวดลายได้เป็นอย่างดี

สำหรับลวดลายจากผ้าไทย ซึ่งจะจำแนกตามกรรมวิธีการผลิตได้ คือ

1. ลวดลายที่เกิดจากการ จัด . จก . มก และล้าง มักมีโครงสร้างเป็นลายเรขาคณิต
2. ลวดลายที่เกิดจากการยกดอก

ซิกซอ

ซิกกาบใหญ่

ซิกซอ

ซิกดอกแก้ว

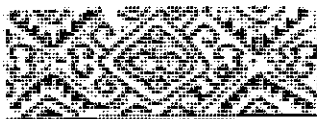
ซิกเก้าออกซิด

ซิกตะเก้าหลงเกาะ

ซิกปลาหมึก

ซิกงูเหลือม

ซิกดอกสร้อย

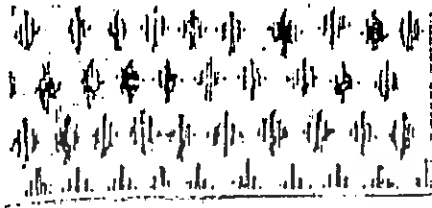

ซิกดอกจัน

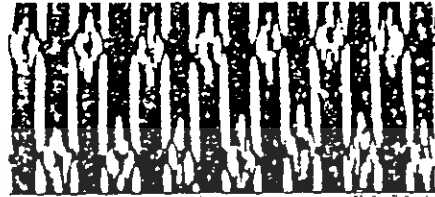
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ลวดลายที่เกิดจากการปักย้อม เป็นลวดลายก่อนทอหรือมัดหมี่ มีพื้นฐาน ลายมาจากธรรมชาติ และสิ่งแวดลอมรอบตัว

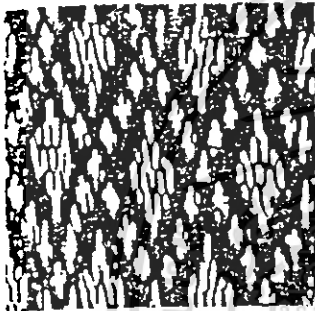
4. ลายที่เกิดจากการทอแบบพื้นฐาน ในลักษณะเส้นสีหรือแถบ เช่น ผ้าขาวม้า

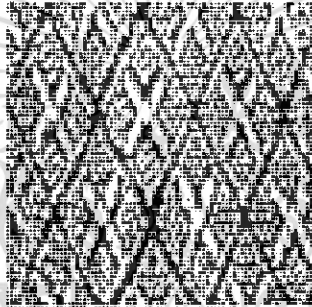
หมี่กึ่ง

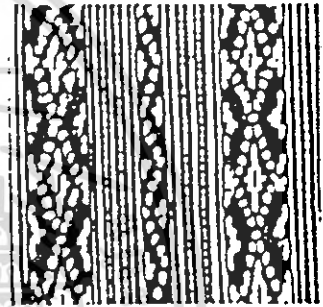
หมี่กึ่งในเร็ว

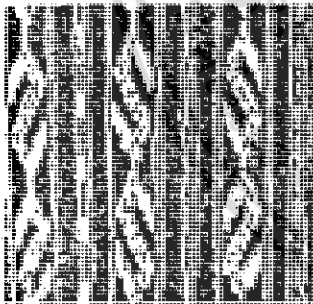
หมี่ขาวหลามดัก

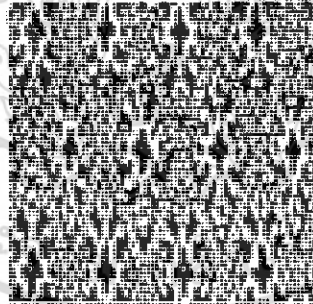
หมี่ขาวหลามดัก

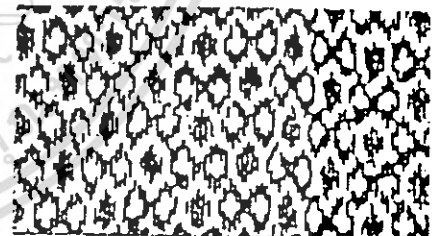
หมี่คั่นและงูเหลือม

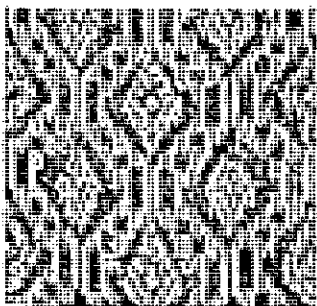
หมี่คั่นและนาค

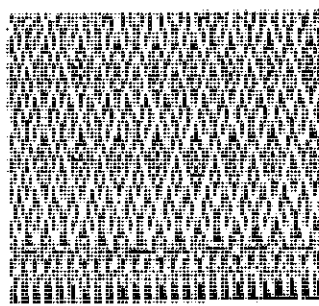
หมี่ปลาหมึก

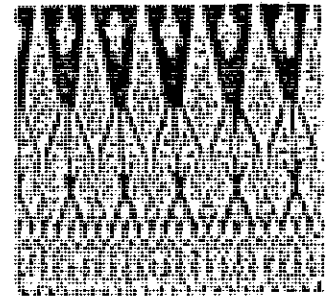
หมี่เต่า

หมี่ขอ

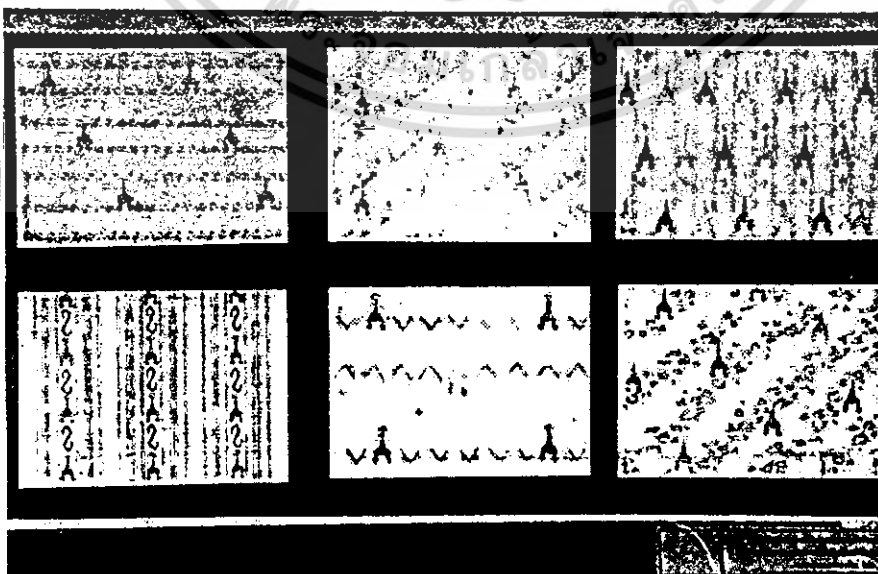
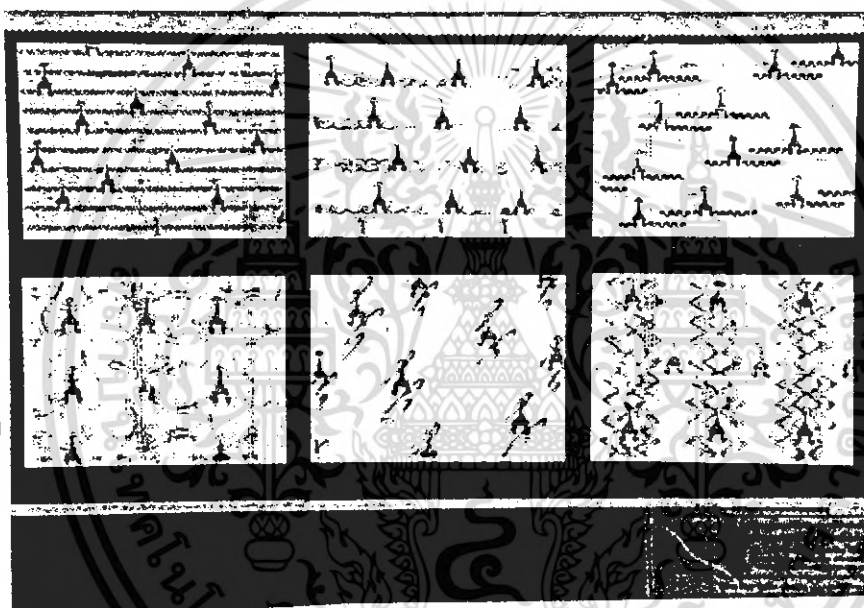
หมี่งูเหลือม

หมี่ผสมต้นสน, นาค

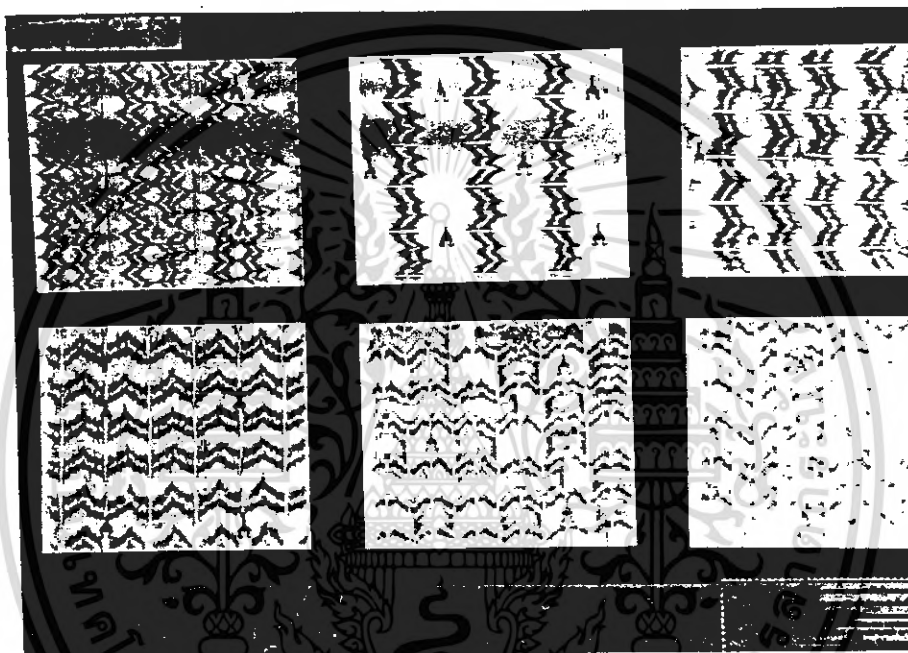
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้รูปแสดงนี้ แนวทางในการออกแบบลวดลาย

ซึ่งในการออกแบบลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิงนั้น จะมีการนำเอา
 Element of design ที่มีความเหมาะสมมาใช้ ซึ่งจับเอาลักษณะเด่น พิจารณา
 เทคนิคการนำเสนองานให้มีความแปลกใหม่ร่วมกับการใช้สัญลักษณ์ของธนาคาร ในการสื่อ
 ภาพพจน์และ สื่อความหมายถึงสถาบันธนาคารได้ โดยการนำเอาความนุ่มนวลของผ้าไทย
 มาผสมผสานกลมกลืนกับลวดลายสัญลักษณ์ และการเชื่อมโยงความต่อเนื่องกัน โดย
 การนำเสนอลวดลายในลักษณะต่าง ๆ ด้วยการทำ IDEA SKETCH ดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการทำ IDEA SKETCH ในขั้นตอนแบบร่าง จึงได้ทำข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อหารูปแบบของลวดลายที่จะได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมาย และนำลวดลายที่ได้รับความนิยมมาปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมต่อไป โดยการทำ IDEA DEVELOPMENT ในขั้นตอนการพัฒนาแบบ

รูปแสดง แนวทางในการพัฒนาการออกแบบลวดลาย

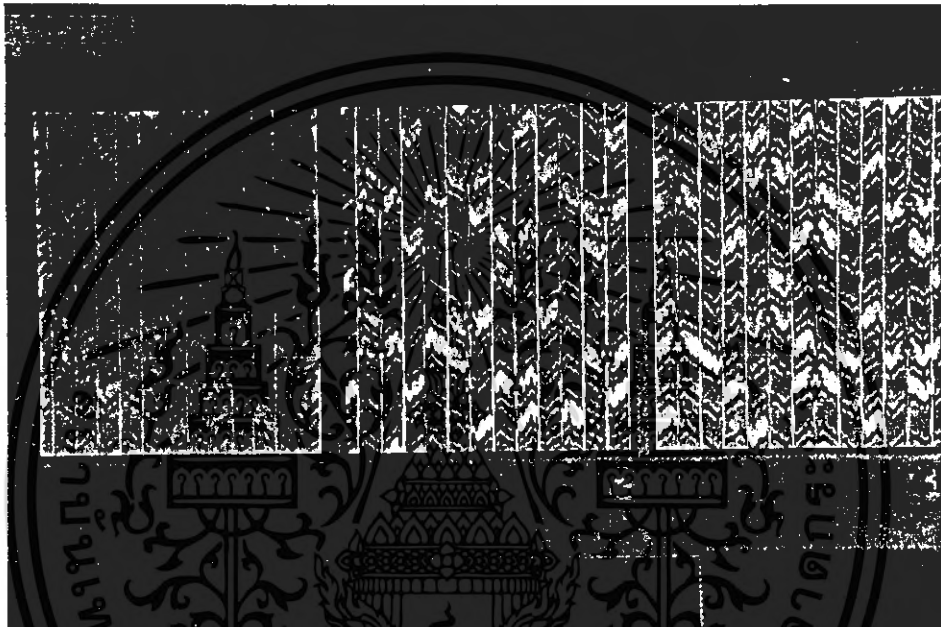
จากการทำ IDEA DEVELOPMENT จะเห็นว่าลวดลายที่เลือกจะเป็นลวดลายที่คล้ายตามกันไป แต่ก็ส่งเสริม Logo ให้เด่นชัด โดยไม่ขัดแย้งกันในตัวพื้นลาย และลวดลาย LoGo

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อได้ลวดลายที่มีความเหมาะสมจากขั้นตอนการพัฒนาแบบแล้ว จึงนำมาทำ COLOR WAY โดยใช้สีที่ได้ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลข้างต้นมาแล้ว เพื่อหากลุ่มสีที่จะส่งเสริมลาย และส่งเสริมผ้าให้ดูดี ซึ่งจะส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่

โดยพิจารณาจาก

- สีอ่อนสุด จะใช้สีแดงเลือดหมูที่เป็นสีประจำธนาคาร
- สีที่ทำการออกแบบ จะใช้สีในกลุ่มสีผสมขาวเป็นสีหลัก

แบบที่เลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เน็คไท

สำหรับการออกแบบลวดลายเน็คไท สำหรับพนักงานชายนั้น จะมีเงื่อนไขในการออกแบบดังนี้ คือ

- 2.1 เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มชายในวัยทำงาน อายุ 21 ปีขึ้นไป มีรายได้ปานกลาง โดยจะมีลักษณะเป็นเน็คไทพิมพ์ลวดลายสำหรับพนักงานชาย โดยจัดจำหน่ายในรูปแบบเน็คไทสำเร็จรูป ให้แก่พนักงานในราคาต้นทุนเส้นละ 100 บาท
- 2.2 ความต้องการในด้านลวดลาย - ออกแบบโดยการใช้สัญลักษณ์ประกอบกับลวดลายเรขาคณิต โดยจะเป็นลวดลายขนาดจิ๋ว
- 2.3 การใช้สี - สีหลักใช้สีเลือดหมู ประกอบกับสีเข้ม - สีประกอบ สีในกลุ่มสีกลาง และ สีบางกลุ่ม
- 2.4 วัสดุหลัก คือ ผ้าทอลายสอง ดกแต่งโดยการขัดมัน และดกแต่งกันหัดด้วยวิธี

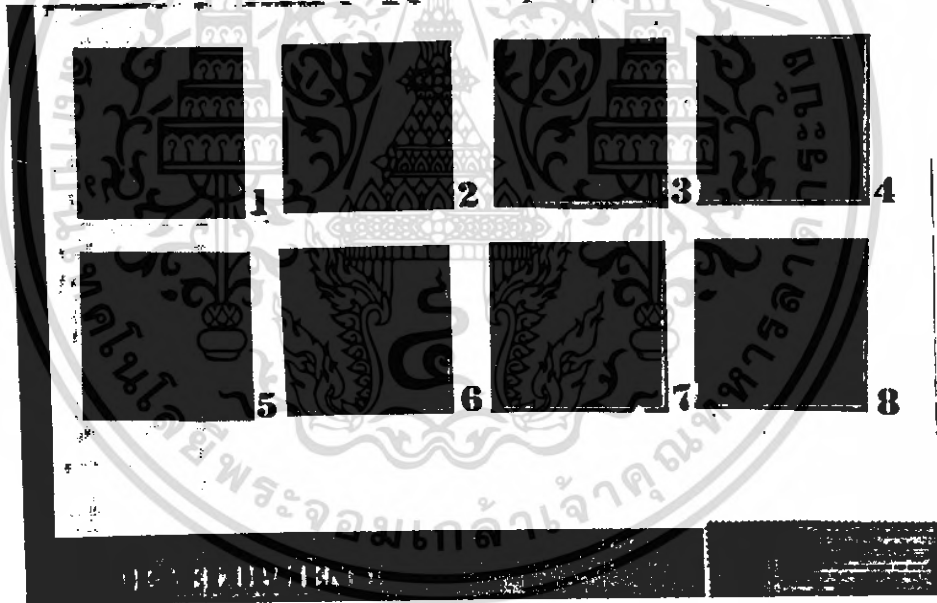
ในการออกแบบลวดลายผ้าสำหรับเน็คไทพนักงานชายนั้น จะมีการนำเอาสัญลักษณ์ของธนาคารมาออกแบบให้มีรูปแบบที่แตกต่างไปจากธนาคารอื่น ๆ โดยการนำ IDEA SKETCH เพื่อเลือกสายที่เหมาะสมมาทำการพัฒนาแบบต่อไป

การพัฒนาแบบร่าง

จาก IDEA SKETCH ทั้งหมด จะเห็นว่าลวดลายในลักษณะลายที่มีรูปต่อ
 คล้อยตามกันกับลวดลายสัญลักษณ์ ผสมผสานกลมกลืนกันไป เพื่อให้เกิดความนุ่มนวล ไม่
 ขัดแย้งกันในด้านตัวพื้นลาย และ ตัวลวดลาย Logo จึงนำมาพัฒนาในขั้น
 DEVELOPMENT ต่อไป

ในการทำ IDEA DEVELOPMENT นั้น จะใช้ ลวดลาย
 สัญลักษณ์ของธนาคารโดยนำมาต่อกันในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเน้นลวดลาย Logo
 ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

รูปแสดง การพัฒนาแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อได้ทำการพัฒนาแบบแล้ว จึงเลือกลวดลายที่มีความเหมาะสมมาเสนอ
 ในลักษณะของ COLOR WAY ต่อไป ซึ่งลวดลายที่เลือกนั้นจะเป็นลวดลาย
 LoGo ของธนาคารต่อกันในแนวเฉียง โดยเน้นด้วย LoGo ตรงกลางจะใช้
 สีแดงเลือดหมู ซึ่งเป็นสีเอกลักษณ์ของธนาคาร โดยสีที่ใช้ร่วมกันจะพิจารณาเลือกสีที่จะ
 ส่งเสริม ตัวลวดลาย และไม่ขัดแย้งกับสีพื้น

สำหรับเนื้ดไทพนักงานชายนันได้นำเสนอกเป็น 3 COLOR WAY คือ

1. สีพื้น - สีเขียว ตัวลวดลาย - สีเหลืองครีมและสีแดงเลือดหมู
2. สีพื้น - สีเทา " - สีเทาอ่อน และสีแดงเลือดหมู
3. สีพื้น - สีน้ำเงิน " - สีเทา และสีแดงเลือดหมู

ภาพแสดง COLOR WAY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของธนาคาร

โดยการนำ SKETCH หารูปแบบของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในลักษณะต่าง ๆ โดยจะมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ

1. สามารถผลิตได้โดยง่าย
2. ไม่สิ้นเปลืองวัสดุในการผลิต
3. มีรูปแบบที่ดูหรูหรา มีคุณค่า ส่งเสริมภาพพจน์ของธนาคารได้ดี
4. มีรูปแบบที่จะสนองประโยชน์ใช้สอยได้ดี ใช้งานได้สะดวกมีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม

ซึ่งจากปัจจัยพื้นฐานดังกล่าว นำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะใช้ในโอกาสครบรอบ 50 ปีของธนาคาร จึงต้องมีการออกแบบสัญลักษณ์ เพื่อใช้บนตัวผลิตภัณฑ์

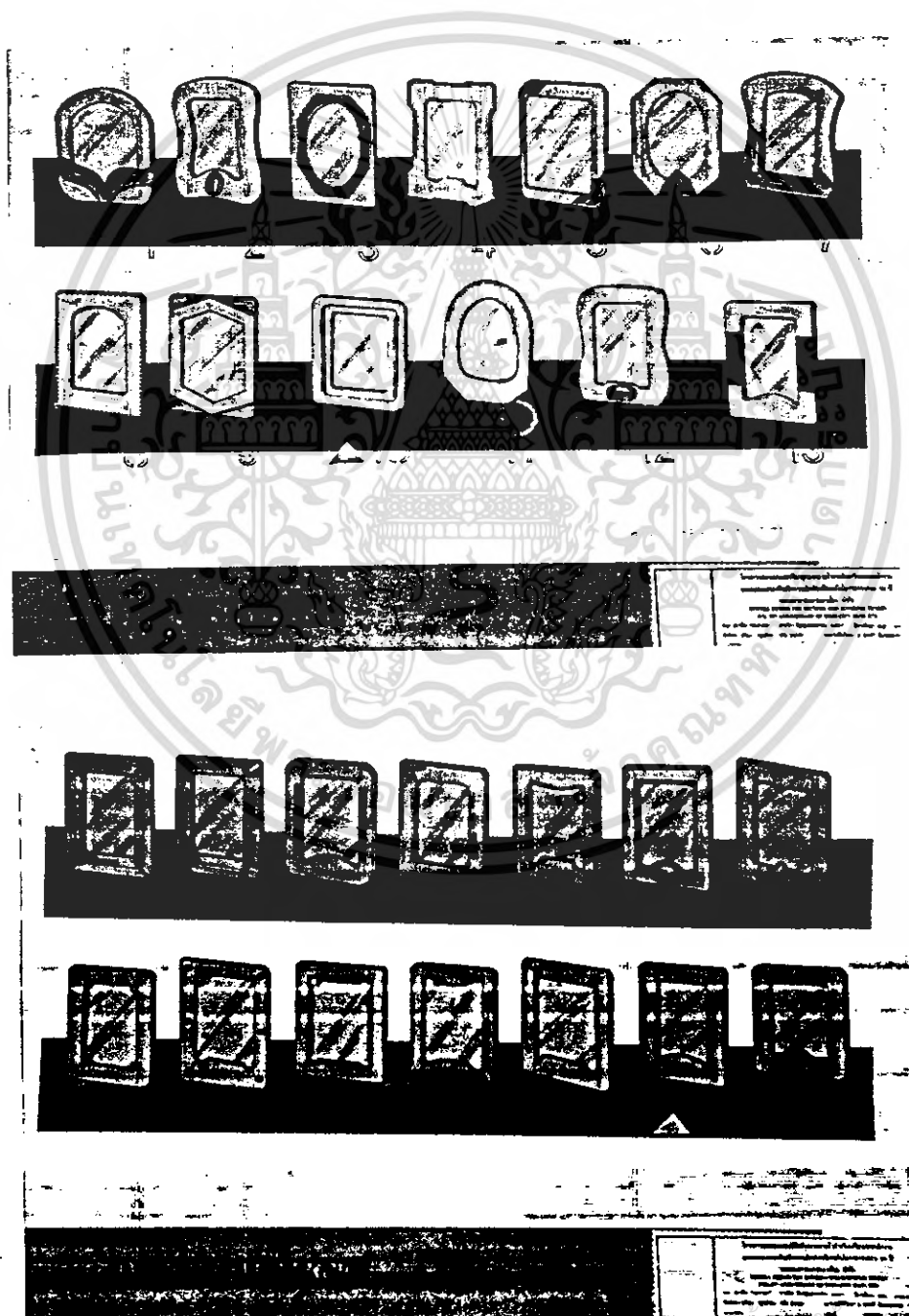
รูปแสดงแบบ SKETCH ของ Logo

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของธนาคาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท นั้น จะทำการออกแบบและพัฒนาแบบสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแต่ละชนิด โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ และ SKETCH ตำแหน่งการจัดวาง logo ที่เหมาะสมบนผลิตภัณฑ์ เพื่อพิจารณารูปแบบที่มีความเหมาะสมต่อไป

รูปแสดงแบบ SKETCH ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและการพัฒนาแบบ

1) กรอบรูป

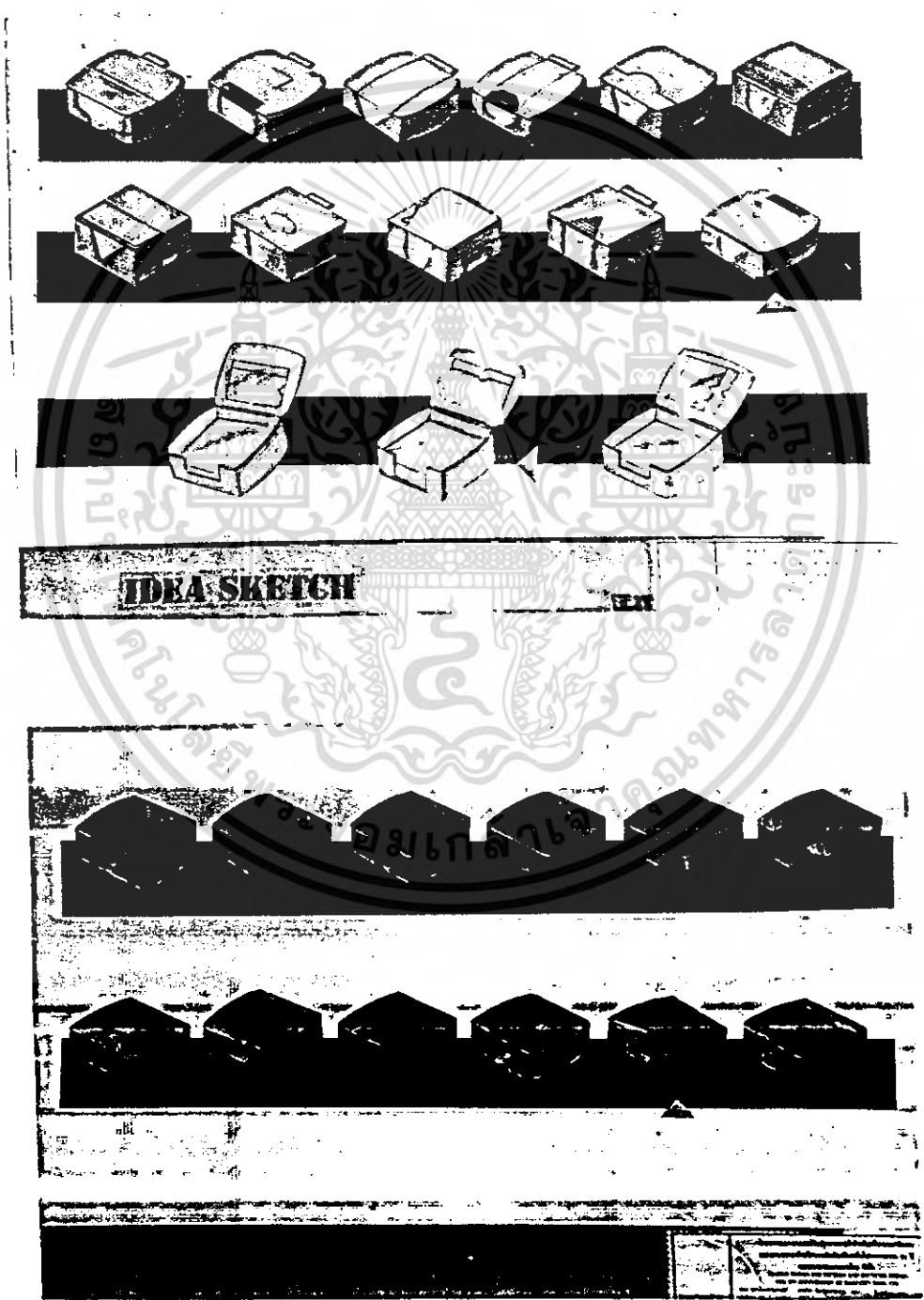
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแสดงแบบ SKETCH

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และการพัฒนา

แบบ

2) กล่องกระดาษแข็ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแสดงแบบ SKETCH ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และการพัฒนาแบบ

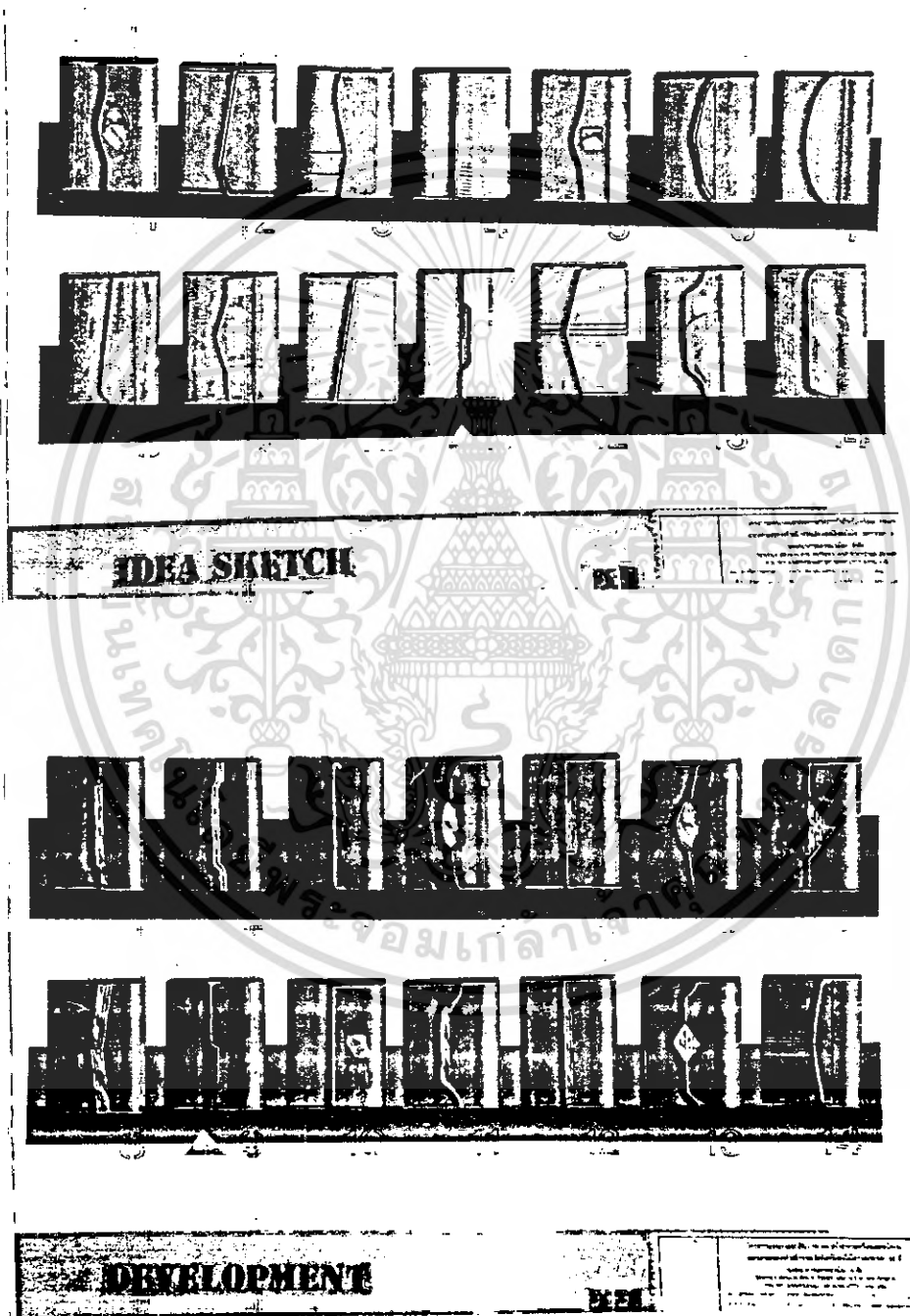
3) อัลบั้มใส่รูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

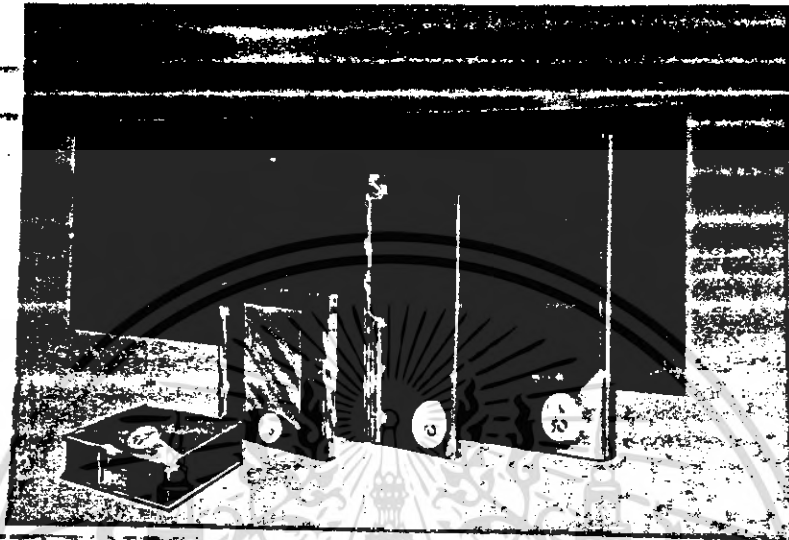
รูปแสดงแบบ SKETCH ผลลัพธ์ของทีระลึก และการพัฒนาแบบ

4) แจ้มเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแสดงแบบที่เลือกในขั้นตอนแบบร่าง

PERSPECTIVE

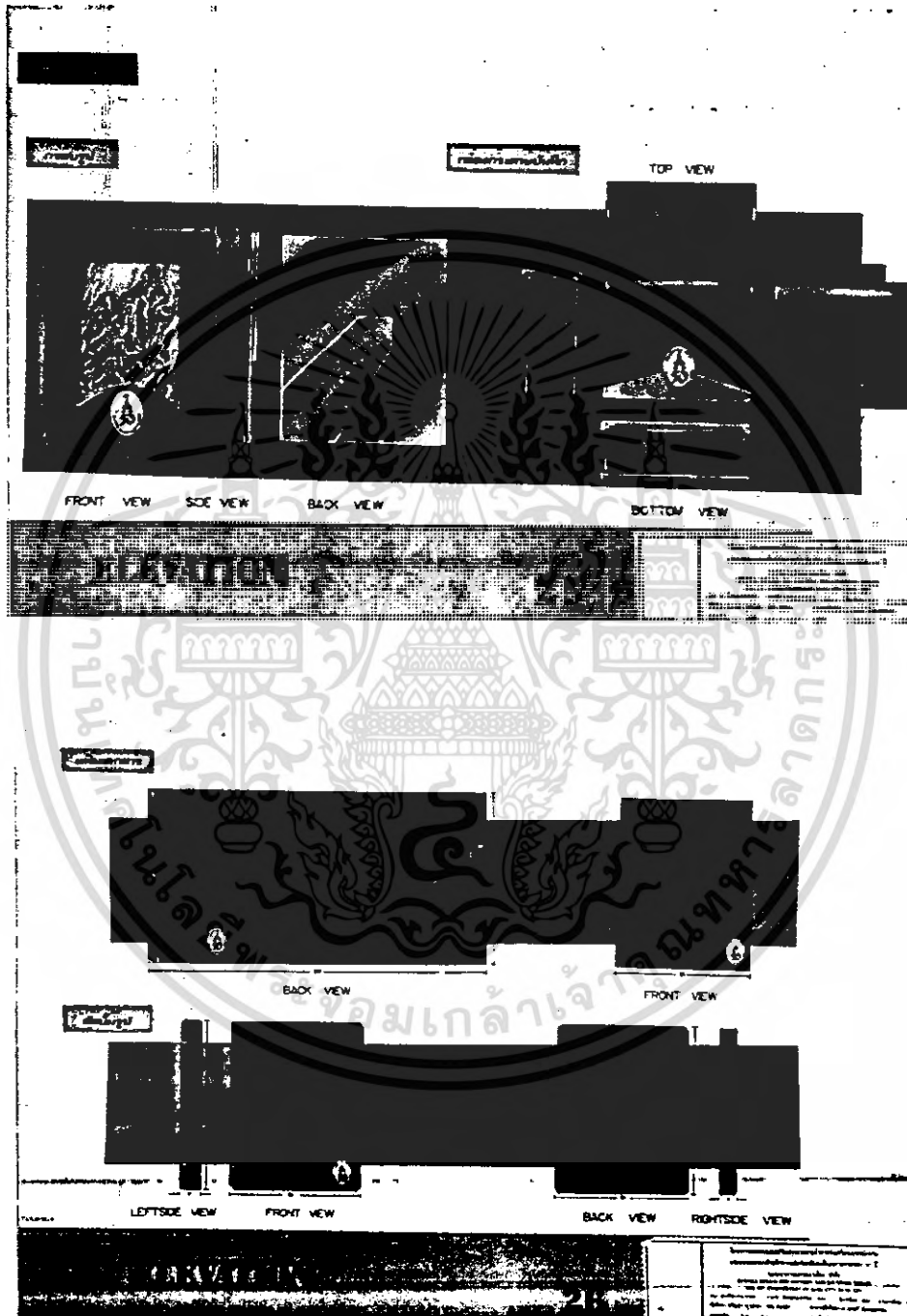
27

รูปแสดง MODEL STUDY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแสดงแบบที่เลือกในขั้นตอนแบบร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการออกแบบผลิตภัณฑ์ของทีระลิก โดยการทำ IDEA SKETCH และ IDEA DEVELOPMENT ในขั้นตอนแบบร่างนั้น ก็จะเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมแต่ละชนิด นำมาออกแบบให้มีความกลมกลืนและดูเป็นผลิตภัณฑ์ในชุดเดียวกัน

ซึ่งจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ของทีระลิกนั้น ก็ได้มีการนำวัสดุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วัสดุสิ่งทอซึ่งเป็นวัสดุหลักมาใช้ สำหรับวัสดุที่นำมาใช้ประกอบ ก็คือ หนังเทียมสีแดง เลือดหมู และหนังสีจាំมีลาย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสวยงาม ความคงทนในการใช้งานในบางจุด และเพื่อความประหยัดโดยการนำมาใช้แทนวัสดุหลักซึ่งเป็นผ้าไหม ซึ่งจะพิจารณาถึงมูลค่าของผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น และความสะดวกในขั้นตอนกระบวนการผลิต

รูปแสดงการพัฒนาแบบของผลิตภัณฑ์ของทีระลิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเสนอผลงานการออกแบบ

สำหรับการนำเสนอผลงานการออกแบบนั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

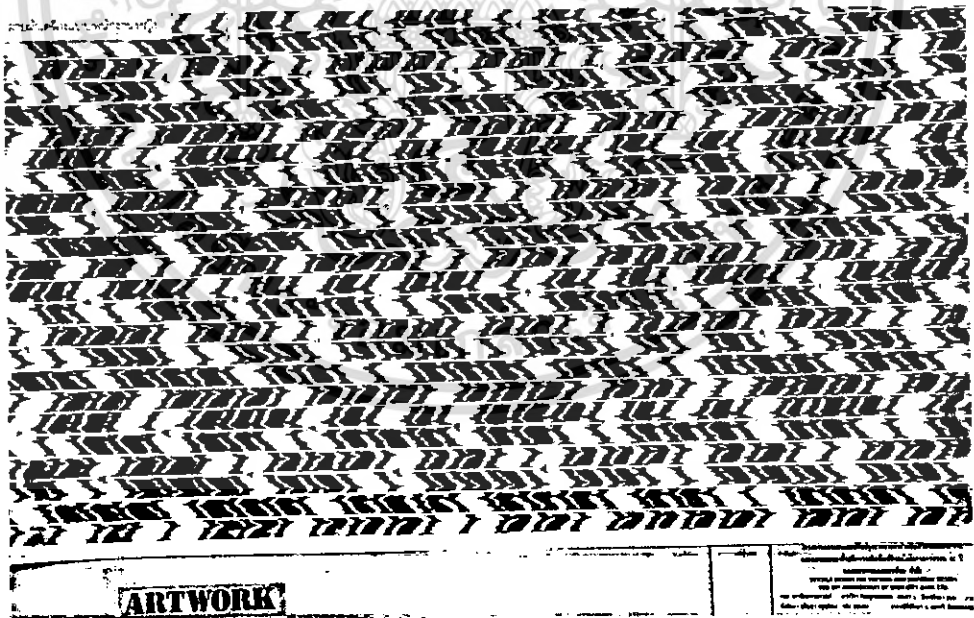
คือ

ประเภทที่ 1 เครื่องแบบพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

ลวดลายผ้าเครื่องแบบพนักงานหญิง

จากการพิจารณาเลือกลวดลายที่มีความเหมาะสมสำหรับเครื่องแบบพนักงานแล้ว จึงนำมาทำการพัฒนาหาขนาดที่เหมาะสมแก่ผู้สวมใส่ ตลอดจนคำนึงถึงการนำสีที่สอดคล้องกับลวดลายและรูปแบบมาใช้ เพื่อให้เกิดความสวยงามและเหมาะสมแก่ผู้สวมใส่

สำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิงจะใช้การพิมพ์ลายลงบนผ้าพันขาว โดยใช้ลวดลายในโทนสีอ่อน คือ สีส้ม , น้ำตาล ครีမ် และใช้สัญลักษณ์ สีเทา ซึ่งเป็นสีที่จะเข้ากันได้ดีกับสีอื่น ๆ

รูปแสดงแบบ ARTWORK

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

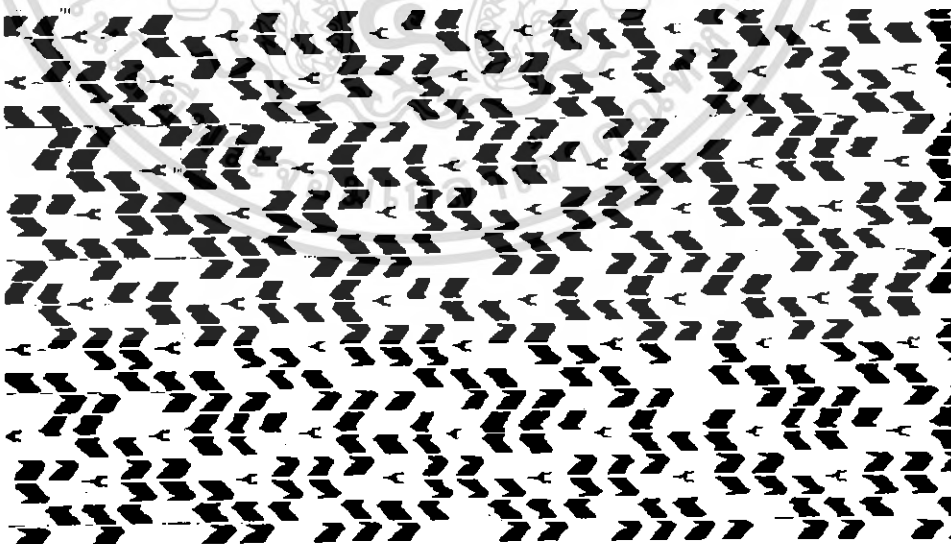

1984	
November	
T	1
F	2
S	3
S	4
M	5
T	6
W	7
T	8
F	9
S	10
S	11
M	12
T	13
W	14
F	15
S	16
S	17
M	18
T	19
W	20
T	21
F	22
S	23
S	24
M	25
T	26
W	27
F	28
S	29
F	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การเสนอผลงาน

รูปแสดงแบบ ARTWORK

ARTWORK

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

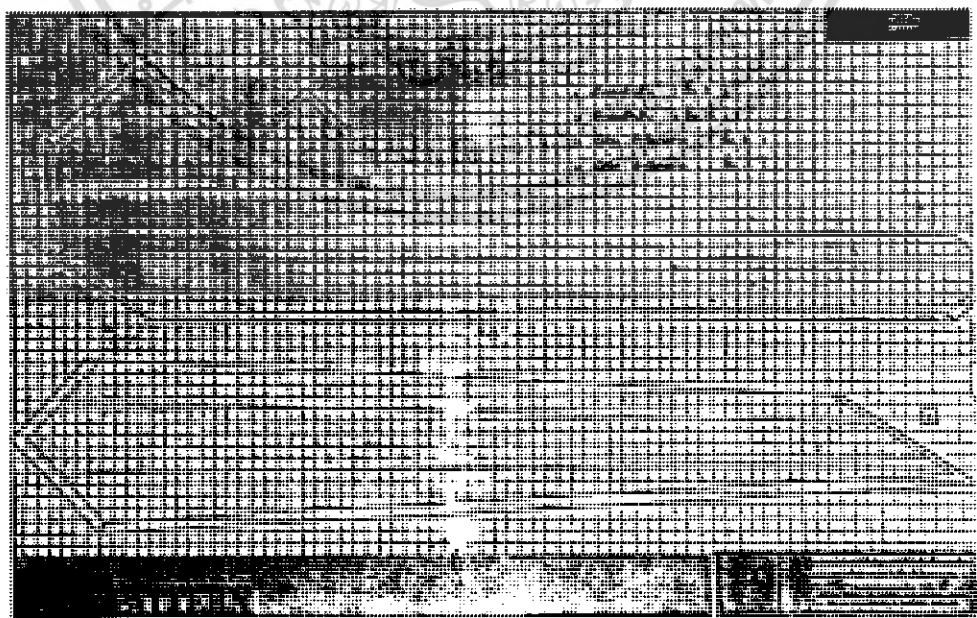
ลวดลายผ้าสำหรับเน็ดโทพนักงานชาย

สำหรับเน็ดโทพนักงานชายนั้น ก็ได้เลือกลวดลายที่มีความเหมาะสม รวมทั้ง
การนำเสนอ COLOR WAY ที่จะส่งเสริมลวดลายให้ดูดียิ่งขึ้น

การแสดง แบบ ART WORK

สำหรับเน็ดโทพนักงานชาย ซึ่งจะมีการขายให้กับงานในรูปของเน็ดโทสำเร็จรูป
ในราคาต้นทุน ซึ่งพิจารณาขนาดที่มีความเหมาะสมมาใช้เป็นแพทเทิน เพื่อการตัดเย็บใน
กระบวนการผลิตในระบบอุตสาหกรรม

ภาพแสดง แพทเทินเน็ดโทพนักงานชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงเน็คไทพนักงานชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เอาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงการแต่งกายของพนักงานจากการออกแบบ

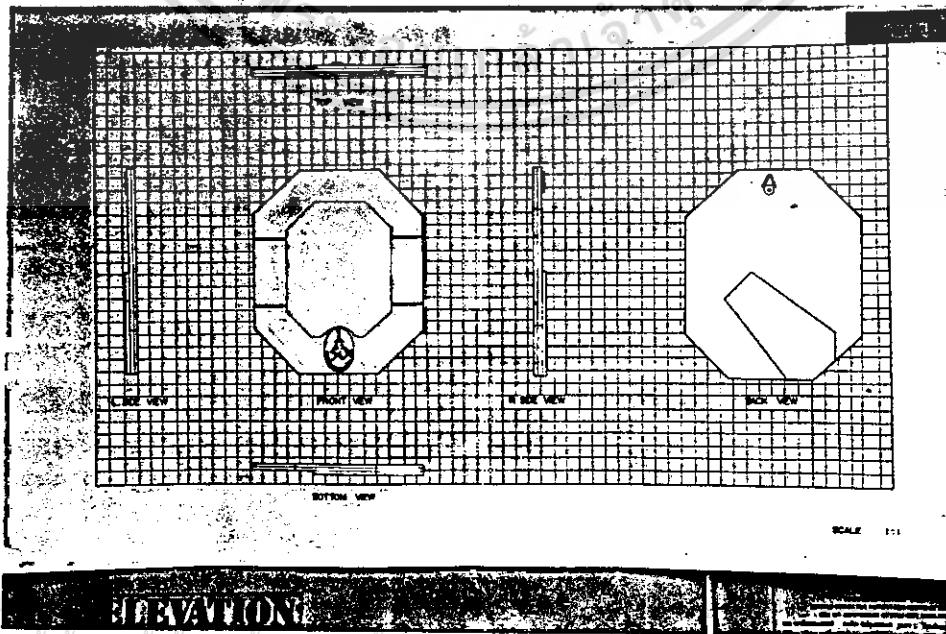
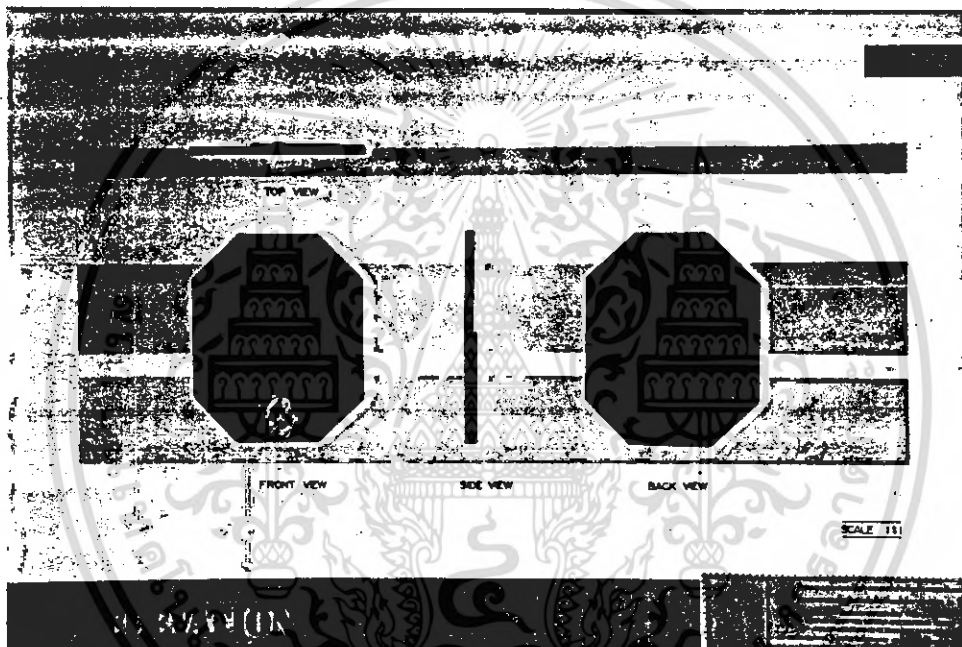

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 2 แบบเสนองานของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

จากการออกแบบการพัฒนาแบบในขั้นตอนแบบร่างแล้ว จะได้ลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่จะมอบในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ซึ่งจะมีรูปแบบ ดังนี้

1) กรอบรูป

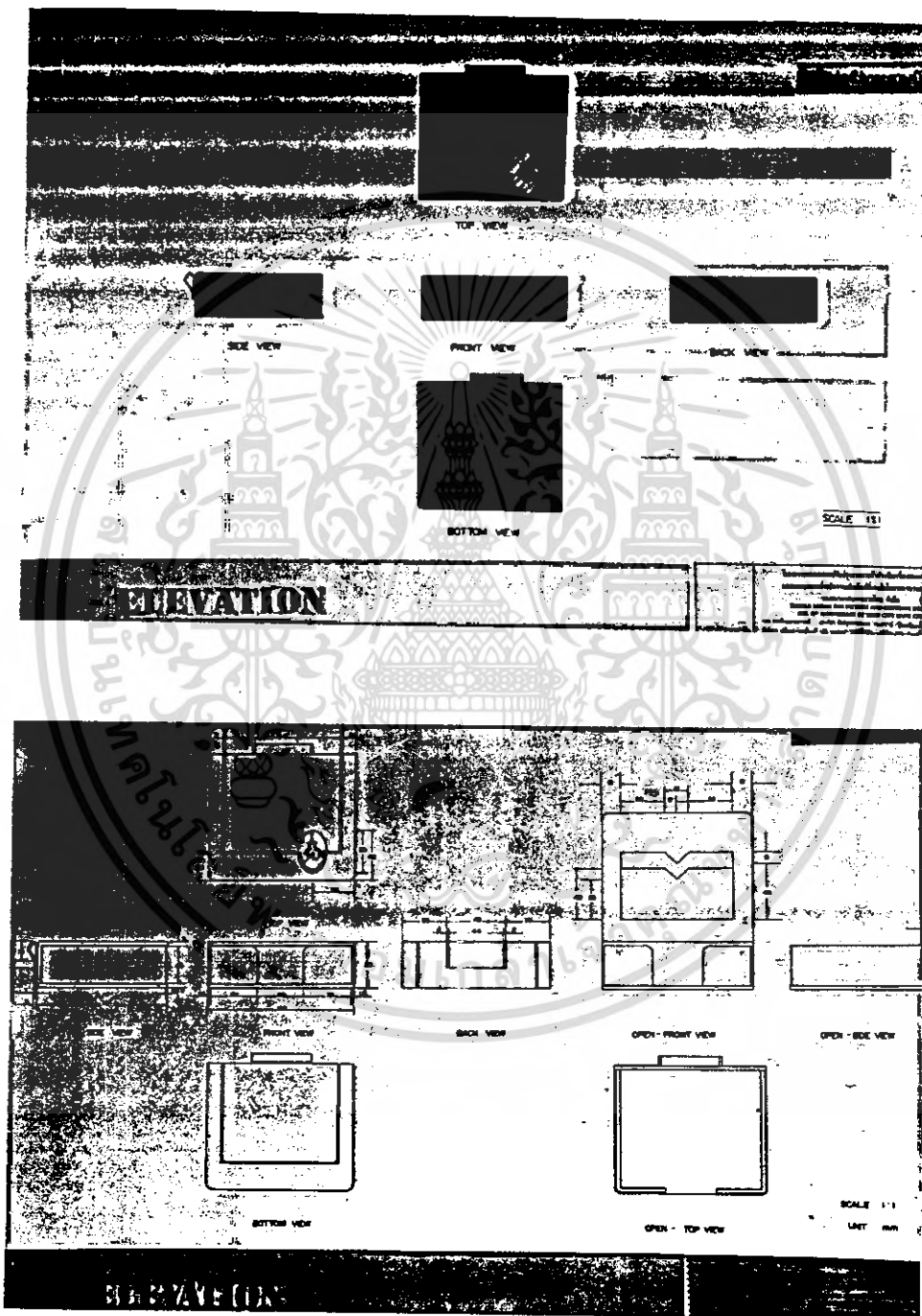
เอกสารนี้เป็น

ELEVATION

ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากมีการนำไปใช้

2) กล้องกระดาษบันทึก

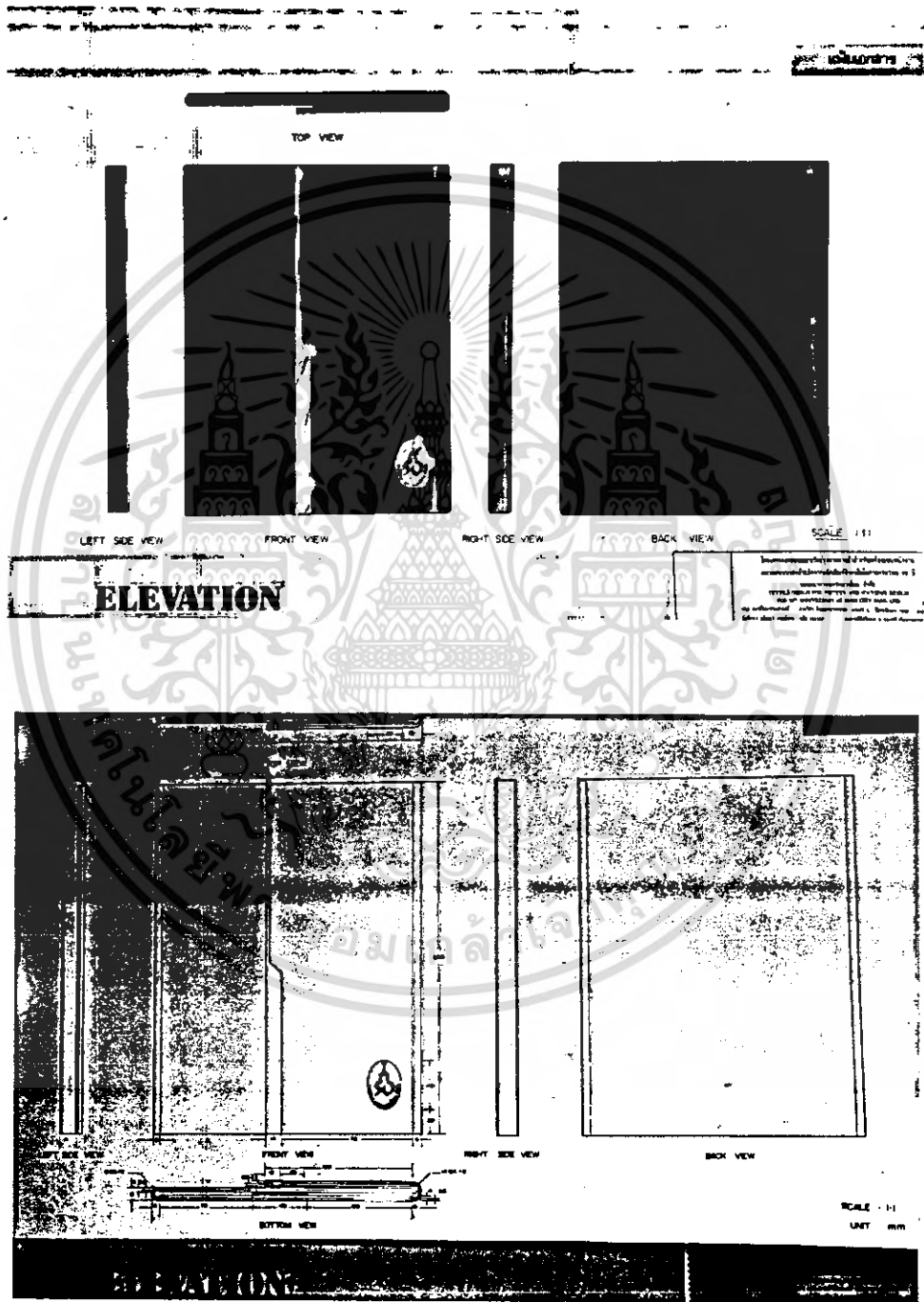
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) อัลบั้มใส่รูป

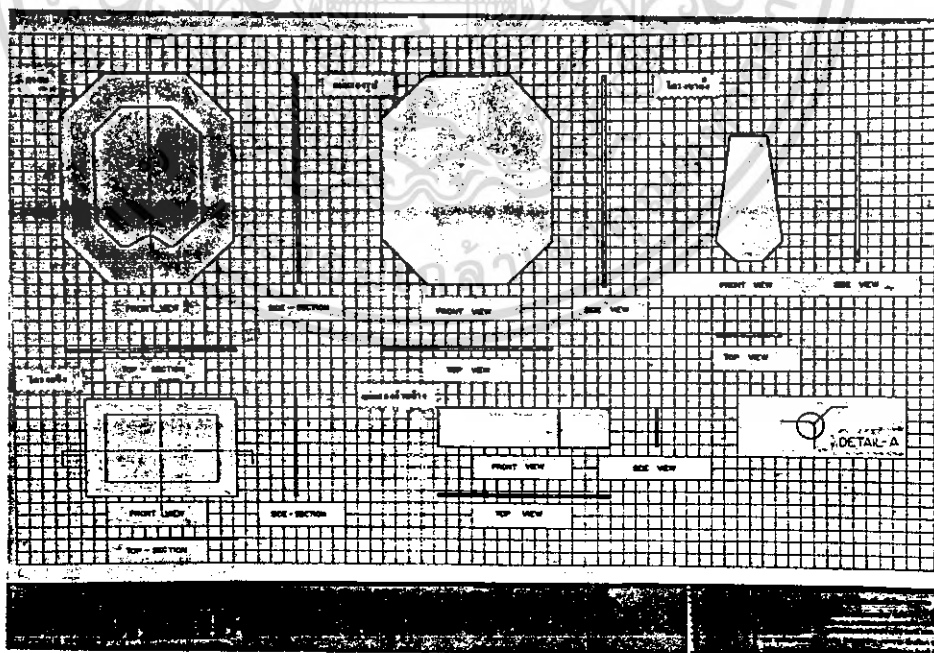
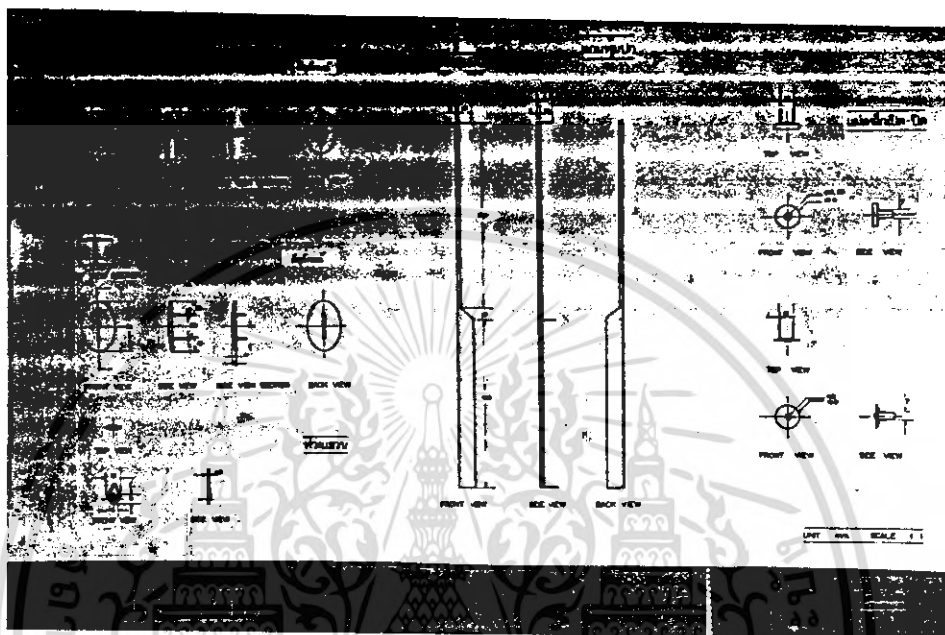
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) เฝิมเอกสาร

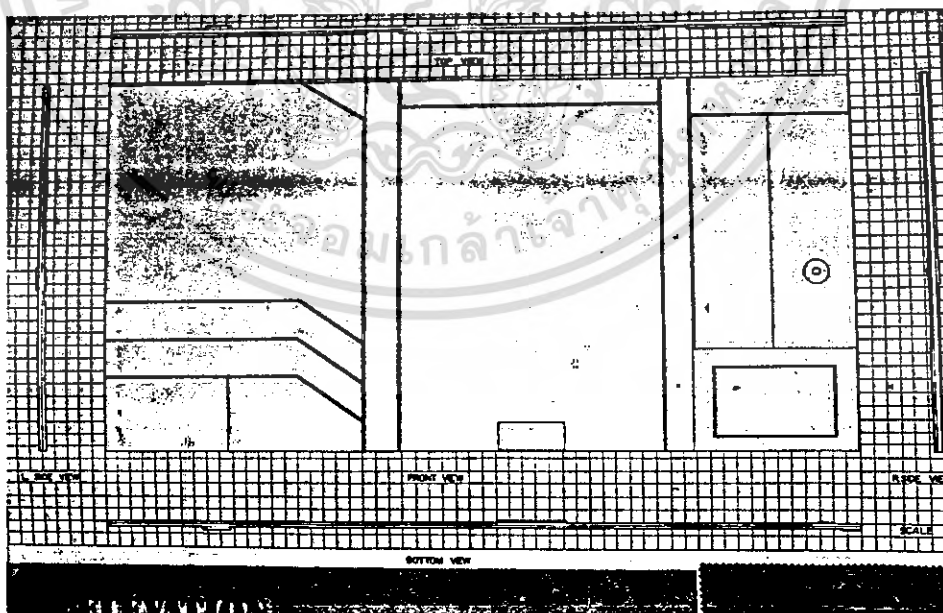
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบแสดงรายละเอียดต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

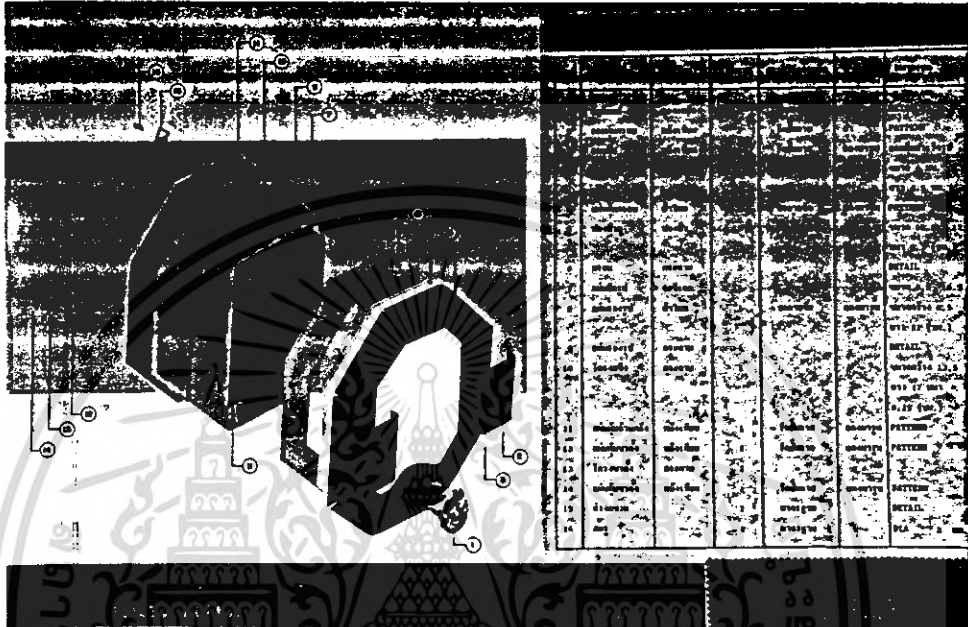
แบบแสดงรายละเอียดต่าง ๆ

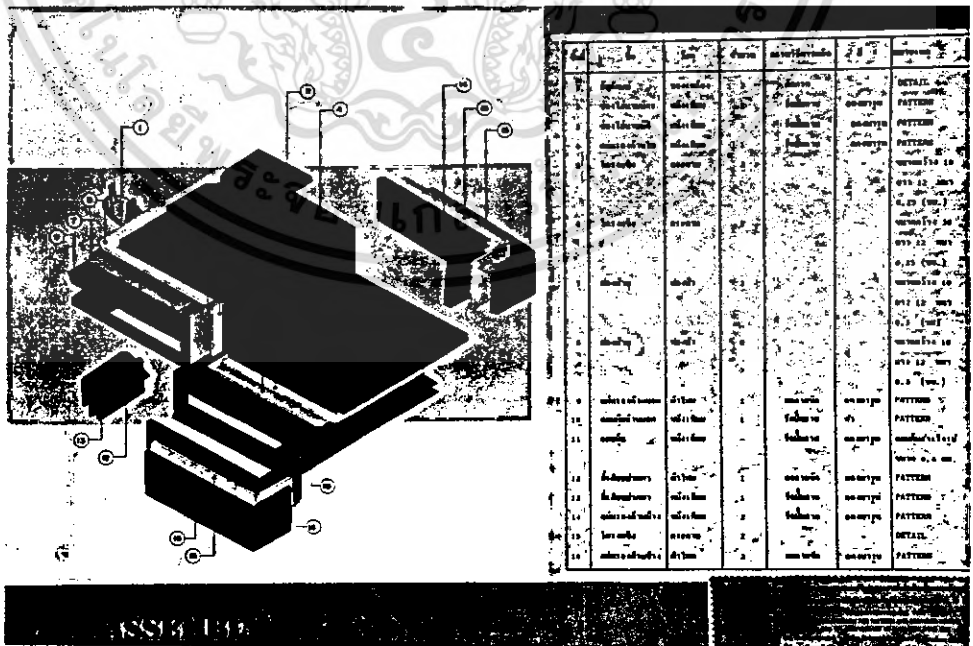
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงการแยกชิ้นส่วนและรายละเอียดต่าง ๆ

1) กรอบรูป

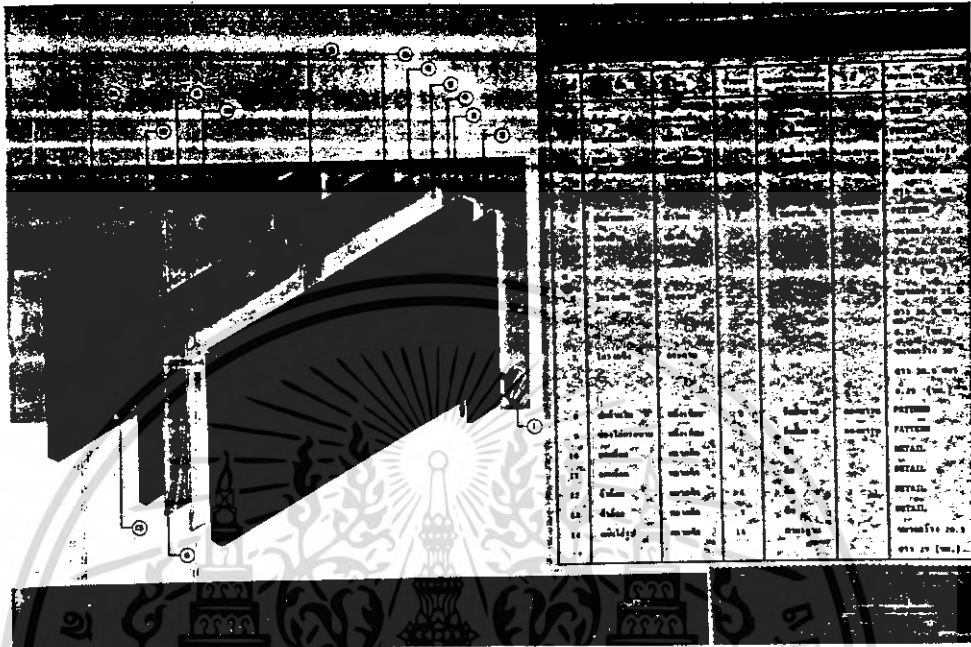

2) กล่องกระดาษบันทึก

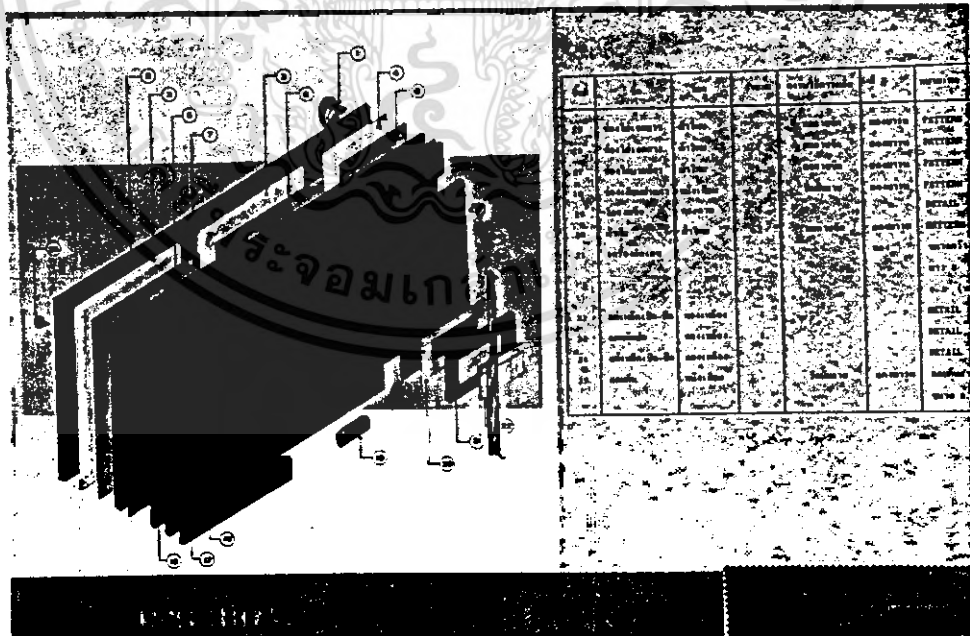

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) อัลบั้มใส่รูป

4) แฟ้มเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดง แพทเทินที่ใช้ในการตัดเย็บ

- กรอบรูป

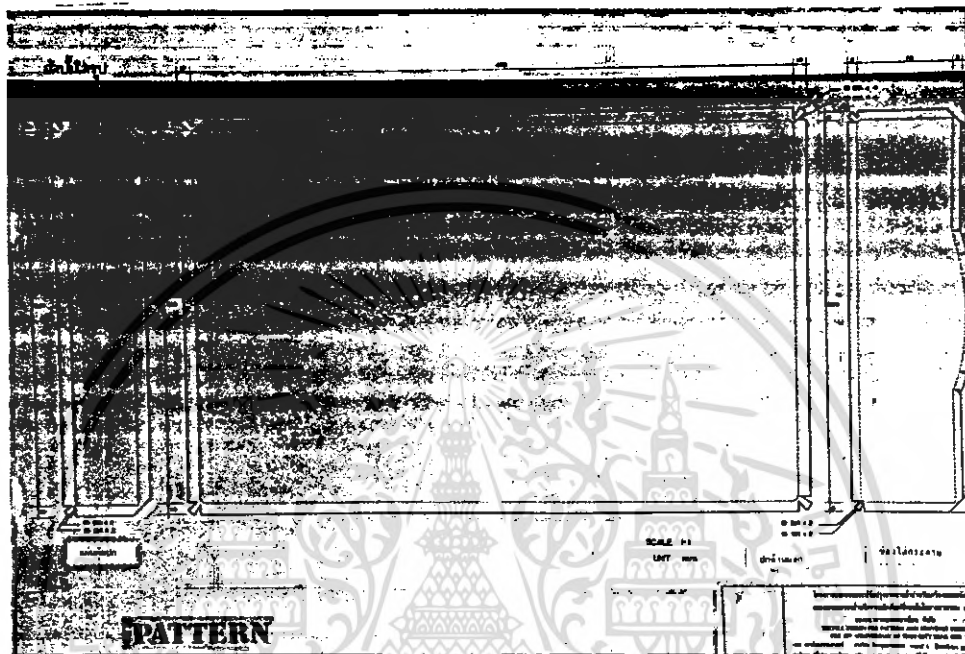
- กล่องใส่กระดาษบันทึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดง แพทเทินที่ใช้ในการตัดเย็บ

- อัลบั้มใส่รูป

- แฟ้มเอกสาร

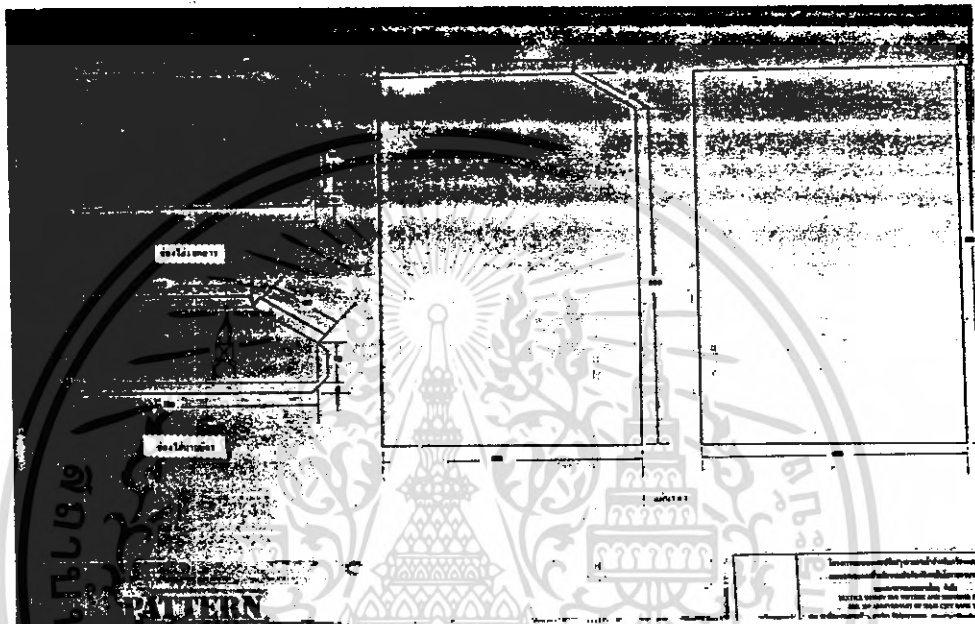

P-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดง แพทเทินที่ใช้ในการตัดเย็บ

- แจ๊มเอกสาร

P-2

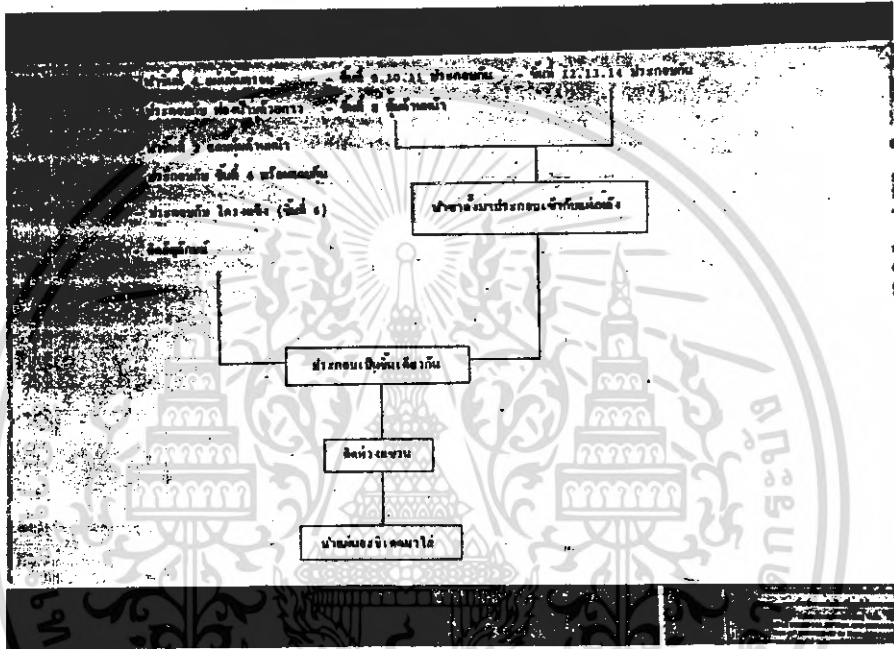
P-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

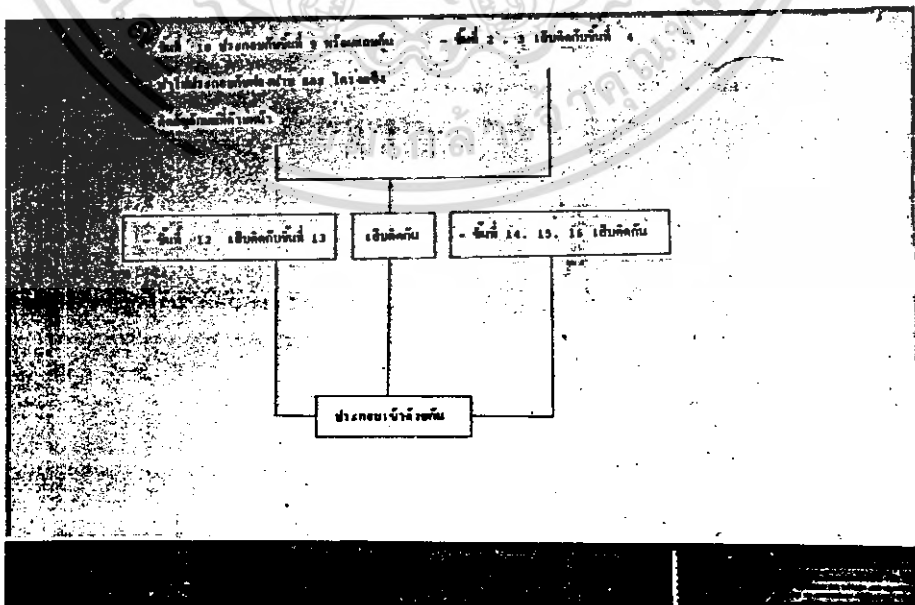
รายละเอียดการประกอบชิ้นส่วน ซึ่งจะเป็นการผลิตโดยคำนึงถึงการประหยัดเวลา และขั้นตอนในกระบวนการผลิต

1) กรอบรูป

2) กล้องกระดาษบันทึก

1

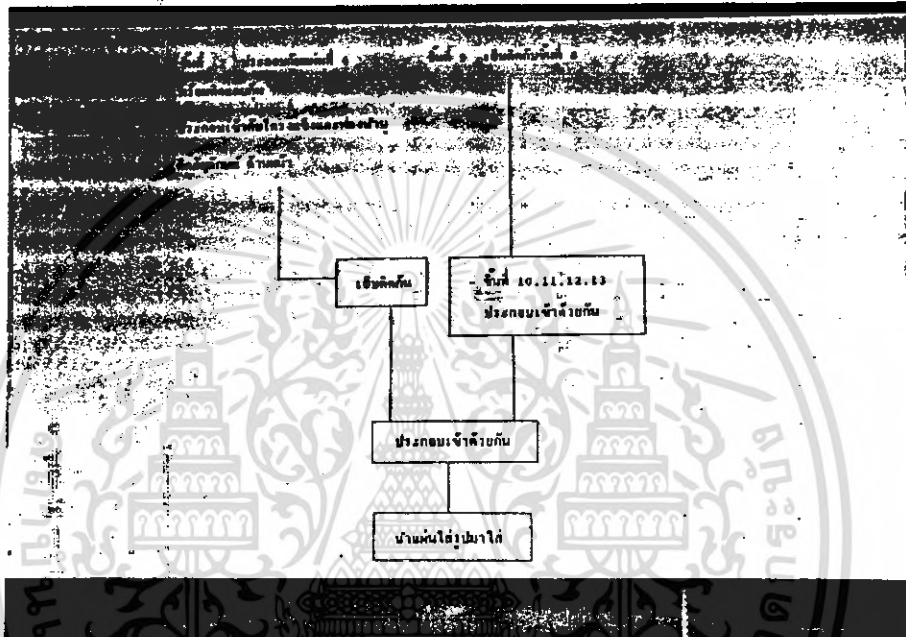
2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

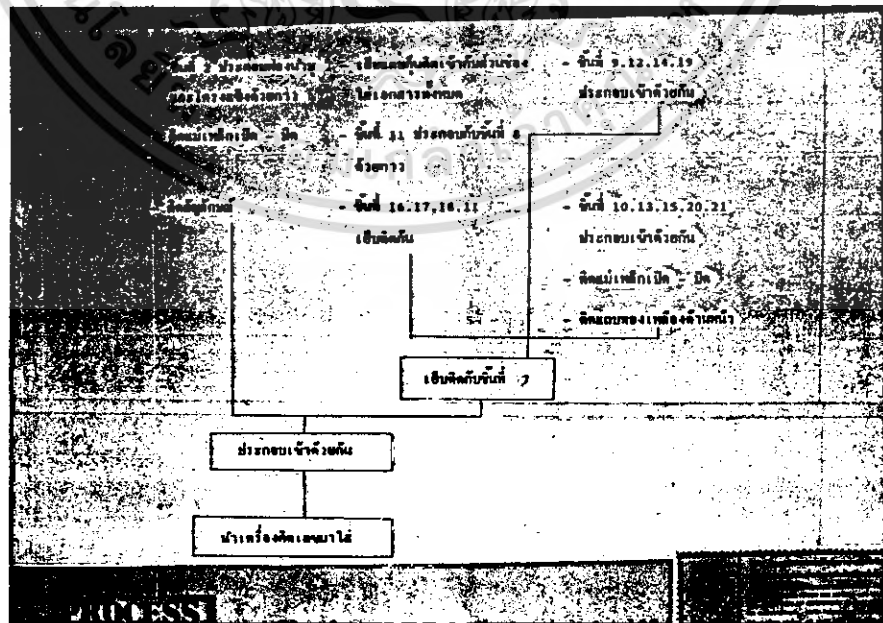
รายละเอียดการประกอบชิ้นส่วน

3) อัลบั้มใส่รูป

4) แฟ้มเอกสาร

3

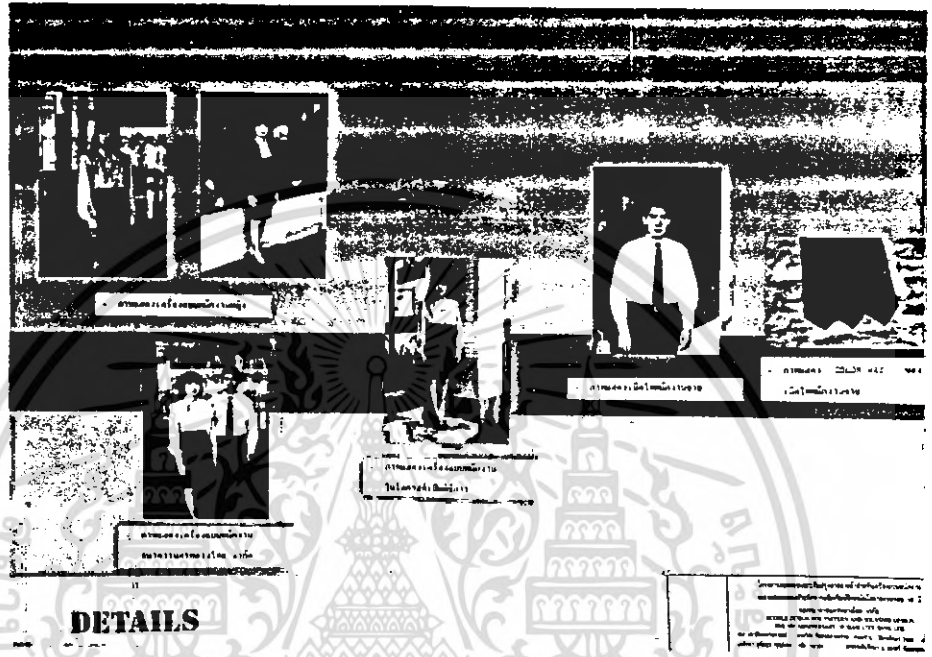

4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

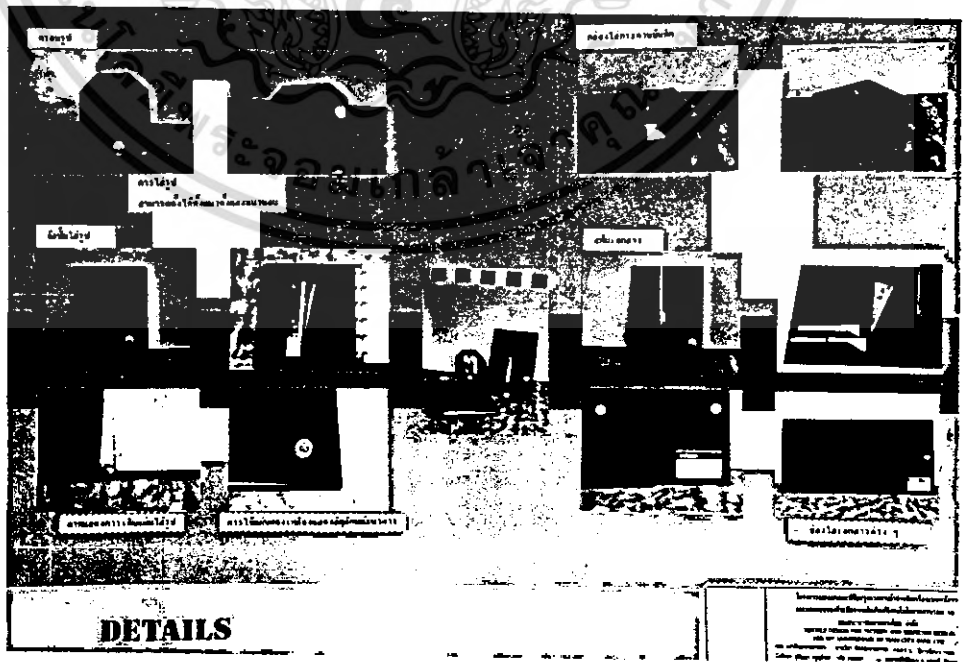
ภาพแสดงรายละเอียดและการใช้งาน

เครื่องแบบพนักงาน

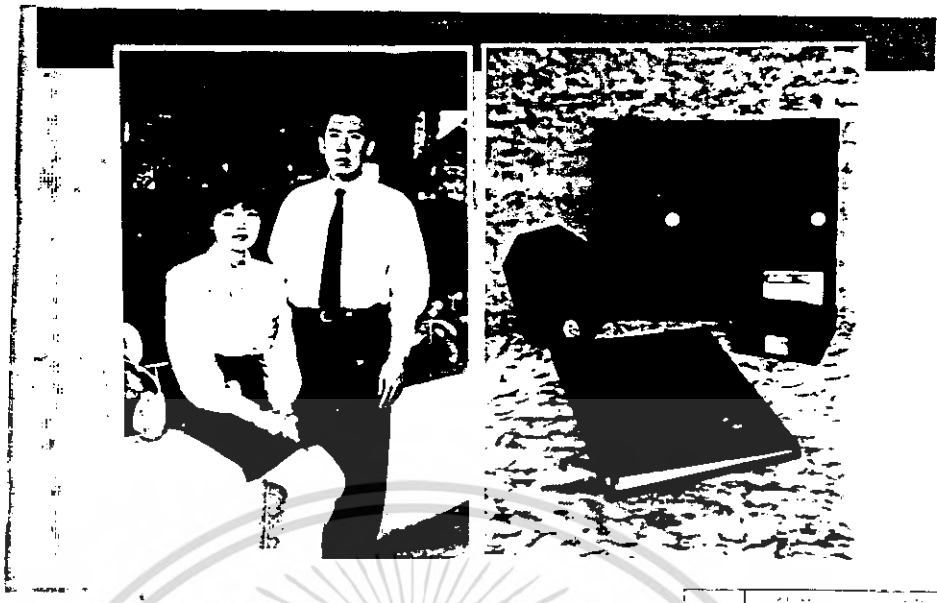
DETAILS

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

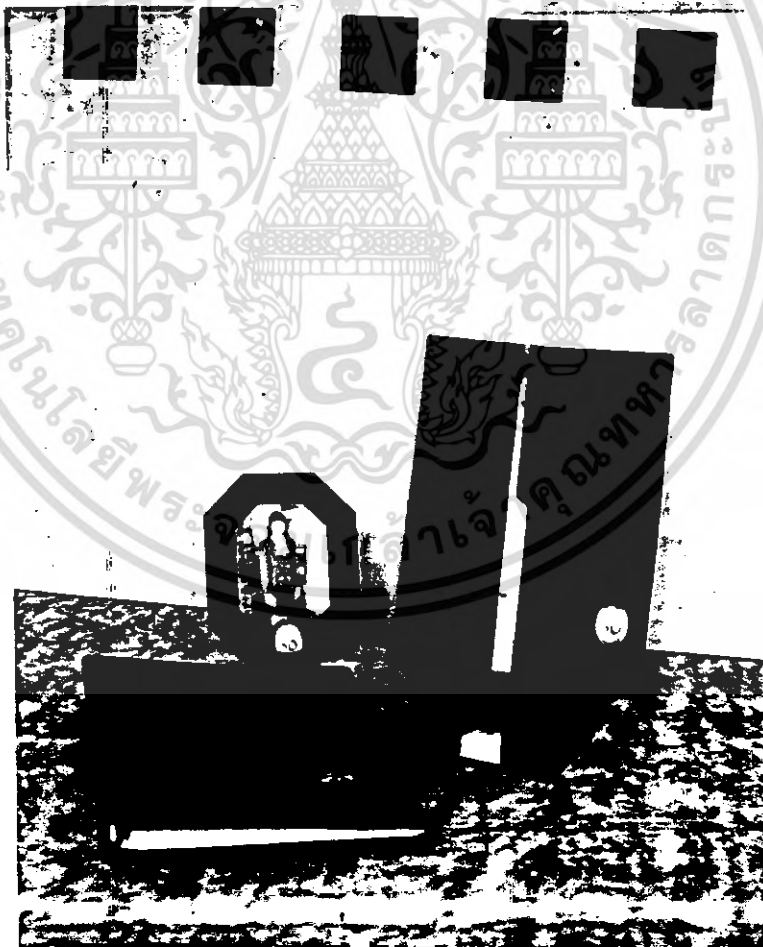

DETAILS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

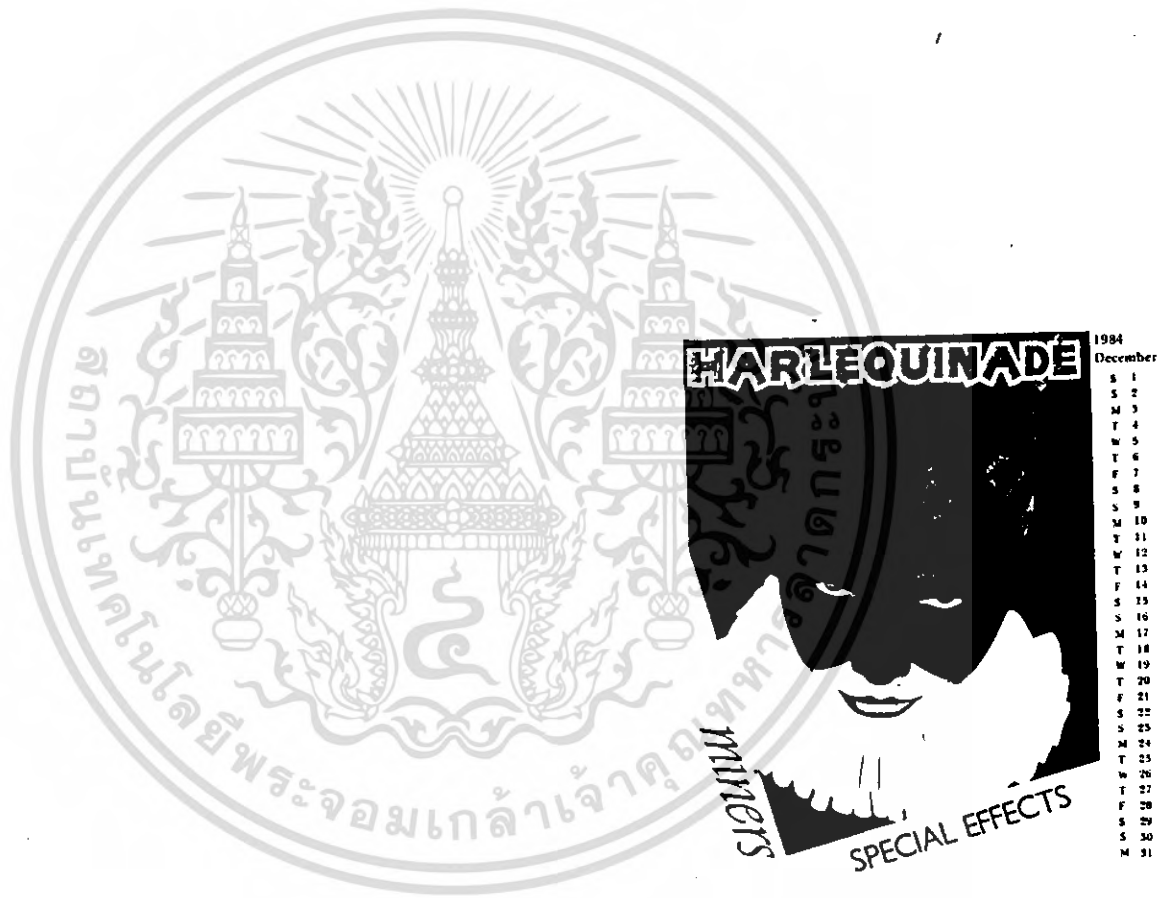

PERSPECTIVE

ภาพถ่ายงานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทสรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

โครงการออกแบบและปรับปรุงลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงาน และ ออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปีของ ธนาคาร - นครหลวงไทย เป็นโครงการที่ออกแบบ โดยได้คำนึงถึงรูปแบบลวดลายและสี บนเครื่องแบบ ที่ สอดคล้องกัน และสามารถสื่อภาพพจน์ที่ดีให้เกิดแก่ธนาคารนครหลวงไทย และ สถาบันการเงินของประเทศได้ ทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของ ธนาคาร

นอกจากนี้ก็ยังเป็นการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ได้มีการจัดมอบ กันในโอกาสต่าง ๆ โดยจะเป็นการส่งเสริมให้มีการนำผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทย มาใช้ใน รูปแบบต่าง ๆ ที่จะสามารถสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างแท้จริง เพื่อให้พนักงาน และสถาบันต่าง ๆ ได้มีความคิดริเริ่มที่จะนำวัสดุสิ่งทอของไทยไปใช้ในรูปแบบอื่น ๆ อย่างแพร่หลายต่อไป

สำหรับโครงการวิทยานิพนธ์นี้ สามารถสรุปผลงานในการออกแบบได้ดังนี้

คือ

1. ลวดลายผ้าสำหรับเครื่องแบบพนักงานหญิง และลวดลายผ้าสำหรับเนคไท พนักงานชาย
2. ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากวัสดุสิ่งทอ เพื่อมอบในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารซึ่งประกอบด้วย
 - กรอบรูป
 - กล้องใส่กระดาษบันทึก
 - อัลบั้มใส่รูป
 - แฟ้มเอกสาร

ผู้จัดทำโครงการวิทยานิพนธ์นี้ มีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้เห็น ผลงาน การออกแบบ ซึ่งจะได้ช่วยกันพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทยไปในรูปแบบต่าง ๆ อันจะ

เอกสารนี้ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยเจริญรุดหน้าต่อไปเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

1. กองบริการอุตสาหกรรม . เอกสารเกี่ยวกับเส้นใยและการตกแต่งสำเร็จสิ่งทอ
2. "ดอกเบ๊ยะ" . นิตยสาร ฉบับเดือนกันยายน 2533 . หน้า 129 - 132
3. คุณฉวี สุนทรารชุน . "การออกแบบลายผ้าพิมพ์" 2531
4. นราธิป ผลบุญรักษ์ . วิทยานิพนธ์ เรื่อง การตกแต่งภายในธนาคารอาคารสงเคราะห์สำนักงานใหญ่
5. มงคล ทองจันทร์ . "จิตวิทยาผู้ใหญ่" ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. วรณา บุระวิเศษกุล . วิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการออกแบบและปรับปรุงเครื่องแบบพนักงานต้อนรับสตรีและผลิตภัณฑ์สิ่งทอของบริษัท แก่นอินท์ การท่องเที่ยว จำกัด
7. สมรักษ์ เจียมธีรกุล . วิทยานิพนธ์เรื่อง การออกแบบลายผ้าพิมพ์สำหรับเด็ก . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527
8. สุรศักดิ์ นานานุกูล . "สถาบันการเงิน" . เรื่อง บทบาทของสถาบันการเงินในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ
9. อรวินทร์ ไทรเก้ . "ผ้าและการตกแต่ง" 2524
10. อัจฉราพร ไสละสูตร . ศาสตราจารย์พิเศษ "ความรู้เรื่องผ้า" . 2525
11. เอกสารของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด . ส่วนโฆษณาประชาสัมพันธ์ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

รายได้ของธนาคารพาณิชย์

ก. แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์¹

1. แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of fund)

1.1 เงินฝาก	* 80 %
1.2 เงินกู้ยืม (ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ)	15 %
1.3 เงินกองทุน	<u>5 %</u>

2. การใช้ไปของเงินทุน (Used of fund) 100 %

ธนาคารพาณิชย์จะนำเงินทุนจาก Sources of fund

ไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นรายได้ของธนาคารเอง

คือ 2.1 เป็นเงินสละสำรองตามกฎหมาย 10.5 %

2.2 ซื้อพันธบัตรรัฐบาล 10.4 %
(ตามเงื่อนไขในอัตรา 16 % ของเงินฝาก)

2.3 ลงทุนในธุรกิจของธนาคารเอง 2.1 %

2.4 เงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้า * 77.0 %

100 %

สรุป จากข้อมูลของแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์

จะเห็นได้ว่า "เงินฝาก" เป็นแหล่งที่มาส่วนใหญ่ของ Sources of fund

ที่ธนาคารจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้

¹ สรศักดิ์ นานานุกูล "สถาบันการเงิน" หน้า 171

ข. รายได้ของธนาคารพาณิชย์²

"รายได้" จากการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ประกอบไปด้วย โครงสร้างใหญ่ ๆ 2 แหล่ง คือ

- 1) รายได้ที่เป็นดอกเบี้ยที่เกิดจากการปล่อยสินเชื่อ
- 2) รายได้ที่มีได้เกิดจากการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งได้แก่ ค่าธรรมเนียมและบริการ กำไร ปิรวรรตเงินตรา จากต่างประเทศและรายได้อื่นๆ

ซึ่งในปัจจุบันธนาคารก็มีรายได้เสริมให้กับธนาคาร เช่น การออกบัตร เครดิต การให้คำปรึกษาด้านการลงทุน การคิดค่าธรรมเนียมในการให้บริการต่าง ๆ เพื่อไม่ให้พึ่งพิงรายได้ที่มาจากการปล่อยสินเชื่อมากเกินไป

²การเงิน - การลงทุน "หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ" ฉบับที่ 208 วันที่ 8 พ.ย.-

การสำรวจความต้องการของผู้บริโภคด้วยแบบสอบถาม¹

วิธีการดำเนินการสำรวจ

การสำรวจ จะเป็นการทำความเข้าใจผู้บริโภคใน 2 ลักษณะ คือ

- ชุดแรก จะเป็นการศึกษาในเรื่องของรสนิยมในการใช้ผ้าพิมพ์ลวดลายของพนักงานธนาคารนครหลวงไทย โดยศึกษาถึงความต้องการ หรือ ความชอบเฉพาะ และเป็นข้อมูลที่ เป็นปัจจัยต่อการนำมาใช้ในการพัฒนาแบบ

แบบสอบถามที่ทำขึ้น เป็นแบบสอบถามเชิงคุณภาพ โดยการสุ่มตัวอย่างแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ชุดทำงาน ก็คือ กลุ่มพนักงานธนาคารนครหลวงไทย ช่วงอายุ 21 - 40 ปี มีสถานภาพทางสังคมปานกลาง - สูง จำนวน 100 คน และกลุ่มบุคคลวัยทำงาน โดยกระจายออกไปทั่วทุกกลุ่มทั้งในตัวเมือง และในเขตชานเมือง โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเฉพาะตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาจัดเข้าในกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ ในแบบสอบถามจะมีลวดลายผ้าที่ได้ทำการออกแบบไว้ และให้กลุ่มเป้าหมายเลือกจากตัวอย่างทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มเพศชาย และ เพศหญิง

นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยจดความถี่ในการเลือกของทุกคน นำแบบที่มีผู้เลือกมากในระดับแรก ๆ 3 แบบ เพื่อนำมาเปรียบเทียบลวดลายที่ได้รับความนิยมมาทำการพัฒนาแบบต่อไป

¹ ตัวอย่างแบบสอบถามในภาคผนวก

- ชุดที่สอง เป็นการสำรวจและศึกษาความต้องการ ในด้านผลิตภัณฑ์ประเภท ของที่ระลึกของธนาคาร โดยศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับความนิยมจากลูกค้ามากที่สุด โดยศึกษาถึงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ตามความต้องการ เพื่อนำมาเป็นปัจจัยต่อการนำมาใช้ในการพัฒนาแบบ

แบบสอบถามชุดที่สอง เป็นแบบสอบถามเชิงคุณภาพ โดยแจกแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นบุคคลทั่วไปในวัยทำงาน โดยกระจายออกไปทั่วทุกกลุ่ม จำนวน 200 คน และนำมาจัดแบ่งกลุ่มตามข้อมูลที่ได้มาต่อไป

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเฉพาะตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกับชุดแรก) เพื่อพิจารณาจัดเข้าในกลุ่มเป้าหมาย จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งจะนำข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 เพื่อนำมาจัดกลุ่มในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 ต่อไป

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ ในแบบสอบถามจะมีตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากลูกค้า และในการจัดทำของธนาคารต่าง ๆ โดยจะแบ่งผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ โดยพิจารณาถึงมูลค่าผลิตภัณฑ์ในแต่ละกลุ่ม

นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยจดความถี่ในการเลือกของทุกคน นำผลิตภัณฑ์ที่มีผู้เลือกมากในระดับแรก ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบหารูปแบบที่มีความเหมาะสมที่สุดต่อไป

แบบสอบถามความคิดเห็น

โครงการการออกแบบลดความเครียดสำหรับเครื่องแบบพนักงาน และออกแบบของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์สิ่งทอในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

โดย นางสาว สุกัญญา จรุงยิ่งยง นักศึกษาชั้นปีที่ 5

ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องว่าง () หน้าข้อที่ท่านต้องการตอบและโปรดระบุรายละเอียดในช่อง (โปรดระบุ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเฉพาะผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
() ชาย () หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. อาชีพ
() นักศึกษา () เจ้าของกิจการส่วนตัว
() พนักงานหน่วยงานเอกชน () รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ
4. ระดับการศึกษาสูงสุดหรือกำลังศึกษาอยู่
() ปวช. ปวส () ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
() อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระดับรายได้

- () เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.000 บาท/เดือน
- () 1.001 - 2.000 บาท/เดือน
- () 2.001 - 3.000 บาท/เดือน
- () 3.001 - 4.001 บาท/เดือน
- () 4.001 - 7.000 บาท/เดือน
- () 7.001 -10.000 บาท/เดือน
- () 10.001 บาทขึ้นไป

6. ท่านมีเงินฝากในธนาคาร (สำหรับท่านที่กรอกข้อมูลในตอนที่ 3)

- () ต่ำกว่า 100.000 บาท
- () ประมาณ 100.000 - 300.000 บาท
- () สูงกว่า 300.000 บาท แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท
- () 1 ล้านบาทขึ้นไป (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 2 ข้อมูล สำหรับลวดลายผ้าพนักงาน

(โปรดดูภาพในแผ่นที่แนบมาแล้วตอบคำถาม)

กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องว่าง () ที่ท่านต้องการตอบ

พิจารณาภาพ เลือกรูปที่ท่านชอบที่เหมาะสมสำหรับเครื่องแบบพนักงานธนาคารหลวงไทย จำกัด

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

เครื่องแบบพนักงานหญิง

1. ()	2. ()	3. ()	4. ()	5. ()
6. ()	7. ()	8. ()	9. ()	10. ()
11. ()	12. ()	13. ()	14. ()	15. ()
16. ()	17. ()	18. ()	19. ()	20. ()
21. ()	22. ()	23. ()	24. ()	

เนคไท

1. ()	2. ()	3. ()	4. ()	5. ()
6. ()	7. ()	8. ()	9. ()	10. ()
11. ()	12. ()	13. ()	14. ()	15. ()
16. ()	17. ()	18. ()	19. ()	20. ()
21. ()	22. ()	23. ()	24. ()	

ข้อคิดเห็น (ถ้ามี โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 3 ข้อมูลสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

กรุณาทำเครื่องหมายในช่องว่าง () ที่ท่านต้องการตอบ

พิจารณาเลือกผลิตภัณฑ์ที่ท่านชอบสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในแต่ละกลุ่ม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และโปรดระบุผลิตภัณฑ์ที่ท่านนิยม ลงในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

กลุ่ม 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์

1. ()	2. ()	3. ()	4. ()	5. ()
6. ()	7. ()	8. ()	9. ()	10. ()
11. ()	12. ()	13. ()	14. ()	15. ()
16. ()	17. ()	18. ()	19. ()	20. ()

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

กลุ่ม 2 มูลค่าผลิตภัณฑ์

1. ()	2. ()	3. ()	4. ()	5. ()
6. ()	7. ()	8. ()	9. ()	10. ()
11. ()	12. ()	13. ()	14. ()	15. ()
16. ()	17. ()	18. ()	19. ()	20. ()

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

กลุ่ม 3 มูลค่าผลิตภัณฑ์

1. ()	2. ()	3. ()	4. ()	5. ()
6. ()	7. ()	8. ()	9. ()	10. ()
11. ()	12. ()	13. ()	14. ()	15. ()
16. ()	17. ()	18. ()	19. ()	20. ()

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

กลุ่ม 4 มูลค่าผลิตภัณฑ์

1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
6 ()	7 ()	8 ()	9 ()	10 ()
11 ()	12 ()	13 ()	14 ()	15 ()
16 ()	17 ()	18 ()	19 ()	20 ()
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ข้อคิดเห็น ผลิตภัณฑ์ที่ท่านนิยม ควรจะมีลักษณะ คือ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

